

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. kesäkuuta 2022
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0181 (NLE)

9725/22
ADD 1

ECOFIN 532
UEM 138
FIN 593

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	2. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 268 final
Asia:	LIITE asiakirjaan Ehdotus Neuvoston täytäntöönpanopäätös Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 268 final.

Liite: COM(2022) 268 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 1.6.2022
COM(2022) 268 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus Neuvoston täytäntöönpanopäätös

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

{SWD(2022) 161 final}

LIITE

1 JAKSO: ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMAN MUKAISET UUDISTUKSET JA INVESTOINNIT

1. Uudistusten ja investointien kuvaus

A. KOMPONENTTI A: ”TALOUDEN HÄIRIÖNSIETOKYKY JA KILPAILUKYKY”

Tämä Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman osa-alue auttaa vastaamaan useisiin haasteisiin, jotka liittyvät Puolan talouden häiriönsietokykyyn ja kilpailukykyyn. Ensimmäinen yleinen haaste liittyy investointiympäristöön ja liiketoimintaympäristöön, joita ovat viime vuosina haitanneet sääntelyn puutteet, raskaat hallinnolliset vaatimukset ja menettelyt sekä toistuvat muutokset keskeisiin lakeihin. Toiseksi Puolan ei ole vielä lisättävä innovointivalmiuksiaan, jotta se voisi parantaa kasvumalliaan kustannuskilpailukyvästä kestäväyyteen ja suurempaa lisäarvoa tuottaviin toimiin. Tutkimus- ja kehityksen menot ovat edelleen alhaiset, 1,4 prosenttia suhteessa, kun taas vuonna 2020 niiden osuus oli 2,3 prosenttia. Vaikka yritysten T & K-menot ovat yli nelinkertaistuneet viimeisten kymmenen vuoden aikana, ne ovat edelleen alle EU:n keskiarvon. Kolmanneksi digitalisaatio ja muut talouden siirtymät edellyttävät toimia osaamisen työmarkkinarelevanssin parantamiseksi ja ammatillisen koulutuksen nykyaikaistamiseksi. Neljänneksi naiset, ikääntyneet, vammaiset ja heikommin koulutetut osallistuvat työmarkkinoille paljon vähemmän kuin monissa muissa EU-maissa. Tämä johtuu useista tekijöistä, kuten lastenhoidon ja pitkäaikaishoidon rajallisesta saatavuudesta sekä matalasta lakisääteisestä ja todellisesta eläkeiästä. Lisäksi erityiset eläkejärjestelmät ja työaikajärjestelyjen joustavuuden puute rajoittavat työmarkkinoiden joustavuutta. Määräaikaisten työsopimusten osuus on edelleen suuri, vaikka se on jatkuvasti pienentynyt.

Komponentin päätavoitteena on lisätä investointeja, lisätä tuottavuutta ja parantaa Puolan talouden kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä. Tätä varten komponentilla on seuraavat tavoitteet: vahvistaa finanssipoliittisen kehityksen kestävyttä ja riittävyttä; vähentää yrityksille ja yrittäjille aiheutuvaa sääntely- ja hallintotaakkaa; tuetaan digitaalista ja vihreää siirtymää ja talouden keskeisten alojen, myös maatalouselintarvikealan, häiriönsietokykyä; IV) parantaa innovaatioekosysteemiä; edistää taitojen työmarkkinarelevanssia ja parantaa elinikäistä oppimista; VI) lisätä osallistumista työmarkkinoille ja nostaa tosiasiallista eläkeikää; VII) parannetaan alle 3-vuotiaiden lasten lastenhoitopalvelujen saatavuutta ja laatua ja lisätään julkisten työvoimapalvelujen tehokkuutta.

Komponentissa käsitellään seuraavia Puolalle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 annettuja maakohtaisia suosituksia: Maakohtaiset suositukset 3, 2019 ja 4, 2020 liittyvät investointi-ilmapiirin ja sääntely-ympäristön parantamiseen erityisesti vahvistamalla julkisten kuulemisten roolia lainsäädäntöprosessissa. Komponentissa käsitellään lisäksi seuraavia seikkoja: Maakohtaiset suositukset 1, 2019 ja 1, 2020 julkisten menojen ja talousarviomenettelyn tehokkuuden parantamiseksi sekä talouden elpymisen tukemiseksi julkisin toimenpitein; Maakohtainen suositus 2, 2019, joka liittyy tulevien eläke-etuuksien riittävyteen ja eläkejärjestelmän kestäväyyteen, erityisesti toteuttamalla toimenpiteitä todellisen eläkeiän nostamiseksi, sekä toteuttamaan toimia työmarkkinoille osallistumisen lisäämiseksi muun muassa parantamalla lastenhoidon ja pitkäaikaishoidon saatavuutta ja poistamalla jäljellä olevat esteet pysyvämpien työmuotojen tieltä sekä toteuttamalla toimenpiteitä, joilla lisätään taitojen taroituksenmukaisuutta

työmarkkinoilla ja parannetaan elinikäistä oppimista; Maakohtainen suositus 3, 2019 vahvistamalla talouden innovointivalmiuksia, muun muassa tukemalla tutkimuslaitoksia ja niiden tiiviimpää yhteistyötä yritysten kanssa.

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti.

A.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Ala-komponentti A1 – Vähennetään covid-19-kriisin vaikutuksia yrityksiin

A1.1 Julkisen talouden kehyksen uudistaminen

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä julkisten menojen avoimuutta ja tehokkuutta. Tätä varten komponentilla on seuraavat tavoitteet: julkisten varojen tehokkaamman hallinnoinnin mahdollistaminen; lisätään vastuuvollisuutta julkisten varojen hallinnoinnissa; julkisen talouden kestävyysparantaminen ja kestävämmän menojen kasvun estäminen.

Uudistus koostuu kahden lainsäädäntötoimen täytäntöönpanosta. Ensinnäkin julkista taloutta koskevaa lakia muutetaan sisällyttämällä siihen uusi luokittelujärjestelmä, uusi talousarviohallintomalli ja uudelleen määritelty keskipitkän aikavälin talousarviokehys. Muutoksen seurauksena perustetaan uusi talousarviojärjestelmä. Toiseksi julkista taloutta koskevaa lakia muutetaan laajentamalla stabilointimenoja koskevan säännön soveltamisalaa useampiin julkisyhteisöjen yksiköihin, erityisesti erityisrahoitukseen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. maaliskuuta 2025 mennessä.

A1.2 Sääntely- ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on vähentää yrityksiin Puolassa kohdistuvaa hallinnollista ja sääntelytaakkaa sekä edistää yksityisiä investointeja erityisesti pk-yrityksiin. Tätä varten uudistuksella pyritään i) yksinkertaistamaan hallinnollisia ja oikeudellisia menettelyjä, ii) minimoimaan yrityksiä ja yrittäjiä koskevat oikeudelliset vaatimukset, iii) nopeuttamaan päätöksentekoa ja iv) luomaan yrityksille oikeanlaiset investointiedellytykset erityisesti vähemmän kehittyneillä alueilla. ja v) helpotetaan kansalaisten ja yritysten välistä viestintää viranomaisten kanssa.

Uudistus koostuu kahden lainsäädäntötoimen täytäntöönpanosta. Ensimmäinen ("Legal shield": Tarcza prawna) otetaan käyttöön seuraavat säännökset: i) tehdä sähköisistä menettelyistä hallitseva kanava vähintään kahdeksan hallinnollisen ja oikeudellisen menettelyn käsittelyssä, mukaan lukien matkailualan toimijoiden ja yrittäjien vakuutusten toimittaminen vakuutustakuurahastolle; ii) yksinkertaistaa hallinnollisia menettelyjä, jotka liittyvät erityisesti merenkulkijan ammatteihin ja alkoholijuomien kauppaan; iii) vähentää kahden asteen menettelyn käyttöä vähintään kymmenessä erityisesti geologisiin resursseihin liittyvässä menettelyssä; iv) rajoittaa hallinnollisissa menettelyissä, esimerkiksi aluesuunnittelu- ja rakennusprosesseissa, vaadittavien asiakirjojen ja muodollisuuksien määrää; ja v) pidentää määräaikoja, joita sovelletaan tiettyihin hallinnollisiin menettelyihin, esimerkiksi toisesta jäsenvaltiosta ostetun auton rekisteröintiin.

Toisella lainsäädäntöpaketilla muutetaan investointivyohtelakia (Polska Strefa Inwestycji) niin, että Puolassa lisätään ”erityistalousvyöhykkeiksi” määriteltyjen alueiden määrää ja luodaan uusi malli taloudellisen tuen myöntämiseksi erityistalousalueilla toimiville yrityksille pääasiassa verohelpotusten ja investointimaan ostotukien muodossa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

A1.2.1 Investoinnit yritysten toiminnan monipuolistamiseksi tuotteiden, palvelujen ja työntekijöiden ja henkilöstön pätevyyden avulla

Tämän investoinnin yleisenä tavoitteena on tukea pk-yritysten ja mikroyritysten häiriönsietokykyä aloilla, joihin covid-19-pandemia on vaikuttanut eniten Puolassa, eli HoReCan, matkailun ja kulttuurin aloilla. Tätä varten investoinneilla pyritään edistämään pk-yritysten ja mikroyritysten näillä aloilla harjoittaman toiminnan laajentamista ja monipuolistamista.

Investointi koostuu seuraavien kolmentyyppisen toiminnan toteuttamisesta:

- Investoinnit tavaroiden ja palvelujen suunnitteluun ja tuotantoon, kuten: i) uusien tuotteiden/palvelujen käynnistämiseen tarvittavien koneiden ja laitteiden hankinta; ii) rakennustyöt, mukaan lukien uusien tuotantolinjojen rakentaminen; iii) vihreään siirtymään liittyvät investoinnit, joilla edistetään erityisesti jätteen syntymisen ehkäisemistä sisäänrakennettuna, kierrätyksen/uudelleenikäytön avulla ja uusiutuviin energialähteisiin liittyvien ratkaisujen toteuttamista;
- Hankkeiden toteuttamiseen liittyvät konsultointipalvelut;
- Työntekijöiden osaamisen parantaminen/uudelleen koulutus tarjoamalla koulutusta uusien tietoteknisten ratkaisujen, uusien teknologioiden, asiakastarpeiden analysoinnin, tiedon- ja tiedonhallinnan sekä riskinhallinnan alalla.

Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

A1.2.2 Tuki investointikohteiden valmisteluun talouden kannalta keskeisen tärkeitä investointeja varten

Investoinnin yleisenä tavoitteena on lisätä Puolassa sijaitsevien investointikohteiden määrää eli alueita, jotka on sijoitettu ja rakennettu teollisuuden ja liiketoiminnan kehittämistä varten. Tätä varten investoinnilla on rakennettava vähintään 4200 hehtaaria investointialueita.

Investoinnit koostuvat i) tilusjärjestelyistä ja – poikkeustapauksissa – maanhankinnasta, ii) tarvittavan infrastruktuurin rakentamisesta, mukaan lukien laitosten rakentaminen yrityksille, jotta ne voivat harjoittaa toimintaansa, iii) yleishyödyllisten palvelujen infrastruktuurin eli vesi-, kaas- ja energiayhteyksien rakentamisesta sekä iv) teknisen tuen antamisesta alue- ja paikallisviranomaisille. Investoinnit on tehtävä suurelta osin keskikokoisissa kaupungeissa, jotka ovat jäljessä talouskehityksessä.

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Tämä käsittää muun muassa:

- vähintään 70 prosenttia (painosta) rakennustyömaalla tuotetusta vaarattomasta rakentamisesta ja purkamisesta on valmistettava uudelleenkäyttöä, kierrätystä ja muuta materiaalien hyödyntämistä varten, mukaan lukien maantäyttötoimet, joissa käytetään jätettä korvaamaan muita materiaaleja, jätehierarkian ja EU:n rakennus- ja purkujätteen huoltoa koskevan pöytäkirjan¹ mukaisesti.
- Kaasumaisten polttoaineiden siirto- ja jakeluinfrastruktuurin rakentamisen on rakennushetkellä mahdollistettava uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen kuljetus.
- Uusien rakennusten rakentamisessa on noudatettava lähes nollaenergiarakennuksia, joista säädetään rakennusten energiatehokkuudesta annetussa direktiivissä (direktiivi (EU) 2018/844).
- Investointikohteisiin sisällytettävien hankkeiden tukikelpoisuusperusteissa ei luetella seuraavia toimintoja: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö², ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluva toiminta, jolla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja³; iii) jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin⁴ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin⁵ liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.
- Investointikohteiden on myös varmistettava, että käytössä on riittävät suojatoimet, joilla vältetään luonnon monimuotoisuutta koskevalle tavoitteelle aiheutuva haitta. Investointikohteiden valinnassa on noudatettava kaikilta osin EIA-direktiiviä (*Direktiivi 2014/52/EU*), luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettua direktiiviä (*Direktiivi 92/43/ETY*), ja lintudirektiiviä (*Direktiivi 2009/147/EY*).

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

A1.3 Maankäytön suunnittelun uudistus

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on luoda vakaa ja ennakoitavissa oleva investointiympäristö rakennusosalalle sekä torjua rakennusten hallitsematonta leviämistä kaupunkien lähialueille,

¹Euroopan komissio (2018), ”Guidelines for the waste audit for the waste audit before buildings and renovation work of buildings” (rakennusten purku- ja kunnostustöitä edeltävät jäteauditoinnit). Saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en (saatavilla marraskuussa 2021).

²Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita sähkön ja/tai lämmön tuotannossa sekä siihen liittyvässä maakaasua käyttävässä siirto- ja jakeluinfrastrukturissa, jotka täyttävät teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

³Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys siitä, miksi tämä ei ole mahdollista. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistetut vertailuarvot EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvia toimintoja varten.

⁴Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

⁵Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

erityisesti suurimmissa kaupungeissa. Tätä varten uudistuksella pyritään i) virtaviivaistamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja parantamaan maankäytön suunnittelun oikeudellista kehystä kuntatasolla. ii) luodaan avoimet ja selkeät maankäyttöä koskevat säännöt kuntatasolla erityisesti tarjoamalla selkeää, digitaalista ja luotettavaa tietoa maa-alueiden kehittämisestä kunnissa; iii) lisätään sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten osallistumista kunnallisten yleissuunnitelmien laatimiseen.

Uudistuksessa annetaan uusi aluesuunnittelulaki. Laissa on muun muassa i) otetaan käyttöön vaatimus, jonka mukaan kaikkien kuntien on laadittava ja otettava käyttöön kunnan maankäyttöä koskeva pitkän aikavälin strategia; ii) veloitetaan kaikki kunnat laatimaan ja hyväksymään yleisiä aluekehityssuunnitelmia, jotka muutetaan paikallisiksi lainsäädännöiksi, joissa vahvistetaan kunnallisen alueen rakentamista koskevat yleiset säännöt ja jotka perustuvat kunnan pitkän aikavälin maankäyttöstrategiaan; iii) ottaa käyttöön vaatimuksen, jonka mukaan investoijien on toteutettava uusia kehittämishankkeita rakentaessaan lisähankkeita kunnan hyväksi muun muassa asuntorakentamisen vähentämiseksi ilman riittävää palvelujen tarjoamista; iv) määritellään prosessi, jossa sidosryhmät voivat osallistua strategioiden ja yleissuunnitelmien laatimiseen kunnissa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano

Investoinnin tarkoituksena on tukea osa-alueen A.1.3 uudistuksessa A esitetyn uuden aluesuunnittelu-uudistuksen toteuttamista. Investoinnilla pyritään tukemaan kuntia kehittämisstrategioiden ja yleisten kehittämissuunnitelmien valmistelussa tavoitteena, että kaikki Puolan kunnat hyväksyvät uudet yleiset aluekehityssuunnitelmat. Investointi koostuu kolmentyyppisistä toimista: i) teknisen tuen antaminen kehityssuunnitelmien laatimista varten; ii) opetusmateriaalin (kuten verkkoseminaarien ja käsikirjojen) toimittaminen kunnille; iii) tarjotaan kohdennettua koulutusta yleissuunnitelmien laatimiseen osallistuville suunnittelijoille kunnissa vähintään 1 700 työntekijän kouluttamiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

A1.4 Uudistus tuottajien/kuluttajien kilpailukyvyn ja suojelun parantamiseksi maatalousalalla

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on vahvistaa kuluttajien ja tuottajien asemaa maatalouselintarvikeketjussa, jotta voidaan parantaa kaikkien maatalouselintarvikealan toimijoiden, erityisesti pk-yritysten ja pientuottajien, investointeja ja häiriönsietokykyä. Tätä varten komponentilla on seuraavat tavoitteet: i) luoda maatalouselintarvikeketjun vertikaalisia suhteita koskevat periaatteet ja hyvät käytännöt; ii) parannetaan maatalous- ja elintarvikealan sopimusten täytäntöönpanojärjestelmää sopimusetujen hyödyntämisen estämiseksi; ja iii) markkinoiden avoimuuden lisääminen.

Uudistus koostuu uudesta laista, jolla torjutaan sopimusetujen epäoikeudenmukaista käyttöä maatalous- ja elintarvikealalla ja joka menee hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä annettua direktiiviä 2019/633 pidemmälle. Uudistus koostuu seuraavista osista:

- i. Uudistuksessa otetaan käyttöön direktiivissä 2019/633 olevan hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä koskevan luettelon lisäksi hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen avoin määritelmä. Kilpailu- ja kuluttajansuojavirasto (UOKiK) pitää tällaisia muita kaupan käytäntöjä sopimattomina, jos i) ne ovat hyvän kauppatavan

vaatimusten vastaisia; ii) ja ne vääristävät olennaisesti tai ovat omiaan vääristämään olennaisesti muiden sopimuspuolten etuja.

- ii. Uudistuksella on suojeltava kaikkia kaupan alan toimijoita, myös maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden ostajia.

Uudistukseen sisältyy myös uuden lain väliarviointi, johon sisältyy arvio siitä, onko tavoitteet saavutettu, ja jossa määritellään toimintatavat täytäntöönpanoon liittyvien mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi

Investoinnin yleisenä tavoitteena on parantaa Puolan maatalouselintarvike- ja kalastusalan kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä. Tätä varten investoinneilla pyritään i) tukemaan vihreää ja digitaalista siirtymää maatalouselintarvike- ja kalastusalan; Iii) lyhentää ja kehittää maatalouselintarvikkeiden sekä kalastuksen ja vesiviljelyn toimitusketjun häiriönsietokykyä erityisesti tukemalla paikallisia pk-yrityksiä, pientuottajia ja kalastajia; iii) välttää ruokahävikkiä ja puuttua elintarvikkeiden uudelleenjakamiseen liittyviin valkoisiin kohtiin ja teknisiin esteisiin.

Investointi koostuu seuraavista aloitteista:

- Paikallisten varastointi- ja jakelukeskusten, tukkumarkkinoiden, paikallisten elintarvikemarkkinoiden ja osuuskuntien rakentaminen ja nykyaikaistaminen, mukaan lukien logistiikan ja tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin nykyaikaistaminen.
- Tuki maatalouselintarvikkeiden jalostusalan pk-yrityksille ja mikroyrityksille, myös kalastus- ja vesiviljelyalalla, mihin sisältyy koneiden ja laitteiden, myös kuljetusvälineiden, hankinta sekä laitosten infrastruktuurin laajentaminen ja nykyaikaistaminen.
- Viljelijöiden ja kalastajien tukeminen maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostuksessa ja kaupan pitämisessä, mukaan lukien infrastruktuurin rakentaminen ja nykyaikaistaminen, sekä uusien koneiden ja laitteiden hankinta tuotteiden jalostusta, kuljetusta ja varastointia varten. Tukeen sisältyy myös maatalouselintarvikkeiden myynnin järjestäminen internetissä sekä toimitusten järjestäminen.
- Tuki maatalouselintarvikealan hyväntekeväisyysjärjestöille rakennusten, infrastruktuurin ja laitteiden, myös kuljetusvälineiden, nykyaikaistamiseksi. Tukeen sisältyy tietojärjestelmien ja digitaalisten sovellusten kehittäminen.
- Tuki maataloustuottajille maatalous 4.0 -ratkaisujen toteuttamiseksi. Tähän sisältyy anturien, taulukoiden ja digitaalisten laitteiden hankinta sekä digitaalisten ratkaisujen, kuten sovellusten ja ohjelmistojen, hankinta ja ylläpito.
- Vihreään siirtymään liittyvä tuki maatalous-, kalastus- ja vesiviljelytuottajille. Tähän on sisällyttävä tuottajien infrastruktuurin kunnostaminen, mukaan lukien terveydelle tai ympäristölle haitallisia materiaaleja sisältävien kattojen korvaaminen, rakennusten lämmön nykyaikaistaminen, sähkö- ja ilmanvaihtojärjestelmien korvaaminen energiatehokkailla järjestelmillä sekä humalaviljelmillä kyllästettyjen kreosootilla kyllästettyjen napojen korvaaminen.

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla, kun otetaan

huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti.

Tähän kuuluvat muun muassa seuraavat:

- Ostetut kuorma-autot ja muut raskaat hyötyajoneuvot saavat olla ainoastaan päästöttömiä⁶, vähäpäästöisiä⁷ tai nesteytettyä maakaasua/CNG-kuorma-autoja, jotka käyttävät biokaasua/biometaania. Erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen on noudatettava edellä esitettyjä sääntöjä. Biopolttoaineita, bionesteitä ja biomassapolttoaineita käyttävien ajoneuvojen on täytettävä seuraavat edellytykset: i) täyttää kestävyyttä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit, jotka on vahvistettu uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (direktiivi (EU) 2018/2001 (RED II)) 29–31 artiklassa ja elintarvike- ja rehupohjaisia biopolttoaineita koskevissa 26 artiklassa, sekä niihin liittyvissä täytäntöönpanosäädöksissä ja delegoiduissa säädöksissä; ja ii) vakuuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen järjestelmän tuella hankitut ajoneuvot käyttävät yksinomaan RED II -direktiivin mukaisia biopolttoaineita, bionesteitä ja biomassapolttoaineita; ja iii) sitä täydennetään liitännäistoimenpiteillä, joilla osoitetaan, että biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden osuus kansallisesta yhdistelmästä kasvaa ajan mittaan.
- Kaikki rakennusten peruskorjaukset on tehtävä rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin (direktiivi (EU) 2018/844) mukaisesti.
- i) täyttää kestävyyttä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit, jotka on vahvistettu uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (direktiivi (EU) 2018/2001 (RED II)) 29–31 artiklassa ja elintarvike- ja rehupohjaisia biopolttoaineita koskevissa 26 artiklassa, sekä niihin liittyvissä täytäntöönpanosäädöksissä ja delegoiduissa säädöksissä;

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Alakomponentti A2 – Kansallisen innovaatiojärjestelmän kehittäminen: vahvistetaan koordinoitua, edistetään innovointivalmiuksia ja yhteistyötä yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välillä, myös ympäristötekniikan alalla.

A2.1 robotisaation, digitalisaation ja innovointiprosessien nopeuttaminen

Uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa tiedon ja innovoinnin kysyntää ja niiden tosiasiallista käyttöönottoa yrityksissä digitaalisessa taloudessa.

Uudistuksessa otetaan käyttöön verojärjestelmäetuuksia yrityksille, jotka toteuttavat digitalisointiprosessia robotisaatioon ja digitalisaatioon tehtävien investointien avulla. Verohelpotus on myönnettävä ylimääräisenä verovähennyksenä robottien hankinnan tukemiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

⁶Siten kuin se on määritelty asetuksen (EU) 2019/1242 3 artiklan 11 kohdassa. ajoneuvo, jossa ei ole polttomoottoria tai jonka polttomoottorin päästöt ovat alle 1 g CO₂/km.

⁷siten kuin ne määritellään asetuksen (EU) 2019/1242 3 artiklan 12 alakohdassa. joiden hiilidioksidipäästöt ovat alle puolet ajoneuvojen alaryhmän kaikkien ajoneuvojen CO₂-vertailupäästöistä; viitearvot vaihtelevat kuorma-auton tyyppin mukaan.

A2.1.1 Investoinnit robotisaation ja digitalisaation tukemiseen yrityksissä

Näiden investointien tavoitteena on tukea hankkeita, joihin liittyy digitalisaatioon tähtäävien innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa.

Investointi koostuu liiketoimintaprosessien digitalisoinnista, jolla tuetaan siirtymistä kohti teollisuus 4.0:aa keskittyen erityisesti robotisaatioon ja operatiivisiin teknologioihin. Investoinnilla tuetaan pilvipalveluteknologioiden ja tekoälyn käyttöä valmistus- ja liiketoimintaprosessien integroinnissa ja hallinnassa; älykkäiden tuotantolinjojen käyttöönotto, älykkäiden tehtaiden rakentaminen; sellaisten nykyaikaisten digitaalitekologioiden käyttöönotto, joilla tuetaan siirtymistä kohti ympäristöpäästöjen (erityisesti kasvihuonekaasujen) vähentämistä ja luonnonvarojen käytön sekä valmistus- ja liiketoimintaprosessien ympäristövaikutusten vähentämistä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

A2.2 Kiertotalousmalliin siirtymisen edellytysten luominen

Uudistuksen tavoitteena on luoda asianmukainen oikeudellinen kehys uusioraaka-aineiden kaupan toiminnalle. Uudistuksella otetaan käyttöön jätteeksi luokittelun päättymistä koskevia säännöksiä keskeisen teollisuusjätteen osalta (jolla on suurin taloudellinen potentiaali) ja otetaan käyttöön uusioraaka-aineen määritelmä, joka helpottaisi jätteen kiertoa ja käyttöä uusioraaka-aineina.

Uudistuksessa luodaan puitteet uusioraaka-aineiden markkinoiden kehittämiseksi näiden raaka-aineiden hallinnan helpottamiseksi, mikä vähentää luonnonvarojen hyödyntämistä korvaamalla luonnonmateriaalit ja tuotteet. Uudistuksella on vähennettävä jätteen varastointia jätekasoihin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

A2.2.1 Investoinnit ympäristöteknologioiden ja -innovaatioiden käyttöönottoon, mukaan lukien kiertotalouteen liittyvät investoinnit

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea uusioraaka-aineiden käyttöä muun muassa rahoittamalla tutkimus- ja kehitysinfrastruktuuria jätteen käyttöä uusioraaka-aineina koskevien teknologioiden kehittämiseksi, jotta voidaan luoda tehokkaampi talous.

Investointi koostuu kolmentyyppisistä toimista: Ensimmäisellä toimella tuetaan hankkeita, jotka myönnetään pk-yrityksille kiertotalouteen liittyvien vihreiden teknologioiden kehittämiseksi ja toteuttamiseksi, mikä parantaa materiaalien hallintaa, parantaa energiatehokkuutta ja muuttaa yritysten filosofiaa kohti nollajätettä.

Toimen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä.

Toisessa toimessa rahoitetaan hankkeita, joilla tuetaan uusioraaka-ainemarkkinoiden luomista edistävien teknologioiden kehittämistä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä.

Tuensaajat on valittava erityisten valintaperusteiden mukaisesti syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen. Hankkeiden on koskettava sellaisten vihreiden teollisuusratkaisujen kehittämistä ja täytäntöönpanoa tai soveltamista, joiden odotetaan lisäävän tuotannon ja toimintaprosessien energiatehokkuutta tai vähentävän tuotannosta ja operatiivisista prosesseista syntyvää jätettä tai jätteen uudelleenkäyttöä tai kierrätystä tai

tuotanto- ja toimintaprosessien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen, tulevien ehdotuspyyntöjen tehtäväkuvaukseen sisältyvissä tukikelpoisuuskriteereissä suljetaan pois seuraavaan luetteloon sisältyvät toimet: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö;⁸ ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluva toiminta, jolla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁹; iii) jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin¹⁰ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin¹¹ liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

A2.3 miehittämättömien ilma-alusten (UAV) kehittämisen institutionaalisen ja oikeusperustan tarjoaminen

Uudistuksen tavoitteena on perustaa yksikkö tukemaan uusien miehittämättömiin ilma-aluksiin perustuvien ratkaisujen testausta ja täytäntöönpanoa erityisesti kaupungistuneilla alueilla.

Uudistuksella annetaan Puolan lennonvarmistusvirastolle oikeus omistaa pääomaa kaupallisissa yrityksissä ja annetaan sille tai sen tytäryhtiöille lupa toteuttaa pilottihankkeita, joilla tuetaan miehittämättömiin ilma-aluksiin perustuvien liiketoimintamallien ja palvelujen toteuttamista. Puolan lennonvarmistuspalveluvirasto toimii myös miehittämättömien ilma-alusten erityispalvelujen tarjoajana suunnitellussa osaamiskeskusten verkostossa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

A2.3.1 Tutkimuskeskusten (asiantuntijakoulutuskeskukset, täytäntöönpanon tukikeskukset, seurantakeskukset) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovoinnin ekosysteeminä

Investoinnin tavoitteena on luoda miehittämättömiä ajoneuvoja varten integroitu osaamiskeskusten, pilottihankkeiden ja infrastruktuurin järjestelmä.

Investointi koostuu paikallisten keskusten ja miehittämättömien ajoneuvojen infrastruktuurin toteuttamisesta. Paikallisia keskuksia ja/tai infrastruktuureja on toteutettava kymmenessä paikassa. Tuetun hankkeen keskeisiä osia ovat maanpäällinen infrastruktuuri, paikalliset datan- ja liikenteenhallintakeskukset sekä digitaaliset palvelut ja tuottajat.

⁸Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita sähkön ja/tai lämmön tuotannossa sekä siihen liittyvässä maakaasua käyttävässä siirto- ja jakeluinfrastruktuurissa, jotka täyttävät teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

⁹Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys siitä, miksi tämä ei ole mahdollista. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistetut vertailuarvot EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvia toimintoja varten.

¹⁰Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

¹¹Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

Investoinnin toinen osa koostuu miehittämättömien ajoneuvopalvelujen testaamisesta ja toteuttamisesta kokeiluhankkeissa, joita toteutetaan yksittäisissä osaamiskeskuksissa. Pilottihankkeet toteutetaan osana erityisohjelmia, jotka koskevat autonomista liikenteen koordinoitua, keskeisiä infrastruktuurirakenteita (satamat ja energiainfrastruktuuri), yleiseen järjestykseen liittyviä palveluja (turvallisuus ja pelastuspalvelu) ja kaupunkiliikennettä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

A2.4 Tieteen ja teollisuuden välisten yhteistyömekanismien vahvistaminen

Uudistus koostuu kahdesta toimesta. Ensimmäisen toimen tavoitteena on mahdollistaa se, että yliopistoista ja tutkimuslaitoksista tulee yhtiöiden osakkaita. Tämän odotetaan lisäävän tieteidenvälistä ja joustavampaa teknologiansiirtoa.

Uudistuksen ensimmäisessä toimesta laajennetaan niiden yksikköjen luokkia, joiden kanssa yliopistot voivat perustaa erillisyyhtiöitä. Nämä ovat tutkimuslaitoksia, Puolan tiedeakatemian laitoksia ja Łukasiewiczin tutkimusverkoston laitoksia. Uudistuksen on mahdollistettava erityisesti T & K-tulosten kaupallistamiseen suunniteltujen erikoisajoneuvojen luominen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. maaliskuuta 2022 mennessä.

Uudistuksen toisessa toimesta vahvistetaan maatalous- ja maaseudun kehittämisen ministeriön alaisia tutkimuslaitoksia ja niiden alaisuudessa toimivia yksiköitä varten laboratoriorien käyttöä, tutkimusinfrastruktuuria ja tietämyksen siirtoa koskevat säännöt tieteen, tieteen ja yritysten välisen yhteistyön puitteissa. Tuen myöntämistä koskevissa säännöissä on noudatettava syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. maaliskuuta 2022 mennessä.

A2.4.1 Investoinnit tutkimusvalmiuksien kehittämiseen

Investoinnin tavoitteena on varmistaa tiiviimpi yhteistyö tutkimus- ja innovaatiolaitosten välillä sekä tieteellisten laitosten ja liike-elämän välillä. Sen on osaltaan lisättävä korkealaatuisia T & K-tuloksia, joilla on suuri kaupallistamispotentiaali.

Investointi muodostuu tutkimusinfrastruktuurin rahoittamisesta Łukasiewiczin tutkimusverkostossa, Puolan tutkimusinfrastruktuuria koskevassa etenemissuunnitelmassa sekä maatalouselintarvikealan laitoksissa ja alayksiköissä maatalous- ja maaseudun kehittämisen ministeriön valvonnassa.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen, tulevien ehdotuspyyntöjen tehtäväkuvaukseen sisältyvissä tukikelpoisuuskriteereissä suljetaan pois seuraavaan luetteloon sisältyvät toimet: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö;¹² ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluva toiminta, jolla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja¹³; iii) jätteiden

¹²Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita sähkön ja/tai lämmön tuotannossa sekä siihen liittyvässä maakaasua käyttävässä siirto- ja jakeluinfrastruktuurissa, jotka täyttävät teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

¹³Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys siitä, miksi tämä ei ole mahdollista. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistetut vertailuarvot EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvia toimintoja varten.

kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin¹⁴ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin¹⁵ liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Seuraavien tämän investoinnin mukaisten T & K & I-toimien katsotaan olevan ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisia: i) tämän investoinnin mukaiset T & K & I-toimet, jotka johtavat teknologianeutraaliin tuloksiin niiden soveltamistasolla; ii) tämän investoinnin mukaiset T & K & I-toimet, joilla tuetaan sellaisia vaihtoehtoja, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäiset; tai iii) tämän investoinnin mukaiset T & K & I-toimet, joissa keskitytään ensisijaisesti sellaisten vaihtoehtojen kehittämiseen, joilla on mahdollisimman vähäiset ympäristövaikutukset alalla, sellaisille toiminnoille, joille ei ole olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista vähävaikutteista vaihtoehtoa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

Alakomponentti A3 – Nykyaikaista taloutta tukeva koulutus

A3.1 Työvoima nykyaikaisessa taloudessa: taitojen ja pätevyyksien sovittaminen paremmin yhteen työmarkkinoiden vaatimusten kanssa uusien teknologioiden käyttöönoton sekä vihreän ja digitaalisen muutoksen ansiosta

Uudistuksen päätavoitteena on valmistaa työvoimaa nykyaikaiseen talouteen ja parantaa osaamisen ja pätevyyksien yhteensovittamista työmarkkinoiden vaatimusten kanssa, mikä liittyy uusien teknologioiden käyttöönottoon taloudessa sekä vihreään ja digitaaliseen siirtymään.

Uudistuksella pyritään perustamaan alakohtaisia osaamiskeskustoja ja muuttamaan asiaa koskevaa lainsäädäntöä kohdennettujen täydennys- ja uudelleen koulutuspalvelujen tarjoamiseksi. Uudistuksen tavoitteena on tukea työnantajien yhteistyötä ammatillisen koulutuksen tarjoajien kanssa, edistää innovatiivisten ratkaisujen levittämistä ja tukea innovointia ammatillisessa koulutuksessa. Myös vammaisten henkilöiden osallistamista on käsiteltävä. Osaamiskeskukset täydentävät siten olemassa olevaa keskiasteen ja korkea-asteen ammatillista koulutusta sekä elinikäistä oppimista.

Uudistukseen sisältyy koulutuslain ja opettajien peruskirjan muuttaminen. Tämä tapahtuu uudelleentarkastelun jälkeen tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten, alueviranomaisten, alojen ja muiden sidosryhmien kanssa. Koulutuslain muutoksessa on säädettävä osaamiskeskusten verkoston kehittämissuunnitelmasta, määritettävä osaamiskeskusten asema ja asema koulutusjärjestelmässä, määriteltävä edellytykset henkilöstön palkkaamiselle osaamiskeskustoja, vahvistettava suhdannetarkistuksia koskevat säännökset, joilla varmistetaan niiden hallinnon ja kestävyysvalvonta vuoden 2026 jälkeen, ja mukautettava nykyistä hallintojärjestelmää, jossa on räätälöityjä säännöksiä osaamiskeskusten hallinnosta,

¹⁴Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

¹⁵Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

mukaan lukien työnantajat (myös pk-yritysten edustajat), työmarkkinaosapuolet ja muut asiaankuuluvat sidosryhmät, mukaan lukien alue- ja paikallisviranomaiset. Siihen sisältyy myös rahoitusjärjestelyjen perustaminen (myös EU:n tuen päättymisen jälkeen), koulutusehdot, ammatinvalinnanohjausta koskevat säännökset ja opetussuunnitelmat, ja siinä yksilöidään tarjottavan koulutuksen tyypit, kohderyhmät, tutkintojen ja standardien tyypit, laadunvarmistus- ja varmennusmekanismit sekä se, miten sektorit liitetään osaamiskeskukseen. Opettajien peruskirjaan tehtävä muutos mahdollistaa sen, että osaamiskeskukset voivat tarjota täydennyskoulutusta nykyisille ammatillisen koulutuksen opettajille.

Uudistuksella pyritään myös mukauttamaan ammatillisen koulutuksen, korkea-asteen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen koordinoitua alueilla, jotta voidaan luoda kestäviä ja tehokkaita yhteistyö- ja vuorovaikutusmenetelmiä eri sidosryhmien välille taitojen kehittämisen alalla, jotka ovat osa erilaisia hallintorakenteita (kuten oppilaitokset, työmarkkinalaitokset, yritykset ja työnantajajärjestöt sekä paikallisviranomaiset).

Tämä saavutetaan saattamalla voimaan useita säädöksiä koskevat muutokset voimassa olevien koordinoitumismekanismien uudelleentarkastelun jälkeen ja tiiviissä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa. Uudistuksessa yksilöidään alueiden oikeudet ja vastuut osaamispolitiikkojen koordinoinnissa ja vaikutetaan elinikäisen oppimisen laitosten taitojen parantamiseen aluetasolla toteutettavien (kansallisen) integroidun osaamisstrategian 2030 täytäntöönpano-ohjelmien pohjalta. Näihin muutoksiin sisältyy alueellisten koordinoitumistahojen oikeudellinen perustaminen (yksi kussakin puolalaisessa ”voivodikunnassa”), jotka koordinoivat ammatillista koulutusta, korkea-asteen koulutusta ja elinikäistä oppimista koskevaa politiikkaa; hallintorakenne, jossa otetaan huomioon alueiden ja työmarkkinaosapuolten vastuualueet velvoite hyväksyä vuoteen 2030 ulottuvan kansallisen integroidun osaamisstrategian toteuttamiskelpoiset täytäntöönpano-ohjelmat alueellisella tasolla (yksi kussakin ”voivodikunnassa”) ja päivittää ohjelmaa viiden vuoden välein sekä varmistaa, että oppimistarjonta mukautetaan diagnosoituihin taitotarpeisiin. Muutoksiin on sisällyttävä määräykset koordinoitumistahojen toiminnasta (joka tarjoaa palveluja alueellisille koordinoitumistahojille) sekä täytäntöönpanoa koskeva suunnitelma seuranta- ja arviointia varten.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä.

A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkea-asteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen

Uudistukseen A3.1 liittyvällä investoinnilla pyritään luomaan ja täysin toimimaan alakohtaisten osaamiskeskusten verkosto, jolla tuetaan nykyaikaisen ammatillisen koulutuksen, korkea-asteen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen kehittämistä. Tähän sisältyy osaamiskeskusten perustaminen sekä ammatillisen koulutuksen kurssien ja opetussuunnitelmien tarjoaminen muun muassa aikuisille, opiskelijoille, nuorille, ammatillisen koulutuksen opettajille ja työntekijöille. Investointi ei sisällä maan hankintaa.

Täydennys- ja uudelleen koulutuksen opetussuunnitelmien tarjoamiseksi osaamiskeskuksissa, mukaan lukien oppimistulosten sertifiointi, 24 000 opiskelijan on saatava koulutusta kaikissa keskuksissa. Näistä oppijoista vähintään 60 prosenttia on aikuisia (vähintään 25-vuotiaita, lukuun ottamatta ammatillisen koulutuksen opettajia); vähintään 20 prosenttia oppijoista on nuoria (14–24-vuotiaita); vähintään 10 prosenttia oppijoista on oltava nykyisiä ammatillisen koulutuksen opettajia, joiden on osallistuttava koulutukseen osaamiskeskusten kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana (opettajia koskevan lain uudistuksen jälkeen). Lisäksi kuhunkin osaamisen kehittämisohjelmaan on sisällyttävä vähintään digitaalinen ulottuvuus ja

vihreä ulottuvuus, jotka perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tietoon ja tieteeseen. Osaamiskeskuksiin on kuuluttava vähintään 90 alakohtaista organisaatiota (joille on tarjottava koulutusta).

Investoinnilla on myös perustettava vähintään 14 toimivaa alueellista koordinoitiryhmää, joiden yleisenä tavoitteena on saavuttaa 16 alueellista koordinoitiryhmää (yksi kutakin ”voivodikuntaa kohden”). Nämä ryhmät koordinoivat ammatillista koulutusta ja elinikäistä oppimista koskevaa politiikkaa. Investointiin sisältyy koordinoitimekanismien tukeminen ja kehittäminen keskus- ja alueella sekä tuki alueellisten ryhmien toimille niiden tehtävien suorittamiseksi.

Lisäksi ammatillista koulutusta ja elinikäistä oppimista varten perustetut alueelliset koordinoitiryhmät kehittävät yleisenä tavoitteena 16 toteuttamiskelpoista täytäntöönpano-ohjelmaa alueellisella tasolla (yksi kutakin ”voivodikuntaa kohden”) ja vähintään 14 toteuttamiskelpoista täytäntöönpano-ohjelmaa muiden alueiden tasolla. Nämä ovat vuoteen 2030 ulottuvan kansallisen integroidun osaamisstrategian täytäntöönpano-ohjelmia alueellisella tasolla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

Alakomponentti A4 – Työmarkkinoiden rakenteellisen vastaavuuden, tehokkuuden ja kriisinsietokyvyn parantaminen

A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä osallistumista työmarkkinoille Puolan talouden tuottavuuden, kriisinsietokyvyn ja maailmanlaajuisen kilpailukyvyn parantamiseksi. Toisena tavoitteena on lisätä joustavuutta ja turvaa Puolan työmarkkinoille. Tätä varten uudistuksella on seuraavat tavoitteet: i) julkisten työvoimapalvelujen toimintatavan uudistaminen ja aktiivisen työmarkkinapolitiikan tehostaminen; ii) ulkomaisten työntekijöiden palkkaamisen helpottaminen; iii) palvelukseenottomenettelyjen helpottaminen ottamalla käyttöön sähköisiä sopimuksia koskevat uudet säännökset; ja iv) tutkia tapoja tehostaa työehtosopimusten ja yhden ainoan työsopimuksen käyttöä.

Julkisia työvoimapalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työsopimusten sähköistä tekemistä koskevien uusien lakien voimaantulo: Lisäksi uudistuksessa on hyväksyttävä julkisten työvoimapalvelujen toimintaa ja koordinoitua koskevat uudet standardit ja tuloskehys. Työmarkkinaosapuolia kuullaan työehtosopimusten mahdollisuuksista ja tehdään kattava tutkimus yhden ainoan työsopimuksen mahdollisesta roolista. Kuulemisessa ja tutkimuksessa yksilöidyt asiaankuuluvat oikeudelliset muutokset on pantava täytäntöön.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2024 mennessä.

A4.1.1 Investoinnit työmarkkinainstituutioiden uudistamisen tukemiseksi

Investoinnin yleisenä tavoitteena on lisätä julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia tukea työmarkkinoiden toimintaa. Tätä varten investoinnilla on pyrittävä digitalisoimaan julkisten työvoimapalvelujen käyttämät palvelut ja välineet, kouluttamaan julkisten työvoimapalvelujen henkilöstöä ja toteuttamaan tiedotuskampanja julkisten työvoimapalvelujen tarjoamista uusista palveluista myös niiden ensikertaisille tuleville käyttäjille.

Investoinnit koostuvat i) julkisten työvoimapalvelujen prosessien digitalisoinnista ja ii) julkisten työvoimapalvelujen henkilöstön koulutuksesta ja iii) uusien standardien kehittämisestä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

A4.2 Uudistus vanhempien työmarkkinatilanteen parantamiseksi parantamalla enintään kolmivuotiaiden lasten pääsyä laadukkaaseen lastenhoitoon

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on helpottaa lastenhoitopalvelujen saatavuutta alle kolmivuotiaille lapsille ja varmistaa lastenhoitopalvelujen korkea koulutus ja laatuvaatimukset. Tätä varten uudistuksen tavoitteena on i) virtaviivaistaa kansallisten ja ulkoisten varojen hallinnointia lastenhoitopalvelujen perustamista ja toimintaa varten; ii) ottaa käyttöön vakaan pitkän aikavälin kotimaisen rahoituksen enintään kolmevuotiaille lapsille tarjottaville lastenhoitopalveluille; ja iii) panemaan täytäntöön lastenhoitopalveluja koskevat sitovat koulutuksen vähimmäisvaatimukset ja laatuvaatimukset.

Uudistuksessa hyväksytään muutos enintään kolmivuotiaista lapsista annettuun lakiin ja perustetaan erityinen monivuotinen ohjelma lastenhoitopalvelujen perustamista ja toimintaa varten. Tarkistuksessa on muun muassa koottava yhteen kolmen erillisen rahoituslähteen hallinnointi lastenhoitopalvelujen luomista ja toimintaa varten: kotimainen rahoitus, Euroopan sosiaalirahasto+ ja elpymis- ja palautumistukiväline. Uudistuksessa on myös suunniteltava asianmukainen järjestelmä ja varmistettava riittävät varat, jotta voidaan luoda vakaa pitkän aikavälin kotimainen rahoitus alle kolmevuotiaille lapsille tarjottaville lastenhoitopalveluille. Uudistuksessa on myös tarkasteltava strategisesti alle kolmivuotiaita lapsia koskevia nykyisiä hoito- ja koulutusnormeja, kehitettävä asianmukaista koulutusta koskevaa ohjausta ja lastenhoitopalvelujen tukea sekä toteutettava tähän uudelleentarkasteluun perustuvia asiaankuuluvia oikeudellisia muutoksia, jotta voidaan vahvistaa lastenhoitopalveluja koskevat sitovat koulutuksen vähimmäisvaatimukset ja laatuvaatimukset, joilla varmistetaan koulutuksen ja hoidon korkea laatu varhaisesta iästä alkaen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

A4.2.1 Tuki enintään kolmen vuoden ikäisten lasten (tarhojen, lastenkerhojen) lastenhoitopalveluihin Maluch+:n tuella

Investoinnin yleisenä tavoitteena on lisätä lastenhoitopalvelujen saatavuutta enintään kolmen vuoden ikään tukemalla lastenhoitopalvelujen rakennuskustannuksia ja perustamalla enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettuja lastenhoitopalveluja koskeva rahoitusjärjestelmä. Tätä varten investoinnilla pyritään i) ottamaan käyttöön tietotekniikkajärjestelmä, jolla hallinnoidaan enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen rahoitusta ja perustamista, ja ii) luomaan uusia paikkoja lastenhoitopalveluihin (sairaalat, lastenseurat) enintään kolmevuotiaille lapsille.

Investointi koostuu sellaisen tietoteknisen järjestelmän kehittämisestä ja käyttöönotosta, jolla hallinnoidaan enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen rahoitusta ja perustamista. Järjestelmässä on yhdistettävä erilaisia lastenhoidon rahoituslähteitä (EU:n varat, kansallinen rahoitus valtion talousarviosta, paikallishallinnon rahoitus).

Investointi muodostuu myös 47500 uuden paikan perustamisesta päiväkodeissa ja lastenkerhoissa rakentamalla uusia laitoksia ja kunnostamalla olemassa olevia tiloja (kunnostamalla ja mukauttamalla niitä). Tähän voi poikkeuksellisesti kuulua tarvittaessa kiinteistöjen ja infrastruktuurin hankinta (maan tai tilojen hankinta).

Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävän rahoituksen ja muun EU:n rahoituksen välillä on noudatettava selkeää rajaa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

A4.3 Osuus- ja yhteisötalouden kehittämistä koskevan oikeudellisen kehyksen täytäntöönpano

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden ammatillista aktiivisuutta ja tukea sosiaalipalvelujen laitoshoidosta luopumista. Tätä varten uudistuksella pyritään määrittelemään lainsäädännössä puitteet yhteisötalouden toimijoiden toiminnalle.

Uudistuksessa annetaan uusi aluesuunnittelulaki. Laissa määritellään tähän alaan liittyvät perussäännöt, mukaan lukien erityisesti yhteisötalouden yrityksen toiminnan ja tukemisen periaatteet, yhteisötalouden yksiköiden ja paikallishallinnon uudet yhteistyömuodot sosiaalipalvelujen toteuttamisessa sekä politiikan koordinoinnin periaatteet yhteisötalouden kehittämisen alalla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

A4.3.1 Investointitukiohjelmat, joiden avulla voidaan erityisesti kehittää toimintaa, lisätä osallistumista sosiaalipalvelujen tarjontaan ja parantaa yhteisötalouden yksiköihin integroitumisen laatua

Tämän investoinnin yleisenä tavoitteena on maksimoida yhteisötalouden yksiköiden vaikutus sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten sosiaaliseen ja ammatilliseen uudelleenintegroitumiseen ja tukea sosiaalipalvelujen laitoshoidosta luopumista. Tätä varten investoinnilla on pyrittävä auttamaan yhteisöjä saamaan yhteiskunnallisen yrityksen asema ja säilyttämään työpaikat yhteisötalouden yksiköissä.

Investointi koostuu sellaisten ohjelmien valmistelusta ja täytäntöönpanosta, joista myönnetään avustuksia tukikelpoisille yhteisöille. Tavoitteena on i) myöntää yhteiskunnallisen yrityksen asema 1 400 yhteisölle ja ii) antaa taloudellista tukea vähintään 1 000 sosiaaliselle yhteisölle.

Tuensaajat on valittava erityisten valintaperusteiden mukaisesti syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

A4.4 Työsuhteiden joustavoittaminen ja etätöön käyttöönotto

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on helpottaa perhe- ja ammattivelvoitteiden yhteensovittamista ja auttaa alhaisen työvoimaosuuden omaavien ryhmien ihmisiä löytämään säännönmukainen työpaikka. Tätä varten etätö ja joustavat työajan järjestelyt on vahvistettava työlaissa.

Uudistuksessa hyväksytään työlain tarkistus. Tarkistuksella mahdollistetaan etätö milloin tahansa eikä ainoastaan poikkeuksellisissa olosuhteissa ja otetaan käyttöön joustavat työaikajärjestelyt. Tarkistuksessa määritellään myös useita etätöitä ja joustavaa työtä koskevia operatiivisia järjestelyjä, joita ovat muun muassa seuraavat: i) mahdollisuus tehdä etätöitä asemapaikan ulkopuolella työntekijän ja työnantajan välisten järjestelyjen perusteella, ii) työnantajan tarjoamia työvälineitä koskevien sääntöjen määrittely ja iii) etätöön sovellettavien terveys- ja turvallisuusperiaatteiden puitteiden luominen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

A4.4.1 Investoinnit työntekijöiden/yritysten varustamiseen etätyöskentelyyn

Investoinnin yleisenä tavoitteena on lisätä mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten tuottavuutta. Tätä varten investoinnilla on pyrittävä varustamaan yritykset ja kouluttamaan työntekijöitään etätyöhön.

Investointi koostuu sellaisten ohjelmien täytäntöönpanosta, joissa tarjotaan neuvontaa ja avustuksia tukikelpoisille yhteisöille, jotta niillä olisi paremmat valmiudet etätyökäytäntöihin. Tavoitteena on mitata investoinnin saavuttamista siten, että vähintään 3 000 yritykselle tarjotaan digitalisointia koskevaa neuvontaa ja, jos se katsotaan tarpeelliseksi tällaisen neuvonnan tuloksena, hankitaan ohjelmistoja/lisenssejä ja henkilöstön digitaalista osaamista. Jos tuensaaja on aiemmin tehnyt edellä mainitun analyysin, avustusta voidaan käyttää ohjelmistojen/lisenssien hankintaan ja henkilöstön digitaalisen osaamisen parantamiseen.

Tuensaajat on valittava erityisten valintaperusteiden mukaisesti syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

A4.5 Työurien laajentaminen ja työskentelyn edistäminen lakisääteisen eläkeiän jälkeen

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä työntekijöiden kykyä ja motivaatiota pysyä työmarkkinoilla eläkeiän jälkeen. Tätä varten on otettava käyttöön verokannustin niille, jotka ovat saavuttaneet lakisääteisen eläkeiän mutta jotka eivät mielellään jää eläkkeelle ja jatkavat työskentelyä. Kahden vuoden kuluessa verokannustimen täytäntöönpanosta on julkaistava kertomus, jossa arvioidaan sen vaikutusta todelliseen eläkeikään.

Uudistuksessa hyväksytään henkilökohtaisesta tuloverosta annetun lain muutos ja arvioidaan tätä toimenpidettä. Muutoksella alennetaan vuodesta 2023 alkaen tuloveroa niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saavuttaneet lakisääteisen eläkeiän mutta jotka eivät halua jäädä eläkkeelle ja jatkaa työskentelyä. Ensimmäiseen tuloveroluokkaan (85 528 zlotya vuonna 2021) kuuluvat työntekijät, jotka ansaitsevat enintään keskimääräisen bruttopalkan Puolan kansantaloudessa, vapautetaan tuloverosta. Tuloverokantaa alennetaan sellaisten muiden työntekijöiden osalta, joiden ansiot ovat suuremmat ja jotka ovat saavuttaneet lakisääteisen eläkeiän mutta jotka eivät jää eläkkeelle ja jatka työskentelyä. Tämän verokannustimen ansiosta verovelvollisten on ansaittava lisämääriä, jotka vastaavat maksamattomien tuloverojen määrää, jonka odotetaan kannustavan heitä jatkamaan uraansa. Kahden vuoden kuluessa edellä mainitun toimenpiteen käyttöönotosta on laadittava kertomus, jossa arvioidaan henkilökohtaisen tuloveron muutosten vaikutusta tosiasialliseen eläkeikään. Siinä analysoidaan vaikutusta työmarkkinoille osallistumiseen, eläkejärjestelmän kestävyys, julkiseen talouteen ja sukupuolten tasa-arvoon.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

A4.6 Lisätään tiettyjen ryhmien osallistumista työmarkkinoille kehittämällä pitkäaikaishoitoa

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä tiettyjen ryhmien, erityisesti naisten, osallistumista työmarkkinoille kehittämällä pitkäaikaishoitojärjestelmää Puolassa. Tätä varten on tehtävä pitkän aikavälin hoitojärjestelmän strateginen uudelleentarkastelu, jonka jälkeen tehdään asiaankuuluvat lainsäädännölliset muutokset.

Uudistuksessa julkaistaan Puolan pitkäaikaishoitajärjestelmää koskeva analyysi, jota seuraa asiaa koskevien lakien muuttaminen tässä analyysissä määriteltyjen uudistusten ensisijaisten tavoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Analyysissa on erityisesti tutkittava mahdollisia tapoja integroida pitkäaikaishoito sosiaali- ja terveyspalveluihin, nopeuttaa näiden palvelujen laitoshoidosta luopumista, asettaa ne yhteen viranomaiseen, vähentää hoidon tarjonnan hajanaisuutta, luoda vakaa järjestelmä pitkäaikaishoitopalvelujen, erityisesti yhteisöllisen hoidon ja kotihoidon, riittävälle rahoitukselle sekä ottaa käyttöön pitkäaikaishoitopalveluja koskeva laatukehys (henkilöstöä koskevat vaatimukset, laitteet, pitkäaikaishoidon tarjoajien pääsy markkinoille). Analyysissa tarkastellaan myös tapoja tarkistaa hoitoon liittyviä etuuksia työn jatkumisen mahdollistamiseksi. Analyysissa on kuultava asianomaisia sidosryhmiä, myös pitkäaikaishoitoa koskevia säännöksiä käsitteleviä työmarkkinaosapuolia, ja paikallisviranomaisia. Analyysissa määritellyt uudistusten painopisteet on pantava täytäntöön muuttamalla asiaa koskevia lakeja osana uudistusta.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä.

A4.7 Työmarkkinoiden segmentoitumisen rajoittaminen

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on rajoittaa työmarkkinoiden segmentoitumista ja lisätä tiettyjen työntekijöiden sosiaaliturvaa. Tätä varten kaikkiin siviilioikeudellisiin työsopimuksiin sovelletaan sosiaaliturvamaksuja, lukuun ottamatta ylemmän perusasteen ja keskiasteen opiskelijoiden ja opiskelijoiden kanssa tehtyjä toimeksiantosopimuksia 26 ikävuoteen asti.

Uudistus pannaan täytäntöön säädöksellä, jolla varmistetaan, että siviilioikeudellisiin sopimuksiin perustuvista työsuhteista peritään sosiaaliturvamaksuja: eläke-, työkyvyttömyys-, tapaturma-, ammattitauti- ja sairausetuudet. Lisäksi poistetaan sääntö, jonka mukaan sosiaaliturvamaksut maksetaan siviilioikeudellisten sopimusten vähimmäispalkan perusteella.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

A.2 Avustusmuotoisen tuen seuranta ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

A1 – LIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksik kö	Perustaso	Päämää rä	Vuosine ljännes	Vuosi	
A1G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Talousarvioluokitukse n yhdistetyn vakiomuotoista tililuetteloa koskevan konseptin laatiminen	Julkaiseminen valtiovarainminist eriön verkkosivustolla				Q1	2022	Valtiovarainministeriön Biuletyn Informacji Publicznej -sivustoa (julkinen tiedotussivusto) koskevan periaatemuistion julkaiseminen. Konseptihuomautuksessa on esitettävä uuden luokitusjärjestelmän kuvaus ja rakenne.
A2G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Valtiovarainministeriön valmisteleman julkista taloutta koskevan lain muutoksen, jolla pannaan täytäntöön uusi talousarviojärjestelmä, mukaan lukien uusi luokittelujärjestelmä, uusi talousarviohallintomalli ja uudelleen määritelty keskipitkän aikavälin talousarviokehys, voimaantulo	Julkisesta taloudesta annetun lain muutoksen säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q1	2025	Valtiovarainministeriön valmisteleman julkista taloutta koskevan lain muutoksen, jolla pannaan täytäntöön uusi talousarviojärjestelmä, mukaan lukien uusi luokittelujärjestelmä, uusi talousarviohallintomalli ja uudelleen määritelty keskipitkän aikavälin talousarviokehys, voimaantulo Uudessa luokitusjärjestelmässä yhdistetään nykyinen talousarvioluokitus ja tulosluokitus ja yhdistetään se vakiolaskentakaavioon. Taloustoimet on kirjattava samoin perustein, minkä odotetaan parantavan talousarvio-, rahoitus- ja tilastoraportoinnin tietojen laatua. Uuteen järjestelmään on sisällyttävä useita erillisiä segmenttejä sekä näiden segmenttien tietojen koodausrakenteet, jotka vastaavat järjestelmän eri käyttäjien tietotarpeita.
A3G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Julkista taloutta koskevan lain muutoksen voimaantulo; lailla jatketään menojen vakautta siten, että vakauttava menosääntö	Julkisesta taloudesta annetun lain muutoksen säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q3	2021	Julkista taloutta koskevan lain muutos, jolla laajennetaan vakauttavan menosäännön soveltamisalaa, tulee voimaan. Muutosten oletettuihin vaikutuksiin kuuluu se, että se kattaa suuremman määrän julkisyhteisöjen yksiköitä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			(SER) ulotetaan koskemaan myös valtion erityisrahastoja							(valtiollisia erityisrahastoja), jotka kuuluvat SER:n soveltamisalaan, mikä mahdollistaa julkisen varainhoidon avoimuuden ja tehokkuuden lisäämisen. Muutoksen valmistelusta vastaa valtiovarainministeriö.
A4G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Vakauttavan menosäännön toimivuuden arviointi vuosina 2019–2023, jotta voidaan - arvioida säännön tehokkuutta, mukaan lukien poistumis- ja palauttamislausekkeen soveltaminen - analysoidaan EU:n sääntöjen muutosten vaikutusta vakauttavaa menosääntöä koskevaan kaavaan	Julkaistu valtiovarainminist erion verkkosivustolla Biuletyn Informacji Publicznej - sivustolla				Q1	2025	Vakauttavan menosäännön (SER) toimivuutta koskeva katsaus, jossa viitataan erityisesti sen soveltamisalaan, julkaistaan viiden toimintavuoden jälkeen (vuosien 2019–2023 uudelleentarkastelu). Katsaus julkaistaan valtiovarainministeriön verkkosivustolla. SER otettiin käyttöön vuonna 2013 finanssipolitiikan harjoittamista tukevana välineenä. Vuonna 2018 tarkasteltiin SER:n toimintaa ensimmäisinä viitenä vuotena. Seuraava uudelleentarkastelu kattaa vuodet 2019–2023. SER:n toiminnan analysoinnin avulla on voitava laatia suosituksia, jotka koskevat muun muassa SER-kaavan tavoitteiden ja parametrien saavuttamista ja sen soveltamisalaa.
A5G	A1.2 Sääntely- ja hallinnollisen raskaiden vähentäminen	Välitavoite	Yritysten ja kansalaisten hallinnollisen taakan keventämistä koskevan lainsäädäntöpakettin voimaantulo	Lainsäädäntöpakettin säännökset, joista käy ilmi sen voimaantulo				Q2	2022	Sellaisen lainsäädäntöpakettin voimaantulo, jolla pyritään poistamaan investointi-ilmapiiriin vaikuttavia oikeudellisia esteitä, erityisesti 1) yksinkertaistaa ainakin 12 menettelyyn liittyviä hallinnollisia ja automaattisia menettelyjä, jotka liittyvät erityisesti merenkulkijan ammatteihin ja alkoholijuomien kauppaan; 2) vähentää kahden asteen menettelyn käyttöä vähintään kymmenessä erityisesti geologisiin resursseihin liittyvässä menettelyssä; 3) digitoidaan tapa käsitellä pyyntöjä vähintään kahdeksassa hallinnollisessa menettelyssä, jotka liittyvät esimerkiksi matkailualan toimijoiden ja yrittäjien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										vakuutusten toimittamiseen vakuutustakuurahastoon, opiskelijoiden sosiaalietuksia koskevien hakemusten jättämiseen sekä geodeettisiin menettelyihin; 4) Otetaan käyttöön muita hallinnollisten menettelyjen järjeistämistoimia (kuten asiakirjojen määrän rajoittaminen tai niiden edellyttämien muodollisuuksien vähentäminen), jotka liittyvät erityisesti useiden parannusten käyttöönottoon aluesuunnitteluprosessissa, rakennusprosessissa ja tilusjärjestelyprosessissa; 5) Pidentetään määräaika, johon mennessä yrittäjien ja luonnollisten henkilöiden on täytettävä velvoitteensa hallintoa kohtaan joissain hallinnollisissa menettelyissä, esimerkiksi pidentämällä muista jäsenvaltioista ostetun auton rekisteröinnin määräaika 30 päivästä 60 päivään tai pidentämällä matkasetelin käytön määräaika 31 päivästä maaliskuuta 2022 30 päivään syyskuuta 2022.
A6G	A1.2 Sääntely- ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen	Välitavoite	Investointialuetta koskevan lain muutoksen voimaantulo	Julkisesta taloudesta annetun lain muutoksen säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2023	Investointialuetta koskevan lain muutoksen voimaantulo; muutoksella 1) lisätään Puolan erityistalousalueiden pinta-alaa 30 prosentilla; 2) määritellään uusi malli taloudellisen tuen myöntämiseksi erityistalousalueilla toimiville yrityksille verohelpotusten ja investointimaan hankintatukien muodossa. Uuden lain on oltava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen.
A7G	A1.2.1 Investoinnit yrityksiin toiminnan monipuolistamiseen liittyviin työntekijöiden ja	Tavoite	T1 – Niiden HoReCa-, kulttuuri- ja matkailualojen pk-yritysten ja		Lukumäärä	0	2500	Q2	2024	Ainakin 2 500 HoReCa-, kulttuuri- ja matkailualan pk-yritystä ja mikroyritystä on saattanut päätökseen hankkeita, joilla pyritään nykyaikaistamaan niiden

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	henkilöstön tuotteisiin, palveluihin ja pätevyyteen		mikroyritysten lukumäärä, jotka ovat nykyaikaistaneet liiketoimintaansa							liiketoimintaa. Hankkeiden on sisällettävä seuraavat kolme toimintatyyppiä: 1) Investoinnit tavaroiden ja palvelujen suunnitteluun ja tuotantoon, kuten: i) uusien tuotteiden/palvelujen käynnistämiseen tarvittavien koneiden ja laitteiden hankinta; ii) rakennustyöt, mukaan lukien uusien tuotantolinjojen rakentaminen; iii) vihreään siirtymään liittyvät investoinnit, joilla edistetään erityisesti jätteen syntymisen ehkäisemistä sisäänrakennettuna, kierrätyksen/uudelleenkäytön avulla ja uusiutuviin energialähteisiin liittyvien ratkaisujen toteuttamista; 2) Hankkeiden toteuttamiseen liittyvät konsultointipalvelut; 3) Työntekijöiden osaamisen parantaminen/uudelleen koulutus tarjoamalla koulutusta uusien tietoteknisten ratkaisujen, uusien teknologioiden, asiakastarpeiden analysoinnin, tiedon- ja tiedonhallinnan sekä riskinhallinnan alalla. Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Uuden lain on oltava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen.
A8G	A1.2.1 Investoinnit yrityksiin toiminnan monipuolistamiseen liittyviin työntekijöiden ja henkilöstön tuotteisiin, palveluihin ja pätevyyteen	Tavoite	T2 – Niiden HoReCa-, kulttuuri- ja matkailualueiden pk-yritysten ja mikroyritysten lukumäärä, jotka ovat		Lukumäärä	2 500	5 000	Q2	2026	Ainakin 5000 HoReCa-, kulttuuri- ja matkailualueiden pk-yritystä ja mikroyritystä on saattanut päätökseen hankkeita, joilla pyritään nyykaikaistamaan niiden liiketoimintaa. Hankkeiden on sisällettävä seuraavat kolme toimintatyyppiä:

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			nykyaikaistaneet liiketoimintaansa							1) Investoinnit tavaroiden ja palvelujen suunnitteluun ja tuotantoon, kuten: i) uusien tuotteiden/palvelujen käynnistämiseen tarvittavien koneiden ja laitteiden hankinta; ii) rakennustyöt, mukaan lukien uusien tuotantolinjojen rakentaminen; iii) vihreään siirtymään liittyvät investoinnit, joilla edistetään erityisesti jätteen syntymisen ehkäisemistä sisäänrakennettuna, kierrätyksen/uudelleenkäytön avulla ja uusiutuviin energialähteisiin liittyvien ratkaisujen toteuttamista; 2) Hankkeiden toteuttamiseen liittyvät konsultointipalvelut; 3) Työntekijöiden osaamisen parantaminen/uudelleenkoulutus tarjoamalla koulutusta uusien tietoteknisten ratkaisujen, uusien teknologioiden, asiakastarpeiden analysoinnin, tiedon- ja tiedonhallinnan sekä riskinhallinnan alalla. Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Uuden lain on oltava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen.
A9G	A1.2.2 Tuki investointikohteiden valmisteluun talouden kannalta keskeisen tärkeitä investointeja varten	Välitavoite	Kehitettävien investointialojen lopullisen valinnan hyväksyminen	Ilmoitus kehitettävien investointialojen lopullisesta valinnasta				Q4	2022	Kehitettävien investointialojen lopullisen valinnan hyväksyminen Tämän investoinnin mukainen tuki koostuu seuraavista: 1) Varojen osoittaminen tilusjärjestelyihin, myös poikkeuksellisesti maanhankintaan;

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										2) Varojen myöntäminen tarvittavan infrastruktuurin rakentamiseen, mukaan lukien tuotanto- ja varastointilaitosten sekä yleishyödyllisten infrastruktuurien (kuten vesi-, kaasu- ja energiainfrastruktuurin) rakentaminen; 3) Teknisen tuen antaminen paikallis- ja alueviranomaisille. Kehitys-, työ- ja teknologiaministeriö vastaa arviointiperusteiden laatimisesta. Perusteita laadittaessa on otettava huomioon seuraavat ominaisuudet: a) etusijalle on asetettava investointialueet, jotka sijaitsevat alueilla, joihin covid-19-pandemia on vaikuttanut eniten ja jotka määräytyvät vuoden 2020 työttömyysasteen nousun ja bruttokansantuotteen vuoden 2020 laskun perusteella; b) etusijalle asetetaan investointialueet, jotka sijaitsevat vähiten kehittyneillä alueilla, jotka määräytyvät asukaskohtaisen bruttokansantuotteen vuoden 2019 tason (alempi BKT asukasta kohti eli vähemmän kehittynyt) ja vuoden 2019 työttömyysasteen (korkeampi työttömyysaste eli vähemmän kehittynyt) perusteella; c) etusijalle on asetettava alueet, jotka sijaitsevat alueilla, joilla on suurimmat ympäristö- ja ilmastoinvestointitarpeet; d) etusijalle on asetettava hankkeet, joiden kehitysaste on korkein. Kriteereissä on noudatettava avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Toimenpide on toteutettava kaikilta osin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										Erityisesti on varmistettava, että tuetut investoinnit ovat luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan ja 12 artiklan sekä lintudirektiivin 5 artiklan mukaisia, ja tarvittaessa on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi tai seulonta YVA-direktiivin mukaisesti. Kaikkien tämän osa-alueen puitteissa rahoitettavien investointihankkeiden, joista on tehtävä YVA-päätös, on oltava direktiivin 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, mukaisia. Kaikki uudet hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia, on hyväksyttävä ympäristöä ja sen suojelua koskevien tietojen antamisesta, yleisön osallistumisesta ympäristönsuojeluun ja ympäristövaikutusten arviointiin annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna kyseisen lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetulla lailla, nojalla. Puolalle 23 päivänä helmikuuta 2021 tiedoksi annettujen suuntaviivojen ”Ohjeet korjaavista toimista EU:n rahastoista yhteisrahoitetuille hankkeille, joihin rikkomus on vaikuttanut 2016/2046” (viite Ares(2021)1423319) määräykset on otettava huomioon pantaessa täytäntöön kaikkia investointihankkeita, joista on haettu tai myönnetty ympäristöpäätöstä tai rakennus- tai kehittämislupaa ennen 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun lain voimaantuloa.
A10G	A1.2.2 Tuki investointikohteiden valmisteluun talouden kannalta keskeisen tärkeitä investointeja varten	Tavoite	Kehittyneet investointialueet hehtaareina		Lukumäärä	14 860	17 660	Q4	2023	Puolassa 17 660 hehtaaria operatiivisia investointikohteita (2 800 lisähehtaaria). Investointipaikkojen rakentamisen on sisällettävä yksityiskohtaiset valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										(2021/C 58/01) noudattaminen käyttämällä poissulkemisluettoa.
A11G	A1.2.2 Tuki investointikohteiden valmisteluun talouden kannalta keskeisen tärkeitä investointeja varten	Tavoite	Kehittyneet investointialueet hehtaareina		Lukumäärä	17 660	19 060	Q4	2025	Puolassa 19 060 hehtaaria operatiivisia investointikohteita (4 200 lisähehtaaria). Investointipaikkojen rakentamisen on sisällettävä yksityiskohtaiset valintaperusteet, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) noudattaminen käyttämällä poissulkemisluettoa.
A12G	A1.3 Maankäytön suunnittelun uudistus	Välitavoite	Uuden aluesuunnittelulain voimaantulo	Lainsäädäntöpake- tin säännökset, joista käy ilmi sen voimaantulo				Q1	2023	Julkisen kuulemisen jälkeen tulee voimaan uusi aluesuunnittelusäädös, jossa 1) otetaan käyttöön vaatimus, jonka mukaan kaikkien kuntien on laadittava ja otettava käyttöön kunnan maankäyttöä koskeva pitkän aikavälin strategia; 2) velvoitetaan kaikki kunnat laatimaan ja hyväksymään yleisiä aluekehityssuunnitelmia, jotka muutetaan paikallisiksi lainsäädännöiksi, joissa vahvistetaan kunnallisen alueen rakentamista koskevat yleiset säännöt ja jotka perustuvat kunnan pitkän aikavälin maankäyttöstrategiaan; 3) ottaa käyttöön vaatimuksen, jonka mukaan investoijien on toteutettava uusia kehittämishankkeita rakentaessaan lisähankkeita kunnan hyväksi muun muassa asuntorakentamisen vähentämiseksi ilman riittävää palvelujen tarjoamista; 4) määritellään prosessi, jossa sidosryhmät voivat osallistua strategioiden ja yleissuunnitelmien laatimiseen kunnissa.
A13G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Välitavoite	Julkaistaan asiakirja, jossa määritetään kullekin kunnalle maankäytön suunnittelu-uudistuksen toteuttamista varten	Julkaistu talouskehitys- ja teknologiaministe- riön verkkosivuilla				Q3	2022	Julkisen kuulemisen jälkeen julkaistaan asiakirja, jossa määritetään kullekin kunnalle välitavoitteessa A12G esitetyn maankäytön suunnittelu-uudistuksen toteuttamista varten myönnettävän tuen jakomekanismi ja ohjeellinen määrä.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			myönnettävän tuen jakomekanismi ja ohjeellinen määrä.							Asiakirjassa on erityisesti ilmoitettava kullekin kunnalle myönnettävän tuen määrä ja selitettävä, mihin toimiin tukea käytetään. Kaikki Puolan kunnat saavat tukea tämän toimenpiteen täytäntöönpanoon. Kullekin kunnalle myönnettävän tuen määrässä on otettava huomioon kunnan väestömäärä ja pinta-ala (tiheämmin asutut/laaja-alaisemmat kunnat saavat enemmän tukea) samalla kun otetaan huomioon kuntien erityistarpeet.
A14G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Tavoite	Uutta aluesuunnittelulakia koskevan kurssin päättäneiden paikallisviranomaisten ja aluesuunnittelijoiden henkilöstö		Lukumäärä	0	850	Q2	2024	Vähintään 850 paikallisviranomaisten ja aluesuunnittelijoiden työntekijää on saanut päätökseen uuden, välitavoitteen A12G mukaisen aluesuunnittelulain käsittelyn.
A15G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Tavoite	Uutta aluesuunnittelulakia koskevan kurssin päättäneiden paikallisviranomaisten ja aluesuunnittelijoiden henkilöstö		Lukumäärä	850	1 700	Q2	2026	Vähintään 1 700 paikallisviranomaisten ja aluesuunnittelijoiden työntekijää on suorittanut kurssin uuden, välitavoitteen A12G mukaisen aluesuunnittelulain käsittelystä.
A16G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Tavoite	Yleisiä aluekehityssuunnitelmia hyväksyneiden kuntien osuus		% (prosenttia)	0	25	Q4	2024	Vähintään 25 prosenttia kunnista on laatinut ja hyväksynyt yleisen aluekehityssuunnitelman, kuten välitavoitteen A12G mukaisessa uudessa laissa edellytetään.
A17G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Tavoite	Yleisiä aluekehityssuunnitelmia hyväksyneiden kuntien osuus		% (prosenttia)	25	100	Q2	2026	100 prosenttia kunnista on laatinut ja hyväksynyt yleisen aluekehityssuunnitelman, kuten välitavoitteen A12G mukaisessa uudessa laissa edellytetään.
A18G	A1.4 Uudistus tuottajien/kuluttajien kilpailukyvyyn ja suojelun parantamiseksi maatalousalalla	Välitavoite	Uuden lain voimaantulo sopimusetujen epäoikeudenmukaisen käytön torjumiseksi maatalous- ja	Uuden lain säännös sopimusetujen epäoikeudenmukaisen käytön				Q1	2022	Julkisen kuulemisen jälkeen sellaisen uuden lain voimaantulo sopimusetujen epäoikeudenmukaisen käytön torjumiseksi maatalous- ja elintarvikealalla, jolla:

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu	Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			elintarvikealalla	torjumiseksi maatalous- ja elintarvikealalla ja sen voimaantulo					1) luoda perusta elintarvikeketjun paremmalle toiminnalle ja vahvistaa elintarvikeketjun vertikaalisia suhteita koskevia hyviä käytäntöjä koskevat periaatteet sekä varmistaa vaatimusten vähimmäistason yhdenmukaistaminen direktiivin (EU) 2019/633 mukaisesti; 2) suojella kaikkea maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kauppaa epäterveiltä kaupan käytännöiltä; 3) mennään pidemmälle kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/633, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa. Tämä laki menee sopimattomia kaupan käytäntöjä koskevaa direktiiviä pidemmälle seuraavilla tavoilla: a) Vaikka direktiivissä on tyhjentävä luettelo hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä, uudessa laissa on tämän luettelon lisäksi otettava käyttöön hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen avoin määritelmä. Kilpailu- ja kuluttajansuojavirasto (UOKiK) pitää tällaisia muita kaupan käytäntöjä sopimattomina, jos i) ne ovat hyvän kauppatavan vaatimusten vastaisia; ii) ja ne vääristävät olennaisesti tai ovat omiaan vääristämään olennaisesti muiden sopimuspuolten etuja. b) Direktiivillä suojellaan ainoastaan maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden toimittajia, mutta uudella lailla on suojeltava kaikkia kaupan alan toimijoita, myös maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden ostajia. Uudistuksessa kilpailu- ja kuluttajansuojavirasto voi tutkia markkinatoimijoiden esittämien tapausten

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										lisäksi myös omia tutkimuksiaan.
A19G	A1.4 Uudistus tuottajien/kuluttajien kilpailukyvyyn ja suojelun parantamiseksi maatalousalalla	Välitavoite	Hyväksytään puoliväliarviointi uudesta laista, joka on annettu sopimusetujen epäoikeudenmukaisen käytön torjumiseksi maatalous- ja elintarvikealalla	Julkaistu kilpailu- ja kuluttajansuojavir- aston verkkosivustolla				Q2	2025	Arviointiin on sisällyttävä arvio siitä, onko maatalouselintarvikealan hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä koskevan uudistuksen tavoitteet saavutettu, ja kartoitettava toimintamahdollisuuksia mahdollisten tätäntöönpano-ongelmien ratkaisemiseksi.
A20G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Välitavoite	Kaikkien tämän investoinnin piiriin kuuluvien hankkeiden edunsaajien valintaa koskevien perusteiden hyväksyminen	Julkaistaan maatalouden ja maaseudun kehittämisen ministeriön ja maatalouden rakenneuudistus- ja nykyaikaistamisvi- raston verkkosivustolla tuensaajien valintaperusteiden hyväksyminen				Q1	2022	Julken kuulemisen jälkeen hyväksytään kaikkien tämän investoinnin piiriin kuuluvien hankkeiden edunsaajien valintaa koskevat perusteet Tuen myöntämistä koskevissa säännöissä on noudatettava syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita. Valintaperusteissa asetetaan etusijalle seuraavat alat: i) digitalisaatio; ii) työpaikkojen luominen iii) ympäristönsuojelu ja kestävät elintarvikkeiden tuotantotavat; iv) kiertotalous, mukaan lukien toimet, jotka liittyvät ruokahävikin ehkäisemiseen. Maatalouden rakenneuudistus- ja nykyaikaistamisvirasto (ARMA) huolehtii haku- ja todentamisprosessista johdonmukaisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi ja päällekkäisen rahoituksen estämiseksi.
A21G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Rakennetut tai nykyaikaistetut jakelu- ja varastointikeskukset sekä nyykaikaistetut tukkumarkkinat		Lukumäärä	0	72	Q4	2025	Vähintään 72 jakelu- ja varastointikeskusta sekä tukkumarkkinoita (osuuskunnat mukaan luettuina), jotka on rakennettu tai uudistettu. Tavoitteena on perustaa paikallistasolla riippumattomia jakelu- ja varastointikeskuksia elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä kestävämpien tuotantokäytäntöjen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										edistämiseksi maatalouselintarvikealalla erityisesti ehkäisemällä ruoan haaskausta. Investointi koostuu seuraavista osista: (i) Rakennusten ja niihin liittyvän infrastruktuurin, kuten varastointi-, pakkaus-, lastaus- ja myyntitilojen, sosiaalisten palvelujen ja laboratorioden rakentaminen tai nykyaikaistaminen. Investointeihin on lisäksi sisällyttävä aurinkopaneelien hankinta sekä lämmön talteenottolaitosten, biomassauunien ja kylmäaineiden rakentaminen, joilla on vähäiset tai neutraalit ympäristövaikutukset. Rakennusten nykyaikaistamiseen on sisällyttävä myös investoinnit rakennusten lämpöuudistukseen, jätteenkäsittelylaitosten rakentamiseen sekä vettä ja energiaa säästävien laitosten rakentamiseen. (ii) Maatalouselintarvikkeiden varastointiin, myyntiin, pakkaamiseen ja kuljetukseen tarkoitettujen koneiden ja laitteiden hankinta ja asennus (iii) Elintarvikkeiden tukemiseen, varastointiin ja markkinointiin tarkoitettujen tietoteknisten järjestelmien hankinta ja asentaminen, mukaan lukien hallintoon ja kirjanpitoon liittyvät järjestelmät. (iv) Uusien erikoistuneiden kuljetusvälineiden (kuten

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										haarukkatrukkien) ja maatalouselintarvikkeiden (kuten säiliöiden, sillojen, kylmävarastojen ja isotermien) hankinta. Uuden lain on oltava täysin ”ei merkittävää haittaa” - teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen. (v) Sertifioitujen laadunhallintajärjestelmien noudattamiseen liittyvät investoinnit (vi) Ennakkomaksut patenteista ja lisensseistä. Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Investoinnit on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, liikennelaitteisiin, uusiutuvaan energiaan ja jätehuoltoon liittyvien vaatimusten osalta.
A22G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Maatalouselintarvikealan pk-yritykset, jotka ovat saattaneet päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet		Lukumäärä	0	400	Q4	2024	Vähintään 400 maatalouselintarvike- ja kalastusalan pk-yritystä on saattanut päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet Investoinnit muodostuvat seuraavanlaisista toimista: 1) Rakennusten ja niihin liittyvän infrastruktuurin, kuten varastointi-, pakkaus-, lastaus- ja myyntitilojen, sosiaalisten palvelujen ja laboratoriodien rakentaminen tai nykyaikaistaminen. Tuki kattaa myös vihreät investoinnit, kuten jätteen varastointi- ja jätehuoltolaitosten,

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										jätevedenpuhdistamojen ja biokaasulaitosten rakentaminen. Investointeihin on lisäksi sisällyttävä aurinkopaneelien hankinta sekä lämmön talteenottolaitosten, biopaneelien ja kylmäaineiden rakentaminen, joilla on vähäiset tai neutraalit ympäristövaikutukset. 2) Maatalouselintarvikkeiden varastointiin, myyntiin, pakkaamiseen ja kuljetukseen tarkoitettujen koneiden ja laitteiden hankinta ja asennus 3) Elintarvikkeiden tukemiseen, varastointiin ja markkinointiin tarkoitettujen tietoteknisten järjestelmien hankinta ja asentaminen, mukaan lukien hallintoon ja kirjanpitoon liittyvät järjestelmät. 4) Uusien erikoistuneiden kuljetusvälineiden (kuten haarukkatrukkien) ja maatalouselintarvikkeiden (kuten säiliöiden, siilojen, kylmävarastojen ja isotermien) hankinta. 5) Sertifioitujen laadunhallintajärjestelmien noudattamiseen liittyvät investoinnit 6) Ennakkomaksut patenteista ja lisensseistä. Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Investoinnit on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -tekniikan ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, liikennelaitteisiin, uusiutuvaan energiaan ja jätehuoltoon

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										liittyvien vaatimusten osalta.
A23G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Maatalouselintarvikealan pk-yritykset, jotka ovat saattaneet päättökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet		Lukumäärä	400	800	Q4	2025	Vähintään 800 maatalouselintarvike- ja kalastusalan pk-yritystä on saattanut päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet Investoinnit muodostuvat seuraavanlaisista hankkeista: 1) Rakennusten ja niihin liittyvän infrastruktuurin, kuten varastointi-, pakkaus-, lastaus- ja myyntitilojen, sosiaalisten palvelujen ja laboratorioden rakentaminen tai nykyaikaistaminen. Tuki kattaa myös vihreät investoinnit, kuten jätteen varastointi- ja jätehuoltolaitosten, jätevedenpuhdistamojen ja biokaasulaitosten rakentaminen. Investointeihin on lisäksi sisällyttävä aurinkopaneelien hankinta sekä lämmön talteenottolaitosten, biomassauunien ja kylmäaineiden rakentaminen, joilla on vähäiset tai neutraalit ympäristövaikutukset. 2) Maatalouselintarvikkeiden varastointiin, myyntiin, pakkaamiseen ja kuljetukseen tarkoitettujen koneiden ja laitteiden hankinta ja asennus 3) Elintarvikkeiden tukemiseen, varastointiin ja markkinointiin tarkoitettujen tietoteknisten järjestelmien hankinta ja asentaminen, mukaan lukien hallintoon ja kirjanpitoon liittyvät järjestelmät. 4) Uusien erikoistuneiden kuljetusvälineiden (kuten haarukkatrukkien) ja maatalouselintarvikkeiden (kuten säiliöiden, siilojen, kylmävarastojen ja isotermien) hankinta. 5) Sertifioitujen laadunhallintajärjestelmien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										noudattamiseen liittyvät investoinnit 6) Ennakkomaksut patenteista ja lisensseistä. Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Investoinnit on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, liikennelaitteisiin, uusiutuvaan energiaan ja jätehuoltoon liittyvien vaatimusten osalta.
A24G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Maatalouselintarvikealan hyväntekeväisyysjärjestöt, jotka ovat saattaneet päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet		Lukumäärä	0	50	Q4	2025	Vähintään 50 elintarvikealan hyväntekeväisyysjärjestöä saattoi päätökseen hankkeita infrastruktuurinsa ja laitteidensa nykyaikaistamiseksi. Tavoitteena oli edistää kestävämpiä elintarvikkeiden kulutustottumuksia erityisesti ehkäisemällä ruoan haaskausta. Investoinneilla on tuettava hyväntekeväisyysjärjestöjen infrastruktuurin nykyaikaistamista, mukaan lukien 1) Nykyisten rakennusten rakentaminen ja mukauttaminen elintarvikkeiden varastointia, valmistusta ja jakelua varten. 2) Kylmäsäiliöiden, jääkaappien, pakastimien ja voimageneraattorien osto. 3) Elintarvikkeiden ja aterioiden jalostukseen, varastointiin, pakkaamiseen ja jakeluun tarkoitettujen koneiden, laitteiden ja laitteiden hankinta. 5) Elintarvikkeiden jakeluun liittyvien logististen prosessien hallintaan tarkoitettujen laitteiden ja tietoteknisten sovellusten hankinta. 6) Elintarvike- ja varastohallinnossa

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										tarvittavien erikoistuneiden kulkuneuvojen (kuten ruokatrukkit, isotermit, haarukkatrukkit ja hissit) hankinta. Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Investoinnit on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, liikennelaitteisiin, uusiutuvaan energiaan ja jätehuoltoon liittyvien vaatimusten osalta.
A25G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Viljelijät ja kalastajat, jotka ovat saattaneet päätökseen hankkeita infrastruktuurinsa ja laitteidensa nykyaikaistamiseksi, elintarvikeketjujen lyhentämiseksi ja maatalous 4.0 -ratkaisujen toteuttamiseksi tuotantoprosesseissa		Lukumäärä	0	5 764	Q4	2023	Vähintään 5 764 viljelijää ja kalastajaa on saattanut päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet, joilla pyritään parantamaan heidän kykyään selviytyä tulevista kriiseistä ja parantamaan kestäviä tuotantomalleja, lyhentämään toimitusketjuja ja tukemaan maatalouden 4.0 teknologiaa. Investointeihin on sisällyttävä: 1) Rakennusten ja infrastruktuurin rakentaminen ja nykyaikaistaminen maatalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikkeiden jalostusta varten. Tukeen sisältyy myös ympäristölle ja terveydelle haitallisten materiaalien korvaaminen maataloustuotannossa käytettävissä rakennuksissa; 2) Lämmön talteenottolaitosten, biomassauunien ja kylmäaineiden rakentaminen, joilla on vähäiset tai neutraalit ympäristövaikutukset. Tukeen on sisällyttävä myös rakennusten lämmön

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										uudenaikaistaminen, jätteen varastointi- ja jätehuoltolaitosten, jäteveden käsittelylaitosten ja biokaasulaitosten rakentaminen sekä aurinkosähkö- ja aurinkopaneelien hankinta. 3) Maatalous-, kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuotantoon, jalostukseen ja varastointiin tarkoitettujen koneiden ja laitteiden hankinta ja asennus. 4) Paikallisten elintarvikkeiden suoramyymintapaikkojen rakentaminen tai nykyaikaistaminen. Tämän tulee sisältää tilojen kehittäminen, mukauttaminen ja rakentaminen suoramyyntiä varten sekä tarvittavien laitteiden, kuten jääkaappien, pakastimien ja käsittelykoneiden ja -laitteiden, hankinta. 5) Maatalouteen liittyvien tietoteknisten järjestelmien ja digitaalisten ratkaisujen hankinta ja asentaminen 4.0 maataloustuotteiden tuotanto-, varastointi- ja myyntiprosessien tukemiseksi. Tähän sisältyy koneiden, laitteiden ja ohjelmistojen hankinta näihin tarkoituksiin, mukaan lukien anturit, tietotekniset laitteet ja ohjelmistosovellukset. 6) Vähäpäästöisten/vähäpäästöisten erikoiskuljetusajoneuvojen, kuten jääkaappi-, säiliö- ja isolämpöautojen, osto ovelta ovelle -myynnin tai maatalouselintarvikkeiden kuljetuksen tukemiseksi. 7) Verkkotyökalujen luominen maatalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikkeiden myyntiä varten sekä tuki

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										toimitusten järjestämiselle. 8) Ennakkomaksut patenteista ja lisensseistä. Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Investoinnit on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, liikennelaitteisiin, uusiutuvaan energiaan ja jätehuoltoon liittyvien vaatimusten osalta.
A26G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Viljelijät ja kalastajat, jotka ovat saattaneet päätökseen hankkeita infrastruktuurinsa ja laitteidensa nykyaikaistamiseksi, elintarvikeketjujen lyhentämiseksi ja maatalous 4.0 -ratkaisujen toteuttamiseksi tuotantoprosesseissa		Lukumäärä	5 764	11 527	Q4	2025	Vähintään 11 527 viljelijää ja kalastajaa on saattanut päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet, joilla pyritään parantamaan heidän kykyään selviytyä tulevista kriiseistä ja parantamaan kestäviä tuotantomalleja, lyhentämään toimitusketjuja ja tukemaan maatalouden 4.0 teknologiaa. Investointeihin on sisällyttävä: 1) Rakennusten ja infrastruktuurin rakentaminen ja nykyaikaistaminen maatalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikkeiden jalostusta varten. Tukeen sisältyy myös ympäristölle ja terveydelle haitallisten materiaalien korvaaminen maataloustuotannossa käytettävissä rakennuksissa; 2) Lämmön talteenottolaitosten, biomassauunien ja kylmäaineiden rakentaminen, joilla on vähäiset tai neutraalit ympäristövaikutukset. Tukeen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										on sisällyttävä myös rakennusten lämmön uudenaikaistaminen, jätteen varastointi- ja jätehuoltolaitosten, jäteveden käsittelylaitosten ja biokaasulaitosten rakentaminen sekä aurinkosähkö- ja aurinkopaneelien hankinta. 3) Maatalous-, kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuotantoon, jalostukseen ja varastointiin tarkoitettujen koneiden ja laitteiden hankinta ja asennus. 4) Paikallisten elintarvikkeiden suoramyyntipaikkojen rakentaminen tai nykyaikaistaminen. Tämän tulee sisältää tilojen kehittäminen, mukauttaminen ja rakentaminen suoramyyntiä varten sekä tarvittavien laitteiden, kuten jääkaappien, pakastimien ja käsittelykoneiden ja -laitteiden, hankinta. 5) Maatalouteen liittyvien tietoteknisten järjestelmien ja digitaalisten ratkaisujen hankinta ja asentaminen 4.0 maataloustuotteiden tuotanto-, varastointi- ja myyntiprosessien tukemiseksi. Tähän sisältyy koneiden, laitteiden ja ohjelmistojen hankinta näihin tarkoituksiin, mukaan lukien anturit, tietotekniset laitteet ja ohjelmistosovellukset. 6) Vähäpäästöisten/vähäpäästöisten erikoiskuljetusajoneuvojen, kuten jääkaappi-, säiliö- ja isolämpöautojen, osto ovelta ovelle -myynnin tai maatalouselintarvikkeiden kuljetuksen tukemiseksi. 7) Verkkotyökalujen luominen maatalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikkeiden myyntiä varten sekä tuki toimitusten järjestämiselle. 8) Ennakkomaksut patenteista ja lisensseistä.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										Toimenpiteellä on varmistettava kaikkien kuvattujen hanketyyppien tasapainoinen täytäntöönpano ottaen huomioon sekä tuensaajien erityistarpeet että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteet. Investoinnit on tehtävä ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, liikennelaitteisiin, uusiutuvaan energiaan ja jätehuoltoon liittyvien vaatimusten osalta.

A2 – INNOVAATIOT

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksi kkö	Perustas o	Pää mää rä	Vuosinelj ännes	Vuosi	
A27G	A2.1 robotisaation, digitalisaation ja innovointiprosessien nopeuttaminen	Välitavoite	Uuden lain voimaantulo yritysten automatisoinnin, digitalisoinnin ja innovoinnin tukemiseksi ottamalla käyttöön robotisaatiota koskeva verohelpotus	Uuden lain säännös, jolla tuetaan yritysten automasointia, digitalisointia ja innovointia ja joka osoittaa lain voimaantulon				Q2	2022	Uudella lailla otetaan käyttöön verohelpotus, jotta yrittäjällä on oikeus siihen, että osa robotisaatiokustannuksista poistetaan veropohjasta verovuoden lopussa. Verohelpotus on myönnettävä kaikille yrittäjille heidän koostaan ja toimipaikastaan riippumatta. Seuraavat kustannukset ovat tukikelpoisia: • uusien robottien hankintakustannukset, • niihin toiminnallisesti liittyvien robottien koneet ja oheislaitteet • koneet, laitteet ja muut robotteihin toiminnallisesti liittyvät tuotteet, joita käytetään ergonomian ja työturvallisuuden varmistamiseen • robottien etähallintaan, diagnosointiin, seurantaan tai huoltoon tarkoitetut koneet, laitteet tai järjestelmät • yhteistyörobottien tai erittäin herkkien robottien vuorovaikutuslaitteet • edellä mainitun käyttöomaisuuden aineettoman omaisuuden kustannukset • robotteja koskevien koulutuspalvelujen kustannukset • käyttöomaisuutta koskevassa leasingsopimuksessa tarkoitetut maksut, jos käyttöomaisuuden omistusoikeus siirtyy leasingsopimuksen peruskauden päätyttyä veronmaksajille. Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla, kun otetaan huomioon elpymis- ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Uudistuksella tuetaan erityisesti vähävaikutteisia investointeja, jotka ovat teknisesti neutraaleja niiden soveltamistasolla.
A28G	A2.1.1 Investoinnit robotisaation ja digitalisaation tukemiseen yrityksissä	Tavoite	T1 – robotisaatioon, tekoälyyn tai prosessien, teknologioiden, tuotteiden tai palvelujen digitalisointiin liittyvien hankkeiden toteuttaminen		Lukumäärä	0	6	Q4	2024	Robotisaatioon, tekoälyyn tai prosessien, teknologioiden, tuotteiden tai palvelujen digitalisointiin liittyvien hankkeiden toteuttaminen Hankkeiden on katettava vähintään yksi seuraavista aiheista: - innovatiivisten digitaalisten ratkaisujen täysimääräinen täytäntöönpano, mukaan lukien liiketoimintaprosessien digitalisointi, - tuetaan siirtymistä kohti teollisuus 4.0:aa painottaen erityisesti robotisaatiota ja käyttöteknologioita, - Investoinnilla tuetaan pilvipalveluteknologioiden ja tekoälyn käyttöä valmistus- ja liiketoimintaprosessien integroinnissa ja hallinnassa; - liiketoimintaprosessien tiettyjen osatekijöiden integroiminen, - koneiden ja laitteiden välisen (M2M) viestintäteknologian täysimääräinen käyttöönotto, esineiden teollisen internetin (IoT) käyttö kehittyneiden tiedonkäsittelymenetelmien avulla, - älykkäiden tuotantolinjojen täysimääräinen toteuttaminen, älykkäiden tehtaiden rakentaminen (älykäs tehdas), - digitaalialan alustojen luominen ja nykyisten verkkoaluejärjestelmien integrointi, - pannaan täysimääräisesti täytäntöön erityiset järjestelmät, joilla automatisoidaan prosesseja digitaalisen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										turvallisuuden alalla käyttämällä pilvipalveluteknologioita ja tekoälyä, - nykyaikaisten digitaalisten työpaikkojen täysimääräinen toteuttaminen. Hanke on tarkoitus suunnata pääasiassa suuriin yrityksiin ja niiden työntekijöihin.
A29G	A2.1.1 Investoinnit robotisaation ja digitalisaation tukemiseen yrityksissä	Tavoite	T2 – robotisaatioon, tekoälyyn tai prosessien, teknologioiden, tuotteiden tai palvelujen digitalisointiin liittyvien hankkeiden toteuttaminen		Lukumäärä	6	40	Q2	2026	Lisäksi vähintään 34 kokonaan toteutettua hanketta, jotka liittyvät robotisaatioon, tekoälyyn tai sellaisten prosessien, teknologioiden, tuotteiden tai palvelujen digitalisointiin, jotka täyttävät toimenpiteen A28G vaatimukset.
A30G	A2.2 Kiertotalousmalliin siirtymisen edellytysten luominen	Välitavoite	Uuden lainsäädännön voimaantulo, jolla lainsäädäntökehikseen tehdään muutoksia uusioraaka-aineiden kaupan mahdollistamiseksi	Lainsäädäntöpaketin säännökset, joista käy ilmi sen voimaantulo				Q2	2024	Uuden lainsäädännön on mahdollistettava tiettyjen uusioraaka-aineiden kauppa. Lainsäädännön on mahdollistettava näiden materiaalien käsittelyn helpottaminen, mikä vähentää luonnonvarojen hyödyntämistä, korvaa luonnonmateriaaleja ja -tuotteita ja vähentää jätteiden varastointia jätekasoihin.
A31G	A2.2.1 Investoinnit ympäristöteknologioiden ja -innovaatioiden käyttöönottoon, mukaan lukien kiertotalouteen liittyvät investoinnit	Tavoite	Allekirjoitetut avustussopimukset hankkeille, jotka myönnetään pk-yrityksille, joissa on ratkaisuja vihreän teknologian kehittämiseksi, edistämiseksi tai soveltamiseksi (kiertotalous)		Lukumäärä	0	100	Q1	2025	Allekirjoitettujen avustussopimusten lukumäärä. Tuensaajat on valittava erityisten valintaperusteiden mukaisesti syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen. Rahoituksella rahoitetaan pk-yritysten hankkeita ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti käyttämällä poissulkemisluetteloa, joka liittyy vihreän teollisuuden ratkaisujen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon tai soveltamiseen ja joka valitaan tavoitteiden saavuttamisen suurimman vaikutuksen perusteella (mitattavissa olevilla ja luotettavilla indikaattoreilla) johonkin seuraavista luokista: - materiaalihallinnon parantaminen - energiatehokkuuden parantaminen tuotannossa ja toimintaprosesseissa

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										- tuotanto- ja toimintaprosesseista syntyvän jätteen vähentäminen - jätteen uudelleenkäyttö tai kierrätys - tuotanto- ja toimintaprosessien kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.
A32G	A2.2.1 Investoinnit ympäristöteknologioide n ja -innovaatioiden käyttöönottoon, mukaan lukien kiertotalouteen liittyvät investoinnit	Tavoite	Allekirjoitetut avustussopimukset hankkeista, joilla tuetaan uusioraaka-ainemarkkinoiden luomista edistävien teknologioiden kehittämistä.		Lukumäärä	0	5	Q3	2025	Allekirjoitettujen avustussopimusten lukumäärä. Tuensaajat on valittava erityisten valintaperusteiden mukaisesti syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen. Rahoituksella rahoitetaan hankkeita ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti käyttämällä poissulkemisuutteloa, joka liittyy uusiomateriaalien käyttöön. Hankkeet valitaan sen perusteella, miten ne edistävät seuraavien tavoitteiden saavuttamista (mitattavissa olevilla ja luotettavilla indikaattoreilla): a) jätteiden muuntamistekniikoiden kehittäminen; b) innovatiivisten teknologioiden kehittäminen ja käyttöönotto jätteen hyödyntämisessä uusioraaka-aineina, c) kierrätettävien materiaalien määrän lisääminen ja tuotantoprosesseissa käytettävien primäärimateriaalien määrän vähentäminen, d) kierrätystä koskevien keskeisten suunnitteluprosessien tukeminen, e) tuotteiden käyttöiän pidentäminen ja f) kaatopaikoille sijoitettavan jätteen määrän vähentäminen.
A33G	A2.3 miehittämättömien ilma-alusten (UAV) kehittämisen institutionaalisen ja oikeusperustan tarjoaminen	Välitavoite	Puolan lennonvarmistuspalveluvi rastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo	Puolan lennonvarmistusp alveluvirastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi lain				Q2	2023	Muutosäädöksellä annetaan Puolan lennonvarmistusvirastolle (PANSA) oikeus omistaa pääomaa kaupallisissa yrityksissä ja annetaan sille tai sen tytäryhtiöille lupa toteuttaa pilottihankkeita, joilla tuetaan miehittämättömiin ilma-aluksiin perustuvien liiketoimintamallien ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
				voimaantulo						palvelujen toteuttamista.
A34G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten (asiantuntijakoulutuskes kukset, täytöntöönpanon tukikeskukset, seurantakeskukset) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovoinnin ekosysteeminä	Tavoite	T1 – Paikallishallinnon tai nimetyn yksikön valmistamien miehittämättömien ajoneuvojen paikalliset keskukset ja infrastruktuuri		Lukumäär ä	0	3	Q1	2025	Paikallinen infrastruktuuri on toteutettava kolmessa paikassa (käyttö). Miehittämättömien ajoneuvojen digitaalisen infrastruktuurin käyttöönotto koko maassa mahdollistaa miehittämättömien ajoneuvosovellusten vakaan, kestävä ja turvallisen kehityksen maan eri osissa ja auttaa varmistamaan maan alueellisen yhteenkuuluvuuden ja kestävä kehityksen. Infrastruktuurin keskeisiä osia ovat maanpäällinen infrastruktuuri, paikalliset datan- ja liikenteen hallintakeskukset sekä digitaaliset palvelut ja tuottajat.
A35G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten (asiantuntijakoulutuskes kukset, täytöntöönpanon tukikeskukset, seurantakeskukset) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovoinnin ekosysteeminä	Tavoite	T2 – Paikallishallinnon tai nimetyn yksikön valmistamien miehittämättömien ajoneuvojen paikalliset keskukset ja infrastruktuuri		Lukumäär ä	3	10	Q2	2026	Paikallisia keskuksia ja/tai infrastruktuureja on toteutettava seitsemässä uudessa paikassa (käyttöönotto). Miehittämättömien ajoneuvojen digitaalisen infrastruktuurin käyttöönotto koko maassa mahdollistaa miehittämättömien ajoneuvosovellusten vakaan, kestävä ja turvallisen kehityksen maan eri osissa ja auttaa varmistamaan maan alueellisen yhteenkuuluvuuden ja kestävä kehityksen. Infrastruktuurin keskeisiä osia ovat maanpäällinen infrastruktuuri, paikalliset datan- ja liikenteen hallintakeskukset sekä digitaaliset palvelut ja tuottajat.
A36G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten	Tavoite	Toteutetut miehittämättömät		Lukumäär ä	0	2	Q2	2024	Miehittämättömien ajoneuvojen palvelut on testattava ja toteutettava

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	(asiantuntijakoulutuskes kukset, täytäntöönpanon tukikeskukset, seurantakeskukset) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovoinnin ekosysteeminä		ajoneuvopalvelut, joita edeltävät pilottihankkeet							pilottihankkeissa, joita toteutetaan yksittäisissä osaamiskeskuksissa. Sen odotetaan toteuttavan vähintään kaksi pilottihanketta osana erityisohjelmia seuraavilla valikoiduilla soveltamisaloilla: - autonominen liikenteen koordinointi (painottaen erityisesti satamia ja energainfrastruktuuria) - yleisen järjestyksen palvelut (turvallisuus ja pelastuspalvelu) Yksittäisinä paketteina suoritettavien lentäjien määrä riippuu soveltamisalasta, mahdollisten vastaanottajien (asiakkaiden) lukumäärästä, teknologisesta monimutkaisuudesta ja tietyn hakemuksen sääntelyedellytyksistä. Pilottihankkeiden osana toteutettavien palvelujen on mahdollistettava teknologian standardointi ja saatava yhteiskunnallinen hyväksyntä miehittämättömien ajoneuvojen käytölle. Testatuilla ja toteutetuilla miehittämättömien ajoneuvojen palveluilla tarkoitetaan laitteistoihin ja ohjelmistoihin perustuvia täysin toimintakykyisiä palveluja, jotka täyttävät vastaanottajan (käyttäjän) liiketoimintatarpeet. Hankkeet ja tuensaajat on valittava erityisten valintaperusteiden mukaisesti syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen.
A37G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten (asiantuntijakoulutuskes kukset, täytäntöönpanon tukikeskukset, seurantakeskukset) ja	Tavoite	Toteutetut miehittämättömät ajoneuvopalvelut, joita edeltävät pilottihankkeet		Lukumäärä	2	4	Q2	2026	Kaksi muuta hanketta, jotka täyttävät toimenpiteelle A36G asetetut vaatimukset.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovoinnin ekosysteeminä									
A38G	A2.4 Tieteen ja teollisuuden välisten yhteistyömekanismien vahvistaminen	Välitavoite	Laki korkea-asteen koulutuksesta ja tieteestä annetun lain muuttamisesta niiden yksiköiden luettelon osalta, jotka voivat perustaa erikoiskäyttöön tarkoitettuja ajoneuvoja yhdessä yliopistojen kanssa	Korkea-asteen koulutuksesta ja tieteestä annetun lain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi lain voimaantulo				Q1	2022	Muutossäädöksen on mahdollistettava erityisesti T & K-tulosten kaupallistamiseen suunniteltujen erikoisajoneuvojen luominen. Tämän odotetaan lisäävän tieteidenvälistä ja joustavampaa teknologiansiirtoa.
A39G	A2.4 Tieteen ja teollisuuden välisten yhteistyömekanismien vahvistaminen	Välitavoite	Sääntöjen laatiminen laboratorioiden käytölle ja tietämyksen siirrolle maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministerin valvomissa laitoksissa	Asiakirja, joka sisältää laaditut säännöt				Q1	2022	Laboratorioiden käyttöä ja tietämyksen siirtoa koskeissa säännöissä on määriteltävä menettelyt, jotka koskevat tutkimusinfrastruktuurin käyttöä tiedelaitosten välisessä ja tiedelaitosten ja yritysten välisessä yhteistyössä. Tuen myöntämistä koskeissa säännöissä on noudatettava syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita.
A40G	A2.4.1 Investoinnit tutkimusvalmiuksien kehittämiseen	Tavoite	Laboratoriot, joilla on nykyaikaiset tutkimus- ja analyysi-infrastruktuurit oppilaitoksissa, joita valvotaan ja/tai jotka ovat opetus- ja tiedeministeriön ja maatalous- ja maaseudun kehittämisen ministeriön alaisia		Lukumäärä	0	18	Q4	2025	Laboratorioiden rakentaminen ja nykyaikaistaminen opetus- ja tiedeministeriön valvomissa ja/tai alaisuudessa olevissa laitoksissa sekä tavoitteisiin liittyvä maatalous- ja maaseudun kehittämisen ministeriö ja maatalouden ja elintarvikkeiden laadunvalvonnan keskustarkastusvirasto.

A3 – KOULUTUS

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Vuosineljännes	Vuosi	
A41G	A3.1 Työvoima nykyaikaisessa taloudessa: taitojen ja pätevyyksien sovittaminen paremmin yhteen työmarkkinoiden vaatimusten kanssa uusien teknologioiden käyttönoton sekä vihreän ja digitaalisen muutoksen ansiosta	Välitavoite	Laki koulutuslain muuttamisesta, jolla vahvistetaan oikeudellinen kehys alakohtaisten osaamiskeskusten verkostolle ja tarjotaan kohdennettua täydennys- ja uudelleen koulutusta, joka on erittäin merkityksellistä työmarkkinoiden tarpeiden kannalta, tulee voimaan	Koulutuslain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi lain voimaantulo				Q3	2023	Koulutuslain uudistuksella luodaan toteutettavuustutkimusten ja tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten, alueviranomaisten, alojen ja muiden sidosryhmien kanssa toteutettavan uudelleentarkastelun jälkeen oikeudellinen kehys alakohtaisten osaamiskeskusten verkostolle ja tarjotaan kohdennettua täydennys- ja uudelleen koulutusta, joka on erittäin tärkeää työmarkkinoiden tarpeiden kannalta, tavoitteena parantaa ammatillisen koulutuksen järjestelmää kohdennettumilla alakohtaisilla koulutuskeskuksilla ja kytkeä koulutus paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin. Koulutuslaissa, sellaisena kuin se on muutettuna, säädetään seuraavaa: - Laaditaan osaamiskeskusten verkostoa koskeva kehittämissuunnitelma; - Määritetään osaamiskeskusten asema ja rooli koulutusjärjestelmässä; - Määrittää edellytykset, jotka koskevat henkilöstön palkkaamista osaamiskeskuksiin; - Vahvistetaan suhdannetarkistuksia koskevat säännökset, jotta voidaan varmistaa niiden hallinnan ja kestävyiden valvonta vuoden 2026 jälkeen; - Mukautetaan nykyistä hallintojärjestelmää ja räätälöityjä säännöksiä osaamiskeskusten hallinnosta, mukaan lukien työnantajat (myös pk-yritysten edustajat), työmarkkinaosapuolet ja muut asiaankuuluvat sidosryhmät, myös alue- ja paikallisviranomaiset; - Rahoitusjärjestelyt (myös EU:n tuen päättymisen jälkeen), koulutusehdot, ammatinvalinnanohjausta koskevat säännökset ja opetussuunnitelmat; ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										- Määritellään tarjottavan koulutuksen tyypit, kohderyhmät, tutkintojen ja standardien tyypit, laadunvarmistus- ja varmennusmekanismit sekä se, miten sektorit liitetään osaamiskeskukseen.
A42G	A3.1 Työvoima nykyaikaisessa taloudessa: taitojen ja pätevyysien sovittaminen paremmin yhteen työmarkkinoiden vaatimusten kanssa uusien teknologioiden käyttöönnoton sekä vihreän ja digitaalisen muutoksen ansiosta	Välitavoite	Opettajista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo, jotta opettajien ammatillinen täydennyskoulutus voidaan toteuttaa alakohteisissa osaamiskeskustoissa	Opettajista annetun lain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi lain voimaantulo				Q3	2023	Opettajista annetun lain uudistuksen myötä alakohteiset osaamiskeskustoet voivat tarjota ammatillista täydennyskoulutusta. Opettajista annetussa laissa, sellaisena kuin se on muutettuna muutolailla, on säädettävä seuraavaa: - määrittää edellytykset, jotka koskevat henkilöstön palkkaamista osaamiskeskustoisiin; - sisältää säännöksiä opettajien kouluttamisesta uuden teknologian käyttöä varten.
A43G	A3.1 Työvoima nykyaikaisessa taloudessa: taitojen ja pätevyysien sovittaminen paremmin yhteen työmarkkinoiden vaatimusten kanssa uusien teknologioiden käyttöönnoton sekä vihreän ja digitaalisen muutoksen ansiosta	Välitavoite	Alueellisesta itsehallinnosta annetun lain, työmarkkinainstituutioista annetun lain, läänihallinnosta annetun lain ja muiden ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen yhteensovittamisesta alueilla annettujen lakien voimaantulo	Alueellista itsehallintoa koskevan lain, työmarkkinainstituutioista annetun lain, läänihallituksesta annetun lain ja muiden asiaan liittyvien lakien säännökset, joista käy ilmi niiden voimaantulo				Q1	2025	Muutetuissa säädöksissä (mukaan lukien laki alueellisesta itsehallinnosta, työmarkkinainstituutioista annettu laki, maakuntahallinnosta annettu laki ja muut asiaa koskevat lait) määritellään uudelleentarkastelun jälkeen ja tiiviissä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa alueiden oikeudet ja vastuut osaamispolitiikkojen koordinoimisessa ja vaikutetaan elinikäisen oppimisen laitosten taitojen parantamiseen tärkeisiin tarjouksiin, jotka perustuvat vuoteen 2030 ulottuvan Puolan kansallisen integroidun osaamisstrategian käytännön toteutettuihin täytäntöönpano-ohjelmiin alueellisella tasolla. Muutoksiin on sisällyttävä: a) alueellisten koordinoitiryhmien oikeudellinen rakenne ja tehtävät ammatillista koulutusta, korkea- asteen koulutusta ja elinikäistä oppimista koskevan politiikan alueellisen koordinoimisen kestävää toimintaa varten; b) alueellisten osaamispolitiikkojen hallintorakenne, mukaan lukien alueiden ja työmarkkinaosapuolten vastuualueet; c) velvoite hyväksyä kansallisella tasolla vuoteen 2030 ulottuvan kansallisen integroidun osaamisstrategian

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										toteuttamiskelpoiset täytäntöönpano-ohjelmat, mukaan lukien i) velvoite päivittää täytäntöönpano-ohjelmaa viiden vuoden välein; ja ii) velvollisuus varmistaa, että ammatillisen koulutuksen ja muiden koulutuksen tarjoajien oppimistarjonta mukautetaan diagnosoituihin taitotarpeisiin; d) koordinoitumistointimiston toimintaa koskevat määräykset (jotka tarjoavat palveluja alueellisille koordinoitumistiryhmille); ja e) säännökset, joissa vahvistetaan seuranta- ja arviointivelvoitteet. Vuoteen 2030 ulottuvan kansallisen integroidun osaamisstrategian toteuttamiskelpoiset täytäntöönpano-ohjelmat eivät saa vaikuttaa korkeasteen oppilaitosten institutionaaliseen riippumattomuuteen.
A44G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T1 – Työmarkkinoiden tarpeiden kannalta erittäin tärkeää kohdennettua täydennys- ja uudelleenkoulutusta tarjoavan toimivien alakohtaisten osaamiskeskusten verkoston perustaminen		Lukumäärä	0	20	Q1	2024	Kaikkiaan 20 osaamiskeskusten täysimääräinen toiminta sekä ammatillisen koulutuksen kurssien ja opetussuunnitelmien tarjoaminen aikuisille, opiskelijoille, nuorille, ammatillisen koulutuksen opettajille ja työntekijöille. Siihen kuuluu - osaamiskeskusten rakentaminen; - laitteiden hankinta (siltä osin kuin se on tarpeen keskusten toiminnan kannalta) - keskusten institutionaalinen rakenne, johon osallistuu 90 alakohtaista järjestöä; - henkilöstön palkkaaminen; ja - Täysin toimivat osaamiskeskukset. Investointi on toteutettava kaikilta osin ”ei merkittävää haittaa” -tekniikan ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Uusien rakennusten rakentamisessa on noudatettava lähes nollaenergiarakennuksia, joista säädetään rakennusten energiatehokkuudesta annetussa direktiivissä (direktiivi (EU) 2018/844).
A45G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen	Tavoite	T2 – Työmarkkinoiden tarpeiden kannalta erittäin tärkeää kohdennettua täydennys- ja uudelleenkoulutusta		Lukumäärä	20	120	Q3	2025	Kaikkiaan 120 osaamiskeskusten täysimääräinen toiminta sekä ammatillisen koulutuksen kurssien ja opetussuunnitelmien tarjoaminen aikuisille, opiskelijoille, nuorille, ammatillisen koulutuksen opettajille ja työntekijöille. Siihen kuuluu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	ja elinikäiseen oppimiseen		tarjoavan toimivien alakohtaisten osaamiskeskusten verkoston perustaminen							- osaamiskeskusten rakentaminen; - laitteiden hankinta (siltä osin kuin se on tarpeen keskusten toiminnan kannalta) - 120 keskuksen institutionaalinen rakenne, johon osallistuu 90 alakohtaista järjestöä; - henkilöstön palkkaaminen; ja - 120 täysin toimivaa osaamiskeskusta. Investointi on toteutettava kaikilta osin ”ei merkittävää haittaa” -tekniisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Uusien rakennusten rakentamisessa on noudatettava lähes nollaenergiarakennuksia, joista säädetään rakennusten energiatehokkuudesta annetussa direktiivissä (direktiivi (EU) 2018/844).
A46G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T1 – Taitojen tarjoaminen oppijoille alakohtaisissa osaamiskeskuksissa, mukaan lukien alan myöntämien ja tunnustamien oppimistulosten (taitotodistusten) sertifiointi		Lukumäärä	0	2 000	Q3	2024	2 000 henkilöä on saanut koulutuksen alakohtaisissa osaamiskeskuksissa. Kunkin koulutetun oppijan on täytynyt saada alakohtaisen organisaation antama vahvistus alan tunnustamista saavutetuista oppimistuloksista (taidoista ja tutkinnoista).
A47G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T2 – Taitojen tarjoaminen oppijoille alakohtaisissa osaamiskeskuksissa, mukaan lukien alan myöntämien ja tunnustamien oppimistulosten (taitotodistusten) sertifiointi		Lukumäärä	2 000	16 000	Q3	2025	16 000 henkilöä on saanut koulutuksen alakohtaisissa osaamiskeskuksissa. Kunkin koulutetun oppijan on täytynyt saada alakohtaisen organisaation antama vahvistus alan tunnustamista saavutetuista oppimistuloksista (taidoista ja tutkinnoista).
A48G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T3 – Taitojen tarjoaminen oppijoille alakohtaisissa osaamiskeskuksissa, mukaan lukien alan myöntämien ja tunnustamien		Lukumäärä	16 000	24 000	Q2	2026	24 000 henkilöä on saanut koulutuksen alakohtaisissa osaamiskeskuksissa. Kunkin koulutetun oppijan on täytynyt saada alakohtaisen organisaation antama vahvistus alan tunnustamista saavutetuista oppimistuloksista (taidoista ja tutkinnoista).

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			oppimistulosten (taitotodistusten) sertifiointi							
A49G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammattilliseen koulutukseen, korkea- asteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	Ammattillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen politiikkaa koordinoivien toimivien alueellisten koordinointiryhmien perustaminen		Lukumäärä	0	14	Q3	2022	Perustetaan vähintään 14 alueellista koordinointiryhmää, joiden yleistavoitteena on 16 alueellista koordinointiryhmää (yksi kutakin ”voivodikuntaa kohden”). Keskeisistä sidosryhmistä koostuvat alueelliset koordinointiryhmät koordinoivat ammattillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen politiikkoja ja tekevät tarvittaessa yhteistyötä korkea- asteen koulutuksen kanssa, jos asiasta on sovittu asianomaisten korkea-asteen oppilaitosten kanssa.
A50G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammattilliseen koulutukseen, korkea- asteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	Ammattillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen alueellisten koordinointiryhmien laatimat integroidun osaamisstrategian toteuttamiskelpoiset täytäntöönpano-ohjelmat alueellisella tasolla		Lukumäärä	0	14	Q3	2023	Laaditaan vähintään 14 alueellista koordinointiohjelmaa, joiden yleistavoitteena on 16 alueellista täytäntöönpano-ohjelmaa (yksi kutakin ”voivodikuntaa kohden”). Vuoteen 2030 ulottuvan kansallisen integroidun osaamisstrategian toteuttamiskelpoiset täytäntöönpano-ohjelmat kattavat kaikki oppimisen muodot, mukaan lukien ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen koordinointi. Niihin on sisällyttävä etenemissuunnitelmia ammattillisen koulutuksen kehittämiseksi alueilla ottaen huomioon digitaalinen ja vihreä siirtymä ja innovoinnin edistäminen. Niihin on sisällyttävä seuranta- ja arviointimekanismeja. Toteuttamiskelpoiset täytäntöönpano-ohjelmat eivät saa vaikuttaa korkeakoulujen institutionaaliseen riippumattomuuteen.

A4 – TYÖMARKKINAT

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Vuosi neljännes	Vuosi	
A51G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Julkisia työvoimapalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työsopimusten sähköistä tekemistä koskevien uusien lakien voimaantulo: - tehdään muutoksia julkisiin työvoimapalveluihin ja aktiiviseen työmarkkinapolitiikkaa n työmarkkinoille osallistumisen lisäämiseksi - poistetaan ulkomaalaisten työllistymistä haittaavia hallinnollisia esteitä - yksinkertaistetaan tiettyjen sopimusten tekemistä	Julkisia työvoimapalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työsopimusten sähköistä tekemistä koskevien uusien lakien voimaantulosäännös				Q4	2022	Kolmen uuden lain voimaantulo; niissä on oltava uusia säännöksiä seuraavista: 1. Julkiset työvoimapalvelut ja aktiivinen työmarkkinapolitiikka, tarkoituksena työmarkkinoille osallistumisen lisääminen seuraavasti: i) työvoimatoimistojen asiakaspiirin laajentaminen henkilöihin, jotka eivät harjoita ammattitoimintaa; ii) sellaisten työelämän ulkopuolella olevien henkilöiden tunnistaminen ja tavoittaminen, jotka voivat harjoittaa ammattitoimintaa, iii) julkisen ja yksityisen sektorin työnantajille (niille yrittäjille, jotka käyttävät julkisia varoja esimerkiksi osallistumalla tarjouskilpailuihin) asetetaan velvollisuus jättää työtarjouksia keskitettyyn työpaikkatietokantaan; iv) lisätään työnhakijoiden mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen rahoittamalla koulutuskustannuksia työvoimarahastosta ja sertifioimalla tietojen ja taitojen, myös ammattipätevyyden, hankkiminen; v) otetaan käyttöön uusi tukimuoto (jatkokoulutusseteli) sekä työssäkäyville että työttömille. 2. Vähennetään ulkomaalaisten työllistämiseen liittyviä hallinnollisia esteitä ja yksinkertaistetaan menettelyjä: i) julkiset työvoimapalvelut voivat ottaa käyttöön työvoimapalvelujen puitteissa erikoistuneita palveluja (ei erillistä toimistoa) tukemaan työmarkkinoilla olevia ulkomaalaisia, sekä työssäkäyviä että työttömiä; ii) julkisten työvoimapalvelujen rooli kasvaa ulkomaalaisten työlupien myöntämisprosessissa, mikä tehostaa työlupien myöntämistä; iii) ulkomaalaisten työluvan saamiseen liittyvät menettelyt on

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										digitalisoitava täysimääräisesti. 3. Tiettyjen sopimusten tekeminen sähköisesti rekrytointiprosessin yksinkertaistamiseksi. Lainsäädännössä on säädettävä mahdollisuudesta tehdä ja sopia tiettyjä työsopimuksia sähköisesti sosiaaliturva- ja verojärjestelmiin integroituna. Tämä helpottaa työsuhteen aloittamista.
A52G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Julkisten työvoimapalvelujen toimintaa ja koordinointia koskevat uudet standardit ja tuloskehys	Hyväksyminen perhe- ja sosiaaliministeriössä (MRiPS)				Q4	2023	Uudet suorituskykystandardit ja johdon tuloskehys, mukaan lukien seuraavat: - Julkisia työvoimapalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työsopimusten sähköistä tekemistä koskevien uusien lakien mukautukset, - Perustetaan tulosjohtamisjärjestelmä hajautettuja julkisia työvoimapalveluja tarjoavia elimiä varten, - Uusien työmenetelmien ja standardien kehittäminen julkisten työvoimapalvelujen toimintaa ja koordinointia varten hyväksyttyjen uusien asetusten pohjalta (niiden käyttöönottoa ja optimointia varten; uusien asiakaspalvelustandardien kehittäminen toteutetaan ESR+:sta saatavalla osarahoituksella).
A53G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Toteutetaan työmarkkinaosapuolten kuuleminen työehtosopimusten mahdollisuuksista ja tehdään kattava tutkimus yhden ainoan työsopimuksen mahdollisesta roolista uuden joustavuuden ja turvallisuuden lisäämisessä Puolan työmarkkinoilla.	Perhe- ja sosiaaliministeriön (MRiPS) julkaisema raportti työmarkkinaosapuolte n kuulemisesta				Q4	2022	Työmarkkinaosapuolten kuulemisen tavoitteena on kartoittaa työehtosopimusten rooli ja mahdollisuudet Puolan työmarkkinoilla tarjota uusia joustomahdollisuuksia uusien ja nopeasti muuttuvien realiteettien mukaisesti. On tehtävä tutkimus, jossa tarkastellaan mahdollisuutta tehdä yksi ainoa työsopimus, tarjotaan analyttistä ja oikeudellista perustaa ja käytetään vertailevaa analyysia. Sitä voidaan kehittää kansainvälisten järjestöjen tuella ja/tai erityisen teknisen avun avulla.
A54G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Kollektiivisopimuksia koskevassa kuulemisessa ja yhtä ainoa työsopimusta	Asiaa koskevan lainsäädäntömuutokse n säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q3	2024	Sellaisen muutoksen voimaantulo, jolla pannaan täytäntöön yhden ainoan työsopimuksen mahdollista roolia koskevassa tutkimuksessa ja työehtosopimuksia koskevan kuulemisen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			Puolassa koskevassa tutkimuksessa määriteltyjen uudistusprioriteettien täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön muutoksen voimaantulo							mukaisesti määritellyt uudistusprioriteetit.
A55G	A4.1.1 Investoinnit työmarkkinainstituutioiden uudistamisen tukemiseksi	Tavoite	Julkiset työvoimapalvelut, joissa otetaan käyttöön uudenaikaistetut tietotekniset järjestelmät		% (prosentti a)	0	100	Q2	2025	Niiden julkisten työvoimapalvelujen (toimistojen) osuus, joissa tietoteknisiä järjestelmiä käytetään. Täytäntöönpano koostuu seuraavista osista: - Tietotekniikkajärjestelmän nykyaikaistaminen (nykyisen tietoteknisen järjestelmän uusien toimintojen käyttöönotto, sen mukauttaminen uusiin tehtäviin uuden lain mukaisesti, kuten ulkomaalaisten palvelujen uudet tehtävät) - aktiivisen työmarkkinapolitiikan ja julkisten työvoimapalvelujen menettelyjen ja digitaalisten välineiden hallinnoimiseksi tehokkaasti julkisten työvoimapalvelujen aktiivista työvoimaa varten sekä asiaankuuluvilla aloilla muiden täydentävien tietoteknisten järjestelmien (mukaan lukien sosiaaliturva- ja verorekisterit) tuottamat tiedot; - Julkisten työvoimapalvelujen käyttämien prosessien ja välineiden digitalisointi; - Julkisten työvoimapalvelujen käyttämien nykyisten tietoteknisten ratkaisujen nykyaikaistaminen tai käyttöönotto ja julkisten työvoimapalvelujen asiakkaiden tukeminen; - Julkisten työvoimapalvelujen tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin laajentaminen - Uusien viestintävälineiden (mukaan lukien tietotekniikka) käyttöönotto asiakkaiden kanssa.
A56G	A4.1.1 Investoinnit työmarkkinainstituutioiden uudistamisen tukemiseksi	Tavoite	Julkisten työvoimapalvelujen henkilöstö, joka on koulutettu soveltamaan uusia menettelyjä ja käyttämään tietoteknisiä välineitä, jotka on otettu käyttöön julkisia		% (prosentti a)	0	50	Q1	2025	Julkisten työvoimapalvelujen työntekijöiden on suoritettava koulutus uusista menettelyistä ja vaatimuksista, joista säädetään julkisia työvoimapalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työsopimusten sähköistä tekemistä koskevissa uusissa laeissa, sekä tietoteknisistä välineistä ja tietoteknisistä järjestelmistä, joissa käytetään näitä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			työvoimapaalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työsopimusten sähköistä tekemistä koskevien uusien lakien seurauksena							uusia välineitä ja menettelyjä. Tavoite koskee sitä, kuinka suuri prosenttiosuus julkisten työvoimapaalvelujen henkilöstöstä on koulutettu.
A57G	A4.2 Uudistus vanhempjen työmarkkinatilanteen parantamiseksi parantamalla enintään kolmivuotiaiden lasten pääsyä laadukkaaseen lastenhoitoon	Välitavoite	Lastenhoitoa koskevien laatuvaatimusten hyväksyminen, mukaan lukien koulutusta koskevat suuntaviivat ja alle kolmivuotiaiden lasten hoitopaalveluja koskevat standardit, joilla varmistetaan korkea laatu, mukaan lukien koulutus ja hoito	Asiaa koskevan lain voimaantulosäännös				Q2	2023	Riippumaton analyysi siitä, missä määrin enintään kolmivuotiaille lapsille tarkoitetut nykyiset hoito- ja koulutusstandardit mahdollistavat pääsyn laadukkaisiin ja kohtuuhintaisiin varhaiskasvatusjärjestelmiin. Analyysissä on otettava huomioon 22 päivänä toukokuuta 2019 annettu neuvoston suositus laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä (2019/C 189/02), ja se on esitettävä perhe- ja sosiaaliministeriön julkaisemassa raportissa. Analyysin perusteella laaditaan lastenhoitoa koskevat laatuvaatimukset, mukaan lukien alle kolmivuotiaiden lasten hoitopaalveluja koskevat koulutussuuntaviivat ja standardit, joita kuullaan julkisesti ja joista perhe- ja sosiaalipolitiikasta vastaava ministeriö sopii sidosryhmien kanssa. Enintään 3-vuotiaiden lasten hoidosta 4 päivänä helmikuuta 2011 annetun lain muutos tulee voimaan siten, että kehys sitoo lastenhoitopaalvelujen tarjoajia kuulemisten tulosten ja perhe- ja sosiaaliministeriön sidosryhmien kanssa tekemän sopimuksen perusteella.
A58G	A4.2 Uudistus vanhempjen työmarkkinatilanteen parantamiseksi parantamalla enintään kolmivuotiaiden lasten pääsyä laadukkaaseen lastenhoitoon	Välitavoite	Alle 3-vuotiaiden lasten hoidosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo, jotta varmistetaan alle 3- vuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopaalvelujen	Enintään 3-vuotiaiden lasten hoidosta 4 päivänä helmikuuta 2011 annetun lain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi lain voimaantulo				Q2	2024	Alle 3-vuotiaiden lasten hoidosta 4 päivänä helmikuuta 2011 annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo, jolla varmistetaan vakaa pitkän aikavälin rahoitus kansallisista varoista enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopaalvelujen perustamiseen ja toimintaan.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			vakaa pitkän aikavälin kotimainen rahoitus							
A59G	A4.2 Uudistus vanhempien työmarkkinatilanteen parantamiseksi lisäämällä lastenhoitopalvelujen saatavuutta enintään kolmevuotiaille lapsille	Välitavoite	Laki, jolla muutetaan enintään kolmevuotiaista lapsista annettua lakia ja jonka tarkoituksena on muuttaa enintään kolmen vuoden ikäisten lasten hoidon rahoitusjärjestelmää, jotta voidaan ottaa käyttöön yhtenäinen ja yhtenäinen rahoitushallintojärjestelmä enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen perustamista ja toimintaa varten	Enintään 3-vuotiaiden lasten hoidosta 4 päivänä helmikuuta 2011 annetun lain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi lain voimaantulo				Q2	2022	Enintään 3-vuotiaiden lasten hoidosta 4 päivänä helmikuuta 2011 annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo yksinkertaistaa lastenhoitopalvelujen perustamisen ja toiminnan rahoituksen hallinnointia seuraavasti: - otetaan käyttöön yhtenäinen ja yhtenäinen rahoituksen hallinnointijärjestelmä enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen luomista ja toimintaa varten; - ohjataan eri rahoituslähteistä peräisin olevien varojen hallinnointi Maluch+ -ohjelman yhteyteen.
A60G	A4.2.1 Tuki enintään kolmen vuoden ikäisten lasten (tarhojen, lastenkerhojen) lastenhoitopalveluihin Maluch+ -ohjelman tuella	Välitavoite	Sellaisen tietoteknisen järjestelmän luominen, jolla hallinnoidaan enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen rahoitusta ja perustamista ja jossa yhdistetään eri lähteistä lastenhoidon rahoituslähteitä	Toimintavalmis tietotekninen järjestelmä				Q2	2022	Sellaisen operatiivisen tietoteknisen järjestelmän luominen ja käyttöönotto (tai jonkin olemassa olevan järjestelmän laajentaminen), jota käytetään rahoitustuen lopullisten saajien eli lastenhoitolaitoksia perustavien ja ylläpitävien yksiköiden hankkeiden tukemiseen niiden täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa. Järjestelmää käyttävät myös uudistuksen valvonnasta ja täytäntöönpanosta vastaavat laitokset.
A61G	A4.2.1 Tuki enintään kolmen vuoden ikäisten lasten (tarhojen, lastenkerhojen) lastenhoitopalveluihin Maluch+ -ohjelman tuella	Tavoite	Uusien paikkojen luominen lastenhoitopalveluihin (sairaalat, lastenkerhot) enintään 3-vuotiaille lapsille		Lukumäärä	0	47 500	Q2	2026	Infrastruktuurin luominen ja kehittäminen enintään kolmen vuoden ikäisten lastenhoitopalvelujen alalla koostuu seuraavista: - lastentarhojen ja lastenkerhojen rakentaminen tai kunnostaminen (kaikenkaltaisen suunnittelun periaatteiden mukaisesti); - kiinteistöjen ja infrastruktuurin hankinta (maan tai tilojen hankinta).

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										Kohde koskee lastentarhoja ja lastenkerhoja. Tavoitetta sovelletaan uusien laitosten rakentamiseen sekä olemassa olevien laitosten peruskorjauksiin ja mukautuksiin, jotka kattavat yhteensä vähintään 47 500 uutta lastenhoitopaikkaa.
A62G	A4.3 Osuus- ja yhteisötalouden yksiköitä koskevan oikeudellisen kehyksen täytäntöönpano	Välitavoite	Osuus- ja yhteisötaloutta koskevan lain voimaantulo	Osuus- ja yhteisötaloutta koskevan lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q2	2022	Osuus- ja yhteisötaloutta koskevan säädöksen voimaantulo; lailla säännellään tähän alaan liittyviä peruskysymyksiä, erityisesti seuraavia: yhteiskunnallisen yrityksen määritelmä, yhteisötalouden yrityksen toiminnan ja tukemisen periaatteet, yhteisötalouden yritysten ja paikallishallinnon uudet yhteistyömallit sosiaalipalvelujen toteuttamisessa sekä politiikan koordinoimien periaatteet yhteisötalouden kehittämisen alalla.
A63G	A4.3.1 Investointitukiohjelmat, joiden avulla voidaan erityisesti kehittää toimintaa, lisätä osallistumista sosiaalipalvelujen toteuttamiseen ja parantaa yhteisötalouden yksiköihin integroitumisen laatua	Tavoite	Yhteiskunnallisen yrityksen aseman saaneiden yksiköiden lukumäärä		Lukumäärä	0	1 400	Q2	2025	Yhteiskunnallisen yrityksen aseman myöntäminen 1 400 yksikölle.
A64G	A4.3.1 Investointitukiohjelmat, joiden avulla voidaan erityisesti kehittää toimintaa, lisätä osallistumista sosiaalipalvelujen toteuttamiseen ja parantaa yhteisötalouden yksiköihin integroitumisen laatua	Tavoite	Rahoitustuen piiriin kuuluvien osuus- ja yhteisötalouden yhteisöjen, myös sosiaalisten yritysten, lukumäärä		Lukumäärä	0	1 000	Q4	2025	Avustusten myöntäminen vähintään 1 000:lle yhteisötalouden toimijalle, mukaan lukien yhteiskunnalliset yritykset, joiden on johdettava työpaikkojen säilyttämiseen, taloudellisen liikevaihdon kasvuun tai taloudellisen toiminnan muuttamiseen (laajuuden laajentaminen, toiminnan muoto tai toimialan muutos). Työsuhde avustuksia saavissa yhteisöissä on säilytettävä vähintään 12 kuukauden ajan avustuksen myöntämispäivästä. Tuensaajat on valittava erityisten valintaperusteiden mukaisesti syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
A65G	A4.4 Työsuhteiden joustavoittaminen ja etätyön käyttöönotto	Välitavoite	Työlain muuttamisesta annetun lain voimaantulo; lailla otetaan pysyvästi käyttöön pysyvä etätyömahdollisuus työlain säännösten ja joustavien työaikajärjestelyjen osalta	Työlain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännös				Q3	2022	Työlain muuttamisesta annetun lain voimaantulo auttaa sovittamaan paremmin yhteen ammatilliset ja yksityiset velvollisuudet, vastaamaan kriisiin ja tukemaan työelämän ulkopuolella olevia, joiden taloudellinen toiminta on vähäistä, pysyvän työpaikan löytämisessä. Uudistus koostuu seuraavista osista: - otetaan käyttöön mahdollisuus etätyöhön (kokonaan tai osittain) työpaikan ulkopuolella työntekijän ja työnantajan työsopimuksen tekemisen tai työsuhteen aikana tekemien sopimusten perusteella; - etätyötä koskevien sääntöjen vahvistaminen työnantajan ja työntekijöiden edustajien yhteisellä sopimuksella - mukaan lukien erityistapaukset, joissa etätyötä voitaisiin tehdä työnantajan pyynnöstä (kuten poikkeuksellisissa olosuhteissa); - asetetaan työnantajalle velvollisuus toimittaa etätyön tekemiseen ja/tai työntekijöiden yksityisten laitteiden käyttöön tarvittavat materiaalit ja välineet; - joustavien työaikajärjestelyjen toteuttaminen.
A66G	A4.4.1 Investoinnit työntekijöiden/yritysten varustamiseen etätyöskentelyyn	Tavoite	Digitalisaation alalla tuetut yritykset		Lukumäärä	0	3 000	Q2	2025	Digitalisaatiota koskevan neuvonnan tarjoaminen vähintään 3 000 mikroyritykselle sekä pienelle ja keskisuurelle yritykselle ja, jos se katsotaan tällaisen neuvonnan tuloksena tarpeelliseksi, ohjelmistojen/lisenssien ostaminen ja henkilöstön digitaalisen osaamisen parantaminen. Toimenpiteen on koostuttava seuraavista: a) yrityksen prosessien, jotka voidaan digitalisoida etätyön yhteydessä, täytäntöönpanoa edeltävä analyysi, johon on sisällyttävä ohjelmisto- ja järjestelmävaatimukset, toimintojen kuvaus ja täytäntöönpanoa koskevan tiesuunnitelman kehittäminen. Tuensaajan on osoitettava enintään 20 prosenttia tuesta tälle osa-alueelle. Jos avustuksen saaja on aiemmin tehnyt edellä olevan analyysin, avustusta voidaan käyttää kokonaisuudessaan b ja c kohdassa kuvattuihin

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										toimiin. b) työntekijöiden ja johdon koulutus etätyön alalla (erityisesti etätyö ja etätiimin johtaminen, verkkokauppa, verkkoviestintä asiakkaiden kanssa, etätyön valvonta, palvelukseen ottaminen etänä, työajan suunnittelu ja kirjaaminen, erikoistuneiden tietoteknisten välineiden käyttöönotto). Tuensaajan on osoitettava vähintään 30 prosenttia tuesta tähän osuuteen. c) sellaisten lisenssien ja ohjelmistojen hankinta, jotka mahdollistavat etäviestinnän ja etätyön työntekijöiden ja asiakkaiden keskuudessa. Yrityksen on osoitettava vähintään 50 prosenttia tuesta tälle osa-alueelle.
A67G	A4.5 Työurien laajentaminen ja työskentelyn edistäminen lakisääteisen eläkeiän jälkeen	Välitavoite	Henkilökohtaisesta tuloverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo vuodesta 2023 alkaen niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saavuttaneet eläkeiän mutta jatkavat työskentelyä	Tuloverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännös				Q4	2022	Henkilökohtaisesta tuloverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo; lailla on pantava täytäntöön seuraavat muutokset: henkilökohtaisen tuloveron alennus on myönnettävä verovelvollisille, jotka saavuttavat lakisääteisen eläkeiän ja jotka eivät päästä jäädä eläkkeelle vaan jatkaa työskentelyä. Nämä työntekijät vapautetaan tuloverosta tiettyyn tulorajaan asti (enintään ensimmäinen tuloveroluokka, 85 528 zlotya vuonna 2021 ja enintään keskimääräinen bruttopalkka kansantaloudessa Puolassa). Ensimmäisessä veroluokassa olevien henkilöiden tuloverokantaa alennetaan. Tämän verokannustimen ansiosta verovelvollisten on ansaittava lisämääriä, jotka vastaavat maksamattomien tuloverojen määrää, jonka odotetaan kannustavan heitä jatkamaan työuria.
A68G	A4.5 Työurien laajentaminen ja työskentelyn edistäminen lakisääteisen eläkeiän jälkeen	Välitavoite	Kertomus todellisen eläkeiän nostamiseksi toteutettujen toimenpiteiden vaikutusten arvioimiseksi	Perhe- ja sosiaalipolitiikasta vastaavan ministeriön (MRiPS) arviointiraportin julkaiseminen				Q4	2024	Tämän mietinnön tavoitteena on arvioida henkilökohtaisen tuloveron muutosten vaikutusta tosiasialliseen eläkeikään kahden vuoden kuluessa niiden käyttöönotosta. Siinä analysoidaan vaikutusta työmarkkinoille osallistumiseen, eläkejärjestelmän kestävyYTEEN, julkiseen talouteen ja sukupuolten tasa-arvoon.
A69G	A4.6 Lisätään tiettyjen	Välitavoite	Puolan	Perhe- ja				Q4	2023	Puolan pitkäaikaishoitojärjestelmää koskevan

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	ryhmien osallistumista työmarkkinoille kehittämällä pitkäaikaishoitoa		pitkäaikaishoidon strateginen tarkastelu uudistusten painopisteiden määrittämiseksi	sosiaaliministeriön (MRiPS) ja terveysministeriön strategisen analyysiraportin julkaiseminen						analyysin saattaminen päätökseen järjestelmän uudistamiseksi tulevaisuudessa ja asiaa koskevan raportin julkaiseminen perhe- ja sosiaaliministeriön Biuletyn Informacji Publicznej -verkkosivustolla ja terveysministeriön Biuletyn Informacji Publicznej -verkkosivustolla. Analyysissa on erityisesti tutkittava mahdollisia tapoja - integroida pitkäaikaiset sosiaali- ja terveyspalvelut, - nopeuttaa näiden palvelujen siirtämistä pois laitoksista, - sijoittaa ne yhteen ainoaan viranomaiseen, - vähentää hoitopalvelujen hajanaisuutta, - tarkistaa hoitoon liittyvät etuudet työnteon mahdollistamiseksi, - luoda vakaa järjestelmä, jossa pitkäaikaishoitopalveluja, erityisesti yhteisöperustaista hoitoa ja kotihoitoa, rahoitetaan riittävällä tavalla, - ottaa käyttöön pitkäaikaishoitopalvelujen laatukehys (henkilöstöä, laitteita, pitkäaikaishoidon tarjoajien pääsyä markkinoille koskevat vaatimukset). Analyyssissä on kuultava asiaankuuluvia sidosryhmiä, mukaan lukien pitkäaikaishoidon tarjoamista käsittelevät työmarkkinaosapuolet, omaishoitajat, hoitoa saavat henkilöt, ne, jotka eivät saa hoitoa, mutta joiden olisi saatava hoitoa, sekä paikallisviranomaiset.
A70G	A4.6 Lisätään tiettyjen ryhmien osallistumista työmarkkinoille kehittämällä pitkäaikaishoitoa	Välitavoite	Puolan pitkäaikaishoidon strategisessa uudelleentarkastelussa määriteltyjen uudistusprioriteettien täytäntöönpanemiseksi annetun lain voimaantulo (välitavoitteen A69G mukaisesti)	Asiaa koskevien lakien muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2024	Sellaisen lain voimaantulo, jolla muutetaan asiaa koskevia lakeja ja pannaan täytäntöön Puolan pitkäaikaishoidon strategisessa uudelleentarkastelussa määritellyt uudistusprioriteetit.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
A71G	A4.7 Työmarkkinoiden segmentoitumisen rajoittaminen	Välitavoite	Laki, jolla muutetaan sosiaalivakuutusjärjestelmästä annettua lakia, jolla rajoitetaan työmarkkinoiden segmentoitumista ja parannetaan kaikkien yksityisoikeudellisten sopimusten perusteella työskentelevien sosiaalista suojelua siten, että näihin sopimuksiin sovelletaan sosiaaliturvamaksuja	Sosiaalivakuutusjärjestelmästä annetun lain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q1	2023	Sosiaalivakuutusjärjestelmästä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo; lailla säädetään seuraavista: ii) varmistetaan, että kaikista yksityisoikeudellisista sopimuksista peritään sosiaaliturvamaksuja (eläke, työkyvyttömyys, tapaturma- ja ammattitauti, sairausetuudet) tuloista riippumatta, lukuun ottamatta alle 26-vuotiaiden opiskelijoiden kanssa tehtyjä sopimuksia; ii) poistetaan sääntö, jonka mukaan yksityisturvamaksut maksetaan siviilioikeudellisten sopimusten vähimmäispalkan perusteella.

A.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

A2.5 Kulttuurialan ja kulttuuriteollisuuden taloudellisen kehityksen mahdollisuuksien vahvistaminen

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on luoda puitteet kulttuurialan ja luovien alojen tukemiseksi covid-19-pandemian jälkimainingeissa. Uudistuksessa hyväksytään toimintapoliittinen asiakirja, jossa käsitellään seuraavia kysymyksiä: i) tunnistetaan keskeiset keskipitkän ja pitkän aikavälin haasteet yhteisessä strategiassa; ii) varmistaa, että noudatetaan EU:n horisontaalisia periaatteita, kuten sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä; iii) kartoittaa vihreiden ja digitaalisten välineiden ja alustojen mahdollisuudet vastata näihin haasteisiin; iv) kehitetään konsepteja, jotka koskevat yhteistyötä ja tietämyksen ja taitojen siirtoa kulttuurialan ja luovien toimialojen välillä sekä tieteen, koulutuksen, teknologian ja liike-elämän kanssa keskittyen EU:n yleisiin periaatteisiin, kuten sukupuolten tasa-arvoon ja syrjimättömyyteen ja v) yksilöidään parhaiksi katsotut vaihtoehdot julkisen tuen tarjoamiseksi kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2022 mennessä.

A2.5.1 Ohjelma, jolla tuetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoiden toimintaa niiden kehityksen edistämiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on ehkäistä covid-19-pandemian pitkän aikavälin kielteisiä vaikutuksia ja edistää vihreää ja digitaalista siirtymää kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla. Tätä varten investoinnilla pyritään antamaan taloudellista ja teknistä tukea kulttuurilaitoksille, kansalaisjärjestöille, taiteilijoille, mikroyrityksille sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen pk-yrityksille.

Investointi koostuu kahdesta pääosasta. Ensinnäkin investoinnilla luodaan kulttuurilaitoksille, kansalaisjärjestöille, pk-yrityksille ja kulttuurialan ja luovien toimialojen mikroyrityksille avustusohjelma, jolla tuetaan seuraaviin liittyvien hankkeiden toteuttamista: i) digitaalisten ja vihreiden taitojen parantaminen kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla; ii) kulttuuri- ja luovan toiminnan, kuten konserttien, esitysten ja näyttelyjen, kehittäminen, myös virtuaalimuodossa; iii) arkkitehtuuria, suunnittelua ja luovaa taidetta koskevien koulutusohjelmien ja työpajojen luominen taiteilijoiden ja suunnittelijoiden auttamiseksi kehittämään vihreitä ja digitaalisia taitojaan; iv) Työpajojen perustaminen tukemaan yhteistyötä ja tietämyksen ja osaamisen vaihtoa kulttuurialan ja luovien toimialojen välillä sekä tieteen, teknologian ja liike-elämän kanssa; v) kehitetään uusia tuotteita ja palveluja, joissa käytetään murroksellista teknologiaa, kuten tekoälyä, lohkokeitjua ja esineiden internetiä kulttuurialalla ja luovilla aloilla. Kaikissa hankkeissa on otettava huomioon EU:n yleiset periaatteet, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys.

Toiseksi investoinnilla luodaan apurahaohjelma luovan työn tekijöiden, taiteilijoiden, animaattorien, kasvattajien ja tutkijoiden tukemiseksi kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla. Apurahaohjelmasta myönnetään rahoitustukea erityisesti seuraaviin toimiin: i) tarjota taiteilijoille kursseja, joiden avulla he voivat kehittää taiteellisia ja digitaalisia tai vihreitä taitojaan; ii) tarjota taiteilijoille yksilöllistä ammatillista koulutusta; iii) luoda taiteilijoille mahdollisuuksia tavata virtuaalisesti tai fyysisesti paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä taidealan ammattilaisia työpajojen ja keskusteluserojen avulla; iv) luoda taiteilijoille mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä virtuaalisessa tai fyysisessä muodossa muiden alojen, kuten tieteen, teknologian ja liike-elämän ammattilaisten kanssa. Apurahoja myönnettäessä on noudatettava EU:n yleisiä periaatteita, kuten sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä. Kulttuurialan ja luovien alojen taiteilijoille myönnettäviä apurahoja koskevien hakemusten

valintaperusteet, jotka vastaavat jotakin Eurostatin määrittelemää NACE-alaa, ovat seuraavat: a) vakuuttava taideportfolio viimeisten 24 kuukauden aikana; b) vakuuttava taidesuunnitelma seuraaviksi 24 kuukaudeksi.

Investoinnin täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2024.

A2.5.2 Investoinnit luovien alojen mallitukikeskuksen perustamiseen

Tämän investoinnin yleisenä tavoitteena on tukea kulttuurialaa ja luovia toimialoja, erityisesti pk-yrityksiä, innovatiivisten ratkaisujen löytämiseksi talouteen muun muassa kulttuurialan ja luovien toimialojen digitalisoinnin avulla. Tätä varten investoinnilla pyritään luomaan kulttuurialalle ja luoville toimialoille tukikeskus, jossa keskitytään erityisesti suunnitteluun ja arkkitehtuuriin, tieteeseen ja liiketoimintaan.

Investointi koostuu kahdesta pääosasta. Ensinnäkin investoinnilla on tarkoitus kunnostaa Krakovassa sijaitseva luovan teollisuuden museo, jotta voidaan perustaa kulttuurialan ja luovien toimialojen tukikeskus, joka kattaa erityisesti suunnittelun ja arkkitehtuurin. Museon peruskorjauksessa on otettava huomioon energiatehokkuutta ja peruskorjausmateriaaleja koskevat korkeimmat vaatimukset kestävän kehityksen kannalta edistyneimmillä teknologioilla ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti. Peruskorjaustöihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat: i) energiatehokkuusratkaisut; ii) kulttuurialan pk-yrityksille avointen digitaalisten palvelujen kehittäminen; iii) rakennusmateriaaleja koskevien kiertotalouden kestävyysratkaisujen demonstrointi.

Toiseksi investoinnin puitteissa tehdään kymmenen yhteistyösopimusta luovien toimialojen asiakkaiden ja tukikeskuksen välillä. Yhteistyösopimuksissa on erityisesti täsmennettävä, miten kulttuurilaitosten, yliopistojen, aloittelevien yrittäjien ja luovan alan tuottajien välistä yhteistyötä vahvistetaan.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

A2.6 Uudistus – Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä satelliittitietojen käyttöä julkisissa ja yksityisissä yhteisöissä. Uudella avaruustoimintaa koskevalla lailla helpotetaan satelliittitietojen käyttöä julkishallinnossa.

Lailla perustetaan satelliittitietojen kansallinen valvoja. Sen on myös edistettävä satelliittitietojen käyttöä yksityisissä yrityksissä muun muassa järjestämällä koulutusta kaikille asiasta kiinnostuneille tahoille. Laissa vahvistetaan myös säännöt ja edellytykset, jotka koskevat avaruustoiminnan harjoittamista ja sen valvontaa, vastuuta avaruusesineen aiheuttamista vahingoista sekä avaruusesineiden kansallisen rekisterin toimintaa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2024 mennessä.

A2.6.1 Uudistus – Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen

Investoinneilla pyritään lisäämään merkittävästi satelliittiperusteisen maanhavainnointijärjestelmän käytön tehokkuutta Puolassa ja varmistamaan käyttäjän tarpeisiin räätälöityjen käsiteltyjen maanhavainnointitietojen tehokas ja jatkuva tuottaminen ja tarjoaminen. Tämän odotetaan parantavan maan hallintoa (tarkempaan ja ajantasaisempaan tietoon perustuvat päätökset), saavan aikaan hallinnon merkittävän digitaalisen muutoksen ja

lisäävän maanhavainnointituotteiden kysyntää, mukaan lukien jo olemassa olevan EU:n Copernicus-järjestelmän yksityinen ja julkinen kysyntä.

Investointi koostuu kahdesta sijoituksesta. Ensimmäiseen investointiin kuuluu kansallisen satelliittitietojärjestelmän (NSIS) perustaminen. Järjestelmä tarjoaa seurantapalveluja käyttäen satelliittiperusteisesta maanhavainnointijärjestelmästä saatuja tietoja. Ensimmäisten palvelujen on oltava loppukäyttäjien saatavilla viimeistään 30. syyskuuta 2023.

Toinen investointi koskee neljän satelliitin laukaisemista. Valmistelutyö, joka toteutetaan avaruusalun eurooppalaisen standardointiyhteistyön (ECSS-vaihe 0/A/B/C) standardien mukaisesti, on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2023 mennessä. Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

A.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

A2 – INNOVAATIOT

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Pää mää rä	Vuosinel jännes	Vuosi	
A1L	A2.5 Kulttuurialan ja kulttuuriteollisuuden taloudellisen kehityksen mahdollisuuksien vahvistaminen	Välitavoite	Toimintapoliittisen asiakirjan hyväksyminen vihreiden ja digitaalisten toimien tukemiseksi kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla	Toimintapoliittise n asiakirjan julkaiseminen				Q4	2022	Julkisen kuulemisen jälkeen kulttuuriasioista vastaava ministeri hyväksyy kulttuurialaa ja luovia toimialoja tukevan toimintapoliittisen asiakirjan. Asiakirjassa on käsiteltävä erityisesti seuraavia kysymyksiä: 1. Määritetään kulttuurialan ja luovien toimialojen keskeiset keskipitkän ja pitkän aikavälin haasteet, mukaan lukien covid-19-kriisistä saadut kokemukset; 2. Varmistetaan, että tuettavissa hankkeissa noudatetaan EU:n yleisiä periaatteita, kuten sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä; 3. Kartoitetaan vihreiden ja digitaalisten välineiden ja alustojen mahdollisuudet vastata näihin haasteisiin; 4. Kehitetään konsepteja yhteistyötä ja tietämyksen ja taitojen siirtoa varten kulttuurialan ja luovien toimialojen välillä sekä tieteen, koulutuksen, teknologian ja liike-elämän kanssa keskittyen EU:n yleisiin periaatteisiin, kuten sukupuolten tasa-arvoon ja syrjimättömyyteen, vihreään ja digitaaliseen toimintaan. Yksilöidään parhaiksi katsotut vaihtoehdot julkisen tuen antamiseksi kulttuurialan ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										luovien alojen toimille.
A2L	A2.5.1 Ohjelma, jolla tuetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoiden toimintaa niiden kehityksen edistämiseksi	Välitavoite	Kulttuurialan ja luovien toimialojen hankkeiden tukemisen valintaperusteet	Valintaperusteide n julkaiseminen ja riippumattoman valintalautakunna n perustaminen				Q4	2022	Kulttuuri- ja kansallisperintöministeriö hyväksyy ja julkaisee valintaperusteet, joilla tuetaan pk-yrityksiä, kulttuurilaitoksia ja kansalaisjärjestöjä kulttuurialan ja luovien toimialojen hankkeiden luomisessa. Lisäksi perustetaan riippumaton valintalautakunta, jossa on eri alojen asiantuntijoita ja johon kuuluu riippumattomien kulttuurialan ja luovien alojen organisaatioiden ja -laitosten edustajia. Valintalautakunta päättää apurahoista ja apurahoista. Kulttuurialan laitosten, kansalaisjärjestöjen, pk-yritysten ja mikroyritysten hankeavustushakemusten valintakriteereissä, jotka koskevat jotakin Eurostatin määrittelemää NACE-alaa, on otettava huomioon seuraavat kriteerit: a) asettaa etusijalle hankkeet, joilla todennäköisesti on pysyvä vaikutus kulttuurialan ja luovien toimialojen digitaaliseen ja vihreään siirtymään; b) asettaa etusijalle tuensaajat, joilla on liiketoimintasuunnitelma siitä, miten avustukset käytetään hankkeen kustannusten rahoittamiseen; c) asettaa etusijalle edunsaajat, joilla on kokemusta hanke-ehdotukseen liittyvistä toimista tai hankkeista viimeisten 24 kuukauden aikana. Kaikissa hankkeissa on otettava huomioon EU:n yleiset periaatteet, mukaan lukien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys.
A3L	A2.5.1 Ohjelma, jolla tuetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoiden toimintaa niiden kehityksen edistämiseksi	Tavoite	Kulttuurilaitosten, kansalaisjärjestöjen, pk-yritysten ja kulttuurialan ja luovien toimialojen mikroyritysten allekirjoittamien hankesopimusten lukumäärä		Lukumäärä	0	2 710	Q4	2024	Tämän toimenpiteen tavoitteena on vahvistaa kulttuurialaa ja luovia toimialoja tukemalla sellaisten hankkeiden toteuttamista, joilla levitetään kulttuurisaavutuksia ja lisätään kulttuurin asemaa sosiaalisessa elämässä verkkotyökalujen ja -resurssien avulla. Hankkeet valitaan avointen ehdotuspyyntöjen perusteella. Hankkeiden soveltamisalaan kuuluvat uudelleen- ja täydennyskoulutus sekä digitaalisten taitojen edistäminen kulttuurialan toimijoiden (sekä yksityisten että kulttuurilaitosten työntekijöiden) keskuudessa. Tuetaan 2710 hankkeen toteuttamista kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla, ja ne valitaan välitavoitteen A2L yhteydessä julkaistujen kriteerien perusteella.
A4L	A2.5.1 Ohjelma, jolla tuetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoiden toimintaa niiden kehityksen edistämiseksi	Tavoite	Kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla myönnettyjen apurahojen määrä		Lukumäärä	0	746	Q4	2024	Tällä investoinnilla luodaan stipendiohjelma, jolla tuetaan luovan työn tekijöitä, taiteilijoita, animoijia ja kasvattajia sekä tutkijoita, jotka haluavat löytää uusia tapoja esitellä kulttuuriesineitä suoraan ja internetin kautta. Taiteilijoille myönnetään 746 apurahaa heidän toimintansa kehittämistä varten. Apurahaohjelmalla pyritään tukemaan taiteilijoita luovan toiminnan edistämiseksi covid-19-pandemian jälkeisessä elpymisessä. Apurahaohjelmasta myönnetään rahoitustukea erityisesti seuraaviin toimiin: - Tarjotaan taiteilijoille kursseja, joiden avulla he voivat kehittää taiteellisia ja digitaalisia tai vihreitä taitojaan;

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										- Tarjota taiteilijoille yksilöllistä ammatillista koulutusta; - Luodaan taiteilijoille mahdollisuuksia tavata virtuaalisesti tai fyysisesti paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä taidealan ammattilaisia työpajojen ja keskusteluserojen avulla. - Luoda taiteilijoille mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä virtuaalisessa tai fyysisessä muodossa muiden alojen, kuten tieteen, teknologian ja liike-elämän ammattilaisten kanssa. Apurahoja myönnettäessä on noudatettava EU:n yleisiä periaatteita, kuten sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä. Kulttuurialan ja luovien alojen taiteilijoille myönnettäviä apurahoja koskevien hakemusten valintaperusteet, jotka vastaavat jotakin Eurostatin määrittelemää NACE-alaa, ovat seuraavat: a) vakuuttava taideportfolio viimeisten 24 kuukauden aikana; b) vakuuttava taidesuunnitelma seuraaviksi 24 kuukaudeksi. Välitavoitteen A2L kohdassa mainittu valintalautakunta päättää stipendiaattien valinnasta.
A5L	A2.5.2 Investoinnit luovien alojen mallitukikeskuksen perustamiseen	Välitavoite	Museon kunnostaminen luovien alojen mallitukikeskuksen sijoittamiseksi	Kunnostustöiden loppuun saattaminen				Q2	2026	Krakovassa sijaitsevaa luovien toimialojen museota on kunnostettava ja laajennettava, jotta luoville toimialoille voidaan perustaa mallitukikeskus, jossa keskitytään erityisesti suunnitteluun ja arkkitehtuuriin, tehdään yhteistyötä tieteen ja yrittäjien kanssa, tuodaan talouteen innovatiivisia ratkaisuja, digitalisaatio mukaan luettuna, ja edistetään pk-yrityksiä näillä aloilla. Museon peruskorjauksessa on otettava huomioon energiatehokkuutta ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										peruskorjausmateriaaleja koskevat korkeimmat vaatimukset kestävän kehityksen kannalta edistyneimmillä teknologioilla ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti ja rakennusten energiatehokkuutta koskevan direktiivin mukaisesti. Se tukee uutta Bauhaus-aloitetta erityisesti i) edistämällä tiede- ja teknologiamaailman, taiteen ja kulttuurin välistä yhteistyötä; ja ii) esitellä energiatehokkuuteen ja peruskorjaukseen liittyviä malliratkaisuja. Peruskorjaustöihin on sisällyttävä muun muassa seuraavat: • Energiatehokkuusratkaisut • Kulttuurialan pk-yrityksille avointen digitaalisten palvelujen kehittäminen • Rakennusmateriaaleja koskevien kiertotalouden kestävyysratkaisujen demonstrointi
A6L	A2.5.2 Investoinnit luovien alojen mallitukikeskuksen perustamiseen	Tavoite	Luovan teollisuuden tukikeskuksen asiakkaiden väliset yhteistyösopimukset		Lukumäärä	0	10	Q4	2024	Yhteistyösopimukset, jotka kattavat innovatiiviset yritykset (tuotteet) huipputeknologian ja -suunnittelun aloilla, kuten innovatiiviset suojelumenetelmät, sovellettu suunnittelu, arkkitehtuuri ja kaupunkisuunnittelu. Yhteistyösopimuksissa on määriteltävä kulttuurilaitosten, yliopistojen, aloittelevien yrittäjien ja luovan alan tuottajien välisen luovan yhteistyön muodot. Odotettuja tuloksia ovat muun muassa seuraavat: - taitojen ja tietojen vaihto edellä mainituilla aloilla, - uusiin tuotteisiin ja teknologioihin sovellettavien erityisten tutkimus- ja kehityshankkeiden toteuttaminen, - uudet yhteistyömallit korkea-asteen koulutuksen, luovan teollisuuden ja kulttuurin välillä, - paikallisen teollisuuden, kansalaisjärjestöjen ja taidealan toimijoiden edistäminen,

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										- kestävä kehitys ja ympäristöä koskevan tietoisuuden lisäämistä koskevat koulutushankkeet, - Suuntaa-antavat suuntaviivat julkisille paikoille ja kaupunkimalleille yksityiselle ja julkiselle sektorille.
A7L	A2.6 Uudistus – Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Parlamentin on määrä hyväksyä avaruustoimintaa koskeva laki	Lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q3	2024	Uudella lailla helpotetaan muun muassa satelliittitietojen käyttöä julkishallinnossa. Lailla perustetaan satelliittitietojen kansallinen valvoja. Laissa säädetään kansallisen valvojan velvollisuudesta edistää yksityisten yritysten satelliittitietojen käyttöä muun muassa järjestämällä koulutusta kaikille asiasta kiinnostuneille tahoille.
A8L	A2.6.1 Uudistus – Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen: kansallinen satelliittitietojärjestelmä (NSIS), joka tarjoaa seurantapalveluja käyttäen satelliittiperusteisesta maanhavainnointijärjestelmästä saatavia tietoja		Lukumäärä	0	1	Q3	2023	Kansallinen satelliittitietojärjestelmä (NSIS) otetaan käyttöön. Alustavien palvelujen käynnistäminen yhteistyössä käyttäjien kanssa kahdella sähköisen tietojen keruun alalla, jotka ovat erittäin tärkeitä Puolan taloudelle ja turvallisuudelle ja jotka valitaan seuraavista aloista: aluehallinto, kriisinhallinta, maa- ja metsätalous, vesihuolto, Itämeren ympäristön seuranta.
A9L	A2.6.1 Uudistus – Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Ensimmäisen puolalaisen satelliitin laukaisemista koskevat valmistelutyöt: ECS:n vaihe 0/A/B/C (Hankeanalyysi/tarpeiden määrittäminen, toteutettavuus ja määritelmä)	Raporttien julkaiseminen				Q2	2023	Indikaattori viittaa kolmeen julkaistuun raporttiin (hankemäärittelyn tarkastelu, alustavien vaatimusten tarkastelu, kriittisen suunnittelun katselmus). Avaruussegmenttiin kuuluvat mikro- ja anturien satelliittijärjestelmät, joiden avulla voidaan hankkia optoelektronista dataa, joka on varustettu muun muassa kompressorimoduulilla, ja salatut nousevan/laskevan siirtotien radiolinkit. Valmistelutyöt toteutetaan avaruusalan eurooppalaisen standardointiyhteistyön (ECSS) standardien mukaisesti.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
A10L	A2.6.1 Uudistus – Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T1 – Ensimmäisen puolalaisen satelliitin laukaisu		Lukumäärä	0	1	Q2	2025	Niiden satelliittien lukumäärä, jotka koostuvat lentolaitteiden/ohjelmistojen, mukaan lukien niihin liittyvä maatuki, täydellisestä valmistuksesta, kokoamisesta ja testauksesta, ensimmäisen satelliitin viemiseksi kiertoradalle.
A11L	A2.6.1 Uudistus – Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T2 – Seuraavien kolmen puolalaisen satelliitin laukaisu		Lukumäärä	1	4	Q2	2026	Tavoite koskee laukaistujen satelliittien määrää (edellä toimenpidettä A10L koskevien vaatimusten mukaisesti). Lentolaitteiden/ohjelmistojen, mukaan lukien niihin liittyvä maatuki, täydellinen valmistus, kokoaminen ja testaus, joka johtaa seuraavien kolmen satelliitin laukaisemiseen kiertoradalle.

B. KOMPONENTTI B: ”VIHREÄ ENERGIA JA ENERGIAINTENSITEETIN VÄHENTÄMINEN”

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman tässä komponentissa pyritään vastaamaan useisiin Puolan energia-alan kohtaamiin haasteisiin, jotka liittyvät hiilestä irtautumiseen ja ilman pilaantumiseen. Ensinnäkin Puolan riippuvuus hiilestä on edelleen paljon suurempi kuin muissa jäsenvaltioissa, mikä tekee energiasiirtymästä kohti hiilineutraaliutta haastavaa. Toiseksi noin 70 prosenttia yhden perheen asunnoista ja monista moniperherakennuksista ja julkisista rakennuksista ei täytä energiatehokkuusvaatimuksia. Tämä yhdistettynä heikkolaatuisen hiilen edelleen laajaan käyttöön yksittäisissä lämmitysjärjestelmissä johtaa huonoon ilmanlaatuun. Kolmanneksi alhainen pidätysaste ja vesipula (mukaan lukien juomavesi) ovat suuri ongelma maaseutualueilla.

Komponentin päätavoitteena on siirtää energialähteiden yhdistelmä vähähiilisiin teknologioihin helpottamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja lisäämällä vaihtoehtoisten energialähteiden, kuten vedyn ja biokaasun, käyttöä. Komponentilla pyritään myös vähentämään energiankulutusta edistämällä rakennusten pitkälle meneviä peruskorjauksia, mukaan lukien lämmön uudenaikaistaminen; ja vähentämällä teollisuuden ja palvelujen sekä kotitalouksien energiasiteettiä. Lisäksi osa-alueella keskitytään vähentämään ihmisen ympäristövaikutuksia erityisesti investoimalla uhkien neutralisointiin ja suurten huonontuneiden alueiden ja Itämeren kunnostamiseen.

Osa-alueella tuetaan maakohtaisten suositusten noudattamista, jotta voidaan keskittää investointeihin liittyvä talouspolitiikka innovointiin, liikenteeseen ja erityisesti sen kestävyys, digitaaliseen ja energiainfrastruktuuriin, terveydenhuoltoon ja puhtaampaan energiaan alueelliset erot huomioon ottaen (maakohtainen suositus 3 2019) ja keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti digitaaliseen infrastruktuuriin, puhtaaseen ja tehokkaaseen energiantuotantoon ja käyttöön sekä kestäväan liikenteeseen, mikä edistää talouden asteittaista hiilestä irtautumista, myös hiilialueilla (maakohtainen suositus 3 2020).

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Kaikissa tämän osa-alueen toimenpiteissä, joihin liittyy infrastruktuurin kehittämistä, on noudatettava EU:n lainsäädäntöä, jotta vältetään luonnon monimuotoisuutta koskevalle tavoitteelle aiheutuva haitta. Tämä tarkoittaa erityisesti YVA-direktiiviä (2011/92/EU) ja biologiselle monimuotoisuudelle herkillä alueilla tai niiden läheisyydessä sijaitsevien alueiden/toimien osalta luontodirektiivin (92/43/ETY) 6 artiklan 3 kohtaa ja 12 artiklaa sekä lintudirektiivin (2009/147/EY) 5 artiklaa.

B.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus

Uudistuksen tavoitteena on vähentää tiettyjen talouden alojen kasvihuonekaasupäästöjä ja lisätä niiden energiatehokkuutta. Sillä pyritään myös parantamaan ilmanlaatua nopeuttamalla saastuttavien lämmön- ja sähköntuotannon lähteiden korvaamista.

Nämä tavoitteet on saavutettava ensinnäkin toimenpiteillä, joilla optimoidaan energiatehokkuuteen liittyvien investointien tukeminen pääasiassa osana energiatehokkuusvelvoitejärjestelmää. Niihin on sisällyttävä energiatehokkuussopimusten käytön helpottaminen julkisella sektorilla, energiatehokkuusvelvoitejärjestelmän piiriin kuuluvien tahojen mahdollisuus täyttää energiansäästövelvoitteensa nk. tukiohjelmien puitteissa sekä energiapalveluyritysten mahdollisuus osallistua energiatehokkuusvelvoitejärjestelmään. Tähän päästään muuttamalla energiatehokkuuslakia yhdessä lämpömoduuleja ja peruskorjauksia sekä rakennusten keskuspäästörekisteriä koskevan lain muutosten kanssa; laki vuokra-asuntojen perustamiseen myönnettävästä taloudellisesta tuesta; laki tietyntyyppisistä asumistuista; ja uusiutuvia energialähteitä koskeva laki. Näiden säädösten oli määrä tulla voimaan 31. maaliskuuta 2022 mennessä.

Toiseksi puhtaan ilman ja energiatehokkuuden uudistuksen tavoitteet on saavutettava kehittämällä puhtaan ilman prioriteettiohjelmaa rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin (2010/31/EU) mukaisen pitkän aikavälin peruskorjausstrategian mukaisesti, joka on rakennusten energiatehokkuustoimenpiteiden tärkein väline. Nykyisen puhdasta ilmaa koskevan ohjelman täytäntöönpanon tehokkuutta on näin ollen lisättävä yksinkertaistamalla hakumenettelyjä. Se kehittää erityistukea, joka on suunnattu pienituloisimmille, pienituloisille ja suurituloisille kotitalouksille, viimeksi mainittujen osalta erityisesti siten, että pankkisektori tarjoaa lainoja ja avustuksia. Näillä muutoksilla luodaan perusta investoinnin B1.1.2 *”Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatehokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa”* mukaisen tuen käyttöönotolle, mikä mahdollistaa ohjelmasta tuettavien rakennusten peruskorjausten ja lämmityslaitteiden korvaamisen merkittävän nostamisen. Puhtaan ilman prioriteettiohjelman päivitykset hyväksytään viimeistään 31. maaliskuuta 2023.

Uudistuksen kolmas osatekijä on kansallisen ilmansuojeluohjelman päivittäminen. Ohjelmassa määritellään kattavat pitkän aikavälin vaatimukset ja edellytykset, joiden avulla alue- ja paikallisviranomaiset voivat varmistaa ilmanlaadun parantamisen. Näille viranomaisille on annettava tehtäväksi toteuttaa erityistoimenpiteitä kotitalouksien lämmityksestä ja liikenteestä peräisin olevien ilman epäpuhtauksien tason alentamiseksi, kun tietty ilman pilaantumista aiheuttava raja-arvo ylittyy. Paikallis- ja alueviranomaisille on myös osoitettava erityinen talousarvio ilmansuojelusääntöjen täytäntöönpanoa varten, erityisesti osana niin kutsuttuja ”savusumun vastaisia päätöslauselmia”. Päivitetyssä kansallisessa ilmansuojeluohjelmassa määrätään, että julkinen tuki uusiin hiilikäyttöisiin lämmittämiin tehtäville investoinneille lopetetaan viimeistään 31. joulukuuta 2021.

Uudistuksen neljäs osa on ilmasto- ja ympäristöministerin muutettu asetus, jossa vahvistetaan kiinteitä polttoaineita koskevat normit. Heikkolaatuisen hiilen käyttö kotitalouksien lämmityksessä kiellettiin vuonna 2018, ja sen lisäksi tällä muutoksella asetetaan myös kiinteille polttoaineille vähimmäisvaatimukset ja kielletään tuottajia käyttämästä harhaanjohtavaa tuotemerkkiä. Tämä tulee voimaan viimeistään 31. joulukuuta 2022.

B1.1.1 Investoinnit kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteisiin

Investoinnin tavoitteena on nykyaikaistaa kaukolämpöä ja vähentää sen kasvihuonekaasupäästöjä. Merkittävää osaa Puolan kaukolämpöoperaattoreista on nykyaikaistettava korvaamalla lähteitä, joiden tekninen kunto ei vastaa tehokkaan kaukolämpöjärjestelmän määritelmää. Lämmönlähteiden korvaamisen tarve liittyy myös uusiutuvien energialähteiden vähäiseen osuuteen lämmitysjärjestelmässä, tällä hetkellä noin 9,5 prosenttiin. Tavoitteena on näin ollen vähentää lämmöntuotannon energiantensiteettiä ja päästöjä. Tässä toimenpiteessä tehdään ainoastaan investointeja vähähiilisiin laitoksiin ja uusiutuviin energialähteisiin. Tukea annetaan lämpöä käyttäville laitoksille: uusiutuvista lähteistä peräisin oleva energia; kaasumaiset polttoaineet yhteistuotannossa, lukuun ottamatta

kivihiiltä; lämpöpumput ja geotermiset lähteet sekä muut teknologiat, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -vaatimukset hiilen korvaamiseksi järjestelmän lämmityksessä. Jätteistä peräisin olevan polttoaineen käyttö ei ole sallittua. Tuotetun energian 250 g CO₂/kwh raja-arvoa ei saa ylittää maakaasulla toimivien laitosten osalta. Tuensaajiin kuuluvat yksiköt, joiden tavoitteena on tuottaa lämpöä kunnallisiin ja asuinkäyttöön. Hankkeet valitaan avoimen kilpailun perusteella ottaen huomioon seuraavat perusteet: i) hankkeen toteuttamisvalmius ja toteutusvalmius; ii) hankkeen tuloksena saavutettu hiilidioksidi- ja/tai PM_{2,5}- ja PM₁₀-päästöjen vähennysaste; iii) uusiutuvien energialähteiden käyttö; iv) sijainti alueilla, joilla vuotuiset PM_{2,5}- ja PM₁₀-hiukkaspäästöt ovat suurimmat.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatehokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa ilmanlaatua, myös vähentää hiukkaspäästöjä korvaamalla päästöintensiiviset lämmönlähteet ja parantamalla yhden ja usean perheen asuntojen energiatehokkuutta. Investointi on kanavoitava puhtaan ilman prioriteettiohjelman kautta, jonka parantaminen rakennusten energiatehokkuutta koskevan direktiivin mukaisen pitkän aikavälin peruskorjausstrategian mukaisesti on yksi edellä kuvatun uudistuksen B1.1 keskeisistä toimenpiteistä (ja moniperheasuntoja koskeva lämpöuudistus- ja kunnostusrahoitus). Ohjelman on perustuttava puhtaan ilman prioriteettiohjelmasta saatuihin kokemuksiin. Investoinnit koostuvat i) tehottomien tilojen ja veden lämmityksen lähteiden korvaamisesta; ja/tai ii) asuinrakennusten lämmön uudenaikaistaminen; ja/tai iii) uusiutuvan energian laitokset (lähinnä aurinkosähköpaneelit, aurinkokerääjät). Tuen tasoa mukautetaan loppukäyttäjien ostovoimaan. Tuki on otettava käyttöön ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti. Tämän investoinnin mukaisten toimien on johdettava keskimäärin vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöihin ja kasvihuonekaasupäästöjen merkittävään vähenemiseen. Niiden on myös tuotettava merkittäviä ympäristö- ja kansanterveyshyötyjä erityisesti saasteiden vähentämisen ansiosta ja erityisesti alueilla, joilla direktiivissä 2008/50/EU asetetut EU:n ilmanlaatonormit ylittyvät tai uhkaavat ylittyä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

B1.1.3 Koulujen lämmityksen nykyaikaistaminen

Näiden investointien tavoitteena on parantaa koulujen energiatehokkuutta ja korvata päästöintensiiviset lämmönlähteet puhtaammilla vaihtoehdoilla. Tämän investoinnin mukaisiin toimiin voivat kuulua muun muassa uusiutuvat energialähteet ja rakennusten toimintojen, laitteistojen ja teknisten järjestelmien mukauttaminen voimassa olevan lainsäädännön nykyisiin vaatimuksiin; pitkälle menevät perusparannukset; tilojen ja veden lämmitysjärjestelmien nykyaikaistaminen; tehokkaan valaistuksen asentaminen. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tuettavien investointien on johdettava keskimäärin vähintään 30 prosentin säästöihin primäärienergiassa. Hankkeet valitaan avoimen kilpailun perusteella ottaen huomioon seuraavat perusteet: i) valmius – hankkeen toteuttamisvalmius; ii) hiilidioksidi- ja/tai PM_{2,5}- ja PM₁₀-päästöjen vähennysaste; iii) primäärienergian kulutuksen vähenemisaste; iv) uusiutuvien energialähteiden käyttö.

Täydentäviin toimiin voi kuulua myös koulutustoimia, joilla lisätään opettajien, opiskelijoiden ja paikallisyhteisöjen tietoisuutta ilman pilaantumisesta, ilmastomuutoksen hillitsemisestä ja uusiutuvien energialähteiden käytöstä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B1.1.4 Paikallisten sosiaalisen toiminnan laitosten energiatehokkuuden parantaminen

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa paikallisten sosiaalisen toiminnan laitosten energiatehokkuutta ja korvata päästöintensiiviset lämmönlähteet puhtaammilla vaihtoehdoilla. Tämän investoinnin mukaisiin toimiin voivat kuulua muun muassa uusiutuvat energialähteet ja rakennusten toimintojen, laitteistojen ja teknisten järjestelmien mukauttaminen voimassa olevan lainsäädännön nykyisiin vaatimuksiin; pitkälle menevät perusparannukset; tilojen ja veden lämmitysjärjestelmien nykyaikaistaminen; tehokkaan valaistuksen asentaminen. Investointien on johdettava keskimäärin vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöihin kohteena olevissa rakennuksissa. Hankkeet valitaan avoimen kilpailun perusteella ottaen huomioon seuraavat perusteet: i) valmius – hankkeen toteuttamisvalmius; hiilidioksidi- ja/tai PM_{2,5}- ja/tai PM₁₀-päästöjen vähennysaste; iii) primäärienergian kulutuksen vähenemisaste; iv) käytetään uusiutuvia energialähteitä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B2.1 Vetyteknologioiden ja muiden hiilettömien kaasujen kehittämisedellytysten parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on kehittää markkinat uusiutuvalle ja vähähiiliselle vedylle ja muille vaihtoehtoisille polttoaineille.

Toimenpide koostuu kahdesta toimesta. Ensimmäisen tavoitteena on luoda sääntelykehys vedyn toiminnalle liikenteen vaihtoehtoisena polttoaineena ottamalla käyttöön vetyasemien rakentamista, turvallista käyttöä ja parantamista koskevia säännöksiä sekä vetyasemien käytön sallimisesta ja niiden tarvittavista teknisistä tarkastuksista vastaavia viranomaisia. Siinä on myös perustettava järjestelmä ajoneuvojen käyttövoimana käytettävien vetypolttoaineiden laadun seuraamiseksi ja valvomiseksi. Toimen täytäntöönpano oli määrä saada päätökseen 30. joulukuuta 2021 mennessä.

Toisella toimella pyritään luomaan vetyinfrastruktuuri ja markkinarakenne, joilla pyritään tukemaan uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn käyttöönottoa markkinoilla, vedyn tuotannon integroimista muille energiamarkkinoille sekä olemassa olevaa ja erityistä infrastruktuuria, jolla pyritään luomaan sääntelyn ennustettavuutta investoijien kannalta ja tukemaan uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn käyttöönottoa. Uudistuksissa on noudatettava teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C 58/01), joilla varmistetaan, että uudistuksella ei vaikeuteta uusiutuvan vedyn käyttöä ja markkinointia muihin vedynlähteisiin verrattuna. Uudistuksella pyritään kehittämään uusiutuvaa vetyä tai elektrolyysilaitteistoista tuotettua vetyä, ja sen odotetaan edistävän EU:n vetystrategian mukaista vähähiilistä vetyä.

Tämän toimen täytäntöönpano on saatettava päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2023.

B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen

Investoinnin tavoitteena on luoda vetyteollisuus Puolaan ja lisätä uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn käyttöä. Hankkeiden on oltava osa yhdenmukaistettua poliittista lähestymistapaa, jossa asetetaan etusijalle uusiutuva vety. Investointi koostuu useista hankkeista. Kaikkien hankkeiden on oltava ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisia.

Ensimmäiseen hankkeeseen on sisällyttävä investointeja vetytankkausasemiin, myös vetytankkausasemiin. Polttoainetäydennyslaitteiden on oltava avoimia kaikille vedyn lähteille, mutta puhdistetun harmaan vedyn määrän on pienennytävä ajan mittaan.

Hankkeen toisella osalla tuetaan innovatiivisten vetykäyttöisten kuljetusyksiköiden kehittämistä, rakentamista ja toteuttamista. Investoinnissa keskitytään erityyppisten vetypolttokennojen kuljetusyksiköiden edistämiseen, testaamiseen, demonstrointiin ja kaupallistamiseen, jotta voidaan tukea Puolan pyrkimyksiä irrottaa liikkuvuus hiilestä. Innovatiivisten vetykäyttöisten kuljetusyksiköiden kaupallistamisella on edistettävä vaikeasti käytettävissä olevan liikenteen hiilestä irtautumista. Se kattaa sekä uusien yksiköiden rakentamisen että olemassa olevien yksiköiden jälkiasentamisen. Kuljetusyksiköitä ei saa käyttää fossiilisten polttoaineiden kuljetukseen.

Kolmannessa hankkeessa kehitetään vähähiilisen vedyn tuotantokapasiteettia ja uusiutuvan vedyn tuotantolaitoksia, mukaan lukien elektrolyysilaitteistot, ja niihin liittyvää infrastruktuuria. Hankkeessa on noudatettava vaatimusta, jonka mukaan vedyn elinkaarenaikaiset kasviuonekaasupäästöjen vähennykset ovat 73,4 prosenttia, jolloin elinkaarenaikaiset kasviuonekaasupäästöt ovat alle 3 tCO₂eq/tH₂) ja 70 prosenttia vetypohjaisten synteettisten polttoaineiden osalta suhteessa fossiiliseen vertailukohtaan 94 g CO₂e/MJ, jolloin tuloksena on 2,256 tCO₂eq/tH₂ direktiivin (EU) 2018/2001 25 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä V vahvistetun lähestymistavan mukaisesti. Elinkaarenaikaiset kasviuonekaasupäästöjen vähennykset lasketaan käyttäen direktiivin (EU) 2018/2001 28 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menetelmää tai vaihtoehtoisesti ISO 14067:2018 tai ISO 14064-1:2018 -standardia. Hankkeet valitaan avoimen kilpailun perusteella ottaen huomioon hankkeen toteuttamisvalmius ja toteutuskypsyys.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on parantaa hajautetun energian ja tuottajakuluttajien energian sääntely-ympäristöä, kehittää merituulivoiman toimitusketjua, ottaa käyttöön energianhallintajärjestelmiä, lisätä uusiutuvien energialähteiden asennettua kapasiteettia ja lisätä uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian osuutta.

Uudistus koostuu uusiutuvia energialähteitä koskevan lain muutoksista, kuten energiaklustereiden toimintaedellytysten parantamisesta, energian tuottajakuluttajien kollektiivisten mallien täytäntöönpanosta, uusia uusiutuvaa energiaa tuottavia yhteisöjä koskevien säännösten täytäntöönpanosta, uusiutuvaa energiaa tuottavien yhteisöjen yhden mallin toimintaperiaatteista ja biometaanialan liiketoiminnan harjoittamista koskevien periaatteiden hyväksymisestä. Muutoksella jatketaan myös uusiutuvien energialähteiden tukijärjestelmän voimassaoloaikaan 31. joulukuuta 2027 saakka.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. maaliskuuta 2023 mennessä.

Uudistuksella muutetaan myös maatuulivoimainvestoinneista annettua lakia, jotta voidaan helpottaa maatuulivoimainvestointien mahdollisuutta kunnissa, jotka haluavat sijoittaa tällaisia laitoksia, antamalla kunnan viranomaisille enemmän valtaa päättää yksittäisten investointien sijainnista ja mahdollistaa laitoksen sijainti asuinrakennusten läheisyyteen verrattuna nykyiseen 10 kertaa laitoksen korkeuteen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Edellä mainitun uudistuksen yhteydessä tulee voimaan asetus, jossa vahvistetaan suunnitelma uusiutuvien energialähteiden huutokaupoista teknologiakohtaisesti (myös uusien maatuulipuistojen osalta). Suunnitelmassa on vahvistettava talousarvio ja sähkön määrä, jonka on oltava käytettävissä kutakin kilpailuun perustuvaa huutokauppaa varten kaudella 2022–2027. Asetus julkaistaan viimeistään 30. syyskuuta 2022.

Lisäksi Puolan on asteittain lisättävä maalla sijaitsevien tuulipuistojen ja aurinkosähkölaitosten kapasiteettia vihreän siirtymän edistämiseksi. Asennetun maatuuli- ja aurinkosähkøkapasiteetin on oltava 23,5 GW 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Uudistuksessa otetaan käyttöön merituulipuistojen kehittämisen osalta yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat toimilupamaksun maksamista energia-alan sääntelyviraston pääjohtajalle siten, että se kattaa myös yksiköt, jotka tuottavat sähköä merituulipuistoissa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistuksella on myös säänneltävä kassavirtojen tyyppejä, jotka on otettava huomioon mukautetun hinnan laskennassa, sekä mukautetun hinnan yksityiskohtaista laskentamenetelmää.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2022 mennessä.

B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen

Investoinnin tavoitteena on laajentaa ja nykyaikaistaa siirtoverkkoja useilla alueilla, mukaan lukien maan pohjois- ja eteläosien välisten yhteyksien laajentaminen.

Investointi koostuu 400 kV:n siirtojohtojen kehittämisestä asianomaisten asemien kanssa sekä datakeskittymän ja tehon laatuanalysointin käyttöönotosta sähkömarkkinoilla. Toimenpiteen odotetaan mahdollistavan jakeluverkon jatkokehittämisen ja helpottavan uusiutuvien energialähteiden, erityisesti Pohjois-Puolan meri- ja maatuulivoiman, liittämistä sähköjärjestelmään sekä aurinkosähkön kehittämistä. Siirtojohtojen nykyaikaistamisella on myös myötävaikutettava energiahävikin vähentämiseen, mikä johtaa päästöjen kokonaisvähennykseen.

Tietokeskittymän täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2024 mennessä ja siirtojohtoihin tehtävän investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B2.2.2 Energiayhteisöjen käyttämät uusiutuvia energialähteitä käyttävät laitokset

Investoinnin tavoitteena on kannustaa energiayhteisöjä (mukaan lukien energiaklusterit, energiaosuuskunnat ja muut energiayhteisöt RED II -direktiivin täytäntöönpanon tuloksena) sekä ryhmitettyjä tuottajakuluttajia (kollektiiviset ja virtuaaliset tuottajakuluttajat) toteuttamaan paikallisten uusiutuvien energialähteiden kehittämistä kiinnittäen erityistä huomiota paikallishallintojen (erityisesti kuntien ja kuntayhtymien) rooliin, joka muodostaa tällaisia paikallisia energiayhteisöjä ja -yhteisöjä.

Investointi on toteutettava investointeja edeltävän ohjelman ja investointien tukiohjelman avulla, joka kattaa olemassa olevat energiayhteisöt tai yhteisöt, jotka aikovat perustaa tällaisia yhteisöjä.

Investointia edeltävä tukiohjelma koostuu optimaalisen oikeudellisen/organisatorisen muodon ja liiketoimintamallin kehittämisestä energiayhteisön käynnistämistä tai kehittämistä varten sekä tarvittavien analyysien ja asiakirjojen laatimisesta investoinnin valmistelua varten. Tällä ohjelmalla tuetaan muun muassa paikallisia energiamarkkinoiden kehittämisstrategioita; paikallisen energian kysynnän ja tarjonnan analysointi; inventaariot paikallisista energiavaroista (infrastruktuurit) ja niiden potentiaalista (kuten kapasiteetista tarjota energiayhteyksiä) toteutettavuustutkimukset, liiketoimintasuunnitelmat, due diligence -asiakirjat; tekninen dokumentaatio ja rakennushankkeet.

Investointitukiohjelma koostuu kehittyneiden teknisten ja oikeudellisten järjestelmien täytäntöönpanosta energiapalvelujen edistämiseksi edistyneimmissä energiayhteisöissä. Osana

investointitukea rahoituksen on katettava muun muassa uusi teknologia, joka kohdistuu uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon; muiden teknologioiden kuin sähköteknologian täydentävä infrastruktuuri; asiaan liittyvä infrastruktuuri (kuten verkkokomponentit ja mittarit); energiavarastot ja tietotekniikkaohjelmistot energiayhteisön hallintaa ja energian optimointia varten.

Investointituen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. maaliskuuta 2025 mennessä, ja investointi on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B2.2.3 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen

Investoinnin tavoitteena on lieventää merituulipuistohankkeiden myöhäisen toteutuksen riskiä ja varmistaa merituulipuistojen asianmukainen toiminta ja turvallisuus.

Investointi koostuu kahdesta hankkeesta. Ensimmäisessä hankkeessa rakennetaan syvän veden asennustermiinali, jonka pinta-ala on noin 30 hehtaaria ja joka mahdollistaa kahden asennusyksikön samanaikaisen käytön. Toinen hanke käsittää satamien jälleenrakentamisen ja pääsyn niihin mereltä (mukaan lukien aallonmurtajat). Leban ja Ustkan satamissa on toteutettava kaksi merituulivoiman palvelutermiinalia, jotka muodostavat offshore-laitteistojen ylläpidon kannalta keskeisen infrastruktuurin.

Offshore-laitteistotermiinaliin tehtävän investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2025 mennessä. Investoinnin toteuttaminen Leban ja Ustkan offshore-palvelutermiinaleihin on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B3.1 Kestävän vesi- ja jätevesihuollon tukeminen maaseutualueilla

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa, että vaihtoehtoisia vesi- ja jätevesihuoltoratkaisuja, kuten yksittäisiä jätevedenpuhdistamoja tai sakovesisäiliöitä, seurataan, ylläpidetään ja valvotaan asianmukaisesti huononemisen estämiseksi.

Uudistuksessa otetaan käyttöön velvoite, jonka mukaan kuntien on käytettävä välineitä jäteveden epäasianmukaisen hävittämisen estämiseksi, ja nk. korvaavan toiminnan mekanismi eli se, että kunta järjestää sakosäiliöiden tyhjentämisen, jota sovelletaan kiinteistönomistajiin, jotka eivät ole tehneet sopimusta sakokaivojen tyhjentämisestä. Siinä on myös otettava käyttöön velvoite suorittaa säännöllisiä tarkastuksia ja otettava käyttöön tehokas täytäntöönpanomekanismi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

Uudistuksessa on myös vahvistettava alueelliset kriteerit, joiden perusteella valitaan maaseutualueiden vesihuoltoon tai jätevesi-investointeihin myönnettävän tuen saajat. Valintaperusteissa asetetaan etusijalle kunnat, joilla on heikoimmat valmiudet rahoittaa investointeja omista varoistaan, sekä hankkeet, joilla on parhaat mahdollisuudet lieventää olemassa olevia kielteisiä ympäristövaikutuksia.

Tämän toimen täytäntöönpano oli määrä saada päätökseen 31. joulukuuta 2021 mennessä.

B3.1.1 Kestävän vesi- ja jätevesihuollon tukeminen maaseutualueilla

Investoinnin tavoitteena on lisätä vesi- ja viemäri-infrastruktuurin saatavuutta maaseutualueilla, joilla on suurimmat puutteet, ja parantaa elämänlaatua maaseutualueilla kehittämällä vesi- ja viemäri-infrastruktuuria. Investoinnilla pyritään myös lisäämään maaseutualueiden investointipotentiaalia.

Investoinnin on koostuttava uusien yhteyksien tukemisesta vesi-infrastruktuuriin, mukaan lukien vedenjakelu- tai jätevesihuoltojärjestelmien rakentaminen, laajentaminen tai nykyaikaistaminen maaseutualueilla, ja sen on johdettava vesihuolto- ja jätevesihuoltoinfrastruktuuria käyttävän maaseutuväestön määrän kasvuun. Lisäksi tuetaan toimia, jotka liittyvät järkipäisen vesihuollon ja jätevesihuollon edistämiseen. Osana investointia on oltava mahdollista osarahoittaa infrastruktuuria, jossa käytetään digitaalisia ratkaisuja, kuten vesimittarien asentamista/korvaamista kaukolukituslaitteita varten sekä sähköisten järjestelmien luomista veden ja kanavan hallintaa varten. Maaseutualueiden vedenjakelu- ja jätevedenkäsittelyinfrastruktuuria varten on harkittava vaihtoehtoisia ratkaisuja (kuten kollektiivisen järjestelmän yhdistäminen sakovesisäiliöihin tai yksittäisiin laitoksiin).

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä.

B.2 Avustusmuotoisen tuen seuranta ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksik kö	Perustaso	Päämäär ä	Vuosinelj ännes	Vuosi	
B1G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Energiatehokkuuslain ja siihen liittyvien säädösten muuttamisesta annetun lain voimaantulo	Energiatehokkuuslain muuttamisesta annetun lain ja siihen liittyvien säädösten säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q1	2022	Energiatehokkuuslain ja siihen liittyvien säädösten muuttamisesta annetun lain voimaantulo (laki lämpöuudistuksen ja perusparannusten tukemisesta sekä rakennusten keskuspäästökisteristä; laki vuokra-asuntojen perustamiseen myönnettävästä taloudellisesta tuesta; laki tietäntyyppisistä asumistuista; ja uusiutuvia energialähteitä koskeva laki), jonka on mahdollistettava se, että energiatehokkuusvelvoitejärjestelmän piiriin kuuluvat tahot voivat täyttää energiansäästövelvoitteet nk. tukiohjelmien puitteissa. Siinä selvennetään mahdollisuuksia käyttää energiatehokkuussopimuksia julkisella sektorilla. Sen on mahdollistettava energiapalveluyritysten osallistuminen energiatehokkuusvelvoitejärjestelmiin.
B2G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Puhdasta ilmaa koskevan ensisijaisen ohjelman päivitys	Kansallisen ympäristönsuojelurahaston ”Puhdasta ilmaa” - painopisteohjelman tekemien muutosten hyväksyminen, mukaan lukien säännökset, jotka koskevat tukea, joka on suunnattu a) korkean tulotason				Q1	2023	Kansallisen ympäristönsuojelurahaston on hyväksyttävä puhtaan ilman prioriteetti-ohjelmaan muutoksia rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin mukaisen pitkän aikavälin peruskorjausstrategian mukaisesti, mukaan lukien kohdennettu tuki a) korkean tulotason kotitalouksille erityisesti siten, että pankkisektori tarjoaa lainoja ja avustuksia; b) pienituloiset kotitaloudet; c) pienituloisimmat kotitaloudet (puhdasta ilmaa koskevassa ensisijaisessa ohjelmassa sovellettavien määritelmien mukaisesti).

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/t avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
				kotitalouksille erityisesti siten, että pankkisektori osallistuu lainoihin ja avustuksiin; b) pienituloiset kotitaloudet; c) pienituloisimmat kotitaloudet.						Säännösten, joilla annetaan kohdennettua tukea mainituille ryhmille, on oltava täysin toimintakykyisiä 31. maaliskuuta 2023 mennessä, ja vastaanottajilla on oltava mahdollisuus saada tätä tukea.
B3G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Kansallisen ilmansuojeluohjelman päivitys	Ilmasto- ja ympäristöministeri hyväksyy päivitetyn kansallisen ilmansuojeluohjelman				Q4	2021	Kansallisessa ilmansuojeluohjelmassa määritellään uudet tehtävät, jotka on määrä toteuttaa kansallisella, maakunta- ja kuntatasolla vuosina 2025, 2030 ja 2040: 1) Vähäpäästöisiä vyöhykkeitä koskevien normien vahvistaminen kunnissa, joissa sallitut NO2-tasot ovat ylittyneet; 2) ”Voivodikuntien” sitoumus hyväksyä savusumunvastaisia päätöslauselmia kaupungeissa, joissa tiettyjä ilmanlaatuunormeja ei noudateta; 3) taloudellinen tuki alue- ja paikallisviranomaisille savusumun torjuntaa koskevissa päätöslauselmissa määriteltyjen toimien toteuttamisen edistämiseksi ja puhtaiden ilmanlaadun ohjelman rahoitusta hakeville asukkaille tarkoitettujen tiedotuspisteiden valmistelemiseksi; 4) toimeksianto, jossa vahvistetaan säännöksiä, jotka koskevat valvontajärjestelmää, jolla pannaan täytäntöön savusumun torjuntaa koskevissa päätöslauselmissa täsmennettyjä tehtäviä; 5) uusien hiilikäyttöisten lämmittimien sulkeminen julkisten tukiohjelmien ulkopuolelle 1. tammikuuta 2022 alkaen.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
B4G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Kiinteiden polttoaineiden laatuvaatimuksia koskevan ilmasto- ja ympäristöministerin asetuksen muutoksen voimaantulo	Kiinteän polttoaineen laatuvaatimuksia koskevan asetuksen muutoksen säännös, josta käy ilmi asetuksen voimaantulo				Q4	2022	Hiilipohjaisia kiinteitä polttoaineita koskevan asetuksen muutos tulee voimaan 31. joulukuuta 2022 mennessä ministeriöiden välisen työryhmän laatimien välttämättömiä tai suositeltuja lainsäädännöllisiä muutoksia koskevien suositusten perusteella ja kuultuaan ehdotuksia kansalaisjärjestöjen ja hiilialan kamarien kanssa. Siinä kielletään kiinteiden hiilipolttoaineiden tuottajia käyttämästä harhaanjohtavaa tuotemerkkiä.
B5G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Kiinteille biomassapolttolaitteille asetettavista laatuvaatimuksista annetun asetuksen voimaantulo	Kiinteiden biomassapolttolaitteiden laatuvaatimusten annetun asetuksen säännös, josta käy ilmi asetuksen voimaantulo				Q3	2023	Asetuksessa asetetaan laatuvaatimukset kiinteille biomassapolttolaitteille, mukaan lukien puupelletit. Asetuksessa on kiellettävä kiinteiden biomassapolttolaitteiden tuottajia käyttämästä harhaanjohtavaa tuotemerkkiä.
B6G	B1.1.1 Investoinnit kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteisiin	Tavoite	T1 – Kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteet		Lukumäärä	0	45	Q4	2024	Sellaisten allekirjoitettujen sopimusten piiriin kuuluvien lämmönlähteiden lukumäärä, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -vaatimukset. Tuettuihin teknologioihin kuuluvat luonnonkaasun yhteistuotantoyksiköt, uusiutuvat energialähteet (aurinkokaasu, geoterminen energia, bioenergia) ja lämpöpumput. Tuotettua energiaa koskeva 250 g CO ₂ /kWh:n kynnysarvo ei saa ylittyä minkään tuetun laitoksen osalta. Bioenergiaa käyttävien laitosten osalta on varmistettava uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 2018/2001 noudattaminen. Lisäksi on varmistettava, että kaasuputkessa käytettävä biokaasu/biometaani täyttää kestävä kehitystä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevat kriteerit (uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin mukaisesti).

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
B7G	B1.1.1 Investoinnit kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteisiin	Tavoite	T2 – Kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteet		Lukumäärä	45	90	Q2	2026	Tavoitteella tarkoitetaan sellaisten allekirjoitettujen sopimusten mukaisten lämmönlähteiden määrää, jotka täyttävät B6G kohdan vaatimukset.
B8G	B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatohokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa	Tavoite	T1 – Lämpölähteen korvaaminen yhden perheen rakennuksissa		Lukumäärä	0	250 000	Q3	2023	Niiden asennettujen lämmönlähteiden lukumäärä, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -vaatimukset (allekirjoitetun yhteydenpidon alla). Investointeja tuetaan puhtaan ilman prioriteettiohjelman ja lämpönykykaistamisrahaston puitteissa rakennusten energiatohokkuudesta annetun direktiivin mukaisen pitkän aikavälin peruskorjausstrategian mukaisesti. On varmistettava, että primäärienergian säästöt ovat ohjelman tasolla vähintään 30 prosenttia. Kaasukäyttöisille kattiloille myönnettävä tuki on otettava käyttöön komission teknisten ohjeiden (2021/C58/021) mukaisesti, ja sen on erityisesti johdettava kasvihuonekaasupäästöjen merkittävään vähenemiseen ja ympäristön (erityisesti pilaantumisen vähenemisen) ja kansanterveyden merkittävään paranemiseen. Lisäksi on varmistettava, että kaasukäyttöisten kattiloiden osuus on enintään 40 prosenttia tämän toimenpiteen mukaisten lämmönlähteiden korvaamisten kokonaismäärästä.
B9G	B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatohokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa	Tavoite	T2 – Lämpölähteen korvaaminen yhden perheen rakennuksissa		Lukumäärä	250 000	791 200	Q2	2026	Niiden asennettujen lämmönlähteiden lukumäärä, jotka täyttävät B8G kohdan vaatimukset.
B10G	B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatohokkuuden	Tavoite	T1 – Uusiutuvien energialähteiden lämpöuudistaminen ja asentaminen		Lukumäärä	0	244 952	Q3	2023	Niiden lämpöuudistettujen yhden ja monen perheen rakennusten lukumäärä, jotka täyttävät energiatohokkuusvaatimukset tuettujen hankkeiden

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	parantaminen asuinrakennuksissa		asuinrakennuksiin (yhden ja monen perheen rakennukset)							puitteissa. Investointeja tuetaan puhtaan ilman prioriteettiohjelman ja lämpöuudistuksen ja kunnostamisen rahaston puitteissa. On varmistettava, että primäärienergian säästöt ovat ohjelman tasolla vähintään 30 prosenttia. Tukea annetaan komission teknisten ohjeiden (2021/C58/021) mukaisesti. Erityisesti on varmistettava, että vähintään 70 prosenttia ohjelman mukaisesti tuotetusta rakennusjätteestä käytetään uudelleen tai kierrätetään.
B11G	B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatehokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa	Tavoite	T2 – Uusiutuvien energialähteiden lämpöuudistaminen ja asentaminen asuinrakennuksiin (yhden ja monen perheen rakennukset)		Lukumäärä	244 952	700 390	Q2	2026	Lämpöuudistettujen yhden ja monen perheen asuntojen, jotka täyttävät alamomentin B10G vaatimukset, lukumäärä.
B12G	B1.1.3 Koulujen lämmityksen uudistaminen	Tavoite	Nyky aikaistetut tai vaihdetut lämmönlähteet, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” - vaatimukset koulurakennuksissa (allekirjoitettujen sopimusten nojalla)		Lukumäärä	0	90	Q2	2026	Korvattujen tai uudistettujen lämmönlähteiden määrä oppilaitoksissa, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” - vaatimukset (allekirjoitettujen sopimusten nojalla). On varmistettava, että primäärienergian säästöt ovat ohjelman tasolla vähintään 30 prosenttia. Kaasukäyttöisille kattiloille annettava tuki on otettava käyttöön komission teknisten ohjeiden (2021/C58/021) mukaisesti. Lisäksi on varmistettava, että kaasukäyttöisten kattiloiden osuus on enintään 20 prosenttia tämän toimenpiteen mukaisten lämmönlähteiden korvaamisen kokonaismäärästä.
B13G	B1.1.3 Koulujen lämmityksen uudistaminen	Tavoite	Koulurakennusten lämmityksen uudistaminen (allekirjoitettujen sopimusten nojalla)		Lukumäärä	0	322	Q2	2026	Niiden koulurakennusten lukumäärä, joita tuetaan investoinneissa energia-alan nykyaikaistamiseen ja/tai nykyaikaisten asennusratkaisujen soveltamiseen, mukaan lukien: uusiutuvat energialähteet ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										rakennusten toimintojen, laitteistojen ja teknisten järjestelmien mukauttaminen voimassa olevan lainsäädännön vaatimuksiin. Toteutettujen investointien on mahdollistettava vähintään 30 prosentin energiansäästö koko investointiohjelman tasolla.
B14G	B1.1.4 Paikallisten sosiaalisen toiminnan laitosten energiatehokkuuden parantaminen	Tavoite	Sosiaalisen toiminnan laitokset, joissa korvataan tehottomat kiinteän polttoaineen lämmönlähteet nykyaikaisiksi lämmönlähteiksi, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” - vaatimukset		Lukumäärä	0	21	Q2	2026	Niiden yhteiskunnalliseen toimintaan liittyvien laitosten lukumäärä, jotka ovat korvanneet tehottomat kiinteää polttoainetta käyttävät lämmönlähteet nykyaikaisilla lämmönlähteillä, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” - vaatimukset (allekirjoitettujen sopimusten nojalla). Toteutetuilla investoinneilla on varmistettava vähintään 30 prosentin energiansäästö koko investointiohjelman tasolla. Lisäksi on varmistettava, että kaasukäyttöisten kattiloiden osuus on enintään 20 prosenttia tämän toimenpiteen mukaisten lämmönlähteiden korvaamisen kokonaismäärästä.
B15G	B1.1.4 Paikallisten sosiaalisen toiminnan laitosten energiatehokkuuden parantaminen	Tavoite	Sosiaalisen toiminnan laitokset, joiden lämmitys on uudistettu		Lukumäärä	0	85	Q2	2026	Lämpöuudistettujen yhteisön laitosten (kirjastot ja yhdyskuntakeskukset) lukumäärä. Toteutetuilla investoinneilla on varmistettava vähintään 30 prosentin energiansäästö koko investointiohjelman tasolla. Kaasukäyttöisille kattiloille annettava tuki on otettava käyttöön komission teknisten ohjeiden (2021/C58/021) mukaisesti. Lisäksi on varmistettava, että kaasukäyttöisten kattiloiden osuus on enintään 20 prosenttia tämän toimenpiteen mukaisten lämmönlähteiden korvaamisen kokonaismäärästä.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
B16G	B2.1 Vetyteknologioiden ja muiden hiilettömien kaasujen kehittämisedellytyste n parantaminen	Välitavoite	Niiden säädösten voimaantulo, joilla muutetaan vetyä liikenteen vaihtoehtoisena polttoaineena koskevia säädöksiä	Muutossäädösten säännökset, joista käy ilmi niiden voimaantulo				Q4	2021	1. Muutoksella sähköistä liikkuvuutta koskevaan lakiin (11. tammikuuta 2018; Puolan virallinen lehti 2018, kohta 317) otetaan käyttöön vetytankkausinfrastruktuurin määritelmät; asetetaan yleiset turvallisuusvaatimukset ja tekniset vaatimukset tankkausasemille (vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevan direktiivin mukaisesti) ja määritetään menettelyt ja toimivaltaiset viranomaiset, joilla on merkitystä tämän infrastruktuurin tarkastamisessa. 2. Muutos lakiin polttoaineiden laadun seuranta- ja valvontajärjestelmästä (25. elokuuta 2006; Puolan virallinen lehti N:o 169, kohta 1200) lisätään vedyn käsite yhdistetyn nimikkeistön CN-koodin 2804 10 00 mukaisesti; vahvistetaan vedyn laadun seuranta- ja valvontamenettelyt; määritetään asianomaiset viranomaiset. Vedyn käsitteen on oltava ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen. Uudistuksella ei saa vaikeuttaa uusiutuvan vedyn käyttöä ja markkinointia muihin vedyn lähteisiin verrattuna. Uudistuksella pyritään ensisijaisesti kehittämään uusiutuvaa vetyä tai elektrolyysilaitteistoista tuotettua vetyä.
B17G	B2.1 Vetyteknologioiden ja muiden hiilettömien kaasujen kehittämisedellytyste n parantaminen	Välitavoite	Vetyä koskevista säännöistä annetun lain voimaantulo	Lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2023	Sellaisen lain voimaantulo, jolla perustetaan vetyinfrastruktuuri ja markkinarakente, jonka tarkoituksena on tukea uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn käyttöönottoa markkinoilla, vedyn tuotannon integroimista muille energiamarkkinoille sekä olemassa olevan ja erityisen infrastruktuurin voimaantulo, tarkoituksena luoda sijoittajille sääntelyn ennustettavuutta ja tukea uusiutuvan ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										vähähiilisen vedyn käyttöönottoa. Lain on oltava ”Ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen. Uudistuksella ei saa vaikeuttaa uusiutuvan vedyn käyttöä ja markkinointia muihin vedyn lähteisiin verrattuna. Uudistuksella pyritään ensisijaisesti kehittämään uusiutuvaa vetyä tai elektrolyysilaitteistoista tuotettua vetyä. Uudistuksen on oltava EU:n vetystrategian mukainen.
B18G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Vetytankkausasemille myönnetyt ympäristöluvut		Lukumäärä	0	10	Q3	2023	Vetytankkausasemille myönnettyjen ympäristölupien määrä.
B19G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Vetytankkausasemien käyttöönotto		Lukumäärä	0	25	Q2	2026	Vetytankkausasemien lukumäärä, mukaan lukien yleisölle avoimet alustankkausasemat, osana yhdenmukaistettua poliittista lähestymistapaa, jossa asetetaan etusijalle uusiutuva vety, ja noudattaen teknisiä ohjeita ”ei merkittävää haittaa” (2021/C 58/01). Alustankkauksessa on voitava käyttää kaikkia vedyn lähteitä, mutta hiili-intensiivisen vedyn määrän on pienennettävä ajan mittaan.
B20G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Innovatiivisia vetykäyttöisiä liikenneyksiköitä koskevat tutkimus- ja innovointihankkeet		Lukumäärä	0	3	Q2	2026	Vetykäyttöisiin kuljetusyksiköihin kehitettyjen innovatiivisten hankkeiden lukumäärä. Hankkeella tuetaan innovatiivisten vetykäyttöisten liikenneyksiköiden kehittämistä, rakentamista ja toteuttamista sekä kaupallistamista. Investoinnilla tuetaan ja kehitetään Puolan mahdollisuuksia tulla vetykäyttöisten alusten/junien/bussien tarjoajaksi kestävästä liikennestä varten. Tutkimuksen ja kehittämisen lisäksi on tuettava tuotannon laajentamista. Investointi kattaa laajan valikoiman toimia,

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/t avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										joilla edistetään, testataan, demonstroidaan ja kaupallistaa erityyppisiä vetypolttokennoyksiköjä. Se kattaa sekä uusien yksiköiden rakentamisen että olemassa olevien yksiköiden jälkiasentamisen. Hankkeiden on oltava ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisia. Kuljetusyksiköitä ei saa käyttää fossiilisten polttoaineiden kuljetukseen.
B21G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Vähähiilisten ja uusiutuvan vedyn tuotantolaitosten, mukaan lukien elektrolyysilaitteistot, ja niihin liittyvän infrastruktuurin kapasiteetti		Lukumäärä	0	320	Q2	2026	Vähähiilisten ja uusiutuvan vedyn tuotantolaitosten, mukaan lukien elektrolyysilaitteistot, kapasiteetti ja siihen liittyvä infrastruktuuri (320 MW). Vähähiiliseen ja uusiutuvaan vetyyn liittyvien investointien on täytettävä vaatimus, jonka mukaan vedyn elinkaarenaikaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat 73,4 prosenttia, jolloin elinkaarenaikaiset kasvihuonekaasupäästöt ovat alle 3 tCO ₂ eq/tH ₂) ja 70 prosenttia vetypohjaisten synteettisten polttoaineiden osalta suhteessa fossiiliseen vertailukohtaan 94 g CO ₂ e/MJ, jolloin tuloksena on 2,256 tCO ₂ eq/tH ₂ , direktiivin (EU) 2018/2001 25 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä V vahvistetun lähestymistavan mukaisesti. Elinkaarenaikaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset lasketaan käyttäen direktiivin (EU) 2018/2001 28 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menetelmää tai vaihtoehtoisesti ISO 14067:2018 tai ISO 14064–1:2018 -standardia.
B22G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten	Välitavoite	Uusiutuvaa energiaa tuottavia yhteisöjä ja biometaan koskevan lainsäädäntökehityksen	Muutossäädösten ja asetuksen säännökset, joista käy ilmi niiden				Q1	2023	Muutossäädösten ja -asetusten hyväksyminen ja voimaantulo, mukaan lukien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/t avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu	Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	parantaminen		muuttamista koskevien säädösten voimaantulo: Uusiutuvia energiälähteitä koskevan lain muutokset, energiamarkkinoita koskevan lainsäädännön muutokset ja uusiutuvia energiälähteitä koskevan lain asetuksen voimaantulo	voimaantulo					1. Uusiutuvista energialähteistä 20 päivänä helmikuuta 2015 annettuun lakiin tehtävillä muutoksilla muotoillaan uudelleen energiaklustereiden toimintaperiaatteet (paremmat edellytykset tällaisten yksiköiden perustamiseksi) säätämällä säännöt, määritelmät tai käsitteet, joiden sisältönä ovat soveltamisala, sopimukset, energiaklusterin aihe, energiaklusterin rekisteri tai energiaklusterin yksittäisten jäsenten ja verkonhaltijoiden välinen yhteistyö. 2. Uusiutuvia energialähteitä koskevaan lakiin tehtävillä muutoksilla otetaan käyttöön energian tuottajakuluttajien kollektiiviset mallit. 3. Energiamarkkinoita koskeviin säädöksiin tehtävillä muutoksilla on pantava täytäntöön uusia uusiutuvan energian yhteisöjä koskevat säännökset, joilla varmistetaan, että loppukäyttäjillä, erityisesti kotitalousasiakkaila, on oikeus osallistua uusiutuvaa energiaa tuottavaan yhteisöön direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisesti säilyttäen samalla oikeutensa ja/tai velvollisuutensa loppukäyttäjinä ja ilman perusteettomia tai syrjiviä ehtoja tai menettelyjä, jotka estäisivät heidän osallistumisensa uusiutuvaa energiaa tuottavaan yhteisöön. 4. Uusiutuvista energialähteistä annetun lain säännöksillä energiaosuuskuntien energiatilepidon periaatteista otetaan käyttöön säännöksiä, joissa täsmennetään

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										yhden uusiutuvaa energiaa tuottavan yhteisön mallin toimintaperiaatteet. 5. Uusiutuvia energialähteitä koskevaan lakiin tehtävät muutokset, joissa vahvistetaan biometaanialan liiketoiminnan harjoittamista koskevat säännöt.
B23G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Maatuulipuistoista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo	Maatuulipuistoihin tehtävistä investoinneista annetun lain muuttamisesta annetun lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q2	2022	Sellaisen muutossäädöksen voimaantulo, jolla poistetaan viralliset esteet maainfrastruktuuriin tehtäviltä investoinneilta. Tarkistuksella tehdään etäisyyttä koskevasta säännöstä (vähimmäisetäisyys tuulimyllystä asuinrakennukseen – 10 kertaa tuulimyllyn korkeus, 10 H) joustavampi antamalla enemmän valtaa määrittää vähimmäisetäisyys kunnille osana alue- ja kaavoitusmenettelyä ja alueellisille ympäristönsuojeluvirastoille osana ympäristöoloja koskevien päätösten tekomenettelyä. Yleinen 10H-etäisyyssääntö on säilytettävä, mutta siitä poikkeaminen on sallittava ja tuulipuistojen sijainnin määrittämiseen on annettava enemmän valtaa yksittäisille kunnille osana paikallista suunnittelumenettelyä (kaavoitus/aluekohtainen menettely). Paikallisessa suunnitelmassa on voitava määritellä lyhyempi etäisyys tuulipuiston ja asuinrakennuksen välillä ottaen huomioon tuulipuistojen vaikutusten laajuus suunnitelmassa esitetyn ympäristövaikutusten perusteella.
B24G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten	Välitavoite	Uusiutuvia energialähteitä koskevan huutokauppasuunnitelman	Asetuksen säännös, josta käy ilmi asetuksen voimaantulo				Q3	2022	Sellaisen asetuksen voimaantulo, jossa vahvistetaan suunnitelma uusiutuvien energialähteiden huutokaupoista teknologiakohtaisesti (myös uusien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	parantaminen		an vahvistamisesta vuosiksi 2022–2027 annetun asetuksen voimaantulo							maatuulipuistojen osalta). Suunnitelmassa on vahvistettava talousarvio ja sähkön määrä, jonka on oltava saatavilla kilpailuun perustuvissa huutokaupoissa kaudelle 2022–2027.
B25G	B2.2 Uusiutuvien energiälähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T1 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)		Lukumäär ä	11,2	18	Q4	2023	Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kokonaiskapasiteetti (GW).
B26G	B2.2 Uusiutuvien energiälähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T2 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)		Lukumäär ä	18	20	Q4	2024	Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kokonaiskapasiteetti (GW).
B27G	B2.2 Uusiutuvien energiälähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T3 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)		Lukumäär ä	20	23	Q4	2025	Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kokonaiskapasiteetti (GW).
B28G	B2.2 Uusiutuvien energiälähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T4 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)		Lukumäär ä	23	23,5	Q2	2026	Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kokonaiskapasiteetti (GW).
B29G	B2.2 Uusiutuvien energiälähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Sähköntuotannon edistämisestä merituulipuistoissa 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun lain nojalla annetun täytäntöönpanoasetukse n voimaantulo	Asetuksen säännös, josta käy ilmi asetuksen voimaantulo				Q2	2022	Seuraavan täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo: Ministerineuvoston asetus toimilupamaksusta – Energialain 34 §:n 2 a momentin nojalla velvollisuus maksaa toimilupamaksu energia-alan sääntelyviraston pääjohtajalle laajennettiin koskemaan myös merituulipuistojen sähköntuotannon alalla taloudellista toimintaa harjoittavia energiayrityksiä,

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										joihin viitataan 17 päivänä joulukuuta 2020 annetussa laissa sähköntuotannon edistämistä merituulipuistoissa. Lisäksi 15 päivänä huhtikuuta 2021 annetun energialain muutoksen nojalla toimilupamaksun piiriin kuuluu myös sähkön varastointi.
B30G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Sähköntuotannon edistämisestä merituulipuistoissa 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun lain nojalla annetun täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo	Asetuksen säännös, josta käy ilmi asetuksen voimaantulo				Q4	2022	Ilmasto- ja ympäristöministerin asetus mukautetun hinnan laskennassa huomioon otettavista kassavirroista ja mukautetun hinnan yksityiskohtaisesta laskentamenetelmästä. Asetuksessa on täsmennettävä kassavirtojen tyypit, jotka on otettava huomioon mukautetun hinnan laskennassa, sekä mukautetun hinnan yksityiskohtainen laskentamenetelmä. Prosessin aikana on otettava huomioon sellaiset tekijät kuin investointituki, investointituen myöntämispäivä sekä ympäristönsuojeluun ja energiaan liittyvän julkisen tuen myöntämistä koskevat säännöt. Odotettavissa on, että edellä mainittu menettely helpottuisi merituulipuistojen investoijien kannalta.
B31G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T1 – Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkojen pituus (km)		Lukumäärä	0	70	Q4	2024	Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkohankkeiden kilometrimäärä (400 kV). Kunkin osan pituus lasketaan vain kerran (riippumatta siitä, onko kyse yhdestä vai kaksipiiristä linjasta).
B32G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T2 – Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkojen pituus (km)		Lukumäärä	70	190	Q4	2025	Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkohankkeiden kilometrimäärä (400 kV). Kunkin osan pituus lasketaan vain kerran (riippumatta siitä, onko kyse yhdestä vai kaksipiiristä linjasta).
B33G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja	Tavoite	T3 – Uusien tai uudistettujen		Lukumäärä	190	320	Q2	2026	Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkohankkeiden

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen		sähkönsiirtoverkkojen pituus (km)							kilometrimäärä (400 kV). Kunkin osan pituus lasketaan vain kerran (riippumatta siitä, onko kyse yhdestä vai kaksipiiristä linjasta).
B34G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Sähkömarkkinoiden tietokeskuksen (OIRE/CSIRE) täytäntöönpano	Käyttöönotto				Q4	2024	Yhden datakeskittymän ja tehon laatuanalysointin käyttöönotto ja asentaminen sähkömarkkinoille (OIRE/CSIRE).
B35G	B2.2.2 Energiayhteisöjen käyttämät uusiutuvia energialähteitä käyttävät laitokset	Tavoite	Investointia edeltävässä vaiheessa tuetut yhteisöt		Lukumäär ä	0	139	Q1	2025	Niiden avustuksen saajien kanssa allekirjoitettujen avustussopimusten lukumäärä, jotka valitaan avoimen, kilpailun perustuvan ja läpinäkyvän ehdotuspyynnön perusteella. Kun hankkeet kohdennetaan edunsaajayhteisöille, on varmistettava, että hankkeet jakautuvat tasapuolisesti eri tahojen kesken maan väestö- ja maantieteellinen kattavuus huomioon ottaen. Avustussopimusten allekirjoittamispäivänä tuensaajien on kuultava yhteisöihin, jotka voivat perustaa uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi annetussa direktiivissä (EU) 2018/2001 (uudelleenlaadittu) määritellyn uusiutuvaa energiaa tuottavan yhteisön ja muiden Puolan lainsäädännössä määriteltyjen energiayhteisöjen (mukaan lukien energiaklusterit (<i>klaster energii</i>) ja energiaosuuskunnat (<i>spółdzielnia energetyczna</i>)).
B36G	B2.2.2 Energiayhteisöjen käyttämät uusiutuvia energialähteitä käyttävät laitokset	Tavoite	Investointivaiheessa tuetut energiayhteisöt		Lukumäär ä	0	10	Q4	2025	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi annetussa direktiivissä (EU) 2018/2001 (uudelleenlaadittu) määriteltyjen uusiutuvaa energiaa tuottavien yhteisöjen ja muiden Puolan lainsäädännössä määriteltyjen energiayhteisöjen kanssa tehtyjen avustussopimusten lukumäärä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/t avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										(mukaan lukien energiaklusterit <i>klaster energii</i>) ja energiaosuuskunnat (<i>spółdzielnia energetyczna</i>)). Edunsaajayhteisöt valitaan avointen, läpinäkyvien ja kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella. Kun hankkeet kohdennetaan edunsaajayhteisöille, on varmistettava, että hankkeet jakautuvat tasapuolisesti eri tahojen kesken maan väestö- ja maantieteellinen kattavuus huomioon ottaen.
B37G	B2.2.3 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Välitavoite	Offshore-laitteiston terminaalin rakentaminen	Käyttöönotto				Q2	2025	Uuden satamalaiturin käyttöönotto. Varastoinnin ja käyttövarastoinnin kokonaispinta-alan on oltava 33,6 hehtaaria. Esiasennelman alueella pinnan kantavuuden on oltava 50T/m ² ja varastointialueen 20T/m ² . Myös ro-ro-ramppi on rakennettava. Terminaalin varastointialueen on tarjottava palveluja kahdelle riippumattomalle merituulipuiston rakennuttajalle. Ulommaisella laiturilla on oltava mahdollisuus ottaa käyttöön kaksi laituripaikkaa tunkilla varustetuille aluksille. Merituulipuiston laituriin kokonaispituuden on oltava yli 1 000 metriä. Ulkosatamalaiturilla sijaitsevalla merituulivoimaterminaalilla on oltava merialuksille optimaaliset vesitekniset ja navigointiolosuhteet. Satamakanavavälin on varmistettava aluksen liikennöinnin tehokkuus ja turvallisuus. Pääkanavan on oltava 280 metriä leveä kapeimmassa kohdassa.
B38G	B2.2.3 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Tavoite	Offshore-palvelutermiinalin rakentaminen Lebaan ja Ustkaan		Lukumäärä	0	2	Q2	2026	Kahden offshore-palvelutermiinalin (Ustka ja Leba) rakentamisen loppuun saattaminen. Ustkaan tehtävän investoinnin on koostuttava 8 metriä syvän

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										lähestymisväyläreitien rakentamisesta siten, että se voidaan syventää 9–9,5 metriin. Investointisatama-alueen on oltava 12,7 hehtaaria. Lisäksi on tarkoitus uudistaa itäinen aallonmurtaja ja rakentaa uusi noin 1 400 metrin pituinen läntinen aallonmurtaja. Terminaalin suunnitellun alueen on oltava noin 14 hehtaaria, ja terminaaliin on rakennettava laituri, jonka pituus on noin 400 metriä. Investointiin Lebaan on sisällyttävä 3,5–4 metrin syvyinen lähestymisväyläreitti. Radan varrella olevien rakenteiden kunnosta on tehtävä asiantuntija-arvio. Lisäksi on rakennettava uusi itäinen aallonmurtaja, jonka pituus on vähintään 220 metriä ja jolla varmistetaan turvallinen pääsy satamaan. Maalle ja altaan sisäpuolelle on rakennettava uusi satama-alue, jonka pituus on noin 260 metriä.
B39G	B3.1 Tuetaan kestäväää vesi- ja jätevesihuoltoa maaseutualueilla	Välitavoite	Vesihuoltoon tai viemäriin tehtäviin investointeihin myönnettävän tuen alueellistamista koskevien sääntöjen laatiminen maaseudun elpymis- ja palautumissuunnitelmal le	Maatalouden ja maaseudun kehittämisen ministeri hyväksyy suuntaviivat.				Q4	2021	Alueellisten kriteerien hyväksyminen tuensaajien valintaa varten. Valintaperusteissa asetetaan etusijalle kunnat, joilla on heikoimmat valmiudet rahoittaa investointeja omista varoistaan. Voivodikuntien itsehallinto on otettava mukaan tuensaajien valintaperusteiden määrittelyyn.
B40G	B3.1 Tuetaan kestäväää vesi- ja jätevesihuoltoa maaseutualueilla	Välitavoite	Säädöksen, jossa säädetään velvollisuudesta seurata ja valvoa säännöllisesti asianmukaisia yksittäisiä järjestelmiä, voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q2	2022	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla otetaan käyttöön kuntien velvoite seurata ja valvoa jäteveden hävittämistä ja käyttää välineitä epäasianmukaisen loppukäsittelyn estämiseksi, mukaan lukien niin sanottu korvaava suoritusmekanismi, eli se, että kunta järjestää sakokaivojen tyhjentämisen sellaisille kiinteistönomistajille, jotka eivät ole tehneet sopimusta sakokaivojen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ avoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										tyhjentämisestä.
B41G	B3.1.1 Investoinnit jätevedenkäsittelyjärj estelmiin ja vesihuoltoon maaseutualueilla	Tavoite	Maaseutuväestön lisäyhteydet vesi- infrastruktuurissa		Lukumäär ä	0	33 990	Q4	2025	Maaseutuväestön lisäyhteydet, jotka käyttävät vedenjakelu- ja jätevedenkäsittelyinfrastruktuuria kunnissa ja jotka ovat täysin jätevesihuoltoa koskevien muutettujen sääntöjen mukaisia. Tuki on suunnattava alueille, joiden investointikapasiteettia on covid-19- pandemian vuoksi rajoitettu vesilain 86 §:ssä tarkoitettujen taajamien ulkopuolella, sekä jätevedenkäsittelyinfrastruktuurihankkeisiin , joilla on parhaat mahdollisuudet vähentää olemassa olevia kielteisiä ympäristövaikutuksia. Investoinnin edunsaajat on valittava avoimella ja läpinäkyvällä kilpailulla. Maaseutualueiden vedenjakelu- ja jätevedenkäsittelyinfrastruktuuria varten on harkittava vaihtoehtoisia ratkaisuja (kuten kollektiivisten järjestelmien yhdistäminen sakovesisäiliöihin tai yksittäisiin laitoksiin). Vedenottoa on vältettävä, jos asianomaisten vesimuodostumien (pinta- tai pohjavedet) tai niiden tilan ennustetaan olevan (ilmastonmuutoksen voimistuessa) huonompi kuin hyvä tila tai potentiaali.

B.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

B1.2 Energiayhtiöiden energiansäästövelvoitteen helpottaminen

Uudistuksen tavoitteena on yksinkertaistaa ja laajentaa energiatehokkuusvelvoitejärjestelmää. Uudistus toteutetaan luomalla vakiomuotoiset viitearvot erityyppisille energiansäästötoimille. Tällaisia toimenpiteitä ei enää tarvitse tarkastaa, mikä helpottaa pienten yhteisöjen osallistumista järjestelmään. Toinen osa uudistusta on se, että polttoaineryitykset, jotka saattavat markkinoille liikenteessä käytettäviä nestemäisiä polttoaineita, sisällytetään energiatehokkuusvelvoitejärjestelmään. Näiden yritysten on toteutettava energiatehokkuutta parantavia hankkeita, peruutettava asianmukainen määrä valkoisia todistuksia tai maksettava korvaava maksu tietyin edellytyksin. Tämän seurauksena valkoisten sertifikaattien kysynnän odotetaan kasvavan, mikä lisää markkinoiden liikevaihtoa ja saavuttaa tiukemmat energiatehokkuustavoitteet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

B1.2.1 Energiatehokkuus ja uusiutuvat energialähteet yrityksissä – investoinnit, joilla kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää eniten

Uudistuksella pyritään vähentämään yritysten energian loppukulutusta ja kasvihuonekaasupäästöjä.

Vihreiden ratkaisujen täytäntöönpanossa yrityksissä on keskityttävä teollisuus- ja energiaprosessien parantamiseen energiatehokkuuden parantamiseksi ja energiantensiteetin vähentämiseksi, mikä johtaa energiankulutuksen vähenemiseen ja parempaan tehokkuuteen, sekä investoinnit uusiutuviin ja vähähiilisiin energialähteisiin yrityksissä. Investoinnilla tuetaan erityisesti i) olemassa olevien teollisuus- ja tuotantolaitosten, teollisuuslaitteiden ja sähkölaitosten rakentamista, laajentamista tai nykyaikaistamista niiden energiatehokkuuden parantamiseksi; ii) omien uusiutuvien energialähteiden rakentaminen ja asentaminen yrityksissä, mukaan lukien tuuliturbiinit, aurinkokerääjät, aurinkosähköpaneelit, geotermiset järjestelmät ja lämpöpumput; iii) energiavarastojen rakentaminen yrityksiin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotannon yhteydessä; iv) omien (sisäisten) vähähiilisten energialähteiden, myös yhteistuotannon, rakentaminen/parantaminen; v) lisätään vähäpäästöisten tai päästöttömien polttoaineiden osuutta valmistusprosesseissa tiukimpia päästönormeja noudattaen; vi) polttoaineita (kiinteää, nestemäistä, kaasua) tai sähköä käyttävien vähäenergiaisten lämmönlähteiden korvaaminen energiatehokkaammilla energialähteillä; vii) teollisissa prosesseissa käytettävien rakennusten ja tilojen lämmityksen uudistaminen. Hankkeet valitaan avoimen kilpailun perusteella ottaen huomioon seuraavat perusteet: i) valmius – hankkeen toteuttamisvalmius; ii) johdonmukaisuus nykyisten ilmastoneutraaliussuunnitelmien kanssa; iii) hiilidioksidipäästöjen sekä PM_{2,5}- ja PM₁₀-hiukkasten vähennysaste; iv) primäärienergian kulutuksen vähenemisaste.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen, tulevien ehdotuspyyntöjen tehtäväkuvaukseen sisältyvissä tukikelpoisuuskriteereissä suljetaan pois seuraava luettelo toimista: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö;¹⁶ ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluva toiminta, jolla saavutetaan ennustetut

¹⁶Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita sähkön ja/tai lämmön tuotannossa sekä siihen liittyvässä maakaasua käyttävässä siirto- ja jakeluinfrastruktuurissa, jotka täyttävät teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja¹⁷; iii) jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin¹⁸ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin¹⁹ liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

B2.3 Tuki merituulipuistoihin tehtäviin investointeihin

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa merituulivoiman tehokas täytäntöönpano ja kehittäminen.

Uudistuksessa otetaan käyttöön yksityiskohtaiset vaatimukset, jotka koskevat antoteholaitosten komponentteja ja merellä sijaitsevien voimalaitosten komponentteja, sekä rakennevaatimukset avomerellä sijaitsevien voimalaitosten komponentteja varten ottaen samalla huomioon merellä tuotettavan tehon ja voimalaitosten kokoonpanon turvallisuus ja luotettavuus. Voimaan tulee asetus, jossa vahvistetaan enimmäishinta 1 megawattitunnilta (Puolan zlotyina), joka voidaan ilmoittaa tuottajien huutokaupassa tekemissä tarjouksissa. Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2024 mennessä.

Uudistuksen tavoitteena on myös vähentää jakorajoitusten vaikutusta sähkömarkkinoiden tuloksiin. Uudistuksessa siirtoverkonhaltija toteuttaa nimenomaisen tasehallintakapasiteetin (reservien) hankinnan ennen yhden päivän yhteenkytkemistä (SDAC) noudattaen ACERin suositusta, jossa ehdotetaan sovellettavien jakorajoitusten tason alentamista. Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Uudistukseen on liityttävä merellä sijaitsevista tuulivoimaloista tuotettavaa sähköä koskevia huutokauppoja. Huutokaupat on järjestettävä viimeistään 31. joulukuuta 2025.

B2.3.1 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen

Itämerellä toteutettavien offshore-hankkeiden tavoitteena on edistää uusiutuvien energialähteiden ja päästöttömien energialähteiden osuuden asteittaista lisäämistä Puolan energiajärjestelmässä.

Investoinnilla on tuettava merituulipuistojen rakentamiseen liittyviä hankkeita. Merituulipuistojen on osaltaan vakautettava sähköverkon toimintaa varmistamalla energiantuotannon vakaus verrattuna muuntyyppisiin uusiutuviin energialähteisiin perustuviin

¹⁷Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys siitä, miksi tämä ei ole mahdollista. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistetut vertailuarvot EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvia toimintoja varten.

¹⁸Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

¹⁹Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

laitoksiin, kuten aurinkosähkö- ja maatuulipuistoihin. Investoinnin tuloksena asennettujen merituulivoimalaitosten nimelliskapasiteetin on oltava yhteensä 1 500 MW.

Tuensaajat on valittava avoimella, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä ehdotuspyynnöllä, joka on kaikkien ensimmäiseen vaiheeseen (huutokauppajärjestelmän ulkopuolella myönnetty tuki) osallistuvien hankkeiden saatavilla ja joka on arvioitava. Tuki on myönnettävä useammalle kuin yhdelle tuensaajalle tehokkaan kilpailun mahdollistamiseksi merituulivoimamarkkinoilla. Hankkeiden valintakriteereinä on oltava hankkeiden kypsyysaste ja valmius saattaa hankkeet päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä, toteutusaikataulu ja määrääjat oletettujen indikaattoreiden saavuttamiselle tai hankkeen toteutuksen tuloksena käyttöön otettu kapasiteetti (MW).

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B2.4 Energiavarastojen kehittämistä koskeva oikeudellinen kehys

Uudistuksen tavoitteena on poistaa varastointiteknologian kehittämisen nykyiset oikeudelliset esteet ja luoda vakaa oikeudellinen ympäristö varastointitoiminnan harjoittamiselle.

Uudistuksessa on muun muassa vapautettava sähkön varastointi tariffivelvoitteesta ja poistettava verkkomaksujen kaksinkertainen periminen. Se asettaa toimiluvan saamista/rekisteriin merkitsemistä koskevan velvoitteen riippuvaiseksi asennetusta sähkön kokonaisvarastointikapasiteetista sen kapasiteetista riippumatta. Ehdotetun varastointitariffikehyksen on oltava syrjimätön ja kustannuksia vastaava.

Uudistuksen täytäntöönpano oli määrä saada päätökseen 30. kesäkuuta 2021 mennessä.

B2.4.1 energiavarastojärjestelmät

Investoinnin tavoitteena on varmistaa toimitusten jatkuvuus kuluttajille ja lisätä uusiutuvien energialähteiden käytön tehokkuutta investoimalla teknologiaan, joka helpottaa sähkön tasapainottamista sähköjärjestelmässä.

Investointi muodostuu olemassa olevan pumpatun vesivoiman varastoinnin nykyaikaistamisesta. Siihen kuuluu laitosten mukauttaminen nykyisiin ja tuleviin sääntely- ja markkinatarpeisiin voimalaitoksen kannattavan toiminnan varmistamiseksi. Sen on koostuttava yläsäiliön nykyaikaistamisesta (asfalttibetonin yläpinnan kunnostaminen), ylävedenotto- ja poistotunneleista sekä vähintään kolmesta neljästä varastointi- ja pumppuvoimalaitoksen vesigeneraattorista. Investoinnin odotetaan lisäävän laitoksen saatavuutta ja tehokkuutta.

Investoinnilla on myös rahoitettava kapasiteetiltaan 4–5 kWh:n varasähkövaraston hankinta ja asentaminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

B3.2 Tuki ympäristön ennallistamiseen ja vaarallisilta aineilta suojeluun

Uudistuksen tavoitteena on vähentää laajamittaisten huonontuneiden maa-alueiden kielteisiä ympäristövaikutuksia ja mahdollistaa uhkien koordinoitu neutralisointi Puolan merialueilla.

Uudistukseen sisältyy organisatoristen ja oikeudellisten esteiden poistaminen laajamittaisten jälkiteollisten alueiden kielteisten ympäristövaikutusten kokonaisvaltaiselta poistamiselta. Siinä keskitytään neljään itsenäiseen kenttäkomponenttiin (töiden eri paikat ja laajuus): 1) Entinen ”Tarnowskie Góry” -kemian laitos Tarnowskie Góryssa; 2) Entinen Zachem-kemian

laitos Bydgoszczissa; 3) ”Organika-Azot” -laitos, Jaworzno; 4) Entinen ”Boruta” -väritehdas, Zgierz.

Näitä muutoksia koskeva lainsäädäntö tulee voimaan viimeistään 31. joulukuuta 2022.

Uudistuksen toisessa osassa määritellään säännöt, jotka koskevat Itämereen upotettavia vaarallisia aineita ja joiden tarkoituksena on parantaa ihmisten terveyden ja ympäristön turvallisuutta. Siinä on kuvattava viranomaisen toimivalta lainsäädännöissä; määritettävä johtavat ja yhteistyötahot asioissa, jotka liittyvät vaarallisten aineiden laskemiseen merialueille; laadittava yksityiskohtainen toimintasuunnitelma julkishallinnosta ja sen valvotuista ja alaisuudessa toimivista yksiköistä, jotka käsittelevät merialueille sijoitettavia vaarallisia aineita, sekä tiedot yksittäisten tehtävien täytäntöönpanosta vastaavista tahoista; ja tehtävä oikeudelliset muutokset, jotka mahdollistavat vaarallisten materiaalien seurannan, tunnistamisen ja mahdollisen talteenoton ja hävittämisen.

Näitä muutoksia koskeva lainsäädäntö tulee voimaan viimeistään 30. syyskuuta 2022.

B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen

Investoinnin tavoitteena on poistaa suurten ympäristövaurioalueiden aiheuttama uhka ihmisten terveydelle ja elämälle, minimoida niiden kielteiset vaikutukset luonnonympäristöön ja ottaa ne talteen uudelleenkäyttöä varten noudattaen saastuttaja maksaa -periaatetta ja ympäristövastuudirektiiviä 2004/35/EY. Investoinnin odotetaan myös osaltaan vähentävän Puolan merialueiden saastumisesta ja vaarallisista materiaaleista aiheutuvaa riskiä.

Investoinnin on koostuttava sellaisten tutkimusten ja tutkimusten kehittämisestä, jotka johtavat täydellisten investointiasiakirjojen laatimiseen ennalta määritellyistä paikoista, joilla esiintyy merkittäviä ongelmia epäpuhtauksien tai vaarallisten aineiden esiintymisessä laajalla alueella. Siihen kuuluu kenttätutkimuksen, tutkimusten ja maa-alueiden inventoinnin kehittäminen alustavana mutta olennaisena vaiheena, joka johtaa täydellisten investointiasiakirjojen laatimiseen ohjelman seuraavissa vaiheissa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

Investoinnilla tuetaan maan kunnostamista ja vaarallisten aineiden neutralisointia, maan valmistelua investointeja varten nykyaikaistamalla kovaa infrastruktuuria sekä rakennusten elvyttämistä Huta Sendzimirassa.

Investoinnilla on myös tuettava Itämerellä toteutettavia tiedustelu- ja mittauskampanjoita sekä saatujen tietojen analysointia, mikä on välttämätön vaihe täydellisen dokumentaation laatimiseksi neutralointisuunnitelmia varten.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

B3.3 Tuki maatalouden ja maaseutualueiden vesivarojen kestävään hoitoon

Uudistuksen tavoitteena on parantaa maaseutualueiden vesihuoltoon ja resurssitehokkuuteen tehtävien investointien edellytyksiä. Uudistuksella parannetaan maatalouden kykyä sietää kuivuutta ja tulvien ehkäisyä maatalousalueilla; parannetaan vedenkäytön tehokkuutta sääntelemällä asianmukaisesti maatalousalueiden vesisuhteita ja vähentämällä valuma-alueita; ja vedensitomiskyvyn lisääminen.

Uudistus koostuu kansallisen lainsäädännön muutoksista, jotka ovat tarpeen kestävän vesihuollon edellytysten parantamiseksi maataloudessa ja maaseutualueilla. Muutoksilla helpotetaan sellaisten investointien valmistelua ja täytäntöönpanoa, jotka koskevat

vedenpidätystä ja sen kuivatuksen lopettamista maatalousmaalta, mukaan lukien erityisesti investoinnit, jotka liittyvät kuivatuslaitteiden jälleenrakentamiseen ja jälleenrakentamiseen siten, että ne täyttävät pidätystehtävän ja siten suojaavat maatalousmaata kuivuudelta ja rajoittavat tulvariskiä.

Uudistuksessa on noudatettava ”ei merkittävää haittaa” -teknisissä ohjeissa (2021/C 58/01) vahvistettuja vaatimuksia ja erityisesti varmistettava EU:n ympäristölainsäädännön noudattaminen, mukaan lukien YVA-direktiivi (2011/92/EU) ja vesipolitiikan puitedirektiivi (2000/60/EY).

Muutokset eivät saa heikentää EU:n ympäristölainsäädännön noudattamista etenkin sellaisten investointien osalta, jotka katsotaan merkittäviksi tai mahdollisesti merkittäviksi investoinneiksi hankkeista, joilla todennäköisesti on merkittävä vaikutus ympäristöön, ja investoinneista Natura 2000 -alueilla annetun ministerineuvoston asetuksen mukaisesti. Muutokset eivät myöskään saa muuttaa voimassa olevia vedenottoa koskevia sitovia sääntöjä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

B3.3.1 Investoinnit kestävän vesi- ja jätevesihuollon tukemiseen maaseutualueilla

Investoinnin tavoitteena on tukea maaseutualueilla tehtäviä investointeja vesihuollon ja resurssitehokkuuden parantamiseksi.

Investoinnilla on edistettävä maatalouden kykyä sietää kuivuutta ja tulvien ehkäisyä maatalousalueilla; parannetaan vedenkäytön tehokkuutta sääntelemällä asianmukaisesti maatalousalueiden vesisuhteita ja vähentämällä valuma-alueita; ja vedenpidätyksen lisääminen edellyttäen, että niiden tarve ja luonne ovat asianmukaisesti perusteltuja. Etusijalle asetetaan ilmastomuutokseen sopeutuvat ja luontoon perustuvat ratkaisut. Tämän toimenpiteen mukaisista hankkeista on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi (YVA), ja niiden on oltava ympäristövaikutuksia koskevissa teknisissä ohjeissa (2021/C 58/01) vahvistettujen vaatimusten mukaisia. EU:n ympäristölainsäädännön, myös YVA-direktiivin (2011/92/EU) ja vesipolitiikan puitedirektiivin (2000/60/EY) noudattaminen on varmistettava. Kaikkien tämän osa-alueen puitteissa rahoitettavien investointihankkeiden, joista on tehtävä YVA-päätös, on oltava direktiivin 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, mukaisia. Kaikki uudet hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia, on hyväksyttävä ympäristöä ja sen suojelua koskevien tietojen antamisesta, yleisön osallistumisesta ympäristönsuojeluun ja ympäristövaikutusten arviointiin annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna kyseisen lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetulla lailla, nojalla. Puolalle 23 päivänä helmikuuta 2021 tiedoksi annettujen suuntaviivojen ”Ohjeet korjaavista toimista EU:n rahastoista yhteisrahoitetuille hankkeille, joihin rikkomus on vaikuttanut 2016/2046” (viite Ares(2021)1423319) määräykset on otettava huomioon pantaessa täytäntöön kaikkia investointihankkeita, joista on haettu tai myönnetty ympäristöpäätöstä tai rakennus- tai kehittämislupaa ennen 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun lain voimaantuloa. Tukea myönnetään ainoastaan hankkeille, jotka eivät huononna pinta- ja pohjavesien tilaa eivätkä estä kyseisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalın parantamista.

Kaikki investoinnit, joilla on kielteisiä vaikutuksia luontoon, jätetään tuen ulkopuolelle. Jos vettä otetaan, toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä asiaa koskeva lupa, jolla varmistetaan, että vaikutusalaan kuuluvien vesimuodostumien ekologinen tila on hyvä, ja täsmennetään olosuhteet niiden huononemisen estämiseksi direktiivin 2000/60/EY vaatimusten ja haittavaikutusta koskevien teknisten ohjeiden mukaisesti, mikä osoitetaan uusimmilla asiaankuuluvilla taustatiedoilla. Vedenottoa on vältettävä, jos asianomaisten vesimuodostumien (pinta- tai pohjavedet) tai niiden tilan ennustetaan olevan

(ilmastonmuutoksen voimistuessa) huonompi kuin hyvä tila tai potentiaali. Toimenpiteiden on oltava myös luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun direktiivin 2009/147/EY (lintudirektiivi) ja luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) säännösten mukaisia.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

B3.4 Vihreään siirtymään kaupunkialueilla tehtävien investointien mahdollistava kehys

Uudistuksen tavoitteena on tukea kaupunkien valmiuksia priorisoida, suunnitella, toteuttaa ja rahoittaa investointihankkeita, joiden tavoitteena on ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti. Uudistuksella ja siihen liittyvillä investoinneilla pyritään erityisesti lisäämään viheralueiden osuutta kaupungeissa.

Lainsäädäntömuutoksilla on varmistettava, että kestävyysnäkökohdat otetaan paremmin huomioon kaupunkisuunnittelumenettelyissä ja että sidosryhmiä kuullaan asianmukaisesti osana näitä menettelyjä. Lisäksi on varmistettava, että paikallisviranomaiset saavat asianmukaista valmiuksien tukea ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevien hankkeiden priorisoimiseksi, suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Näitä sääntely- ja valmiuksien kehittämiselementtejä täydennetään perustamalla erityinen väline, jonka tarkoituksena on tarjota rahoitusta vihreään siirtymään liittyville investoinneille kaupunkialueilla.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, hankkeiden tukikelpoisuuskriteereissä suljetaan pois seuraava luettelo toimista: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö;²⁰ ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluva toiminta, jolla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja²¹; iii) jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin²² ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin²³ liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

²⁰Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita sähkön ja/tai lämmön tuotannossa sekä siihen liittyvässä maakaasua käyttävässä siirto- ja jakeluinfrastrukturissa, jotka täyttävät teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

²¹Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys siitä, miksi tämä ei ole mahdollista. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistetut vertailuarvot EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvia toimintoja varten.

²²Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

²³Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

Kaupunkialueiden vihreiden investointien helpottamiseen tähtäävät lainsäädäntömuutokset tulevat voimaan 31. joulukuuta 2023 mennessä. Kaupunkien vihreän siirtymän rahasto perustetaan viimeistään 30. kesäkuuta 2022.

B3.4.1 Investoinnit kaupunkien vihreään siirtymään

Investoinnin tavoitteena on lieventää kaupunkien vaikutusta ilmastonmuutokseen ja niiden asukkaiden terveyteen vähentämällä kasvihuonekaasu- ja muita epäpuhkauspäästöjä. Tavoitteena on myös mukauttaa kaupungit ilmastonmuutokseen liittyviin kasvaviin äärimmäisiin sääoloihin, kuten kuivuuteen, helleaaltoihin ja tulviin.

Ensimmäinen näistä tavoitteista saavutetaan investointihankkeilla, joilla lisätään uusiutuvien energialähteiden käyttöä energialähteenä kaupungissa ja parannetaan energiatehokkuutta sekä kehitetään päästötöntä liikenneinfrastruktuuria (jalankulku, pyöräily), joka on yhdistetty joukkoliikenteeseen, koulutukseen ja kansalaisten tietoisuuden lisäämiseen tarpeesta muuttaa kaupungit kohti ilmastoneutraaliutta ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Toinen näistä tavoitteista saavutetaan investointihankkeilla, joilla pyritään lisäämään biologisesti aktiivisia pinta-aloja kaupunki- ja toiminnallisilla alueilla sekä vähentämään maaperän sulkemista ja luontoon perustuvia kaupunki-investointeja ja niihin liittyviä kasvillisuusratkaisuja.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, hankkeiden tukikelpoisuuskriteereissä suljetaan pois seuraava luettelo toimista: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö;²⁴ ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluva toiminta, jolla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja²⁵; iii) jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin²⁶ ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin²⁷ liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Kaikki näitä investointeja koskevat sopimukset on tehtävä viimeistään 31. joulukuuta 2025. Otetaan käyttöön asiaankuuluvat tuotos- ja/tai tulosindikaattorit, jotta voidaan seurata näiden investointien toteuttamista edellä esitettyjen tavoitteiden mukaisesti.

²⁴Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita sähkön ja/tai lämmön tuotannossa sekä siihen liittyvässä maakaasua käyttävässä siirto- ja jakeluinfrastrukturissa, jotka täyttävät teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

²⁵Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys siitä, miksi tämä ei ole mahdollista. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistetut vertailuarvot EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvia toimintoja varten.

²⁶Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

²⁷Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

B3.5 Pieni- ja keskituloisten kotitalouksien asuntojen rakentamisen uudistus ottaen huomioon rakennusten energiatehokkuuden paraneminen

Uudistuksen tavoitteena on lisätä energiatehokkaiden asuntojen tarjontaa pieni- ja keskituloisille kotitalouksille.

Tämä tavoite on saavutettava lisäämällä energiatehokkuusnormien mukaisten rakennusten julkista osarahoitusta 20 prosenttia kunnianhimoisemmin kuin Puolassa voimassa oleva energiatehokkuuden vähimmäistaso (lähes nollaenergiarakennuksia koskeva standardi).

Uudistus on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

B3.5.1 Investoinnit energiatehokkaaseen asumiseen pieni- ja keskituloisissa kotitalouksissa

Investoinnin tavoitteena on lisätä energiatehokkaiden asuntojen tarjontaa pieni- ja keskituloisille kotitalouksille.

Investoinneilla tuetaan kunnalliseen asuntokantaan kuuluvien asuntojen, suoja-asuntojen, majoitustilojen, asunnottomien turvakotien, lämmityksen ja tilapäismajoituksen rakentamista sekä kunnan tai kuntien välisen yhdistyksen osallistumista toisen sijoittajan hankkeeseen, jossa perustetaan asuntoja pienituloisille henkilöille, joilla ei ole varaa majoitukseen yksityisillä markkinoilla.

Investointeja on tehtävä sellaisten vähäpäästöisten moniasuntoisten asuinrakennusten rakentamiseen, joissa käytetään uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä laitoksia (erityisesti aurinkosähköpaneeleja ja aurinkokeräimiä) ja muita rakennusten energiatehokkuutta parantavia ”vihreitä” ratkaisuja. Tuettujen rakennusten energiankulutuksen on oltava 20 prosenttia alhaisempi kuin uusien rakennusten energiatehokkuuden vähimmäisvaatimus (lähes nollaenergiarakennus).

Investointi on saatettava päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

B.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Vuosineljännes	Vuosi	
B1L	B1.2 Energia-yhtiöiden energiansäästövelvoitteiden täytäntöönpanon helpottaminen	Välitavoite	Energiatehokkuuslain täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo	Energiatehokkuuslain täytäntöönpanoasetuksen säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q2	2022	Energiatehokkuuslain täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo, jossa vahvistetaan energiansäästöjen viitearvo energiatehokkuutta parantaville hankkeille; ja vahvistetaan menetelmä liikennealan hankkeiden energiansäästöjen laskemiseksi.
B2L	B1.2.1 Energiatehokkuus ja uusiutuvat energiälähteet yrityksissä – investoinnit, joilla kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää eniten	Välitavoite	Energiatehokkuuteen ja uusiutuviin energiälähteisiin keskittyvän tukijärjestelmän rahoitusohjeet (mukaan lukien tukikelpoisuus- ja valintaperusteet) yrityksissä, myös EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvissa yrityksissä	Tukijärjestelmän julkaiseminen				Q4	2022	Järjestelmän investointipolitiikkaan on sisällyttävä vähintään seuraavat tukikelpoisuus- ja hankkeiden valintaperusteet: i) tavoite, jonka mukaan säästetyn kasvihuonekaasun tonnikohtainen hinta on alhaisin; ii) varmistetaan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön sekä tuettuja toimia ja yrityksiä koskevien ”ei merkittävää haittaa” -ohjeiden (2021/C 58/01) noudattaminen ja määritetään hiilestä irtautumista koskevat tavoitteet, kuten operatiivisessa sopimuksessa tarkemmin täsmennetään; iii) tuettujen päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvien laitosten on vähennettävä päästöjään alle hanketarjouksen kannalta merkityksellisen vertailuarvon.
B3L	B1.2.1 Energiatehokkuus ja uusiutuvat energiälähteet yrityksissä – investoinnit, joilla kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää eniten	Tavoite	Kaikkien energiatehokkuuden ja uusiutuvien energiälähteiden käyttöönottoa yrityksissä koskevien sopimusten tekeminen		Lukumäärä	0	43	Q4	2023	Sellaisten investointihankkeiden osalta tehtyjen sopimusten lukumäärä, jotka liittyvät teollisuus- ja energiaprosessien parantamiseen energiatehokkuuden parantamiseksi ja energiantensiteetin vähentämiseksi, mikä johtaa energiankulutuksen vähentämiseen ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	öjä voidaan vähentää eniten									järkeistämiseen investoimalla uusiutuviin ja vähähiilisiin energialähteisiin yrityksissä. Järjestelmä on otettava käyttöön sen B2L-kohdassa kuvattujen rahoitusohjeiden mukaisesti. Järjestelmä on otettava käyttöön syrjimättömällä, läpinäkyvällä ja avoimella menettelyllä, joka on avoin kaikille teollisuudenaloille.
B4L	B2.3 Tuki merituulipuistoihin tehtäviin investointeihin	Välitavoite	Sähköntuotannon edistämisestä merituulipuistoissa annettuun lakiin perustuvien täytäntöönpanoasetust en voimaantulo	Asetusten säännökset, joista käy ilmi niiden voimaantulo				Q2	2024	Kaksi täytäntöönpanoasetusta tulee voimaan: 1. Ilmasto- ja ympäristöministerin asetus sähkön evakuointilaitteiden ja merellä sijaitsevien sähköasemien elementtejä koskevista vaatimuksista. Lisäksi asetuksella on taattava infrastruktuurin asianmukainen laatu, kun otetaan huomioon sen mahdollinen integrointi sähköverkkoon silloin, kun sähkövoimaloita siirretään merituulipuistoista, kuten merituulivoimalain 58–60 §:ssä säädetään. 2. Ilmasto- ja ympäristöministerin asetus enimmäishinnasta Puolan zlotyina 1 megawattitunnilta, joka voidaan ilmoittaa tuottajien huutokaupassa tekemissä tarjouksissa.
B5L	B2.3 Tuki merituulipuistoihin tehtäviin investointeihin	Välitavoite	Merellä sijaitsevista tuulipuistoista tuotetun sähkön huutokauppojen järjestäminen	Huutokaupan tulosten julkaiseminen				Q4	2025	Sähköntuotannon edistämisestä merituulipuistoissa 17 päivänä joulukuuta 2020 annetulla lailla (Puolan virallinen lehti 2021, kohta 234) 29 §:llä otettiin käyttöön energia-alan sääntelyviraston pääjohtajan velvollisuus järjestää huutokauppa vuonna 2025. Merituulipuistojen asennettu kokonaissähkökapasiteetti, jolle voidaan myöntää oikeus kattaa negatiivinen tase huutokaupalla vuonna 2025, on enintään 2,5 GW.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
B6L	B2.3 Tuki merituulipuistoihin tehtäviin investointeihin	Välitavoite	Sähköjärjestelmän toiminnan yksityiskohtaisista edellytyksistä annetun asetuksen muutos, jolla muutetaan kansallisia tasehallintasääntöjä, jotta jakorajoitusten vaikutusta voidaan vähentää mahdollisimman paljon	Asetuksen muutoksen säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2023	Osana energiamarkkinoiden uudistusta tasehallintamarkkinoiden sääntöjä on muutettava siten, että niihin sisällytetään nimenomainen reservien hankinta ennen yhteenkytkettyjä päiviä (SDAC). ACER ehdotti tätä ratkaisua CORE CCM -menetelmässä (ACER:n päätös 02/2019) yhtenä mahdollisena ratkaisuna jakorajoitusten vaikutusten vähentämiseksi mahdollisimman paljon. Tämän uudistuksen toteuttamiseksi energia-asioista vastaava ministeri muuttaa sähköjärjestelmän toiminnan yksityiskohtaisista edellytyksistä 4 päivänä toukokuuta 2007 annettua talousministerin asetusta. Energia-alan sääntelyviranomaisen on seurattava jakorajoituksia sovellettavien EU:n sääntöjen mukaisesti. Sääntelyviranomaisen on tehtävä tutkimus ehdotettujen toimenpiteiden optimoinnista Puolan sähköjärjestelmän jakorajoitusten rajoittamiseksi, ja sen suositukset on tarkoitus ottaa asianmukaisesti huomioon tulevissa toimissa.
B7L	B2.3.1 offshore- terminaali- infrastruktuurin rakentaminen	Välitavoite	Valittuja merituulipuistohankkeita koskeva ehdotuspyyntö	Valintamenettelyn tulosten julkaiseminen				Q3	2022	Puolan on toteutettava avoin, läpinäkyvä ja syrjimätön ehdotuspyyntö, joka on kaikkien ensimmäiseen vaiheeseen (huutokauppajärjestelmän ulkopuolella myönnetty tuki) osallistuvien hankkeiden saatavilla ja joka on arvioitava. Tuki on myönnettävä useammalle kuin yhdelle tuensaajalle tehokkaan kilpailun mahdollistamiseksi merituulivoimamarkkinoilla. Hankkeiden valintaan sovelletaan seuraavia ensisijaisia perusteita: - kypsyysaste ja valmius saattaa hankkeet

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										päätökseen vuoden 2026 toiseen neljännekseen mennessä, - toteutusaikataulu ja oletettujen indikaattoreiden saavuttamisen määräajat, - hankkeen toteutuksen tuloksena käyttöön otettu kapasiteetti (MW)
B8L	B2.3.1 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Välitavoite	Rakennustöiden aloittaminen	Loppuun saattaminen				Q4	2024	Rakennustyöt aloitetaan sen jälkeen, kun lopullinen investointipäätös on tehty, ja tarvittavien hyväksyntöjen jälkeen valitaan pääurakoitsija, allekirjoitetaan sopimukset alihankkijoiden kanssa ja annetaan työn aloittamista koskeva tilaus (NTP).
B9L	B2.3.1 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Tavoite	Merituulipuistojen asennettu kapasiteetti (MW)		Lukumäärä	0	1 500	Q2	2026	Investoinnin tuloksena asennettujen merituulivoimaloiden kokonaisnimelliskapasiteetti. Indikaattori viittaa merituulipuistoihin asennettujen turbiinien nimelliskapasiteettipotentiaaliin.
B10L	B2.4 Energiavarastojen kehittämistä koskeva oikeudellinen kehys	Välitavoite	Energialain muutosten voimaantulo energian varastoinnin osalta	Energialain muutosten säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q2	2021	Muutoksilla on helpotettava sähkön varastoinnin kehittämistä, mukaan lukien erityisesti vapautus tariffivelvoitteesta, päällekkäisten verkkomaksujen välttäminen, osittainen vapauttaminen maksuista, jotka koskevat varastoinnin liittämistä verkkoon, vapautus alkuperätodistusten esittämistä koskevista velvoitteista ja tietyistä varastoidusta sähköstä perittävistä maksuista. Ehdotetun varastointitariffikehyksen on oltava syrjimätön ja kustannuksia vastaava.
B11L	B2.4.1 energiavarastojärjestelmät	Tavoite	T1 – Asennetut energiavarastot tuottajakuluttajille		Lukumäärä	0	10 000	Q2	2024	Indikaattori koskee niiden asuinrakennusten energiavarastojen lukumäärää, joiden vähimmäiskapasiteetti on 4 kWh.
B12L	B2.4.1 energiavarastojärjestelmä	Tavoite	T2 – Asennetut energiavarastot		Lukumäärä	10 000	28 000	Q2	2026	Indikaattoria sovelletaan sellaisten asuinrakennusten energiavarastojen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	lmät		tuottajakuluttajille							lisämäärään, joiden vähimmäiskapasiteetti on 4 kWh.
B13L	B2.4.1 energiavarastojärjestelmät	Välitavoite	Sähkön varastointilaitoksen (varastointi- ja pumppuvoimalaitos) nykyaikaistaminen	Nykyaikaistamisen loppuun saattaminen				Q2	2026	Nykyisen sähkövaraston (varastointi- ja pumppuvoimalaitos) nykyaikaistamisen loppuun saattaminen siten, että ajanmukaistetaan ylempi säiliö, ylempi vedenotto ja johdannaistunnelit sekä vähintään kolme neljästä varastointi- ja pumppuvoimalaitoksen vesivoimalasta. Hankkeen on johdettava voimalaitosten saatavuuden ja tehokkuuden paranemiseen tuotanto- ja pumppaustilassa. Asennetun tehon (turbiinitila) odotetaan saavuttavan 540 MW.
B14L	B3.2 Tuki ympäristön ennallistamiseen ja vaarallisilta aineilta suojeluun	Välitavoite	Lain voimaantulo helpottaa laajamittaisten jätteenkäsittelyalueiden kielteisten ympäristövaikutusten kattavaa poistamista.	Lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2022	Ihmisten terveyden ja ympäristön tilan turvallisuuden parantamiseen tähtäävän lain voimaantulo. Lailla on poistettava organisatoriset ja oikeudelliset esteet, jotka haittaavat laajamittaisten jätteenkäsittelyalueiden kielteisten ympäristövaikutusten kattavaa poistamista. Se on eräänlainen luotsaus ennalta määritellyissä paikoissa. Laissa on säädetty säännöistä, jotka koskevat neljää riippumatonta kenttäkomponenttia (eri kohteiden sijainti ja laajuus): 1) Entinen ”Tarnowskie Góry” -kemian laitos Tarnowskie Góryssa; 2) Entinen Zacheń-kemian laitos Bydgoszczissa; 3) ”Organika-Azot” -laitos, Jaworzno; 4) Entinen ”Boruta” -väritehdas, Zgierz. Hankkeen soveltamisalaan kuuluu alueiden tutkiminen ja kartoitus, suurten ympäristövaurioalueiden ympäristövaikutusten vähentämiseen liittyvien ongelmien laajuuden valmistelu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										ja arviointi sekä kattavien investointiasiakirjojen laatiminen näitä alueita varten.
B15L	B3.2 Tuki ympäristön ennallistamiseen ja vaarallisilta aineilta suojeluun	Välitavoite	Itämeressä olevia vaarallisia aineita koskevan säädöksen voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q3	2022	Ihmisten terveyden ja ympäristön tilan turvallisuuden parantamiseen tähtäävän säädöksen voimaantulo annettava seuraavat tiedot: - tarkka kuvaus viranomaisten toimivallasta lainsäädännössä; - johtavien ja yhteistyötä tekevien yksiköiden yksilöinti vaarallisten aineiden hävittämiseen Puolan tasavallan merialueilla liittyvissä asioissa; - laaditaan yksityiskohtainen toimintasuunnitelma julkishallinnolle ja valvotuille ja alaisuudessa toimiville yksiköille, jotka käsittelevät merialueille sijoitettuja vaarallisia aineita, sekä tiedot yksittäisten tehtävien täytäntöönpanosta vastaavista tahoista; - tehdään oikeudellisia muutoksia, jotka mahdollistavat vaarallisten aineiden seurannan, tunnistamisen ja mahdollisen talteenoton ja hävittämisen.
B16L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Asiakirjakokonaisuudet, jotka on laadittu investointeja varten, jotka liittyvät Itämeren pohjalle upotettujen laajamittaisten ympäristövaurioalueiden ja vaarallisten aineiden kielteisiin ympäristövaikutuksiin		Lukumäärä	0	9	Q2	2026	Kattava investointidokumentaatio laaditaan yhdeksälle ennalta määritellylle sijaintipaikalle – maalla ja merellä, jotka ovat ohjelman eri osiot – joissa esiintyy merkittäviä ongelmia epäpuhtauksien tai vaarallisten aineiden esiintymisessä laajalla alueella.
B17L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren	Tavoite	Maa-alueet, joiden osalta on tehty pilaavien aineiden ja vaarallisten		Lukumäärä	0	5	Q4	2024	Kenttätutkimuksen, tutkimusten ja maa-alueiden inventoinnin kehittäminen alustavana mutta olennaisena askeleena, joka johtaa täydellisten

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	riskien neutralointiin ja ennallistamiseen		materiaalien esiintymiseen liittyvää kenttätutkimusta							investointiasiakirjojen laatimiseen ohjelman seuraavissa vaiheissa.
B18L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioaluei den ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Paikat Puolan merialueilla (mukaan lukien hylyt), joissa tehdään vaarallisten aineiden esiintymiseen liittyviä inventaarioita ja kenttätutkimuksia		Lukumäärä	0	4	Q4	2025	Merellä toteutettavat yksityiskohtaiset tiedustelu- ja mittauskampanjat sekä saatujen tietojen analysointi, mikä on välttämätön vaihe täydellisen dokumentaation laatimiseksi neutralointisuunnitelmia varten.
B19L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioaluei den ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Kunnostetun maan pinta-ala (hehtaareina)		Lukumäärä	0	160	Q4	2025	Huta Sendzimiran kunnostaminen, jossa suunnitellaan investointiosuutta. Indikaattori sisältää maan kunnostamisen ja vaarallisten aineiden neutraloinnin sekä maan valmistelun investointeja varten nykyaikaistamalla kovaa infrastruktuuria (viestintä-, tie- ja raideinfrastruktuuri).
B20L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioaluei den ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Elvytettyjen rakennusten pinta-ala (neliömetreinä)		Lukumäärä	0	17 000	Q4	2025	Indikaattoria sovelletaan Huta Sendzimiran kunnostamiseen, jossa on suunniteltu investointiosa. Indikaattoriin sisältyy kahden historiallisen rakennuksen elvyttäminen muuttamalla ympäristö- ja energiatehokkuusnormit nykyisiin, oikeudellisten ja ympäristövaatimusten mukaisiksi.
B21L	B3.3 Tuki maatalouden ja maaseutualueiden vesivarojen kestävään hoitoon	Välitavoite	Sellaisten kansalliseen lainsäädäntöön tehtävien muutosten voimaantulo, jotka ovat tarpeen kestävän vesihuollon edellytysten parantamiseksi maataloudessa ja maaseutualueilla	Muutosten voimaantulosäännös				Q2	2022	Sellaisten muutosten voimaantulo, joilla parannetaan maatalouden kykyä sietää kuivuutta ja tulvien ehkäisyä maatalousalueilla; parannetaan vedenkäytön tehokkuutta sääntelemällä asianmukaisesti maatalousalueiden vesisuhteita ja vähentämällä valuma- alueita; ja vedensitomiskyvyn lisääminen. Muutosten on oltava ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) vaatimusten mukaisia, ja niillä on erityisesti varmistettava EU:n

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										ympäristölainsäädännön, mukaan lukien YVA-direktiivi ja vesipuitedirektiivi, noudattaminen. Muutokset eivät saa heikentää EU:n ympäristölainsäädännön noudattamista sellaisten investointien osalta, jotka katsotaan merkittäviksi tai mahdollisesti merkittäviksi investoinneiksi hankkeista, joilla todennäköisesti on merkittävä vaikutus ympäristöön, ja investoinneista Natura 2000 -alueilla annetun ministerineuvoston asetuksen mukaisesti. Muutokset eivät myöskään saa muuttaa vedenottoa koskevia voimassa olevia sitovia sääntöjä.
B22L	B3.3.1 Investoinnit kestävän vesi- ja jätevesihuollon tukemiseen maaseutualueilla	Välitavoite	Valintaperusteiden hyväksyminen ehdotuspyyntöä varten	Maatalous- ja maaseudun kehittämisen ministeriön hyväksymät perusteet				Q2	2022	Investoinnit valitaan aihekohtaisilla ehdotuspyynnöillä ympäristökriteerien perusteella. Hankkeella on edistettävä maatalouden kykyä sietää kuivuutta ja tulvien ehkäisyä maatalousalueilla; parannetaan vedenkäytön tehokkuutta sääntelemällä asianmukaisesti maatalousalueiden vesisuhteita ja vähentämällä valuma-alueita; ja vedenpidätyksen lisääminen edellyttäen, että niiden tarve ja luonne ovat asianmukaisesti perusteltuja. Etusijalle on asetettava luontoon perustuvat tai muut ilmastomuutokseen sopeutuvat ratkaisut. Tukea myönnetään ainoastaan hankkeille, jotka eivät huononna pinta- ja pohjavesien tilaa eivätkä estä kyseisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalin parantamista.
B23L	B3.3.1 Investoinnit kestävän vesi- ja jätevesihuollon tukemiseen	Tavoite	Paremmasta vedenpidätyksestä hyötyvä maatalousmaa/metsäala		Lukumäärä	0	2 500 000	Q4	2025	Vähintään 2,5 miljoonaa hehtaaria maatalousmaata tai metsää hyötyy todistettavasti paremmasta vedenpidätyskyvystä toimilla, joilla

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	maaseutualueilla		(hehtaareina)							parannetaan maatalousalan pitkän aikavälin kykyä sietää ilmastonmuutoksen vaikutuksia, kuten kuivuutta ja tulvia, ja tuetaan biologista monimuotoisuutta. Investoinnin on oltava teknisissä ohjeissa ”Ei merkittävää haittaa” (2021/C 58/01) vahvistettujen vaatimusten mukainen. Sen on erityisesti varmistettava EU:n ympäristölainsäädännön noudattaminen, mukaan lukien YVA-direktiivi (2014/52/EU) ja vesipolitiikan puitteiden direktiivi (2000/60/EY). Kaikkien tämän osa-alueen puitteissa rahoitettavien investointihankkeiden, joista on tehtävä YVA-päätös, on oltava direktiivin 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, mukaisia. Kaikki uudet hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia, on hyväksyttävä ympäristöä ja sen suojelua koskevien tietojen antamisesta, yleisön osallistumisesta ympäristönsuojeluun ja ympäristövaikutusten arviointiin annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna kyseisen lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetulla lailla, nojalla. Puolalle 23 päivänä helmikuuta 2021 tiedoksi annettujen suuntaviivojen ”Ohjeet korjaavista toimista EU:n rahastoista yhteisrahoitetuille hankkeille, joihin rikkomus on vaikuttanut 2016/2046” (viite Ares(2021)1423319) määräykset on otettava huomioon pantaessa täytäntöön kaikkia investointihankkeita, joista on haettu tai myönnetty ympäristöpäätöstä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										tai rakennus- tai kehittämislupaa ennen 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun lain voimaantuloa. Tukea myönnetään ainoastaan hankkeille, jotka eivät huononna pinta- ja pohjavesien tilaa eivätkä estä kyseisten vesimuodostumien ekologisen tilan tai potentiaalin parantamista. Jos vettä otetaan, toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä asiaa koskeva lupa, jossa täsmennetään olosuhteet huononemisen välttämiseksi ja sen varmistamiseksi, että pilaantuneiden vesimuodostumien ekologinen tila on hyvä direktiivin 2000/60/EY vaatimusten mukaisesti ja josta on osoituksena viimeisimmät asiaa tukevat tiedot. Vedenottoa on vältettävä, jos asianomaisten vesimuodostumien (pinta- tai pohjavedet) tai niiden tilan ennustetaan olevan (ilmastonmuutoksen voimistuessa) huonompi kuin hyvä tila tai potentiaali. Toimenpiteiden on oltava myös luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun direktiivin 2009/147/EY (lintudirektiivi) ja luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) säännösten mukaisia.
B24L	B3.4 Vihreään siirtymään kaupunkialueilla tehtävien investointien mahdollistava kehys	Välitavoite	Kestävää kaupunkikehitystä koskevan lain voimaantulo, jossa asetetaan tavoitteet, suuntaviivat, täytäntöönpanosäännöt	Lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2023	Sellaisen lain voimaantulo, jolla pyritään tukemaan kaupunkialueiden valmiuksia investoida vihreään siirtymään. Sen on varmistettava, että kestävyysnäkökohdat otetaan paremmin huomioon kaupunkisuunnittelumenettelyissä. Se varmistaa, että sidosryhmiä kuullaan

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			ja koordinointimekanismit kaupunkien vihreää siirtymää varten							asianmukaisesti osana näitä menettelyjä. Siinä säädetään paikallishallinnon valmiuksien tukemisesta tällaisten hankkeiden toteuttamiseksi.
B25L	B3.4 Vihreään siirtymään kaupunkialueilla tehtävien investointien mahdollistava kehys	Välitavoite	Kaupunkien vihreän muutoksen väline	Vihreän kaupunkiliikenteen muutosvälineen perustaminen ja sen yksityiskohtaisten sääntöjen ja menettelyjen hyväksyminen kaikkia sidosryhmiä kuullen				Q2	2022	Välitavoite liittyy kaupunkien vihreän siirtymän välineen perustamiseen a) kaupunkien vihreän siirtymän tukemiseksi; ja b) investoinnit kaupunkien vihreään digitalisointiin hyväksyttyjen menettelyjen mukaisesti. Vihreän kaupunkisiirtymän välineen on oltava ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen, hankkeiden tukikelpoisuuskriteereissä suljetaan pois seuraava luettelo toimista: fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö; EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toimet, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja; jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaniisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia. Kaupunkialueiden vihreän muutoksen välineellä on varmistettava, että kaikki tähän välineeseen liittyvät takaisin saadut varat (eli lainan korot, oman pääoman

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										tuotto tai takaisinmaksettu pääoma, josta on vähennetty liitännäiskustannukset) käytetään samoihin toimintapolitiittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen, tai elpymis- ja palautumistukivälineen lainan takaisinmaksuun.
B26L	B3.4.1 Investoinnit kaupunkien vihreään siirtymään	Tavoite	T1 – Kaikkien vihreisiin kaupunkikehityshankkeisiin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen (laskettuna yhdistelmäperusteisesti)		Lukumäärä	0	120	Q2	2024	Tavoite viittaa edunsaajien kanssa allekirjoitettujen sopimusten lukumäärään. Tuki kanavoidaan kaupunkialueiden vihreän siirtymän välineen kautta, ja sen on oltava hyväksyttyjen menettelyjen mukaista. Tuensaajayhteisöt on valittava kaikkia kaupunkeja koskeville hankkeille avoimilla läpinäkyvillä ja kilpailuun perustuvilla ehdotuspyynnöillä. Tuensaajayhteisöjen valintaperusteissa on erityisesti otettava huomioon tarve lieventää kaupunkien vaikutusta ilmastomuutokseen ja niiden asukkaiden terveyteen vähentämällä kasvihuonekaasu- ja muita epäpuhtauspäästöjä. Tulosindikaattorit määritellään tuettujen hankkeiden erityispiirteiden mukaan. Tukikelpoisia hanketyyppejä ovat muun muassa seuraavat: i) biologisesti aktiivisten pintojen lisääminen kaupunki- ja toiminnallisilla alueilla ja maaperän sulkemisen vähentäminen; ii) luontoon perustuvat kaupunki-investoinnit ja niihin liittyvät kasvillisuusratkaisut; iii) kestävät sadevesien hoitojärjestelmät, joihin sisältyy vihreää ja sinistä infrastruktuuria ja luontopohjaisia ratkaisuja; iv) kaupunkien ilmanlaadun parantaminen, mukaan lukien hajautetun ja lähienergian kehittäminen; v) perustetaan vähäpäästöisiä vyöhykkeitä, kestävä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										multimodaalista kaupunkiliikennettä, tehokkaita liikennesuunnitelmia ja kaupunkialueiden viheralueita; vi) energiaklusterin ja osuuskuntien kehittäminen; vii) uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen kaupungin energialähteenä; viii) joukkoliikenteeseen integroidun päästöttömän liikenneinfrastruktuurin (jalankulku, pyöräily) kehittäminen; ix) energiatehokkaiden valaistusteknologioiden käyttöönotto teillä ja julkisissa tiloissa; x) kansalaisille suunnattu koulutus ja tietoisuuden lisääminen tarpeesta muuttaa kaupungit kohti ilmastoneutraaliutta ilmastomuutokseen sopeutumisessa. X kohdan kustannukset eivät saa ylittää 10:tä prosenttia toimenpiteen B3.4.1 kustannuksista. Etusija on annettava kaupungeille, joissa tällaisia hanketyyppejä on otettu käyttöön tai aiotaan ottaa käyttöön. Kun hankkeet kohdennetaan edunsaajayhteisöille, on varmistettava, että hankkeet jakautuvat tasapuolisesti eri tahojen kesken maan väestö- ja maantieteellinen kattavuus huomioon ottaen. Lainan takaisinmaksusta aiheutuvat kustannukset eivät saa edellyttää lopullisilta edunsaajilta tai paikallishallinnoilta rahoitusosuuksia missään muodossa. Tätä säännöstä ei sovelleta investointihankkeisiin, jotka tuottavat asiaankuuluvia tuloja tai kustannussäästöjä.
B27L	B3.4.1 Investoinnit kaupunkien vihreään siirtymään	Tavoite	T2 – Kaikkien vihreisiin kaupunkikehityshankke		Lukumäärä	120	344	Q4	2025	Niiden tuensaajien kanssa tehtyjen sopimusten lukumäärä, jotka koskevat alamomentin B26L kriteerit täyttäviä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			isiin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen (laskettuna yhdistelmäperusteisesti)							investointeja.
B28L	B3.5 Pieni- ja keskituloisten asuntorakentamisen uudistus, rakennusten paremman energiatehokkuuden huomioon ottaminen	Välitavoite	Laki, jolla muutetaan 8 päivänä joulukuuta 2006 annettua lakia taloudellisesta tuesta vuokra-asuntojen, suoja-asuntojen, yösuojien, asunnottomien turvakotien, lämpölaitosten ja tilapäisten tilojen perustamiselle, ja josta seuraa muutoksia muihin lakeihin	Laki, jolla muutetaan 8 päivänä joulukuuta 2006 annettua lakia taloudellisesta tuesta vuokra-asuntojen, suoja-asuntojen, yösuojien, kodittomien turvakotien, lämmityslaitosten ja tilapäisten tilojen perustamiseen, ja josta seuraa muutoksia muissa laeissa, jotka osoittavat lain voimaantulon				Q2	2022	Lain muutoksella lisätään tukea investoinneille sellaisten rakennusten rakentamiseen, joiden energianormi on 20 prosenttia suurempi kuin lähes nollaenergiarakennus. Tukea korotetaan perusasuntoihin verrattuna 80 prosentista 95 prosenttiin pienituloisten kotitalouksien rakennusten osalta ja 35 prosentista 60 prosenttiin keskituloisten kotitalouksien osalta. Näitä säännöksiä sovelletaan kaikkiin julkisen tuen lähteisiin.
B29L	B3.5.1 Investoinnit energiatehokkaaseen asumiseen pieni- ja keskituloisissa kotitalouksissa	Tavoite	T1 – Ensimmäisen energiatehokkaan asuntoerän rakentaminen pieni- ja keskituloisille kotitalouksille		Lukumäärä	0	1544	Q2	2024	Loppuun saatettujen kohtuuhintaisten asuntojen määrä (pieni- ja keskituloisille). Investointien toteuttamisesta vastaavat paikallisviranomaiset ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistykset. Edunsaajayhteisöjen (paikallisviranomaiset ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistykset) kanssa allekirjoitetuissa sopimuksissa on täsmennettävä, että - vähintään 75 prosenttia näistä asunnoista on osoitettava hakijoille, jotka kuuluvat hakijoiden tulojen perusteella laaditun hakijoiden luettelon alempaan puoleen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										alenevassa järjestyksessä, ja - huoneistot on rakennettava energiatehokkuusnormin mukaisesti, joka on 20 prosenttia kunnianhimoisempi kuin Puolassa voimassa oleva energiatehokkuuden vähimmäisstandardi (lähes nollaenergiarakennusten standardi/NZEB). Tuensaajayhteisöt valitaan kaikille paikallisviranomaisille ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistyksille avoimilla läpinäkyvillä ja kilpailuun perustuvilla ehdotuspyynnöillä. Edunsaajayhteisöjen valintaperusteissa on erityisesti otettava huomioon tarve lisätä energiatehokkaiden asuntojen tarjontaa pieni- ja keskituloisille kotitalouksille. Etusija on annettava alueille, joilla tällaisia hankkeita on toteutettu tai aiotaan ottaa käyttöön. Kun hankkeet kohdennetaan edunsaajayhteisöille, on varmistettava, että hankkeet jakautuvat tasapuolisesti eri tahojen kesken maan väestö- ja maantieteellinen kattavuus huomioon ottaen. Tästä toimenpiteestä ei saa aiheutua asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Jos uusia rakennustoimia toteutetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										herkillä alueilla tai niiden läheisyydessä (mukaan lukien suojelualueiden Natura 2000 -verkosto, Unescon maailmanperintökohteet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset alueet sekä muut suojelualueet), on noudatettava luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 3 kohtaa ja 12 artiklaa sekä lintudirektiivin 5 artiklaa ja tehtävä ympäristövaikutusten arviointi tai seulonta, jos YVA-direktiivissä niin edellytetään. Kaikkien tämän osa-alueen puitteissa rahoitettavien investointihankkeiden, joista on tehtävä YVA-päätös, on oltava direktiivin 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, mukaisia. Kaikki uudet hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia, on hyväksyttävä ympäristöä ja sen suojelua koskevien tietojen antamisesta, yleisön osallistumisesta ympäristönsuojeluun ja ympäristövaikutusten arviointiin annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna kyseisen lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 30 päivänä maaliskuuta annetulla lailla, nojalla. Puolalle 23 päivänä helmikuuta 2021 tiedoksi annettujen suuntaviivojen ”Ohjeet korjaavista toimista EU:n rahastoista yhteisrahoitettuihin hankkeisiin, joihin rikkomus on vaikuttanut 2016/2046” (viite Ares(2021)1423319) määräykset on otettava huomioon pantaessa täytäntöön kaikkia investointihankkeita, joista on haettu tai myönnetty ympäristöpäätöstä tai rakennus- tai kehittämis lupaa ennen 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										lain voimaantuloa.
B30L	B3.5.1 Investoinnit energiatehokkaaseen asumiseen pieni- ja keskituloisissa kotitalouksissa	Tavoite	T2 – Toisen energiatehokkaiden asuntojen erän rakentaminen pieni- ja keskituloisille kotitalouksille		Lukumäärä	1544	6485	Q2	2025	Loppuun saatettujen kohtuuhintaisten asuntojen määrä (pieni- ja keskituloisille). Investointien toteuttamisesta vastaavat paikallisviranomaiset ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistykset. Edunsaajayhteisöjen (paikallisviranomaiset ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistykset) kanssa allekirjoitetuissa sopimuksissa on täsmennettävä, että - vähintään 75 prosenttia näistä asunnoista on osoitettava hakijoille, jotka kuuluvat hakijoiden tulojen perusteella laaditun hakijoiden luettelon alempaan puoleen alenevassa järjestyksessä, ja - huoneistot on rakennettava energiatehokkuusnormin mukaisesti, joka on 20 prosenttia kunnianhimoisempi kuin Puolassa voimassa oleva energiatehokkuuden vähimmäisstandardi (lähes nollaenergiarakennusten standardi/NZEB). Tuensaajayhteisöt on valittava kaikille paikallisviranomaisille ja paikallisille asuntoyhdistyksille avoimilla läpinäkyvillä ja kilpailuun perustuvilla ehdotuspyynnöillä. Edunsaajayhteisöjen valintaperusteissa on erityisesti otettava huomioon tarve lisätä energiatehokkaiden asuntojen tarjontaa pieni- ja keskituloisille kotitalouksille.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										Etusija on annettava alueille, joilla tällaisia hankkeita on toteutettu tai aiotaan ottaa käyttöön. Kun hankkeet kohdennetaan edunsaajayhteisöille, on varmistettava, että hankkeet jakautuvat tasapuolisesti eri tahojen kesken maan väestö- ja maantieteellinen kattavuus huomioon ottaen. Tästä toimenpiteestä ei saa aiheutua asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Jos uusia rakennustoimia toteutetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta herkillä alueilla tai niiden läheisyydessä (mukaan lukien suojelualueiden Natura 2000 -verkosto, Unescon maailmanperintökohteet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset alueet sekä muut suojelualueet), on noudatettava luontotyypidirektiivin 6 artiklan 3 kohtaa ja 12 artiklaa sekä lintudirektiivin 5 artiklaa ja tehtävä ympäristövaikutusten arviointi tai seulonta, jos YVA-direktiivissä niin edellytetään. Kaikkien tämän osa-alueen puitteissa rahoitettavien investointihankkeiden, joista on tehtävä YVA-päätös, on oltava direktiivin 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, mukaisia. Kaikki uudet hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia, on hyväksyttävä ympäristöä ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										sen suojelua koskevien tietojen antamisesta, yleisön osallistumisesta ympäristönsuojeluun ja ympäristövaikutusten arviointiin annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna kyseisen lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 30 päivänä maaliskuuta annetulla lailla, nojalla. Puolalle 23 päivänä helmikuuta 2021 tiedoksi annettujen suuntaviivojen ”Ohjeet korjaavista toimista EU:n rahastoista yhteisrahoitetuille hankkeille, joihin rikkomus on vaikuttanut 2016/2046” (viite Ares(2021)1423319) määräykset on otettava huomioon pantaessa täytäntöön kaikkia investointihankkeita, joista on haettu tai myönnetty ympäristöpäätöstä tai rakennus- tai kehittämis lupaa ennen 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun lain voimaantuloa.
B31L	B3.5.1 Investoinnit energiatehokkaaseen asumiseen pieni- ja keskituloisissa kotitalouksissa	Tavoite	Energiatehokkaiden asuntojen kolmannen erän valmistuminen pieni- ja keskituloisille kotitalouksille		Lukumäärä	6485	12 355	Q2	2026	Loppuun saatettujen kohtuuhintaisten asuntojen määrä (pieni- ja keskituloisille). Investointien toteuttamisesta vastaavat paikallisviranomaiset ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistykset. Edunsaajayhteisöjen (paikallisviranomaiset ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistykset) kanssa allekirjoitetuissa sopimuksissa on täsmennettävä, että - Vähintään 75 prosenttia näistä asunnoista on osoitettava hakijoille, jotka kuuluvat hakijoiden tulojen perusteella laaditun hakijoiden luettelon alemmaan puoleen alenevassa järjestyksessä, ja - huoneistot on rakennettava

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										energiatehokkuusnormin mukaisesti, joka on 20 prosenttia kunnianhimoisempi kuin Puolassa voimassa oleva energiatehokkuuden vähimmäisstandardi (lähes nollaenergiarakennusten standardi/NZEB). Tuensaajayhteisöt valitaan kaikille paikallisviranomaisille ja sosiaalisen asuntotuotannon yhdistyksille avoimilla läpinäkyvillä ja kilpailuun perustuvilla ehdotuspyynnöillä. Edunsaajayhteisöjen valintaperusteissa on erityisesti otettava huomioon tarve lisätä energiatehokkaiden asuntojen tarjontaa pieni- ja keskituloisille kotitalouksille. Etusija on annettava alueille, joilla tällaisia hankkeita on toteutettu tai aiotaan ottaa käyttöön. Kun hankkeet kohdennetaan edunsaajayhteisöille, on varmistettava, että hankkeet jakautuvat tasapuolisesti eri tahojen kesken maan väestö- ja maantieteellinen kattavuus huomioon ottaen. Tästä toimenpiteestä ei saa aiheutua asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon toimenpiteen kuvaus ja elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Jos uusia rakennustoimia toteutetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta herkillä alueilla tai niiden läheisyydessä (mukaan lukien suojelualueiden Natura 2000 -verkosto, Unescon

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										maailmanperintökohteet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset alueet sekä muut suojelualueet), on noudatettava luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 3 kohtaa ja 12 artiklaa sekä lintudirektiivin 5 artiklaa ja tehtävä ympäristövaikutusten arviointi tai seulonta, jos YVA-direktiivissä niin edellytetään. Kaikkien tämän osa-alueen puitteissa rahoitettavien investointihankkeiden, joista on tehtävä YVA-päätös, on oltava direktiivin 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, mukaisia. Kaikki uudet hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia, on hyväksyttävä ympäristöä ja sen suojelua koskevien tietojen antamisesta, yleisön osallistumisesta ympäristönsuojeluun ja ympäristövaikutusten arviointiin annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna kyseisen lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 30 päivänä maaliskuuta annetulla lailla, nojalla. Puolalle 23 päivänä helmikuuta 2021 tiedoksi annettujen suuntaviivojen ”Ohjeet korjaavista toimista EU:n rahastoista yhteisrahoitetuille hankkeille, joihin rikkomus on vaikuttanut 2016/2046” (viite Ares(2021)1423319) määräykset on otettava huomioon pantaessa täytäntöön kaikkia investointihankkeita, joista on haettu tai myönnetty ympäristöpäätöstä tai rakennus- tai kehittämislupaa ennen 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun lain voimaantuloa.

C. KOMPONENTTI C: DIGITAALINEN MUUTOS

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman komponentissa C käsitellään useita haasteita. Ensinnäkin kaupunki- ja maaseutualueiden väliset erot yhteyksien ja nopeiden ja luotettavien sekä kiinteiden että liikkuvien internetyhteyksien saatavuudessa; toiseksi digitaalisten palvelujen nopeamman ja turvallisemman käytön tarve julkisella sektorilla; kolmanneksi kohdennetun digitaalisen koulutusstrategian puute kävi selvästi ilmi opiskelijoiden ja opettajien riittämättömistä digitaalisista taidoista ja tieto- ja viestintäteknisistä laitteista covid-19-pandemian aikana. Lisäksi on tarpeen lisätä julkisen tietojärjestelmän kyberturvallisuutta, jotta kyberhyökkäyksiin ja turvallisuuspoikkeamiin voidaan reagoida nopeasti.

Komponentilla pyritään nopeuttamaan maan digitalisaatioprosessia julkisen sektorin, talouden ja yhteiskunnan digitalisaation avulla. Siihen kuuluu erityistavoitteidensa mukaisesti kolme osa-aluetta: nopeiden internetyhteyksien saatavuuden parantaminen (C1) sähköisten palvelujen kehittäminen ja vakiinnuttaminen, edellytysten luominen digitaalisten läpimurtoteknologioiden kehittämiselle julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa sekä julkisten laitosten, kansalaisten ja yritysten välisen viestinnän parantaminen (C2) kybertoimintaympäristön turvallisuuden parantaminen, tietojenkäsittelyinfrastruktuurin turvaaminen ja turvallisuuspalvelujen infrastruktuurin digitalisointi (C3).

Komponentin puitteissa kehitetyillä uudistuksilla ja investoinneilla pyritään vastaamaan kolmeen Puolalle kahden viime vuoden aikana annettuun maakohtaiseen suositukseen, jotka koskevat tarvetta keskittää investointeihin liittyvä talouspolitiikka digitaaliseen infrastruktuuriin (maakohtainen suositus 3, 2019) ja digitaaliseen siirtymään (maakohtainen suositus 3, 2020); sekä tarpeesta parantaa digitaalisia taitoja ja edistää sekä yritysten että julkishallinnon digitalisaatiota (maakohtainen suositus 2, 2020).

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti.

Tämän komponentin odotetaan edistävän digitaalista siirtymää kehittämällä seuraavan sukupolven laajakaistainfrastruktuuria, tehostamalla digitaalisten välineiden käyttöä julkisella sektorilla ja parantamalla tietoteknistä osaamista yhteiskunnassa (yritykset, julkishallinto, opettajat ja opiskelijat). Se edistää kyberturvallisuuden optimointia, tietojenkäsittelyn tehokkuutta ja turvallisuudesta vastaavien valtion viranomaisten infrastruktuurin parantamista. Lisäksi innovatiivisten seuraavan sukupolven pilvipalveluratkaisujen mahdollinen käyttöönotto luo vakaita ja kestäviä pilvipalveluinfrastruktuureja.

C.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Komponentissa toteutetaan kolme uudistusta ja viisi investointia avustusosuuden puitteissa.

C1.1 Verkkoinfrastruktuurin kehittämisen helpottaminen nopeiden internetyhteyksien yleisen saatavuuden varmistamiseksi

Uudistuksella pyritään takaamaan nopeiden internet- ja digitaalisten palvelujen yleinen saatavuus kaikkialla Puolassa, mukaan lukien niin sanotut valkoiset pisteet, joissa ei ole suuren kapasiteetin laajakaistainfrastruktuuria.

Tämä tavoite on saavutettava ensinnäkin poistamalla lainsäädännöllisiä esteitä laajakaistainvestoinnilta ja toiseksi yhdenmukaistamalla kansallinen lainsäädäntö 25 päivänä

maaliskuuta 2021 hyväksytyn EU:n laajuisen yhteenliitettävyyssvälineistön kanssa. Kyseessä on joukko parhaita käytäntöjä, joilla edistetään erittäin suuren kapasiteetin verkkojen (VHCN) käyttöönottoa ja käyttöönottoa. Lainsäädäntömuutoksilla muun muassa muutetaan televiestintäinfrastruktuuriluettelosta annettua asetusta ja keskitettyä tietopistejärjestelmää (SIP) koskevaa asetusta.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

C1.1.1 Erittäin nopeiden Internet-yhteyksien saatavuuden varmistaminen valkoisissa pisteissä

Tämän investoinnin tavoitteena on edellä mainitun uudistuksen mukaisesti lisätä niiden kotitalouksien määrää, jotka kuuluvat 931 000 yksikön kiinteään laajakaistaverkkoon ja jotka keskittyvät seuraavan sukupolven valkeisiin seuraavan sukupolven liityntäverkkoihin (NGA), joilla ei tällä hetkellä ole suuren kapasiteetin laajakaistainfrastruktuuria ja joilla markkinat eivät todennäköisesti lähitulevaisuudessa tarjoa loppukäyttäjille verkkoa, joka tarjoaa 100 Mbit/s siirtonopeuden latausnopeudella, jotta saavutetaan vähintään 80 prosenttia kotitalouksista, joiden kapasiteetti on 100 Mbit/s, ja mahdollisuus lisätä sitä gigabittikapasiteettiin. Investointi jakautuu kolmeen tavoitteeseen: ensimmäisenä tavoitteena on saavuttaa 100 000 kotitaloutta joulukuuhun 2024 mennessä, toisena tavoitteena on saavuttaa joulukuuhun 2025 mennessä 400 000 kotitaloutta ja viimeisenä tavoitteena saavuttaa 30. kesäkuuta 2026 mennessä loput 431,000 kotitaloutta.

”Ei merkittävää haittaa” -edellytysten noudattamiseksi on tehtävä ilmatoriski- ja haavoittuvuusarviointi, kun sitä edellytetään asiaa koskevassa lainsäädännössä ja tämän lainsäädännön nojalla täytäntöönpantavissa välttämättömissä sopeutumisratkaisuisia.

Kaikissa infrastruktuuri-investoinneissa vähintään 70 prosenttia rakennus- ja purkujätteestä on käytettävä uudelleen tai kierrätettävä teknisten ohjeiden ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01) mukaisesti.²⁸

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa

Tämä laaja uudistus kattaa useita osa-alueita, joilla edistetään Puolan yhteiskunnan digitalisaatiota digitaalisista julkisista palveluista kansalaisten ja työntekijöiden digitaaliseen koulutukseen.

²⁸Toimenpiteessä edellytetään erityisesti, että rakennustöitä toteuttavien talouden toimijoiden on varmistettava, että vähintään 70 prosenttia (painon mukaan laskettuna) rakennustyömaalla tuotetusta vaarattomasta rakennus- ja purkujätteestä (lukuun ottamatta jätteistä annetun neuvoston direktiivin 75/442/EY 1 artiklan a alakohdan mukaisen jäteluettelon laatimisesta tehdyn komission päätöksen 94/3/EY ja vaarallisista jätteistä annetun neuvoston direktiivin 91/689/EY 1 artiklan 4 kohdan mukaisen vaarallisten jätteiden luettelon laatimisesta tehdyn neuvoston päätöksen 94/904/EY korvaamisesta 3 päivänä toukokuuta 2000 tehdyllä päätöksellä 2000/532/EY (tiedoksiannettu numerolla C(2000) 1147) perustetun Euroopan jäteluettelon luokassa 17 05 04 tarkoitettua luonnosta peräisin olevaa ainetta) valmistellaan uudelleenkäyttöä varten, kierrätys ja muu materiaalien hyödyntäminen, mukaan lukien maantäyttötoimet, joissa jätettä käytetään korvaamaan muita materiaaleja, jätehierarkian ja EU:n rakennus- ja purkujätteen käsittelyä koskevan pöytäkirjan mukaisesti.

Digitaalisten sovellusten laajentamista julkisella sektorilla tuetaan lainsäädäntömuutoksilla, joilla edistetään sähköistä viestintää julkisten laitosten, yritysten ja kansalaisten välillä. Ensimmäinen koskee julkisyhteisöjen harjoittaman toiminnan tietokoneistamisesta julkisten hallinnollisten asiakirjojen ja prosessien digitoimiseksi 17 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain muuttamista. Toisella muutetaan tavaroiden ja palvelujen verotuksesta 11 päivänä maaliskuuta 2004 annettua lakia sähköisessä muodossa annettujen strukturoitujen laskujen tietojen käytön osalta siten, että otetaan käyttöön velvollisuus laatia ja vastaanottaa sähköisiä laskuja kansallisen sähköisen laskujärjestelmän kautta.

Digitaalisten taitojen kehittämisen perustana on digitaalisten taitojen kehittämisohjelman perustaminen ja täytäntöönpano. Ohjelmassa määritellään kattavat pitkän aikavälin vaatimukset, joilla tuetaan digitaalisten taitojen kehittämistä ja seuranta virallisessa, epävirallisessa ja arkioppimisessa. Digitaalisten taitojen kehittämiskeskuksen perustaminen ja toiminta on määriteltävä selkeästi ohjelmassa. Asiakirja on laadittava käyttäen usean sidosryhmän lähestymistapaa.

Koulutuksen alalla keskeisenä tekijänä koulutuksen digitalisoinnin edistämisessä on määritellä sitovat vähimmäisvaatimukset, joiden avulla koulut varustetaan digitaalisilla infrastruktuureilla. Pakolliset ohjeet laaditaan yhteistyössä paikallishallinnon kanssa ja laajaa sidosryhmien ryhmää kuullen, ja niissä on varmistettava tieto- ja tietotekniikkalaitteiden vähimmäistaso kaikissa Puolan kouluissa.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2024 mennessä.

C2.1.1 Julkiset sähköiset palvelut, hallinnon ja talouden alojen toimintaa parantavat tietotekniset ratkaisut sekä läpimurtoteknologiat julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa

Julkisten sähköisten palvelujen käytön lisäämiseksi tämän investoinnin yhteydessä on toteutettava seuraavat paketit:

- julkishallinnon sähköisten palvelujen kehittäminen, jotta kansalaiset voivat käsitellä hallinnollisia asioita verkossa;
- julkishallinnon tietoteknisten järjestelmien rakentaminen tai kehittäminen, jotta virkamiehet voivat digitalisoida toimintansa;
- rakentamiseen ja aluesuunnitteluun liittyvien hallinnollisten menettelyjen digitalisointi;
- kansallisen verohallinnon palvelujen ja prosessien digitalisointi, mukaan lukien laskujen sähköisen jakelun toteuttaminen yrityksissä (kansallinen sähköinen laskutusjärjestelmä);
- maatalouden digitalisointi, mukaan lukien geomatiikan ja satelliittiseurannan toteuttaminen maataloudessa ja maatalousmaan digitaalisen todentamisjärjestelmän käyttöönotto;
- otetaan käyttöön testausyhteistyömekanismeja, joilla edistetään läpimurtoteknologioiden kehittämistä ja levittämistä, esimerkiksi portaalisissa, jossa älykkäät kaupunkipalvelut yhdistetään tekoälyyn ja esineiden internetiin perustuviin sovelluksiin.

Erityisesti odotetaan 39 hankkeen kehittämistä, jotta voidaan muun muassa rakentaa yhdeksän uutta tai laajennettua julkista datan jakamis- ja verkkopalvelualustaa. 30 uuden tai laajennetun julkisen tietojärjestelmän rakentaminen; 65 uuden, muutetun tai integroidun julkisen sähköisen palvelun käyttöönotto; 400 sähköisen palvelun tarjoaminen, mukauttaminen ja

laajentaminen, mukaan lukien API-palvelut uusilla tai laajennetuilla alustoilla, sekä kolmen testiyhteistyömekanismin käyttöönotto läpimurtoteknologioiden käytön edistämiseksi. Kaikilla uusilla tai parannetuilla sähköisillä palveluilla, joissa on graafinen käyttöliittymä, odotetaan olevan vähintään neljäs kypsyyssaste eli täydellinen sähköinen tapausten käsittely (maksutapahtumataso viisivaiheisessa kypsyyssmallissa).

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

C2.1.2 Tasapuoliset toimintaedellytykset kouluille, joissa on mobiilimultimedialaitteet – laitevaatimusten täyttämiseen liittyvät investoinnit

Tieto- ja viestintätekniikan laitteita koskevien sitovien vähimmäisvaatimusten mukaisesti investoinnilla on tarkoitus tarjota kaikille Puolan kouluille uusimmat multimedialaitteet, joita opettajat ja opiskelijat voivat käyttää. Tavoitteena on mahdollistaa digitaalitekniikan käyttö samantasoisessa oppimisessa kussakin ala- ja yläasteessa Puolassa, ja tavoitteena on tarjota kannettavia tietokoneita ohjelmistoinen vähintään 90 prosentille opettajista ja saavuttaa enintään kuusi oppilasta yhtä kannettavaa tietokonetta kohden, yhteensä vähintään 1 200 000 kannettavaa tietokonetta.

Jotta tieto- ja viestintätekniikan laitteet täyttäisivät ”ei merkittävää haittaa” -ehdot, niiden on täytettävä direktiivin 2009/125/EY mukaisesti palvelimille ja tiedontallennukselle tai tietokoneille ja tietokonepalvelimille tai elektronisille näytöille asetetut energiaan ja materiaalihokkuuteen liittyvät vaatimukset. Tieto- ja viestintätekniikan laitteet eivät myöskään saa sisältää direktiivin 2011/65/EU liitteessä II lueteltuja rajoitettuja aineita.

Käytössä on oltava jätehuoltosuunnitelma, jolla varmistetaan sähkö- ja elektroniikkalaitteiden mahdollisimman suuri kierrätys käyttöään lopussa, mukaan lukien kierrätyskumppaneiden kanssa tehtävät sopimukset, rahoitusennusteiden huomioon ottaminen tai viralliset hankeasiakirjat. Laitteen käyttöään päätyttyä on suoritettava valmistelu-, hyödyntämis- tai kierrätystoimia tai asianmukaista käsittelyä, mukaan lukien kaikkien nesteiden poistaminen ja valikoiva käsittely direktiivin 2012/19/EU liitteen VII mukaisesti.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. syyskuuta 2025 mennessä.

C2.1.3 E-pätevydet

Kouluttamalla vähintään 380 000 ihmistä Puola pyrkii lisäämään digitaalisten taitojen yleistä tasoa yhteiskunnassa ja parantamaan maan digitalisaatioprosessia. Näistä 40 prosenttia on kansalaisia, jotka tarvitsevat digitaalisia perustaitoja, 20 prosenttia on virkamiehiä, 20 prosenttia on syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia ja loput 20 prosenttia koostuu perus- ja keskitason koulutuksen saavista kouluttajista ja opettajista. Tähän viimeiseen luokkaan eivät kuulu päiväkotien henkilöstö, joka tukee lainainvestointeja tieto- ja viestintätekniikan laitteisiin ja infrastruktuuriin, joita varten on tarkoitus järjestää lisäkoulutusta.

Osana investointia digitaalipolitiikan täytäntöönpanoa tukevista asiantuntijoista, neuvonantajista ja digitaalialan asiantuntijoista koostuva digitaalisten taitojen kehittämisskeskus perustetaan digitalisaatiosta vastaavan ministerin virkaan.

Lisäksi perustetaan digitaalisten koordinaattorien verkosto tukemaan kutakin kuntaa (*gmina*) digitalisointiprosessin organisoinnissa yhteensä vähintään 2 477 koordinaattorille (keskimäärin yksi kuntaa kohden riippuen elementeistä, kuten kunnan koosta, kansalaisten lukumäärästä, digitaalisten taitojen tasosta ja tietokonelaitteiden kysynnästä).

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

C3.1 Tietojärjestelmien kyberturvallisuuden parantaminen, tietojenkäsittelyinfrastruktuurin vahvistaminen ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi

Uudistuksessa keskitytään kolmeen erityistavoitteeseen, jotka mahdollistavat tietojärjestelmien turvallisuusratkaisujen toteuttamisen: kansallisen kyberturvallisuusjärjestelmän kehittäminen; valmiudet ehkäistä tehokkaasti turvapoikkeamia ja reagoida niihin; kyberturvallisuutta koskevan sosiaalisen tietoisuuden lisääminen. Nämä tavoitteet on saavutettava tekemällä muutoksia 5 päivänä heinäkuuta 2018 annettuun kansallista kyberturvallisuusjärjestelmää koskevaan asetukseen ja 11 päivänä syyskuuta 2018 annettuun valtioneuvoston asetukseen keskeisistä palveluista.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi

Investointi koostuu neljästä eri osasta: i) kyberturvallisuus; ii) tietojenkäsittelyn infrastruktuuri; iii) lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi ja iv) pilvi- ja reunalaskentaratkaisut.

Kyberturvallisuuden (i)) osalta toteutetaan kahdeksan yksittäistä hanketta, joiden tarkoituksena on

- Perustetaan seitsemän alueellisen kyberturvallisuuskeskuksen verkosto (RegioSOC);
- Verkoston perustaminen yhteensä seitsemälle alakohtaiselle tietoturvapoikkeamiin reagoivalle työryhmälle verkko- ja tietoturvadirektiivissä tarkoitetuilla avainaloilla: energia, liikenne, terveydenhuolto, pankkitoiminta, rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurit, digitaalinen infrastruktuuri ja vesihuolto;
- 385 kansallisen kyberturvallisuusyhteisön liittäminen integroituun kyberturvallisuuden hallintajärjestelmään;
- Luodaan vähintään 30 turvallisuustoimintakeskuksen verkosto kansallista turvallisuutta varten ja nykyaikaistetaan olemassa olevia keskuksia;
- Toteutetaan ohjelma 600 henkilön uudelleen kouluttamiseksi kyberturvallisuuden alalla, mukaan lukien muun muassa nykyinen henkilöstö;
- Toteutetaan ohjelma, jolla vahvistetaan järjestelmällisesti vähintään 30 toimijaa, jotka käyttävät operatiivista teknologiaa teollisuuden valvontajärjestelmissä;
- Tuetaan 400 toimijaa tietotekniikkaa ja operatiivista teknologiaa käyttävien kyberturvallisuusinfrastruktuurien parantamisessa ja laajentamisessa sekä palomuurien ja kyberturvallisuusjärjestelmien hankinnassa;
- Kyberturvallisuuden pelastusryhmien verkoston perustaminen voivodikuntien tasolla tukemaan julkisia elimiä poikkeamien käsittelyssä ja toipumisessa ja tarjoamaan paikallis- ja alueviranomaisille kyberturvallisuutta koskevaa koulutusta (vähintään 440 pelastusryhmää ja paikallis- ja alueviranomaisten ryhmiä koulutettu).

ii) datainfrastruktuurin osalta on luotava kolme vakiomuotoista datankäsittelykeskusta, jotka tarjoavat energiatehokasta ja laajennettavissa olevaa kriittistä infrastruktuuria, jotta tieto- ja viestintätekniisille järjestelmille voidaan tarjota esteettömiä digitaalisia palveluja ja suojattu infrastruktuuri. Keskusten on noudatettava datakeskusten energiatehokkuutta koskevia eurooppalaisia käytäntöjä erityisesti seuraavilla aloilla:

- *3.2.8 Kestävä energian käyttö:* datakeskusten tarvitsemasta energiasta on hankittava sopimus uusiutuvista energialähteistä;

- 3.2.11 *Vaihtoehtoiset sähköntuotantoteknologiat*: suunnitteilla on uusiutuvien energialähteiden asentaminen datakeskuksiin ja vetypolttokennoteknologian käyttö;
- 3.3.2. *Monikerroksisen häiriönsietokyvyn käyttöönotto*: datakeskusten odotetaan parantavan virransyöttöjärjestelmän luotettavuutta rakentamalla uusia varavirtalähteitä, kuten kaasuturbiineja ja vetypolttokennoja.

”Ei merkittävää haittaa” -edellytysten noudattamiseksi datakeskusten rakentamisesta ja kunnostamisesta on tehtävä ympäristöriski- ja haavoittuvuusarviointi ja kaikki tarvittavat sopeutusratkaisut on toteutettava. Kaikissa infrastruktuuri-investoinneissa vähintään 70 prosenttia rakennus- ja purkujätteestä on käytettävä uudelleen tai kierrätettävä teknisten ohjeiden ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01) mukaisesti.

iii) Turvallisuudesta vastaavien valtion yksiköiden infrastruktuurin optimointi käsittää neljä hanketta, joilla pyritään yhdistämään erilaisia hälytys- ja varoitusjärjestelmiä ja parantamaan valtion viranomaisten, kuten poliisin, palomiesten ja paikallisviranomaisten, välistä yhteistyötä.

Pilvi- ja reunalaskentaratkaisujen käyttöönoton osalta Puolan odotetaan osallistuvan mahdolliseen Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen (IPCEI), joka koskee seuraavan sukupolven pilvipalveluinfrastruktuuria ja -palveluja. Tarkoituksena on tukea kehittyneiden T & K-hankkeiden kehittämistä ja ensimmäistä teollista käyttöönottoa kohti pilvipalvelujen kautta tapahtuvan tietojenkäsittelyn tulevaisuutta.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2026 mennessä.

C.2 Avustusmuotoisen tuen seuranta ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Vuosineljännes	Vuosi	
C1G	C1.1 Verkkoinfrastruktuurin kehittämisen helpottaminen nopeiden internetyhteyksien yleisen saatavuuden varmistamiseksi	Välitavoite	Pääministerin kanslian laatima kehys laajakaistahankkeiden yhteisrahoittamiseksi valkoisilla seuraavan sukupolven liittytään alueilla, joilla ei tällä hetkellä ole NGA-verkkoa	Kehyksen julkaiseminen pääministerin kansliassa ja Digital Poland -hankekeskustelun verkkosivuilla				Q2	2022	Kehyksen perustaminen seuraavan ehdotuspyynnön pohjalta. Kehykseen on sisällyttävä säännöksiä, joilla varmistetaan, että tämän toimenpiteen mukaisesti tuettuja hankkeita koskevia teknisiä ohjeita (2021/C58/01) noudatetaan kaikilta osin käyttämällä kestävyysarviointia, poissulkemislupaa ja asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevaa vaatimusta.
C2G	C1.1 Verkkoinfrastruktuurin kehittämisen helpottaminen nopeiden internetyhteyksien yleisen saatavuuden varmistamiseksi	Välitavoite	Televiestintäinfrastruktuurien ja -palvelujen vuosittainen inventaariota koskevan digitalisointia koskevan ministerin asetuksen muuttaminen	Asetuksen muutoksen säännös, josta käy ilmi voimaantulo				Q1	2023	Televiestintäinfrastruktuurien ja -palvelujen kansallista inventaariota koskevan asetuksen muutos tulee voimaan, jotta voidaan paremmin yksilöidä alat, jotka tarvitsevat lisätukea julkisista tukitoimista.
C3G	C1.1 Verkkoinfrastruktuurin kehittämisen helpottaminen nopeiden internetyhteyksien yleisen saatavuuden varmistamiseksi	Välitavoite	Pääministeri muuttaa keskitettyä tiedotuspistettä koskevaa asetusta	Asetuksen muutoksen säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2022	Keskitettyä tietopistettä koskevan asetuksen muutos tulee voimaan, jotta operaattorit saisivat laajemmin tietoa infrastruktuureista, joita voidaan käyttää televiestintäinvestointeihin, ja jotta voidaan tarjota paremmin soveltuvia suunnitteluvälineitä.
C4G	C1.1.1 Erittäin nopeiden Internet-yhteyksien saatavuuden varmistaminen valkoisissa pisteissä	Tavoite	T1 – Niiden kotitalouksien lukumäärä (asunnot), joilla on uusi laajakaistainen internetyhteys, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus		Lukumäärä	0	100 000	Q4	2024	Kansallisen laajakaistasuunnitelman ja eurooppalaisesta gigabitteilyhteiskunnasta annetun komission tiedonannon mukaisesti tavoitteena on, että valkoisilla alueilla, joilla ei tällä hetkellä ole

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			nostaa gigabittikapasiteettiin)							NGA-verkkoa ja joilla markkinat eivät todennäköisesti tarjoa loppukäyttäjille lähitulevaisuudessa 100 Mbps verkkoyhteyttä, vähintään 100 000 uutta kotitaloutta saa laajakaistaisen internetyhteyden, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin). Investointi on toteutettava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, jätehuoltoon ja ympäristöriskien arviointiin liittyvien vaatimusten osalta.
C5G	C1.1.1 Erittäin nopeiden Internet-yhteyksien saatavuuden varmistaminen valkoisissa pisteissä	Tavoite	T2 – Niiden uusien kotitalouksien lukumäärä (asunnot), joilla on laajakaistainen internetyhteys, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin)		Lukumäärä	100 000	500 000	Q4	2025	Kansallisen laajakaistasuunnitelman ja eurooppalaisesta gigabittiyhteiskunnasta annetun komission tiedonannon mukaisesti tavoitteena on, että valkoisilla alueilla, joilla ei tällä hetkellä ole NGA-verkkoa ja joilla markkinat eivät todennäköisesti tarjoa loppukäyttäjille lähitulevaisuudessa 100 Mb/s verkkoyhteyttä, kumulatiivisesti vähintään 500 000 uutta kotitaloutta saa laajakaistaisen internetyhteyden, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin). Investointi on toteutettava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, jätehuoltoon ja ympäristöriskien arviointiin liittyvien vaatimusten osalta.
C6G	C1.1.1 Erittäin nopeiden Internet-yhteyksien	Tavoite	T3 – Niiden uusien kotitalouksien lukumäärä		Lukumäärä	500 000	931 000	Q2	2026	Kansallisen laajakaistasuunnitelman ja eurooppalaisesta

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	saatavuuden varmistaminen valkoisissa pisteissä		(asunnot), joilla on laajakaistainen internetyhteys, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin)							gigabittiyhteiskunnasta annetun komission tiedonannon mukaisesti tavoitteena on, että valkoisilla alueilla, joilla ei tällä hetkellä ole NGA-verkkoa ja joilla markkinat eivät todennäköisesti tarjoa loppukäyttäjille lähitulevaisuudessa 100 Mb/s verkkoyhteyttä, kumulatiivisesti vähintään 931 000 uutta kotitaloutta saa laajakaistaisen internetyhteyden, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin). Investointi on toteutettava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, jätehuoltoon ja ympäristöriskien arviointiin liittyvien vaatimusten osalta.
C7G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Julkisia tehtäviä hoitavien yksiköiden toiminnan tietokoneistamisesta 17 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain muuttaminen – asiakirjojen oletusarvoisen digitaalisen muodon ja sähköisen palvelumuodon käyttöönotto sekä hallinnollisten prosessien digitalisointi	Säädöksen muutoksen voimaantuloa koskeva säännös				Q4	2023	Julkisia tehtäviä hoitavien yksiköiden toiminnan tietokoneistamisesta 17 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain muutoksen voimaantulo. Pääministerin kanslia vastaa tämän lain valmistelusta ja hyväksymisestä.
C8G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Muutos tavara- ja palveluverosta (strukturoidujen laskujen käyttö) 11 päivänä maaliskuuta 2004 annettuun lakiin – strukturoidujen sähköisten laskujen käyttöönotto talousmarkkinoilla ja	Säädöksen muutoksen voimaantuloa koskeva säännös				Q2	2024	Tavara- ja palveluverosta 11 päivänä maaliskuuta 2004 annetun lain muutoksen (strukturoidujen laskujen käyttö) voimaantulo. Sähköisten laskujen käyttö säädetään pakolliseksi. Tämän muutetun lain valmistelusta ja hyväksymisestä vastaava valtion elin on valtiovarainministeriö.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			velvollisuus laatia ja vastaanottaa ne kansallisen sähköisen laskujärjestelmän kautta							
C9G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Sitovat vähimmäisvaatimukset kaikkien koulujen varustamiseksi digitaalisella infrastruktuurilla, joka mahdollistaa digitaalitekniikan käytön samantasoisessa oppimisessa kussakin koulussa	Opetus- ja tiedeministeriön hyväksymät standardit				Q3	2022	Sellaisten sitovien standardien hyväksyminen, jotka koskevat koulujen varustamista digitaalisella infrastruktuurilla, jonka odotetaan olevan pakollinen kaikille kouluille, jotta saavutetaan sama digitaalisen infrastruktuurin taso. Standardien kehittämisestä on kuultava laajaa sidosryhmien ryhmää ja paikallishallintoa. Opetus- ja tiedeministeriö vastaa tämän asetuksen valmistelusta ja antamisesta.
C10G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Ministerineuvoston päätöslauselma digitaalisten taitojen kehittämisohjelmasta, jolla hallitaan digitaalisten taitojen kehittämistä ja kansalaisten ja työntekijöiden digitaalista koulutusta eri aloilla, tulee voimaan. Tähän sisältyy digitaalisten taitojen kehittämiskeskuksen perustaminen.	Ministerineuvoston päätöslauselman sisältyvä määräys, jossa todetaan sen voimaantulo				Q3	2022	Ministerineuvoston päätöslauselma digitaalisten taitojen kehittämisohjelmasta (joka on vuoteen 2030 ulottuva monivuotinen ohjelma) tulee voimaan, mukaan lukien kehityspolitiikan periaatteista annetun lain mukaiset täytäntöönpanosuunnitelma, arviointi- ja seurantatoimenpiteet. Ohjelmaa kehitetään useita sidosryhmiä käsittävän lähestymistavan mukaisesti. Ohjelmalla perustetaan muun muassa digitaalisten taitojen kehittämiskeskus ja digitaalisten taitojen kehittämispolitiikka.
C11G	C2.1.1 Julkiset sähköiset palvelut, hallinnon ja talouden alojen toimintaa parantavat tietotekniset ratkaisut sekä läpimurtoteknologiat julkisella sektorilla, taloudessa ja	Tavoite	T1 – Hankkeet, joilla luodaan uusia sähköisiä palveluja ja päivitetään olemassa olevia palveluja, parannetaan niiden luomisprosessia tai digitoinnin avulla prosessien käsittelyä		Lukumäärä	0	6	Q3	2024	Sellaisten loppuun saatettujen hankkeiden lukumäärä, joilla luodaan uusia ja kehitetään olemassa olevia sähköisiä palveluja, parannetaan niiden luomista tai parannetaan digitoinnin avulla prosessien käsittelyä. Näiden hankkeiden on johdettava seuraaviin:

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	yhteiskunnassa									- Uusien tai laajennettujen julkisten datan jakamislustojen ja sähköisten palvelujen toteutuslustojen rakentamisen loppuun saattaminen; - Uusien tai laajennettujen julkisten tietojärjestelmien rakentamisen loppuun saattaminen; - Uusien, muutettujen tai integroitujen julkisten sähköisten palvelujen toteuttaminen; - Sähköisten palvelujen tarjoaminen, mukauttaminen ja laajentaminen, mukaan lukien sovellusrajapintapalvelut (API-palvelut) uusilla tai laajennetuilla alustoilla; - Koeysteistyömekanismien käyttöönotto läpimurtoteknologioiden käytön edistämiseksi. - Kaikilla uusilla tai parannetuilla sähköisillä palveluilla, joissa on graafinen käyttöliittymä, on oltava vähintään neljäs taso eli täydellinen sähköinen tapausten käsittely.
C12G	C2.1.1 Julkiset sähköiset palvelut, hallinnon ja talouden alojen toimintaa parantavat tietotekniset ratkaisut sekä läpimurtoteknologiat julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Tavoite	T2 – Hankkeet, joilla luodaan uusia sähköisiä palveluja ja päivitetään olemassa olevia palveluja, parannetaan niiden luomisprosessia tai digitoinnin avulla prosessien käsittelyä		Lukumäärä	6	39	Q2	2026	Sellaisten loppuun saatettujen hankkeiden lukumäärä, joilla luodaan uusia ja kehitetään olemassa olevia sähköisiä palveluja, parannetaan niiden luomista tai parannetaan digitoinnin avulla prosessien käsittelyä. Näiden hankkeiden on johdettava seuraaviin: - Uusien tai laajennettujen julkisten datan jakamislustojen ja sähköisten palvelujen toteutuslustojen rakentamisen loppuun saattaminen; - Uusien tai laajennettujen julkisten tietojärjestelmien rakentamisen loppuun saattaminen; - Uusien, muutettujen tai

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										integroitujen julkisten sähköisten palvelujen toteuttaminen; - Sähköisten palvelujen tarjoaminen, mukauttaminen ja laajentaminen, mukaan lukien sovellusrajapintapalvelut (API-palvelut) uusilla tai laajennetuilla alustoilla; - Koeysteistyömekanismien käyttöönotto läpimurtoteknologioiden käytön edistämiseksi. Kaikilla uusilla tai parannetuilla sähköisillä palveluilla, joissa on graafinen käyttöliittymä, on oltava vähintään neljäs kypsyyssaste.
C13G	C2.1.1 Julkiset sähköiset palvelut, hallinnon ja talouden alojen toimintaa parantavat tietotekniset ratkaisut sekä läpimurtoteknologiat julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Tavoite	Kansallisen solmukohdan https://login.gov.pl (keskimäärin kuukaudessa tiettyä vuonna)		Lukumäärä	0	8 500 000	Q4	2025	Vähintään 8 500 000 kansallisen solmupisteen suorittamaa todentamista (väline, joka yhdistää kansalliset (julkiset ja yksityiset) sähköisen tunnistamisen järjestelmät ja tietotekniset järjestelmät, joissa sähköisiä palveluja tarjotaan). Verkossa tapahtuvien todentamisten kokonaismäärää mitataan tietyn julkisten verkkopalvelujen käyttäjän yhden vuorovaikutuksen perusteella.
C14G	C2.1.2 Tasapuoliset toimintaedellytykset kouluille, joissa on mobiilimultimedialaitteet – laitevaatimusten täyttämiseen liittyvät investoinnit	Tavoite	Opettajien käytössä olevat uudet kannettavat tietokoneet		Lukumäärä	0	465 000	Q3	2023	Vähintään 465 000 uutta kannettavaa tietokonetta, joissa on koulujen käyttöön tarvittavat ohjelmistot. Toimenpiteen yleisenä tavoitteena on varustaa opettajat kannettavilla tietokoneilla. Yhteistyössä paikallishallinnon kanssa on otettava käyttöön oikeudenmukainen ja avoin menettely sellaisten kannettavien tietokoneiden jakamiseksi, joissa on ohjelmistot, joilla varmistetaan yhdenvertainen kohtelu kaikille kouluille ja oppilaitoksille. Investointi on toteutettava täysin ”ei

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, materiaalitehokkuuteen ja kierrätykseen liittyvien vaatimusten osalta.
C15G	C2.1.2 Tasapuoliset toimintaedellytykset kouluille, joissa on mobiilimultimedialaitteet – laitevaatimusten täyttämiseen liittyvät investoinnit	Tavoite	Opiskelijoiden käytössä olevat uudet kannettavat tietokoneet		Lukumäärä	0	735 000	Q3	2025	Vähintään 735 000 uutta kannettavaa tietokonetta, joissa on kouluille tarjottavat tarvittavat ohjelmistot, jotta oppilaat voivat käyttää niitä. Yhteistyössä paikallishallinnon kanssa on otettava käyttöön oikeudenmukainen ja avoin menettely sellaisten kannettavien tietokoneiden jakamiseksi, joissa on ohjelmistot, joilla varmistetaan yhdenvertainen kohtelu kaikille kouluille ja oppilaitoksille. Investointi on toteutettava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, materiaalitehokkuuteen ja kierrätykseen liittyvien vaatimusten osalta.
C16G	C2.1.3 E-pätevyydet	Välitavoit e	Digitaalisten taitojen kehittämiskeskuksen perustaminen	Selvitys tietokeskuksen organisaatiorakenteesta ja toiminnasta				Q4	2022	Digitaalisten taitojen kehittämiskeskus perustetaan digitalisaatiosta vastaavan ministerin kansliaan. DCDC:n päättävöitteena on parantaa ja parantaa digitaalisten taitojen kehittämisen koordinoitijärjestelmää Puolassa toteuttamalla seuraavat osatoiminnot: • Tutkimus- ja analyysitehtävät Tähän toimintoon kuuluu digitaalisia taitoja koskevia tutkimus- ja seurantatoimia sekä seurantakeskustoimintoa, joka kokoaa ja jäsentää tätä koskevaa tietämystä (analysoimalla nykyaikaisia

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										suuntauksia, innovointia, tutkimusta ja hyviä käytäntöjä). Tämä johtaa asiaa koskevien suositusten ja ehdotusten laatimiseen. • Testaus- ja toteutustoiminto Tähän toimintoon kuuluu kokeilutoimien muodossa tehtäviä testejä ja pilottitoimien tuloksena saatujen arvokkaimpien ja lupaavimpien ratkaisujen, suositusten ja ehdotusten toteuttamista sekä tutkimus- ja analyysitoiminnon toteuttamista. • Koulutus ja suosiminen. Tähän toimintoon kuuluvat neuvonta, mentorointi, seminaarit, koulutus ja kurssit sekä keskuksen toimien tulosten levittäminen tietoportaalien kautta, joka sisältää digitaalisten taitojen kehittämiseen liittyviä analyysejä, standardeja, järjestelmiä ja hyviä käytäntöjä.
C17G	C2.1.3 E-pätevyudet	Tavoite	T1 – Digitaaliset koordinaattorit, keskimäärin yksi kutakin kuntaa (gmina) kohti Puolassa		Lukumäärä	0	1 500	Q2	2023	Ohjelman on katettava vähintään puolet kaikista kunnista (gmina) välitavoitteen osalta ja keskimäärin yksi digitaalinen koordinaattori kuntaa kohti. Koordinaattoreiden määrä kuntaa kohti määräytyy seuraavien tekijöiden perusteella: Kunnan koko, asukasmäärä, digitaalisten taitojen taso ja tietokonelaitteiden kysyntä. Digitaalisten koordinaattoreiden tehtävänä on tukea kuntaa ja instituutioita alueellaan ja vastata väestön todellisiin tarpeisiin.
C18G	C2.1.3 E-pätevyudet	Tavoite	T2 – Uudet digitaaliset koordinaattorit, vähintään yksi kutakin kuntaa (gmina) kohti Puolassa		Lukumäärä	1 500	2 477	Q3	2025	Ohjelman piiriin kuuluvat kaikki kunnat (gmina), joissa on keskimäärin yksi digitaalinen koordinaattori kuntaa kohti.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										Koordinaattoreiden määrä kuntaa kohti määräytyy seuraavien tekijöiden perusteella: Kunnan koko, asukasmäärä, digitaalisten taitojen taso ja tietokonelaitteiden kysyntä. Digitaalisten koordinaattoreiden tehtävänä on tukea kuntaa ja instituutioita alueellaan ja vastata väestön todellisiin tarpeisiin.
C19G	C2.1.3 E-pätevyydet	Tavoite	T1 – Niiden uusien henkilöiden lukumäärä, jotka ovat saaneet digitaalsiin taitoihin liittyvää koulutusta, mukaan lukien digitaalinen lukutaito		Lukumäärä	0	190 000	Q3	2024	Vähintään 190 000 ihmistä on suorittanut koulutuksen osana digitaalisten taitojen kehittämiseen (hankkimiseen tai kehittämiseen) tähtäävien hankkeiden toteuttamista. Digitaalisten taitojen alan koulutuksen piiriin kuuluviin henkilöihin on kuuluttava enemmän tai vähemmän tasaisesti seuraavat luokat: - 40 prosenttia kansalaisia, jotka tarvitsevat digitaalisia perustaitoja; - 20 prosenttia virkamiehiä; - 20 prosenttia kouluttajia ja opettajia; - 20 prosenttia syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia. Lastentarhojen opetushenkilöstön pakollinen lisäkoulutus, joka koskee pienten lasten tieto- ja viestintätekniisten laitteiden käyttöä, ei ole osa tätä investointia.
C20G	C2.1.3 E-pätevyydet	Tavoite	T2 – Niiden uusien henkilöiden lukumäärä, jotka ovat saaneet digitaalsiin taitoihin liittyvää koulutusta, mukaan lukien digitaalinen lukutaito		Lukumäärä	190 000	380 000	Q2	2026	Vähintään 380 000 ihmistä on suorittanut koulutuksen osana sellaisten hankkeiden toteuttamista, joilla pyritään kehittämään (tai kehittämään) digitaalisia taitoja. Digitaalisten taitojen alan koulutuksen piiriin kuuluviin henkilöihin on kuuluttava enemmän tai vähemmän tasaisesti seuraavat luokat:

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										- 40 prosenttia kansalaisia, jotka tarvitsevat digitaalisia perustaitoja; - 20 prosenttia virkamiehiä; - 20 prosenttia kouluttajia ja opettajia; - 20 prosenttia syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia. Lastentarhojen opetushenkilöstön pakollinen lisäkoulutus, joka koskee pienten lasten tieto- ja viestintätekniisten laitteiden käyttöä, ei ole osa tätä investointia.
C21G	C3.1 Tietojärjestelmien kyberturvallisuuden parantaminen, tietojenkäsittelyinfrastruktuurin vahvistaminen ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoit e	Kansallisesta kyberturvallisuusjärjestelmästä 5. heinäkuuta 2018 annetun lain muuttaminen, verkko- ja tietoturvadirektiivin täytäntöönpano ja kattavan kyberturvallisuutta koskevan oikeudellisen ja organisatorisen perustan luominen kansalliselle kyberturvallisuusjärjestelmälle	Lain muutoksen voimaantuloa koskeva säännös				Q4	2022	Kansallisesta kyberturvallisuusjärjestelmästä annetun lain muutosten voimaantulo. Näin voidaan muun muassa perustaa alakohtaisia tietoturvapoikkeamiin reagointiryhmiä (CSIRT) ja tiedonvaihto- ja analysointikeskuksia (ISAC) ja vahvistaa valtionhallinnon ja paikallishallinnon yksiköiden välisiä yhteistyömekanismeja tietoturvapoikkeamiin reagoimiseksi. Kansallista kyberturvallisuusjärjestelmää koskeva säädös on tarpeen myös siksi, että on tarpeen ottaa käyttöön niin kutsuttu 5G-välineistö. Pääministerin kanslia vastaa tämän muutetun lain valmistelusta ja hyväksymisestä.
C22G	C3.1 Tietojärjestelmien kyberturvallisuuden parantaminen, tietojenkäsittelyinfrastruktuurin vahvistaminen ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoit e	Keskeisten palvelujen luettelosta ja poikkeaman häiritsevän vaikutuksen kynnysarvoista keskeisten palvelujen tarjonnassa 11 päivänä syyskuuta 2018 annetun ministerineuvoston asetuksen muuttaminen	Asetuksen muutoksen säännös, josta käy ilmi asetuksen voimaantulo				Q4	2023	Keskeisten palvelujen luettelosta ja poikkeaman häiritsevän vaikutuksen kynnysarvoista keskeisten palvelujen tarjonnassa 11. syyskuuta 2018 annetun ministerineuvoston asetuksen muutoksen voimaantulo. Kynnysarvoja/kriteereitä keskeisten palvelujen tarjoajien määrittämiseksi pääasiassa terveydenhuoltoalalla on muutettava nykyisten laatuksien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										parantamiseksi, jotta voidaan tunnistaa terveysalan keskeiset toimijat/sairaalat.
C23G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Tavoite	Kyberturvallisuushankkeet (CyberPL) kahdella toiminta-alalla: 1) Kansallisen kyberturvallisuusjärjestelmän tehokkuuden parantamista koskeva ohjelma (KSC-PL) ja 2) Operatiivisten kyberturvallisuuskeskusten rakentaminen ja kehittäminen (SOC-DEV- PL)		Lukumäärä	0	8	Q2	2026	Kyberturvallisuuden kattojärjestelmän puitteissa päätökseen saatettujen hankkeiden lukumäärä, joka koostuu seuraavista: - Perustetaan seitsemän alueellisen kyberturvallisuuskeskuksen verkosto (RegioSOC); - Perustetaan seitsemän alakohtaisen tietoturvaloukkauksiin reagoivan ryhmän (CSIRT) verkosto; - 385 kansallisen kyberturvallisuusyhteisön liittäminen integroituun kyberturvallisuuden hallintajärjestelmään; - Luodaan verkosto, johon kuuluu vähintään 30 äskettäin perustettua tai nykyaikaistettua turvallisuustoimintakeskusta (SOC) kansallisen turvallisuuden kannalta ratkaisevissa yksiköissä; - Toteutetaan ohjelma, jonka tavoitteena on 600 henkilön uudelleen koulutus ja osaamisen lisääminen kyberturvallisuuden alalla, mukaan lukien muun muassa nykyinen henkilöstö; - Toteutetaan ohjelma, jolla vahvistetaan järjestelmällisesti vähintään 30 toimijaa, jotka käyttävät operatiivista teknologiaa teollisuuden valvontajärjestelmissä (ICS); - Tuki 400 toimijalle tietotekniikkaa ja operatiivista teknologiaa käyttävien kyberturvallisuusinfrastruktuurien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										päivittämisessä ja laajentamisessa sekä kyberturvallisuusjärjestelmien ja -tuotteiden hankinnassa; - Perustetaan voivodikuntien tasolla kyberturvallisuuteen ensivaiheen reagoijien verkosto tukemaan julkisia elimiä poikkeamien käsittelyssä ja toipumisessa ja tarjoamaan paikallis- ja alueviranomaisille kyberhygieniää koskevaa koulutusta (vähintään 440 kyberturvallisuuden pelastustyöntekijää ja paikallis- ja alueviranomaisten työntekijää koulutettu).
C24G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoite	Datakeskuksen tilojen rakennuksia koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen				Q1	2024	Rakennusten rakentamista sekä mekaanista ja sähkötekniistä asennusta koskevat sopimukset kolmesta datakeskuksesta on allekirjoitettu.
C25G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Tavoite	Energiatohokasta infrastruktuuria tarjoavien vakioomatoisten tietojenkäsittelykeskusten perustaminen		Lukumäärä	0	3	Q2	2026	Käytössä olevien standardoitujen datakeskusten lukumäärä oletettujen energiatohokkuusparametrien osalta, joissa käytetään uusiutuvaa energiaa ja vetyä, laskentatehon tiheyttä ja jotka on liitetty rakenteelliseen kuituoptiseen silmukaan, joka tarjoaa kaksi riippumatonta viestintäreittiä minkä tahansa valitun tietojenkäsittelykeskusparin välillä. Datakeskusten on noudatettava datakeskusten energiatohokkuutta koskevia eurooppalaisia käytäntöjä. Investointi on toteutettava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatohokkuuteen, jätteenhoitoon ja ympäristörisien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										arviointiin liittyvien vaatimusten osalta.
C26G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Tavoite	Kriisinhallintajärjestelmän liikkuva infrastruktuuri		Lukumäärä	0	17 721	Q4	2025	Indikaattorin arvo koostuu seuraavista osatekijöistä: - 4 060 uudistettua väestön hälytys- ja varoitusjärjestelmää, joihin kuuluu analogisten hälytyssireenien korvaaminen digitaalisilla, valittujen pisteiden varustaminen yhteensopivilla laitteistoilla ja ohjelmistoilla, radiolähetysten ja IP-lähetysten salaustaitteiden hankinta; - 13 630 korkealaatuista mobiilidatapäätettä (MDT), jotka on mukautettu poliisien uusiin järjestelmätoimintoihin (laitteiden, ohjelmistojen ja lisenssien hankinta); - 30 mobiilipistettä, jotka on luotu turvallisen yhteyden mahdollistamiseksi lainvalvontaviranomaisten sisällä ja niiden välillä; - yksi omavarainen liikkuva lääketieteellinen yhteyspiste lääketieteellisten, biokemiallisten, säteily- ja luonnonkatastrofien riskien varalta.
C27G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoite	Euroopan yhteistä etua koskeva tärkeä hanke (IPCEI): Seuraavan sukupolven pilvipalveluhankkeiden valinta ja sopimusten allekirjoittaminen	Sopimusten allekirjoittaminen valittujen yhteisöjen kanssa				Q3	2022	Hankkeiden valinta ja vähintään viiden sopimuksen allekirjoittaminen hanke-ehdotuksen julkaisemisen jälkeen, jotta voidaan tukea seuraavan sukupolven pilvipalveluratkaisujen kehittämistä Puolassa.
C28G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin	Tavoite	Euroopan yhteistä etua koskeva tärkeä hanke (IPCEI): Kehitetyt kansalliset infrastruktuuri-/palvelutiedonkäsittelyratkaisut		Lukumäärä	0	5	Q2	2024	Vähintään viisi uutta kansallista infrastruktuuria/palvelua koskevaa tietojenkäsittelyratkaisua, jotka valikoidut yritykset ovat kehittäneet ja jotka ovat toiminnassa.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoit e/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	optimointi									

C.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

C1.2 Nykyaikaisen langallisen ja langattoman viestinnän saatavuuden ja käytön lisääminen sosiaalisiin ja taloudellisiin tarpeisiin

Uudistuksella parannetaan matkaviestinverkkojen kehittämisen lainsäädännöllistä ympäristöä poistamalla 5G-ratkaisujen olemassa olevat esteet vertikaalisilla toimialoilla ja yhdenmukaistamalla kansallinen lainsäädäntö EU:n yhteenliitettävyyden välineistön kanssa. Sääntelymuutoksissa keskitytään sähkömagneettisten kenttien (EMF) säteilyyn ja radioviestintälaitteistoon, ja asianomaisten ministeriöiden on yksilöitävä erityiset muutokset seuraavilla vertikaalisilla sektoreilla: terveys, logistiikka ja liikenne, maatalous, teollisuus, energia, älykkäät kaupungit, koulutus ja ympäristönsuojelu.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

C1.2.1 Parannetaan nykyaikaisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksia

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa televiestintäalan sijoittajien mahdollisuuksia saada takaisin maksettavaa rahoitustukea 5G-verkkojen käyttöönoton edistämiseksi kaikilla maan markkinoiden toimintapuutteiden alueilla, myös syrjäisillä alueilla, joiden taloudellinen kannattavuus on heikompi. Vähintään 4200 tukiasemaa on otettava käyttöön maaseutualueilla, joilla markkinat eivät tarjoa eikä todennäköisesti lähitulevaisuudessa tarjoa riittävän laadukkaita palveluja loppukäyttäjien yksilöityjen tarpeiden tyydyttämiseksi. Tämä tavoite on ymmärrettävä elpymis- ja palautumistukivälineen tuella saavutettavaksi lisäkattavuudeksi, eikä siinä näin ollen oteta huomioon 5G-taajuuden huutokaupan tuloksena katettuja kotitalouksia. Lisäksi on rakennettava uusi kiinteä seurantajärjestelmä, jolla varmistetaan radioviestintälaitteistojen sähkömagneettisten kenttien päästöjä koskevien tietojen yleinen saatavuus.

Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tulevien hankepyyntöjen tehtäväkuvaukseen sisältyvissä tukikelpoisuuskriteereissä on edellytettävä, että valitaan ainoastaan toimia, jotka ovat asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

”Ei merkittävää haittaa” -edellytysten noudattamiseksi on tehtävä ilmastoriski- ja haavoittuvuusarviointi, kun asiaa koskeva lainsäädäntö sitä edellyttää, ja kaikki tämän lainsäädännön mukaiset tarvittavat sopeutumisratkaisut on pantava täytäntöön. Kaikissa infrastruktuuri-investoinneissa vähintään 70 prosenttia rakennus- ja purkujätteestä on käytettävä uudelleen tai kierrätettävä teknisten ohjeiden ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01) mukaisesti.²⁹

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

²⁹Toimenpiteessä edellytetään erityisesti, että rakennustöitä toteuttavien talouden toimijoiden on varmistettava, että vähintään 70 prosenttia (painon mukaan laskettuna) rakennustyömaalla tuotetusta vaarattomasta rakennus- ja purkujätteestä (lukuun ottamatta vaarallisista jätteistä annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdan mukaisen jäteluettelon laatimisesta tehdyn päätöksen 94/3/EY ja vaarallisista jätteistä annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdan mukaisen vaarallisten jätteiden luettelon laatimisesta tehdyn neuvoston päätöksen 94/904/EY korvaamisesta 3 päivänä toukokuuta 2000 tehdyllä päätöksellä 2000/532/EY perustetun Euroopan jäteluettelon luokassa 17 05 04 tarkoitettua luonnosta peräisin olevaa ainetta) valmistellaan uudelleenkäyttöä varten, kierrätys ja muu materiaalien hyödyntäminen, mukaan lukien maantäyttötoimet, joissa jätettä käytetään korvaamaan muita materiaaleja, jätehierarkian ja EU:n rakennus- ja purkujätteen käsittelyä koskevan pöytäkirjan mukaisesti.

C2.2 Koulutus- ja kasvatustajärjestelmien digitalisoinnin perustan uudistaminen

Uudistuksella luodaan perusta koulutusjärjestelmän digitalisoinnille hyväksymällä koulutuksen digitalisointia koskeva politiikka, jotta lapsia ja nuoria voidaan valmistaa tietoyhteiskuntaan. Tämän strategia-asiakirjan tavoitteissa keskitytään uusien teknologioiden tehokkaaseen ja merkitykselliseen integrointiin opetuksessa, oppimisessa ja arvioinnissa, ja niitä kehitetään osallistavan lähestymistavan mukaisesti.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. syyskuuta 2022 mennessä.

C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmien yleisen suorituskvyn parantamiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä digitaalisten tieto- ja viestintäteknisten laitteiden ja infrastruktuurien tasoa kouluissa vähimmäisvaatimuksia suuremmaksi.

Toimenpiteen on sisällettävä seuraavat:

- lähiverkon (LAN) yhteyksien tarjoaminen ja nykyaikaistaminen 100 000 luokkahuoneeseen;
- tietoteknisen paketin tarjoaminen 100 000 luokkahuoneelle etäopetusta varten;
- tekoälyn ja luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan laboratorioden tarjoaminen 16 000 koululle sekä perus- että keskiasteella;
- tutkintojärjestelmän digitalisointi, erityisesti keskitettyjen ja alueellisten tutkintokomiteoiden uudelleenorganisointi ja päivittäminen, sekä sähköisen tietotekniikan koulutuskeskuksen digitalisointi.

Lähiverkkoyhteys, etäopetuspaketit sekä tekoäly- ja STEM-laboratoriot jaetaan tasan koulujen kesken väestötiheyden ja maantieteellisen kattavuuden perusteella.

Verkkoinfrastruktuuria tai tieto- ja viestintäteknikan laitteita tarjoavien yksiköiden valinnassa on noudatettava avointa, oikeudenmukaista ja läpinäkyvää menettelyä.

Jotta tieto- ja viestintäteknikan laitteet täyttäisivät ”ei merkittävää haittaa” -ehdot, niiden on täytettävä direktiivin 2009/125/EY mukaisesti palvelimille ja tiedontallennukselle tai tietokoneille ja tietokonepalvelimille tai elektronisille näytöille asetetut energiaan ja materiaalitehokkuuteen liittyvät vaatimukset. Tieto- ja viestintäteknikan laitteet eivät myöskään saa sisältää direktiivin 2011/65/EU liitteessä II lueteltuja rajoitettuja aineita.

Käytössä on oltava jätehuoltosuunnitelma, jolla varmistetaan sähkö- ja elektroniikkalaitteiden mahdollisimman suuri kierrätys käyttöiän lopussa, mukaan lukien kierrätyskumppaneiden kanssa tehtävät sopimukset, rahoitusennusteiden huomioon ottaminen tai viralliset hankeasiakirjat. Laitteen käyttöiän päätyttyä on suoritettava valmistelu-, hyödyntämis- tai kierrätystoimia tai asianmukaista käsittelyä, mukaan lukien kaikkien nesteiden poistaminen ja valikoiva käsittely direktiivin 2012/19/EU liitteen VII mukaisesti.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2025 mennessä.

C.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksi kkö	Perustaso	Päämä ära	Vuosinelj ännes	Vuosi	
C1L	C1.2 Nykyaikaisen langallisen ja langattoman viestinnän saatavuuden ja käytön lisääminen sosiaaliin ja taloudellisiin tarpeisiin	Välitavoite	Sähkömagneettisen säteilyn valvonnasta ympäristössä 17 päivänä helmikuuta 2020 annetun asetuksen muuttaminen	Asetuksen muutoksen voimaantuloa koskeva säännös				Q1	2022	Ympäristön sähkömagneettisten kenttien päästöjen mittausmenetelmistä 17. helmikuuta 2020 annettun asetuksen muutoksen voimaantulo.
C2L	C1.2 Nykyaikaisen langallisen ja langattoman viestinnän saatavuuden ja käytön lisääminen sosiaaliin ja taloudellisiin tarpeisiin	Välitavoite	Ympäristövaikutusten arvioinnista 10. syyskuuta 2019 annettun ministerineuvoston asetuksen muuttaminen	Asetuksen muutoksen säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q1	2022	Kun asetuksen muutos, joka koskee hankkeita, joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia, tulee voimaan, radioviestintäinvestoinnit jätetään pois ympäristövaikutusten arviointia edellyttävien hankkeiden luettelosta.
C3L	C1.2 Nykyaikaisen langallisen ja langattoman viestinnän saatavuuden ja käytön lisääminen sosiaaliin ja taloudellisiin tarpeisiin	Välitavoite	Uusi säädös, jolla poistetaan esteitä vertikaalisten toimijoiden suorittamalta 5G- verkon toteuttamiselta	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q4	2023	Sen säädöksen voimaantulo, jolla poistetaan esteet 5G-verkkojen yhteenliitettävyyttä hyödyntävien ratkaisujen toteuttamiselta taloudessa.
C4L	C1.2.1 Parannetaan nykyaikaisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksia	Välitavoite	Rahoitustuotteiden kehys nykyaikaiseen sähköiseen viestintäverkkoon tehtävien kaupallisten investointien lisäämiseksi	Pääministerin kanslian julkaisema kehys				Q4	2022	Rahoitustuotteita koskevan kehysten julkaiseminen investointilainojen koskevan avoimen hakumenettelyn perustana. Näiden puitteiden valmistelusta ja hyväksymisestä vastaa pääministerin kanslia. Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukainen, tulevien hankepyyntöjen tehtäväkuvaukseen sisältyvissä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										tukikelpoisuuskriteereissä on edellytettävä, että valitaan ainoastaan toimia, jotka ovat asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.
C5L	C1.2.1 Parannetaan nykyaikaisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksia	Välitavoite	5G-tukiasemien rakentamista koskevat sopimukset	Hankintasopimusten tekemistä koskeva ilmoitus				Q4	2023	Hankintasopimusten tekeminen avointen, läpinäkyvien, syrjimättömien ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen perusteella 5G-tukiasemien rakentamiseksi maaseutualueilla. Kunkin sopimuksen on sisällettävä valittujen yhteisöjen saama rahoitusmäärä ja investoinnin laajuus, kuten käyttöön otettavien uusien tukiasemien määrä.
C6L	C1.2.1 Parannetaan nykyaikaisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksia	Tavoite	5G-tukiasemien rakentaminen maaseutualueille		Lukumäärä	0	4 200	Q2	2026	Maaseutualueilla on otettava käyttöön vähintään 4 200 5G-palveluja tarjoavaa tukiasemaa. Tämän tavoitteen on katsottava tarjoavan elpymis- ja palautumistukivälineen tuella televiestintäoperaattoreille 5G-taajuushuutokaupan tuloksena asetetun kattavuuden lisäkattavuuden. Investointi on toteutettava täysin ”ei merkittävää haittaa” -tekniikan ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, jätteenhuoltoon ja ympäristöriskien arviointiin liittyvien vaatimusten osalta.
C7L	C1.2.1 Parannetaan nykyaikaisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien	Tavoite	Kaupungit, jotka kuuluvat radioviestintälaitteistojen sähkömagneettisten kenttien säteilyn uuden kiinteän seurantarjestelmän piiriin		Lukumäärä	0	50	Q2	2024	Niiden kaupunkien lukumäärä, joissa rakennetaan sähkömagneettisten kenttien jatkuvaan seurantaan tarkoitettuja laitteistoja, jotka sisältyvät

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	mahdollisuuksia									radioviestintälaitteistoista peräisin olevien sähkömagneettisten kenttien säteilyn kiinteään seurantajärjestelmään. EVR:n seurantajärjestelmä on tarkoitus rahoittaa ainoastaan avustuksilla, joita ei palauteta. Investointi on toteutettava täysin ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti, erityisesti energiatehokkuuteen, jätehuoltoon ja ympäristöriskien arviointiin liittyvien vaatimusten osalta.
C8L	C2.2 Koulutus- ja kasvatusjärjestelmien digitalisoinnin perustan uudistaminen	Välitavoite	Hyväksytään koulutusta koskeva uusi digitalisointipolitiikka, joka muodostaa perustan koulutusjärjestelmän muutoksille ja tieto- ja viestintätekniikkaan tehtävien investointien toteuttamiselle, ja määrittää koulutusjärjestelmän digitalisoinnin suuntaviivat lyhyellä ja pitkällä aikavälillä	Politiikan hyväksyminen				Q3	2022	Ministerineuvosto hyväksyy koulutusalan digitalisointipolitiikkaa koskevan päätöslauselman, joka on luonteeltaan ohjelma ja strategia-asiakirja ja jossa vahvistetaan puitteet valtion politiikalle ja toimille koulutuksen digitalisoinnin alalla lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tämä asiakirja muodostaa perustan sidosryhmien ja toimijoiden toimille, ja siinä määritellään välineet, joiden avulla voidaan saavuttaa täysin digitalisoitu koulutusjärjestelmä, joka on mukautettu esikoulu- ja yleissivistävän koulutuksen nykyisiin haasteisiin. Toimintapolitiikkaan on sisällyttävä täytäntöönpanosuunnitelma, arviointi- ja seuranta-toimenpiteet, ja sitä on kehitettävä osallistavan lähestymistavan mukaisesti.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
C9L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Välitavoite	Julkinen kuuleminen kehyksestä, jossa määritellään menettelyt tieto- ja viestintätekniisten laitteiden jakelua ja infrastruktuurin tarjoamista kouluille varten	Raportti, jossa esitetään yhteenveto julkisen kuulemisen tuloksista ja siihen perustuvista hallituksen vastauksista				Q3	2022	Julkinen kuuleminen, johon osallistuu eri sidosryhmiä ja työmarkkinaosapuolia ja joka koski tieto- ja viestintätekniikan laitteiden jakelua (tietotekniikkapaketti etäopetusta varten) ja infrastruktuurin (LAN-yhteys, STEM- ja tekoälylaboratoriot) tarjoamista kouluille. Kuulemisen tulokset on esitettävä tiivistetysti raportissa, joka sisältää sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten tärkeimmät kommentit ja hallituksen näiden huomautusten johdosta toteuttamat jatkotoimet.
C10L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Välitavoite	Kehys, jossa määritellään menettelyt tieto- ja viestintätekniikan laitteiden jakamiseksi ja infrastruktuurin tarjoamiseksi kouluille	Hyväksyminen opetus- ja tiedeministeriössä				Q2	2023	Kehyksessä vahvistetaan vähimmäisedellytykset, jotka koskevat tieto- ja viestintätekniikan laitteiden jakelua ja infrastruktuurin tarjoamista edunsaajakouluille eri sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten ennalta järjestetyn julkisen kuulemisen perusteella. Kehyksessä on vahvistettava edunsaajakoulujen valintaa koskevat selkeät kriteerit, joissa otetaan huomioon tieto- ja viestintätekniisten laitteiden ja infrastruktuurien, kuten LAN-yhteyksien ja laboratorioiden, tarpeet ja niiden mahdollinen vaikutus koulujen koulutustuloksiin. Ottaen huomioon tukea saavien eri koulujen tarpeet, seuraavan

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										infrastruktuurin ja tieto- ja viestintäteknisten laitteiden tarjoamista koskevan tarjouskilpailun on oltava tasapuolinen, avoin, läpinäkyvä ja oikeudenmukainen, ja sillä on varmistettava tasapuolinen jakautuminen koulujen kesken maan väestömäärän ja maantieteellisen kattavuuden perusteella.
C11L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Luokkahuoneet kouluissa, joissa on lähiverkkoyhteys (LAN)		Lukumäärä	0	100 000	Q3	2025	Sellaisten ammattikoulujen ja yleissivistävien oppilaitosten luokkahuoneiden lukumäärä, joissa on oltava LAN-yhteys ja joiden internetyhteys ylittää 100 Mbit/s:n vähimmäisvaatimukset. Verkkoinfrastruktuuria tarjoavat yksiköt on valittava oikeudenmukaisella, kilpailukykyisellä ja avoimella tavalla välitavoitteen C10L puitteissa. Lopulliset tuensaajat tai paikallishallinnot eivät palauta varoja Puolan hallitukselle missään muodossa.
C12L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Luokkahuoneet ammatillisissa kouluissa ja yleisissä oppilaitoksissa, joissa on tietotekniset välineet etäopetuksen mahdollistamiseksi		Lukumäärä	0	100 000	Q1	2025	Sellaisten ammattikoulujen ja yleissivistävien oppilaitosten luokkahuoneiden lukumäärä, joissa on oltava joukko tietoteknisiä välineitä, jotta opettajat voivat antaa etäopetusta tiloista. Tähän kuuluvat kuulokkeet, kamerat, tabletit ja USB-napit, mutta eivät kannettavat tietokoneet. Myyjät on valittava

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										oikeudenmukaisella, kilpailukykyisellä ja avoimella tavalla välitavoitteen C10L mukaisesti. Lopulliset tuensaajat tai paikallishallinnot eivät palauta varoja Puolan hallitukselle missään muodossa.
C13L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Kouluihin perustetut tekoäly- ja tiede-, teknologia-, insinööri- ja matematiikkalaboratoriot		Lukumäärä	0	16 000	Q3	2025	Niiden koulujen lukumäärä, joissa on tekoäly ja/tai tiede, teknologia, insinööritieteet ja matematiikka (STEM-laboratoriot). Erityisesti 4 000 keskiasteen koulussa on oltava STEM- laboratoriot, ja 12 000 koulussa on oltava tekoälylaboratoriot, joista 8 000 peruskoulua ja 4 000 keskiasteen koulua. Tekoällyn ja STEM-laboratorioiden käyttöön liittyvien toimien toteuttamiseen on varattava riittävä määrä päteviä tietoteknisiä opettajia. Tarvikkeet on jaettava oikeudenmukaisesti ja avoimesti paikallishallinnon kanssa sovitulla tavalla, eivätkä lopulliset edunsaajat tai paikallishallinnot saa maksaa niitä Puolan hallitukselle missään muodossa.
C14L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän	Välitavoite	Koejärjestelmän digitalisointi	Raportti koejärjestelmän digitalisoinnin onnistuneesta loppuun saattamisesta				Q4	2025	Koejärjestelmä on organisoitava uudelleen ja sitä on parannettava niin, että kokeet voidaan suorittaa etänä. Nykyisen koejärjestelmän digitalisointiin on sisällyttävä keskustuskintolautakuntien ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	yleisen suorituskyvyn parantamiseksi									alueellisten tutkintolautakuntien ja tietotekniikkakoulutuskeskuksen uudelleenorganisointi ja päivittäminen.

D. KOMPONENTTI D: ”TERVEYDENHUOLTOJÄRJESTELMÄN TULOKSELLISUUS, SAATAVUUS JA LAATU”

Komponentissa käsitellään useita Puolan terveydenhuoltojärjestelmän tällä hetkellä kohtaamia haasteita. Siirtyminen perus- ja avohoitoon on erityisen tärkeää, sillä terveydenhuoltomenojen odotetaan kasvavan huomattavasti keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mikä lisää julkiseen talouteen kohdistuvaa rasitetta. Sairaala-alaa on uudistettava kiireellisesti, ja sitä on täydennettävä kohdennetuilla investoinneilla. Joillakin sairaaloilla on huomattavia velkoja ja niiden käyttöaste on alhainen, kun taas monet sairaaloissa tällä hetkellä suoritettavat lääketieteelliset toimenpiteet voitaisiin toteuttaa alemmilla hoitotasoilla ja pienemmin kustannuksin. Perusterveydenhuoltojärjestelmä on alirahoitettu, sillä on liian vähän henkilöstöä ja sen palvelut ovat ylikuormitettuja. Samaan aikaan sairaalajärjestelmä kärsii kroonisesta alirahoituksesta, erityisesti henkilöresurssien osalta. Epäsuotuisten olosuhteiden, kuten alhaisten palkkojen, vuoksi terveydenhuoltoalan ammatit eivät ole suosittuja, ja aivovuoto on ollut merkittävää. Henkilöresurssien puute asettaa Puolan huonoimpaan asemaan muihin jäsenvaltioihin verrattuna ja edellyttää, että ammattilaiset jatkavat työskentelyä myös eläkeiän saavuttamisen jälkeen. Hoidon saatavuus vaihtelee alueittain. Sähköisiä terveystalvaeluja ja nykyaikaisia hallintokäytäntöjä ei hyödynnetä riittävästi.

Komponentin tavoitteet ovat moniulotteiset: uudistetaan ja tuetaan sairaala-alan investointeja terveydenhuollon pyramidin järjeistämistarpeen mukaisesti, nopeutetaan terveydenhuollon digitalisaatiota, luodaan edellytykset terveydenhuoltohenkilöstön määrän lisäämiselle, tuetaan lääketieteen ja terveystieteiden alan tutkimuksen kehittämistä ja luodaan suotuisa ympäristö lääketuotannon kehittämiseksi Puolassa.

Komponentti edistää terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn, saavutettavuuden ja tehokkuuden parantamista koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista muun muassa tarjoamalla riittävät resurssit ja nopeuttamalla sähköisten terveystalvaelujen käyttöönnottoa (maakohtainen suositus 1 2020).

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettulla tavalla, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti.

D.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

D1.1 Terveystalvaelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on ottaa käyttöön kattavia toimenpiteitä, jotka käsittävät julkisten sairaaloiden rakenneuudistuksen. Uudistuksella pyritään varmistamaan, että terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon kantokykyä, tehokkuutta, laatua ja saatavuutta, julkisten sairaaloiden taloudellista tilannetta ja näiden yhteisöjen valvonta- ja hallintoprosesseja parannetaan pysyvästi. Uudistus koskee koko sairaalasektoria, joka tarjoaa julkisista lähteistä rahoitettuja terveydenhuoltopalvaeluja.

Uudistuksella perustellaan myös terveydenhuollon pyramidin järjeistämistoimia muun muassa ottamalla käyttöön perusterveydenhuoltoa koskevan lain uusia säännöksiä.

Sairaala-alan uudistus toteutetaan yhdellä uudella säädöksellä, jolla voidaan kuitenkin muuttaa voimassa olevia säädöksiä, kuten lääketieteellistä toimintaa koskevaa lakia tai

julkisista varoista rahoitettavia terveydenhuoltopalveluja koskevaa lakia. Uudistuksen keskeiset säännökset ovat seuraavat:

- sairaaloiden rakenneuudistus lujittamalla, profiloimalla ja muuttamalla niiden tarjoamien terveydenhuoltopalvelujen laajuutta ja rakennetta kansallisten ja alueellisten muutossuunnitelmien ja terveystarpeita koskevan kartan perusteella sekä saattamalla sairaalaverkosto ajan tasalle;

- perusta terveydenhuollon pyramidin järjeistämistoimille siirtämällä tiettyjä terveyspalveluja sairaaloista alemmille hoitotasolle (perusterveydenhuolto, avohoito) ja vastaavasti tarkistettut säännökset kansallisen terveysrahaston (NFZ) vuotuisia rahoitussuunnitelmia varten; ja

muutokset sairaaloiden rahoitusjärjestelmässä, jolla varmistetaan tehokas ja kestävä uudelleenjärjestely, mukaan lukien sairaaloiden velkahelpotusten kestävä käsittely avoimien ja näyttöön perustuvien kriteerien ja sairaaloiden moitteettoman rahoitusjärjestelmän pohjalta, kannustaminen asianmukaisen hoidon tarjoamiseen sekä tehokkuuden ja hoidon laadun parantaminen; sekä ammattimaisen sairaaloiden valvontajärjestelmän luominen, johtohenkilöstön vahvistaminen ja nykyaikaisten järjestelmien, välineiden ja hallinnointimenetelmien käytön kannustaminen terveydenhuollossa.

Sairaalasektorin uudistusta täydennetään kansallisen syöpäverkon ja kansallisen kardiologisen verkoston uudistuksilla sekä terveydenhuollon ja potilasturvallisuuden laadukkuudella. Uudistusten tavoitteena on parantaa onkologisen ja kardiologisen hoidon saatavuutta ja laatua. Terveydenhuollon laatua ja potilasturvallisuutta koskevan uudistuksen tavoitteena on ottaa käyttöön systeemisii ratkaisuja terveydenhuoltosäännösten laatustandardeihin ja seurata uudistuksen kestäviä tuloksia.

Uudistukseen sisältyy myös lainsäädäntöpaketti, joka koskee kansallisten sähköisten terveyspalvelujen käyttöönottoa ja niiden integrointia nykyisiin/käytettävissä oleviin sähköisen terveydenhuollon järjestelmiin kansallisella ja alueellisella tasolla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. maaliskuuta 2026 mennessä.

D1.1.1 pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittämisen ja nykyaikaistaminen

Investoinnin tavoitteena on tukea sairaaloita, joilla on uudistusprosesseista johtuvia investointitarpeita, kuten vakauttaminen, uudelleenprofilointi ja muuttaminen pitkäaikaishoitoyksiköiksi. Elpymis- ja palautumistukivälineen asianmukaisen investointitoimen tarkoituksena on tukea sairaaloita vain silloin, kun investointitarpeet on todettu ja uudistuksen D.1.1 mukaisten uudistusprosessien tuloksena. Tukeen oikeutetut lääketieteelliset yksiköt ovat lääketieteellisestä toiminnasta 15 päivänä huhtikuuta 2011 annetun lain säännösten mukaisia sairaaloita. Tuki kattaa ainoastaan kansallisesta terveysrahastosta rahoitettavien terveyspalvelujen tarjoamiseen liittyvän toiminnan, eikä se saa kattaa kaupallista toimintaa. Rahoitustuen myöntämisperusteet on sovitettava yhteen uudistuksen keskeisten toiminta-alojen kanssa, joita ovat muun muassa seuraavat: i) kattavuus (kuten asianomainen väestö, etuudet ja hoidon oikea-aikainen saatavuus), ii) oikeudenmukaisuus (kuten rahoituksen pääoma, tarjonnan ja käytön tasapuolisuus ja terveydenhuollon tulosten tasapuolisuus), iii) tehokkuus, mukaan lukien operatiivinen toiminta (tulosten tuottamisen tehokkuus, varojen keruun tehokkuus), iv) hoidon laatu ja v) resurssien (kuten henkilöresurssien ja taloudellisten resurssien) saatavuus.

Tärkeimmät investointihankeluokat koostuvat investoinneista uusiin lääkinnällisiin laitteisiin, infrastruktuuriin ja rakennustöihin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

D1.1.2 Terveysthuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja

Investoinnin tavoitteena on nopeuttaa terveydenhuollon digitalisaatiota ottamalla käyttöön uusia digitaalisia terveyspalveluja ja kehittämällä edelleen olemassa olevia digitaalisia palveluja. Investointi muodostuu uusien sähköisten palvelujen käyttöönotosta, mukaan lukien seuraavat:

- potilaan terveydentilan analysointia tukeva potilasterveysanalyysiväline,
- lääkäreiden päätöksenteon tukiväline, joka perustuu tekoälyalgoritmeihin ja lääketieteellisten tietojen keskitettyyn tietokantaan, joka on yhdistetty muihin keskeisiin terveydenhuoltojärjestelmiin, ja
- muihin keskeisiin terveydenhuoltojärjestelmiin yhdistettyjen lääketieteellisten tietojen keskustietokanta.

Sähköisen terveydenhuollon keskuksen perustetaan myös turvaoperaatiokeskus (SOC). Keskus osallistuu sähköisten terveyspalvelujen keskuksen tietoteknisten resurssien vahvistamiseen ja niiden mukauttamiseen kyberturvallisuuden alan kasvaviin tarpeisiin.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31. maaliskuuta 2026 mennessä.

D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle

Uudistuksen tavoitteena on parantaa lääketieteen ammattilaisten tarpeiden ja saatavuuden yhteensovittamista Puolassa.

Uudistus koostuu aloitteista, joiden tarkoituksena on kannustaa nuoria aloittamaan lääketieteelliset opinnot ja suorittamaan niitä ja myöhemmin harjoittamaan lääkärintoita Puolassa. Siihen kuuluu i) lääketieteen opiskelijoille myönnettävien lainojen järjestelmän käyttöönotto, mukaan lukien taloudelliset kannustimet harjoittaa ammattia Puolassa opintojen päätyttyä, ja ii) ensiapulääkäreille tarkoitettujen toisen vaiheen opintojen käynnistäminen, mikä lisää asianomaisten ammattihenkilöiden pätevyyttä ja tuloja.

Uudistukseen sisältyy myös lainsäädäntö, jolla parannetaan terveydenhuollon ammattien houkuttelevuutta ja lääketieteen ammattilaisten työoloja. Tällä lainsäädännöllä lisätään jatkokoulutuksen joustavuutta muun muassa antamalla lääkäreille mahdollisuus saada uusi ammattipätevyyssodistus eri erikoisaloilla. Sen on myös määrä korottaa monien terveydenhuollon ammattihenkilöiden alinta peruspalkkaa ja organisoida uudelleen tiettyjen pätevyyksien jakautuminen lääkäreiden ja erikoislääkäreiden, ensiapulääketieteen ammattilaisten, sairaanhoitajien ja muiden hoitajien kesken asianmukaisen koulutuksen jälkeen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

D2.1.1 Investoinnit, jotka liittyvät oppilaitosten nykyaikaistamiseen ja jälkiasennuksiin lääketieteellisten opintojen pääsrajojen nostamiseksi

Investoinnin tavoitteena on lisätä lääketieteellisten oppilaitosten valmiuksia ja tukea lääketieteen opiskelijoita.

Se koostuu täydentävistä alainvestoinneista, joiden tarkoituksena on i) luoda väliaikainen kannustinjärjestelmä, jolla kannustetaan opiskelemaan valikoituja lääketieteen kursseja, ii) nykyaikaistaa esiklinisen koulutuksen opetusperustaa, iii) ottaa käyttöön digitaalitekнологiaan perustuvia uusia oppimisjärjestelyjä, iv) mukauttaa ja parantaa klinistä

opetusohjaa kliinisissä sairaaloissa, v) toteuttaa opetushenkilöstön koulutusohjelmia ja kannustinjärjestelmiä, vi) nykyaikaistaa lääketieteellisten yliopistojen kirjastoja, opiskelijoiden majoitusta ja tietotekniikkajärjestelmiä ja vii) digitalisoida hoito-yliopistojen hallintoa ja hallintoa koskevat hallinnolliset prosessit.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

D3.1 Terveystieteiden tutkimus- ja kehityspotentiaalia lääketieteeseen ja terveystieteiden alalla

Uudistuksen tavoitteena on parantaa terveystieteiden tutkimuksen laatua ja tehokkuutta tukemalla tutkimusta ja kehittämistä lääketieteeseen ja terveystieteiden alalla.

Uudistus koostuu ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden kliinisiä tutkimuksia koskevasta uudesta lainsäädännöstä, mukaan lukien avoin järjestelmä sekä hallinnollisten ja oikeudellisten esteiden vähentäminen. Se koostuu myös Puolan biolääketieteiden alan kehittämistä koskevan strategisen suunnitelman suunnittelusta ja täytäntöönpanosta. Suunnitelma perustuu Puolan biolääketieteiden alan tarpeiden, sen kehityksen nykyisten esteiden ja potentiaalisen kilpailuedun omaavien alueiden arviointiin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2022 mennessä.

D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteeseen ja terveystieteiden alalla

Investoinnin tavoitteena on vahvistaa terveystieteiden tutkimuksen kantokykyä tukemalla tutkimusta ja kehittämistä lääketieteeseen ja terveystieteiden aloilla.

Investointi koostuu seuraavista toiminnoista:

- Myöntää tarjouskilpailujen perusteella rahoitusta tutkimus- ja kehitystoimiin, joissa keskitytään tuoteinnovaatioihin, kuten lääkkeisiin, lääkinnällisten laitteiden kehittämiseen, erityisesti mobiilikäyttöön, sekä lääketieteellisiin ja terveystieteisiin käytettävien tieto- ja viestintätekniisten välineiden kehittämiseen ja täytäntöönpanoon,
- Kehittää lisää kliinisen tutkimuksen tukikeskuksia, joiden tehtävänä on tutkimustoiminta kliinisten tutkimusten alalla, sähköisen viestintäfoorumin perustaminen Puolan kliinisen tutkimuksen verkostoa varten ja hakukone kliinisiä tutkimuksia varten sekä tiedotustoimet tällä alalla,
- Muut biolääketieteiden alan tukitoimet, mukaan lukien alaa koskevat tutkimukset ja tuki yliopistoille ja teknologiahautomaille, ja
- Tutkimus- ja analyysikeskuksen perustaminen kansalliseen kansanterveysinstituuttiin (National Institute of Public Health NIH), jonka pääasiallisena tehtävänä on seurata erilaisia ihmisten terveyteen kohdistuvia riskejä sekä väestön terveystilannetta ja -tarpeita. Tähän liittyvän infrastruktuurin on koostuttava myös laboratorioista, joiden bioturvallisuustasot ovat laajat, myös BSL-3±tasolle asti, sekä koulutustoimintaan käytettävästä kampuksesta.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

D.2 Avustusmuotoisen tuen seuranta ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayks ikkö	Perustaso	Päämää rä	Vuosineljä nnes	Vuosi	
D1G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Sairaaloiden toiminnan nykyaikaistamisesta ja parantamisesta annetun lain voimaantulo	Lain voimaantulopäivä n osoittava säännös				Q3	2022	Sairaaloiden toiminnan nykyaikaistamisesta ja parantamisesta annetun lain voimaantulo, jossa säädetään seuraavaa: - sairaalasektorin rakenneuudistus lujittamalla, profiloimalla ja muuttamalla sairaaloiden tarjoamien terveydenhuoltopalvelujen laajuutta ja rakennetta kansallisten ja alueellisten muutossuunnitelmien ja terveystarpeiden kartan perusteella sekä kansallisella että alueellisella tasolla ja päivittämällä sairaalaverkosta vastaavasti; perusta terveydenhuollon pyramidin järjeistämistoimille siirtämällä tiettyjä terveyspalveluja sairaaloista alemmalle hoitotasolle (perusterveydenhuolto, avohoito) ja vastaavasti tarkistettut säännökset kansallisen terveystarhaston (NFZ) vuotuisia rahoitussuunnitelmia varten; sairaaloiden rahoitusjärjestelmän uudistaminen tehokkaan ja kestävän uudelleenjärjestelyn varmistamiseksi, mihin sisältyy sairaaloiden velkahelpotusten kestävä käsittely avoimien ja näyttöön perustuvien kriteerien pohjalta ja asianmukaisen hoidon tarjoamisen kannustaminen sekä tehokkuuden ja hoidon laadun parantaminen; - luodaan sairaaloiden ammattimainen valvontajärjestelmä, vahvistetaan johtohenkilöstöä ja kannustetaan nykyaikaisten järjestelmien, välineiden ja hallintomenetelmien käyttöön terveydenhuollossa.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
D2G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Kansallisen terveysrahaston (NFZ) pääjohtajan perusterveydenhuollon ja koordinoitun hoidon vahvistamisesta antaman määräyksen voimaantulo ja sen jälkeen rahoitussäännökset (mukaan lukien sopimusten muutokset), jotka mahdollistavat kansallisen täytäntöönpanon	Määräyksen voimaantulopäivä n osoittava säännös				Q3	2022	Perusterveydenhuollon ja koordinoitun hoidon vahvistamisesta annetun kansallisen terveysrahaston (NFZ) puheenjohtajan määräyksen voimaantulo, joka mahdollistaa kansallisen täytäntöönpanon ja kattaa seuraavat: ennaltaehkäisevä terveydenhuolto (tehtävämaksu) odotetut terveystulokset ja hoidon laatu (kannustimien käyttöönotto) ja - kroonista hoitoa edellyttävien sairauksien hallintaohjelma ja hoitokoordinaattori. Määräyksessä otetaan käyttöön rahoitusjärjestelyt, joilla myönnetään lisävaroja perusterveydenhuollon sopimuksiin, lukuun ottamatta yö- ja lomaterveydenhuoltoa.
D3G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Terveyspalvelujen laadusta ja potilasturvallisuudesta annetun lain voimaantulo sekä tarvittavat täytäntöönpanomäärä ykset	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q3	2022	Terveyspalvelujen laadusta ja potilasturvallisuudesta annetun lain voimaantulo, johon sisältyy säännöksiä seuraavista seikoista: 1) lupa: järjestelmä, jolla arvioidaan lääketieteellistä toimintaa, kuten sairaalapalveluja, suorittavia yksiköitä sen perusteella, noudattavatko ne terveysministeriön ja kansallisen terveysrahaston vaatimuksia (ns. korivaatimukset); 2) akkreditointi: puitteet terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden ulkopuoliselle arviointille sairaaloissa 3) haittatapahtumien seuranta: puitteet lääketieteellisten toimijoiden toiminnalle, erityisesti haittatapahtumista ilmoittamiselle, niiden järjestelmälliselle analyysille ja tällaisen analyysin päätelmien täytäntöönpanolle, jotta voidaan estää samankaltaisten haittatapahtumien esiintyminen tulevaisuudessa; 4) terveydenhuollon rekisterit: vahvistetaan

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										potilasrekisterien ylläpidon valvontaa ja täsmennetään niiden perustamista ja rahoitusta koskevat säännöt; 5) potilaiden kokemus: luodaan kehys, jolla mitataan potilaiden kokemuksia NFZ:n sopimusmääräyksistä; ja 6) uudelleen sairaalahoitoon joutuminen: NFZ:n sopimusmääräyksiin liittyvä kehys, jonka avulla seurataan ja analysoidaan uudelleen sairaalahoitoon joutumisen astetta 30 päivän kuluessa kotiutumisesta (täytäntöönpanoasetuksella).
D4G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Kansallisesta syöpäverkostosta annetun lain voimaantulo, jossa vahvistetaan verkoston toimintaa koskevat säännöt ottamalla käyttöön uusi rakenne ja uusi syövänhoidon hallinnointimalli	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q3	2022	Kansallisesta syöpäverkostosta annetun lain voimaantulo, jolla varmistetaan, että kaikki potilaat saavat asuinpaikastaan riippumatta syöpähoitoa samojen diagnostisten ja terapeuttisten standardien mukaisesti. Säädöksessä keskitytään seuraaviin seikkoihin: - parannetaan syöpähoitojärjestelmän organisointia tarjoamalla potilaille mahdollisuus käyttää mahdollisimman laadukkaita diagnostisia ja hoitoprosesseja ja kattavaa hoitoa perusterveydenhuollon, erikoistuneen avohoidon, sairaalahoidon ja kuntoutuksen aloilla. - luodaan uusi organisaatorakenne ja uusi syövänhoidon hallinnointimalli, seurantakeskukset mukaan luettuina; - potilaiden elämänlaadun parantaminen syöpähoitoaikana ja sen jälkeen.
D5G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Kansallisesta kardiologisesta verkostosta annetun lain voimaantulo; laissa vahvistetaan verkoston toimintaa koskevat säännöt ottamalla käyttöön uusi rakenne ja uusi	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q1	2024	Kansallisesta kardiologisesta verkostosta annetun lain voimaantulo varmistaa, että kaikki potilaat saavat asuinpaikastaan riippumatta kardiologista hoitoa, joka perustuu samoihin diagnostisiin ja hoidollisiin standardeihin eli yhdenmukaisesti määriteltyihin sairauksiin, ja että järjestelmä vastaa joustavasti heidän tarpeisiinsa.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			kardiologisen hoidon hallinnointimalli							Uudistuksessa keskitytään seuraaviin seikkoihin: - parannetaan kardiologisen hoitojärjestelmän organisointia tarjoamalla potilaille mahdollisuus saada mahdollisimman laadukkaita diagnoosi- ja hoitoprosesseja ja kattavaa hoitoa koko ”potilaspolun” varrella perusterveydenhuollon, erikoistuneen avohoidon, sairaalahoidon ja kuntoutuksen aloilla. Uuden organisaatiorakenteen ja uuden kardiologisen hoidon mallin luominen potilaiden elämänlaadun parantaminen kardiologisen hoidon aikana ja sen jälkeen.
D6G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Kansallisten sähköisten terveyspalvelujen käyttöönottoa ja niiden integrointia nykyisiin/käytettävissä oleviin sähköisen terveydenhuollon järjestelmiin kansallisella ja alueellisella tasolla koskevan lainsäädäntöpakettin voimaantulo	Voimaantulopäivä n osoittava lainsäädäntöpakettin säännös				Q1	2026	Sellaisen lainsäädäntöpakettin voimaantulo, joka tarjoaa asianmukaisen oikeudellisen ja hallinnollisen ympäristön kansallisten sähköisten terveyspalvelujen (potilaiden terveysanalyysivälineet, tekoälyalgoritmeihin perustuva päätöksenteon tukiväline lääkäreille, lääketieteellisten tietojen keskustietokanta) käynnistämiseksi ja niiden integroimiseksi olemassa oleviin/käytettävissä oleviin sähköisen terveydenhuollon järjestelmiin kansallisella ja alueellisella tasolla.
D7G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Onkologisen verkoston voivodikuntien seurantakeskusten luettelosta annetun asetuksen voimaantulo	Asetuksen voimaantulopäivä n osoittava säännös				Q1	2023	Asetus tulee voimaan ja siinä säädetään sellaisten voivodikuntien seurantakeskusten perustamisesta, jotka ovat kunkin 16 voivodikunnan syöpäsairauksien verkoston keskuudesta valittuja lääkinnällisiä yksiköitä, jotka ovat erikoistuneet syöpähoitoon ja tarjoavat kattavaa syöpähoitoa ja -seurantaa.
D8G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Syöpähoitoverkoston arviointi	Raportin julkaiseminen				Q2	2025	Raportti syöpähoitoverkoston arvioinnista, mukaan lukien i) syöpätautien hoidon arviointitoimenpiteet ja ii) laatuindikaattorit.
D9G	D1.1.1 pitkälle	Välitavoite	Sellaisen säädöksen	Säädöksen				Q4	2022	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jossa

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen		voimaantulo, joka koskee luetteloa tarkoista kriteereistä, jotka koskevat sairaaloiden luokittelua tiettyihin luokkiin uudistuksen aiheuttamien investointitarpeiden määrittelemiseksi	voimaantulopäivä n osoittava säännös						vahvistetaan luettelo kriteereistä, joiden perusteella sairaalat luokitellaan tiettyihin ryhmiin. Nämä luokat auttavat määrittelemään sairaaloiden nykyaikaistamisesta ja tehokkuuden parantamisesta johtuvat investointitarpeet. Luokitteluperusteiden on perustuttava seuraaviin seikkoihin: - kattavuus (kuten asianomainen väestö; katetut etuudet; oikea-aikaisen hoidon tarve); - tasapuolisuus (esim. rahoituksessa; toteuttamisen ja käytön tasapuolisuus; terveydenhuollon tulosten tasapuolisuus); - tehokkuus, mukaan lukien operatiivinen toiminta (tulosten toteuttamisen tehokkuus; varojen keruun tehokkuus); - hoidon laatu; ja käytettävissä olevat resurssit (kuten henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit).
D10G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Välitavoite	Ensimmäinen ehdotuspyyntö rahoitusta hakeville sairaaloille	Ensimmäisen ehdotuspyynnön julkaiseminen				Q1	2023	Käynnistetään ensimmäinen ehdotuspyyntö sairaaloille laite- tai infrastruktuurihankintojen tai -päivitysten rahoittamista varten. Tämän ehdotuspyynnön ja kaikkien sitä seuraavien ehdotuspyyntöjen on perustuttava luokittelukriteereihin sekä selkeisiin ja avoimiin menettelyihin. Terveystieteiden ja infrastruktuurin parantamisella on osaltaan parannettava hoidon laatua ja resurssien saatavuutta sekä varmistettava oikea-aikainen ja kattava pääsy sairaalahoitoon. Tuki kattaa ainoastaan kansallisesta terveysrahastosta rahoitettavien terveyspalvelujen tarjoamiseen liittyvän toiminnan, eikä se saa kattaa kaupallista toimintaa.
D11G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden	Tavoite	T1 – Sairaalakeskusten ja		Lukumä ärä	0	81	Q4	2023	Sairaaloiden ja terveysministeriön (tai muun ministeriön ilmoittaman laitoksen) välillä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen		terveysministeriön väliset sopimukset lääkinnällisten laitteiden hankinnasta tai infrastruktuuri-investoinneista							allekirjoitettujen sopimusten lukumäärä hankituista lääkinnällisistä laitteista tai infrastruktuurista. Lääkinnällisten laitteiden on osaltaan parannettava hoidon laatua ja resurssien saatavuutta sekä varmistettava oikea-aikainen ja kattava pääsy sairaalahoitoon. Infrastruktuurin parantamisella on osaltaan parannettava hoidon laatua ja resurssien saatavuutta sekä varmistettava oikea-aikainen ja kattava pääsy sairaalahoitoon. Tuki kattaa ainoastaan kansallisesta terveysrahastosta rahoitettavien terveyspalvelujen tarjoamiseen liittyvän toiminnan, eikä se saa kattaa kaupallista toimintaa.
D12G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Tavoite	T2 – Sairaalakeskusten ja terveysministeriön väliset sopimukset lääkinnällisten laitteiden hankinnasta tai infrastruktuuri-investoinneista		Lukumäärä	81	330	Q4	2024	Sairaalan ja terveysministeriön (tai muun ministeriön ilmoittaman laitoksen) välillä allekirjoitettujen sopimusten lukumäärä, jotka koskevat lääkinnällisten laitteiden hankintaa tai infrastruktuurin parantamista. Lääkinnällisten laitteiden on osaltaan parannettava hoidon laatua ja resurssien saatavuutta sekä varmistettava oikea-aikainen ja kattava terveydenhuollon saatavuus. Infrastruktuurin parantamisella on osaltaan parannettava hoidon laatua ja resurssien saatavuutta sekä varmistettava oikea-aikainen ja kattava terveydenhuollon saatavuus. Tuki kattaa ainoastaan kansallisesta terveysrahastosta rahoitettavien terveyspalvelujen tarjoamiseen liittyvän toiminnan, eikä se saa kattaa kaupallista toimintaa.
D13G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja	Tavoite	Sairaalat, joilla on uusia lääkinnällisiä laitteita ja jotka on hankittu niiden rakennemuutoksen tai kansalliseen		Lukumäärä	0	300	Q2	2026	Niiden sairaaloiden lukumäärä, joilla on uusia lääkinnällisiä laitteita ja jotka on ostettu niiden rakennemuutoksen tai kansalliseen syöpäverkostoon liittämisen yhteydessä. Hankittujen lääkinnällisten laitteiden on osaltaan parannettava hoidon laatua ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	nykyaikaistaminen		onkologiseen verkostoon liittämisen yhteydessä							resurssien saatavuutta sekä varmistettava oikea-aikainen ja kattava terveydenhuollon saatavuus. Tuki kattaa ainoastaan kansallisesta terveysrahastosta rahoitettavien terveyspalvelujen tarjoamiseen liittyvän toiminnan, eikä se saa kattaa kaupallista toimintaa.
D14G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Tavoite	Sairaalat, joiden infrastruktuuria on parannettu rakenneuudistuksen tai kansalliseen onkologiseen verkostoon liittämisen yhteydessä		Lukumä ära	0	280	Q2	2026	Niiden sairaaloiden lukumäärä, joiden infrastruktuuri-investoinnit ovat lisääntyneet niiden rakenneuudistuksen tai kansalliseen syöpäverkostoon liittämisen yhteydessä. Parannettu infrastruktuuri auttaa parantamaan hoidon laatua ja resurssien saatavuutta sekä varmistamaan oikea-aikaisen ja kattavan terveydenhuollon saatavuuden. Tuki kattaa ainoastaan kansallisesta terveysrahastosta rahoitettavien terveyspalvelujen tarjoamiseen liittyvän toiminnan, eikä se saa kattaa kaupallista toimintaa.
D15G	D1.1.2 Terveyden digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Välitavoite	Uusien sähköisten palvelujen käynnistäminen, mukaan lukien - potilaiden terveyden analysointivälineet; - tekoälyalgoritmeihin perustuva päättökseen tukiväline lääkäreille; ja - muihin keskeisiin terveydenhuoltojärje stelmiin yhdistettyjen lääketieteellisten tietojen keskustietokanta	Täysimittaisen toiminnan aloittaminen				Q1	2026	On käynnistettävä ja otettava käyttöön palveluja, joilla lisätään nykyaikaisen tekniikan käyttöä ja kehitetään edelleen sähköisiä terveyspalveluja. Näitä ovat muun muassa seuraavat: - välineet, joilla tuetaan potilaan terveydentilan analysointia; - välineet, joilla kootaan yhteen potilaan elämäntapaan liittyviä lääketieteellisiä mittauksia tai mittauksia suorittavista eri laitteista saatuja tietoja, jotka siirretään potilaan internettilille (IKP) ja toteutetaan tekoälyalgoritmien kehittämiseen tähtäävä hanke; sekä - tuki lääkärin päätöksentekoprosessille. Siihen sisältyy myös lääketieteellisten tietojen keskustietokannan perustaminen ja potilastietojen sähköisen pankin (rekisteri) perustaminen ja tarjoaminen (lääketieteelliset

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										asiakirjat).
D16G	D1.1.2 Terveyden digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Välitavoite	Sähköisten terveyspalvelujen keskukseen perustettu turvaoperaatiokeskus (SOC)	Täysimittaisen toiminnan aloittaminen				Q4	2025	Toimella vahvistetaan sähköisten terveyspalvelujen keskuksen tietoteknisiä resursseja ja mukautetaan niitä kyberturvallisuuden alan kasvaviin tarpeisiin seuraavasti: - yhdenmätyn hallintojärjestelmän käyttöönotto ja turvallisuusjärjestelmien laajentaminen, - turvallisuusohjelman toteuttaminen tietotekniikkajärjestelmien suunnittelua ja kehittämistä varten, - turvallisuusoperaatiokeskuksen rakentaminen sähköisen terveydenhuollon keskukseen.
D17G	D1.1.2 Terveyden digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Välitavoite	Digitaalisten lääketieteellisten asiakirjojen keskus	Täysimittaisen toiminnan aloittaminen				Q3	2024	Perustetaan lääketieteellisten asiakirjojen digitointikeskus, jonka keskeisenä tehtävänä on jäsentää ja siirtää lääketieteelliset asiakirjat käyttökelpoisiin sähköisiin terveystietorekistereihin.
D18G	D1.1.2 Terveyden digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Tavoite	Terveydenhuoltolaito ksissa säilytettävien potilasrekisteritietojen digitalisointi		% (prosent tia)	0	30	Q1	2026	Hoitolaitoksissa säilytettävien potilasrekisteritietojen digitalisoinnin eteneminen , tavoitteena esittää tiedot henkilökohtaisessa sähköisessä potilaskertomuksessa (EMR) jäsennellysti, niin että tietoja voidaan käsitellä edelleen. Tavoite liittyy terveydenhuoltolaitosten tallentamiin paperiasiakirjoihin.
D19G	D1.1.2 Terveydenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Tavoite	T1 – Digitoidut lääketieteelliset asiakirjat		% (prosent tia)	10	30	Q1	2025	Lääketieteellisten asiakirjatyypin kokonaismäärästä digitoitu 30 prosenttia.
D20G	D1.1.2 Terveydenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen	Tavoite	T2 – Digitoidut lääketieteelliset asiakirjat		% (prosent tia)	30	60	Q1	2026	60 prosenttia lääketieteellisten asiakirjatyypin kokonaismäärästä digitoitu.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	digitaalisia terveyspalveluja									
D21G	D1.1.2 Terveydenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Tavoite	Keskitettyt/alueelliset terveydenhuollon tarjoajat, jotka ovat yhteydessä lääketieteellisten tietojen keskusrekisteriin, ja keskitetyt/alueelliset terveydenhuollon tarjoajat, joilla on tekoälyn perustuva päättökseen tukiväline		% (prosent tia)	0	30	Q1	2026	30 prosentilla terveydenhuollon tarjoajista (keskus- tai aluetasolla) on yhteys lääketieteellisten tietojen sähköiseen keskusrekisteriin, ja näistä 30 prosentilla terveydenhuollon tarjoajista (keskus- tai aluetasolla) on tekoälyn perustuva päätöksenteon tukiväline.
D22G	D1.1.2 Terveydenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Tavoite	Potilasterveysanaly sityökalun piiriin kuuluvat aikuiset potilaat		% (prosent tia)	0	70	Q1	2026	Potilasterveysanalyysityökalun on katettava 70 prosenttia aikuispotilaista.
D23G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Välitavoite	Korkea-asteen koulutusta ja tiedettä sekä lääkärin ja hammaslääkärin ammatteja koskevan lain muutos, jolla luodaan oikeusperusta Puolan lääketieteen alan opiskelijoille annettavalle taloudelliselle tuelle lukuvuodesta 2021/2022 alkaen	Voimaantulosään nös korkea-asteen koulutusta ja tiedettä sekä lääkärin ja hammaslääkärin ammatteja koskevan lain muutoksessa, jolla luodaan oikeusperusta Puolassa yliopistotasolla toimiville lääketieteen alan opiskelijoille (mukaan lukien opiskelijat, jotka ovat aloittaneet				Q4	2021	Laki tulee voimaan, ja siinä säädetään mahdollisuudesta myöntää taloudellista tukea opintolainan muodossa opiskelijoille, jotka opiskelevat lääketieteen alalla yliopistotasolla palkattuina opintoina. Opiskelijan on voitava hakea lainan ennen aikaisista takaisinmaksua tai sen takaisinmaksuajan pidentämistä. Kun opiskelija täyttää tietyt laissa säädetty edellytykset, hän voi hakea lääketieteelliseen koulutukseen myönnetyn lainan osittaista tai täydellistä peruuttamista. Tukea saavien opiskelijoiden on voitava hakea lainan täydellistä peruuttamista, jos he täyttävät seuraavat edellytykset: - työskentely vähintään 10 vuoden ajan valmistumisen jälkeen 12 peräkkäisen vuoden aikana valmistuspäivästä lukien lääketieteellistä toimintaa Puolan tasavallan alueella harjoittavissa yksiköissä, jotka

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
				opintonsa ennen lukuvuotta 2021/2022) lukuvuodesta 2021/2022 alkaen myönnettävälle taloudelliselle tuelle						tarjoavat julkisista varoista rahoitettuja terveydenhuoltopalveluja, ja - erikoislääkärin ammattinimikkeen saaminen edellä mainitun ajanjakson aikana lääketieteen alalta, joka on tunnustettu ensisijaiseksi sinä päivänä, jona lääkäri aloittaa erikoistumiskoulutuksen. Henkilön, joka täyttää nämä kaksi edellytystä, ei tarvitse maksaa takaisin lääketieteellisiin opintoihin myönnettyä lainaa. Lainan peruuttamista koskevat yksityiskohtaiset ehdot ja menettely määritellään säädöksessä.
D24G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Tavoite	Korkea-asteen koulutusta ja tiedettä sekä lääkärin ja hammaslääkärin ammattiteitoja koskevan lain mukaista rahoitustukea saaneiden lääketieteellisten korkeakoulujen opiskelijoiden lukumäärä		Lukumä ära	0	9 947	Q2	2026	9 947 opiskelijaa on saanut lainan muodossa lainaa lääketieteen alalla Puolassa opiskeleville korkea-asteen koulutusta ja tiedettä sekä lääkärin ja hammaslääkärin ammattiteitoja koskevaan lakiin tehdyn muutoksen perusteella.
D25G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Välitavoite	Ensihoitajan ammattia ja ensihoitajien itsehallintoa koskevan lain voimaantulo, jossa säädetään mahdollisuudesta perustaa toisen vaiheen ohjelmia ensihoitoalan valmennuksen alalla	Ensihoitajan ammattia ja ensihoitajien itsehallintoa koskevan lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q3	2022	Ensihoitoalan pätevyyskysien parantamiseksi säädös tulee voimaan ja mahdollistaa toisen vaiheen ohjelmien luomisen ensilääketieteen alalla. Nämä kaksivuotiset opinnot päättyvät maisterintutkintoon. Erikoistumisammattinimikkeen saamisen on mahdollistettava se, että ensihoitajat saavat lisäpätevyyttä, jonka odotetaan johtavan palkkaluokkaan ylempään palkkaluokkaan.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Lukumä ära	0	2 500	Q4	2025	
D26G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Tavoite	Maisterintutkinnon suorittaneiden ensihoitajien lukumäärä							2 500 ensihoitajaa on suorittanut toisen vaiheen opinnot ensiapupalveluista.
D27G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Välitavoite	Lääketieteellisten työpaikkojen houkuttelevuuden ja lääkintätyöntekijöide n työolojen parantamiseen tähtäävien säädösten voimaantulo	Säädösten voimaantuloa koskevat säännökset				Q4	2022	Säädöspaketti tulee voimaan, ja se koostuu lääkäreiden ja hammaslääkärien ammatillista pätevyyttä koskevasta asetuksesta, lääkäreiden ja hammaslääkärien jatkokoulutusharjoittelua koskevan asetuksen muuttamisesta, ammatillisen koulutuksen peruskoulutusohjelmaa koskevan asetuksen muuttamisesta, tiettyjen terveydenhuollon yksiköiden työntekijöiden alimman peruspalkan määrittämismenettelystä annetun lain muuttamisesta, mukaan lukien seuraavat säännökset: 1) lääketieteellisen jatkokoulutusprosessin joustavuuden lisääminen vähentämällä sertifioitua lääketieteellistä osaamista suosivien erikoisalojen määrää ja muuttamalla jatkokoulutusohjelmaa, 2) keskitetyn järjestelmän käyttöönotto erikoistumispaikkojen määrittelyä ja jakamista varten, 3) lääkäreiden työtaakan keventäminen käynnistämällä erikoiskoulutusta sairaanhoidajille ja ensihoitajille, 4) terveydenhuollon yksiköiden työntekijöiden alimman peruspalkan päivittäminen nostamalla kaikkien 8 päivänä kesäkuuta 2017 annetussa laissa tarkoitettujen ammattiryhmien työmääriä ja aikaistamalla puolella vuodella vaatimusta, jonka mukaan kaikkien terveydenhoitolaitosten on täytettävä lakisääteisesti taattua terveydenhuollon työntekijöiden peruspalkkaa koskevat vaatimukset: lääkärit, hammaslääkärit, lääkäriharjoittelijat ja hammaslääkäriharjoittelijat, sairaanhoidajat,

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										kätilöt, laboratoriodiagnostikot, fysioterapeutit, farmaseutit ja muut lääketieteen ammattihenkilöt, ja 5) tiettyjen pätevyyksien siirtäminen sairaanhoitajilta perushoitajille.
D28G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Tavoite	Niiden lääkäreiden ja hammaslääkärien lukumäärä, jotka ovat saaneet todistuksen lääketieteellisestä ammattipätevyydestä		Lukumä ära	0	54 000	Q4	2025	54 000 lääkäriä ja hammaslääkäriä on annettu todistus lääketieteellisestä lisäpätevyydestä. Ammattipätevyyden osoittavan todistuksen myöntää asianomaisesta ammattipätevyydestä vastaava kansallinen tiedeseura tai valtion tutkimuslaitos, ja todistukset merkitään rekisteriin, jota hoitaa jatko-opintoja käsittelevän lääketieteellisen keskuksen johtaja.
D29G	D2.1.1 Investoinnit, jotka liittyvät oppilaitosten nykyaikaistamiseen ja jälkiasennuksiin lääketieteellisten opintojen pääsyrajojen nostamiseksi	Välitavoite	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla luodaan kannustinjärjestelmä opintojen aloittamiseksi ja jatkamiseksi valikoiduissa lääketieteellisissä tiedekunnissa apurahojen, opintojen rahoituksen ja mentoroinnin avulla	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q2	2022	Säädöksessä, jolla otetaan käyttöön tilapäinen kannustinjärjestelmä lääketieteellisten opintojen houkuttelevuuden lisäämiseksi, on säädettävä seuraavista mahdollisuuksista: - apurahojen myöntäminen, maksettujen opintojen yhteisrahoitus ja sairaanhoitaja-, kätilö- ja ensihoitajaopiskelijoiden mentorointi; ja - apurahojen myöntäminen lääketieteen, lääketieteen ja hammaslääketieteen, lääketieteellisen analytiikan sekä farmasian ja fysioterapian opiskelijoille. Säädöksen, jolla järjestelmä otetaan käyttöön, on sisällettävä velvoite tarkastella järjestelmän toimivuutta elpymis- ja palautumistukivälineen toteuttamiskauden lopussa ja analysoida toteutetun kannustinjärjestelmän vaikutusta koulutuksessa olevien opiskelijoiden määrään, jotta voidaan päättää järjestelmän mahdollisesta jatkamisesta.
D30G	D2.1.1 Investoinnit, jotka liittyvät oppilaitosten nykyaikaistamiseen ja jälkiasennuksiin	Tavoite	Niiden opiskelijoiden lukumäärä, jotka ovat saaneet apurahan		Lukumä ära	0	25 400	Q2	2026	25 400 opiskelijaa on saanut tukea kannustinjärjestelmästä, josta tuetaan opintojen aloittamista ja jatkamista valikoiduissa lääketieteellisissä tiedekunnissa

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	lääketieteellisten opintojen pääsyrajojen nostamiseksi		sairaanhoitaja-, kättilö-, ensihoitaja-, lääkäri-, hammaslääkäri-, lääkeanalyysi-, fysioterapia- ja farmasiaopintoihin sekä niiden sairaanhoitaja-, kättilö- ja ensihoitajaopiskelijoi- den lukumäärä, jotka kuuluvat apurahan, opintojen osarahoitukseen tai mentoroinnin piiriin							apurahojen, opintojen rahoituksen ja mentoroinnin kautta ainakin jossakin seuraavista muodoista: - apuraha kolme vuotta kestävä opintojakson suorittamiseen, osarahoit- us ensimmäisen opintojakson suorittamiseen tai mentorin osoittaminen sairaanhoitaja-, kättilö- ja ensihoitajaopiskelijoille, tai - apuraha kolme vuotta kestävä opintojakson suorittamiseen lääketieteen, hammaslääketieteen, lääketieteellisen analyysin, fysioterapian ja farmasian opiskelijoille. 4 400 opiskelijaa saa opintoihin osarahoitusta edellä mainitun mukaisesti. 6 000 opiskelijaa saa apurahan edellä esitetyn mukaisesti. Vähintään 15 000 opiskelijalle osoitetaan mentori edellä esitetyn mukaisesti.
D31G	D2.1.1 Investoinnit, jotka liittyvät oppilaitosten nykyaikaistamiseen ja jälkiasennuksiin lääketieteellisten opintojen pääsyrajojen nostamiseksi	Tavoite	Esiklinisen opetuksen nykyaikaistettujen oppilaitosten (mukaan lukien lääketieteelliset simulaatiokeskukset) , klinisten keskussairaaloiden opetuksessa käytettävien mukautettujen hoitopaikkojen, nykyaikaistettujen kirjastoinfrastruktu- urien ja opiskelijoiden asuntoloiden määrä lääketieteellisissä yliopistoissa		Lukumä- ärä	0	212	Q4	2025	Päätökseen on saatettava 212 hanketta, mukaan lukien seuraavat: - esikliniseen opetukseen käytettävän didaktisen pohjan uudistaminen, jälkiasennus ja uusien laitosten (mukaan lukien lääketieteelliset simulointikeskukset) perustaminen. Tukea myönnetään 140 laitokseen (mukaan lukien uusien tilojen rakentaminen); - nykyaikaistetaan tai luodaan klininen perusta, jota käytetään opiskelijoiden kouluttamiseen keskeisissä klinisissä sairaaloissa (perustan toiminnan mukauttaminen epidemiologisiin riskiolosuhteisiin, muiden lääketieteellisten yksiköiden klinikoiden yhdistäminen keskusklinikoihin, tarvittavien klinikoiden kehittäminen alueilla, joilla on puutteita, kuten tartuntataudit ja onkologia). Tukea myönnetään 42 laitokselle;

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										- kirjastojen kunnostaminen lääketieteellisissä yliopistoissa siten, että varmistetaan kirjastoresurssien kontaktiton käyttö ja turvalliset tilat itseopiskelua varten. Tuetaan 27:ää kirjastojen kunnostamista koskevaa hanketta; ja - opiskelija-asuntojen kunnostaminen lääketieteellisissä yliopistoissa niiden mukauttamiseksi terveysvaatimuksiin. Tuetaan kolmea opiskelija-asuntoloiden kunnostamista koskevaa hanketta. Maa-alueiden ostoa ei kateta. Hankkeet toteutetaan tarjouspyyntöjen tai avointen avustuskilpailujen perusteella. Vastaanottajat on valittava avoimella ja puolueettomalla tavalla. Kussakin avustussopimuksessa on mainittava saatu rahoitusmäärä ja hankkeen yksityiskohdat.
D32G	D3.1 Terveystieteiden tutkimus- ja kehityspotentialia lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Ihmislle tarkoitettujen lääkkeiden kliinisistä tutkimuksista annetun lain voimaantulo	Lain voimaantulopäivän osoittava säännös				Q4	2022	Ihmislle tarkoitettujen lääkkeiden kliinisistä tutkimuksista annettu laki tulee voimaan, ja siihen sisältyy: - läpinäkyvät säännöt, ja - lisää välineitä ja mekanismeja, joilla edistetään kliinisiä tutkimuksia Puolassa ja parannetaan kliinisten tutkimusten laatua ja järjestyä Puolassa. Tällä lailla saatetaan myös ajan tasalle Puolan biolääketieteen alan yleinen oikeudellinen kehys, tutkimus ja kehitys mukaan lukien, siltä osin kuin tällainen päivitys katsotaan tarpeelliseksi Puolan biolääketieteen alan kehittämistä koskevassa hallituksen strategisessa suunnitelmassa.
D33G	D3.1 Terveystieteiden tutkimus- ja kehityspotentialia lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Hallituksen biolääketieteen alan kehittämistä koskevassa	Tausta-asiakirjojen määräykset, joista käy ilmi niiden				Q4	2022	Strategisessa suunnitelmassa ”keskeisiksi toimiksi” määritettyjen toimien on tultava voimaan tai ne on toteutettava strategiseen suunnitelmaan sisältyvän aikataulun

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	tukemalla Puolan tutkimus- ja kehityspotentiaalia lääketieteen ja terveystieteiden alalla		strategisessa suunnitelmassa määriteltyjen keskeisten toimien voimaantulo tai täytäntöönpano strategisessa suunnitelmassa vahvistetun aikataulun mukaisesti	voimaantulo tai täytäntöönpano strategisessa suunnitelmassa yksilöityjen avaintoimien tyypin mukaan						mukaisesti ja siinä määrityissä laajuudessa. Strategiasuunnitelma hyväksytään ministerineuvoston päätöslauselman muodossa vuonna 2022. Avaintoimiin kuuluvat alakohtaisen kehityksen hallintajärjestelmän suunnittelu, ensimmäiset avustuskilpailut ensisijaisilla aloilla ja Puolan biolääketieteen markkinoiden jatkuva seuranta.
D34G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Puolan kliinisten tutkimuskeskusten verkoston sähköisen alustan käyttöönotto	Puolan kliinisten tutkimuskeskuste n verkoston alustan käyttöönotto				Q4	2022	Sähköisen alustan on oltava toiminnassa verkoston jäsenten välisen viestinnän helpottamiseksi, mukaan lukien kaupalliset ja ei-kaupalliset kliiniset tutkimuskeskukset. Alustalla on oltava välineet verkoston toiminnan koordinoimiseksi, keskitetty rekisteri Puolassa suoritettavia kliinisiä tutkimuksia varten, hakukone, jonka avulla voidaan tunnistaa kliiniset lääketutkimukset, verkkosivusto, jossa käytetään edellä mainittua hakukonetta, joka on tarkoitettu potilaille, jotka haluavat osallistua kliinisiin lääketutkimuksiin, sekä hakukone kliinisten tutkimusten kehittämiseen tai suorittamiseen osallistuville ammattilaisille.
D35G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Erikoistuneen tutkimus- ja analyysikeskuksen perustaminen	Loppuraportti tutkimus- ja analyysikeskukse n rakentamisesta, mukaan lukien vähintään 41 bioturvallisuuslab oratoriota ja koulutusalue, jossa on kampus				Q2	2026	Tutkimus- ja analyysikeskuksen infrastruktuurin rakentaminen on saatettava päätökseen. Valmistuminen todetaan sen jälkeen, kun kansallisen julkisia hankintoja koskevan lain mukaisesti toteutetun hankkeen teknisten eritelmien ja sopimusvelvoitteiden noudattaminen on vahvistettu. Toimitettuun infrastruktuuriin on sisällyttävä: - tutkimus- ja analyysikeskus, joka on valtion omistama A-luokan tutkimuslaitos ja jonka omistaa kansallinen kansanterveysinstituutti (National Institute of Public Health NIH),

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										osoitteessa ul. Powśńska 61/63, Varsova, - vähintään 41 laboratoriota, joissa on tarvittava bioturvallisuustaso, mukaan lukien 20 BSL-1-laboratoriota, 19 BSL-2- laboratoriota, yksi BSL-3-laboratorio ympäristötutkimusta varten ja yksi BSL-3+- laboratorio ihmismateriaalin tutkimusta varten, mukaan lukien diagnostisiin tarkoituksiin käytettävät laboratoriot. Tehdään yhteistyösopimus eurooppalaisen bioturvallisuuslaboratorion kanssa kansallisten teknisten laboratorioden asiantuntijoiden valmiuksien kehittämiseksi, ja - noin 3000 m ² :n kampus koulutusta varten.
D36G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Tavoite	Biolääketieteen alan tutkimusyksiköille ja yrittäjille rahoitettujen hankkeiden lukumäärä		Lukumä ärä	0	80	Q2	2026	80 tuetun hankkeen täytäntöönpanoa koskevat loppukertomukset hyväksytään. Tukea annetaan lääkeinnovaatioiden, lääkinnällisten laitteiden ja tietotekniikkaratkaisujen alan tutkimusyksiköille ja yrittäjille Puolan biolääketieteen alan strategisen kehityssuunnitelman mukaisesti. Kilpailuissa keskitytään tuoteinnovaatioihin, kuten lääkkeisiin, lääkinällisten laitteiden kehittämiseen, erityisesti mobiilikäyttöön, sekä lääketieteellisiin ja terveystarkoituksiin tarkoitettujen tieto- ja viestintätekniikan välineiden kehittämiseen ja täytäntöönpanoon. Hankkeet valitaan avoimilla ja tilatuilla avustuskilpailuilla. Kussakin avustussopimuksessa on mainittava saatu rahoitusmäärä ja hankkeen yksityiskohdat.
D37G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Tavoite	Perustettujen kliinisten tutkimusten tukikeskusten lukumäärä		Lukumä ärä	10	50	Q2	2026	40 uuden kliinisten tutkimusten tukikeskuksen (CTSC) perustaminen on saatettava päätökseen. Niiden on sijaittava pienempien ja paikallisten terveydenhuollon yksiköiden yhteydessä, ja niillä on keskeinen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										rooli ammatillisen tuen tarjoamisessa (sairaaloiden puolelta) klinisen tutkimuksen organisaatioille ja klinisten tutkimusten toimeksiantajille (lääkeyhtiöt) klinisten lääketutkimusten neuvotteluiden, sopimusten tekemisen ja aloittamisen edistämiseksi. CTSC saa varoja investointeihin ja instituutioiden kehittämiseen. He ovat velvollisia järjestämään lääkintähenkilöstölle koulutusta ja toteuttamaan toimia, joilla pyritään lisäämään potilaiden tietoisuutta klinisten tutkimusten alalla. Kussakin avustussopimuksessa on mainittava saatu rahoitusmäärä ja hankkeen yksityiskohdat.

D.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

D1.2 Terveysthuollon tarjoajien pitkäaikaishoitopalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen piirittasolla

Uudistuksen tavoitteena on tukea alueellisten sairaaloiden muuttamista pitkäaikais- ja geriatrisiksi hoitoyksiköiksi tai -keskuksiksi. Uudistuksen on perustuttava oikeudellisesti asiaa koskevaan säädökseen, joka perustuu arvioon mahdollisuuksista perustaa pitkäaikaishoito- ja geriatrisia hoitoyksiköitä/keskuksia piirisairaaloihin Puolassa. Uudistuksen on oltava myös terveysministeriön laatiman laitoshoidon purkamista koskevan strategian mukainen (liitteenä Puolan terveydenhuoltojärjestelmän kehittämistä koskevaan strategiseen kehykseen vuosiksi 2021–2027 – Terve tulevaisuus).

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. syyskuuta 2022 mennessä.

D1.2.1 Pitkäaikaishoidon kehittäminen nyky aikaistamalla terveydenhuollon yksiköiden infrastruktuuria piirittasolla

Investoinnilla on tuettava hankkeita, jotka koskevat tarvittavia rakennus- tai kunnostustöitä ja laitteiden hankintaa piirisairaaloille, jotka perustavat muutossuunnitelmien puitteissa pitkäaikaishoito- ja geriatrisia hoitoyksiköitä tai -keskuksia. Investointisopimukset on annettava läpinäkyvin ja selkein säännöksiin ja uudistuksen D.1.2 tavoitteiden mukaisesti. Investoinnit on tehtävä integroitujen hoitopalvelujen laadunvarmistusmekanismien pohjalta, ja niissä on käsiteltävä saavutettavuuteen ja kohtuuhintaisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

D3.2 suotuisten olosuhteiden luominen lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden alan kehittämiseksi

Uudistuksen tavoitteena on ottaa käyttöön sääntelykehys, jolla helpotetaan lääkkeiden ja vaikuttavien farmaseuttisten aineiden tuotannon houkuttelemista ja lisäämistä Puolassa. Tämä parantaa osaltaan Puolan lääketoimitusten turvallisuutta. Uudella kehyksellä vahvistetaan analyttisiä puitteita API-liittymien puutteiden ja haavoittuvuuksien tunnistamiseksi Puolassa. Se tukee myös yrittäjiä, jotka päättävät tuottaa Puolassa mahdollisesti pulaa lääkkeistä.

Uudistus liittyy Euroopan lääkestrategian täytäntöönpanoon unionin tasolla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2023 mennessä.

D3.2.1 Lääke- ja lääkinnällisten laitteiden alan mahdollisuuksien kehittäminen – vaikuttavien farmaseuttisten aineiden tuotantoon Puolassa liittyvät investoinnit

Investoinnin tavoitteena on tukea hankkeita API-kehittämisen alalla. Tuella edistetään vaikuttavien farmaseuttisten aineiden (mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien sekä biosimilaarien ja geneeristen vaikuttavien farmaseuttisten aineiden) ja niihin liittyvien lääkinnällisten laitteiden tuotantolinjojen kehittämistä, mukaan lukien tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen/laajentaminen. Tällä alalla on tuettava vähintään 11:tä API-rajapintaa.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

D.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Vuosineljännes	Vuosi	
D1L	D1.2 Terveystuonon tarjoajien pitkäaikaishoitopalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen piirittasolla	Välitavoite	Arvio mahdollisuuksista perustaa pitkäaikaishoito- ja geriatrisia hoitoyksiköitä/keskusta piirisairaaloihin Puolassa	Julkaiseminen				Q2	2022	Julkaistaan osana komponenttiin A sisältyvää Puolan pitkäaikaishoidon strategista kokonaisanalyysia uudelleentarkastelu mahdollisuuksista perustaa pitkäaikaishoito- ja geriatrisia hoitoyksiköitä/keskusta piirisairaaloihin (mukaan lukien piirisairaaloiden osien muuttaminen). Uudelleentarkastelussa on erityisesti tutkittava mahdollisia tapoja - lisätä pitkäaikaisten terveydenhuoltopalvelujen saatavuutta puuttumalla pitkäaikaishoidon tarjonnassa havaittuihin puutteisiin erityisesti piirittasolla; - poistaa eriarvoisuutta pitkäaikaisten terveydenhuoltopalvelujen saatavuudessa; - parantaa lääkintähenkilöstön työoloja; ja - parantaa pitkäaikaishoidon laatua.
D2L	D1.2 Terveystuonon tarjoajien pitkäaikaishoitopalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen piirittasolla	Välitavoite	Säädöksen, jolla tuetaan pitkäaikaishoito- ja geriatristen hoitoyksiköiden/keskusten perustamista piirisairaaloihin, voimaantulo uudelleentarkastelun tulosten perusteella	Säädöksen voimaantulo päivän osoittava säännös				Q3	2022	Säädös tulee voimaan Puolan piirisairaaloiden pitkäaikais- ja geriatristen hoitoyksiköiden/keskusten perustamista koskevan arvioinnin tulosten perusteella. Säädöksessä on täsmennettävä, miten pitkäaikaishoitoyksiköiden ja geriatristen yksiköiden ja/tai keskusten perustamiseen aluesairaaloihin myönnettävällä tuella on parannettava muun muassa ikäihmisten hoitoa paikallisella tasolla. Säädöksen on oltava Puolan terveydenhuoltojärjestelmän kehittämistä koskevan strategisen kehysten (2021–2027 – Terve tulevaisuus) mukainen.
D3L	D1.2.1 Pitkäaikaishoidon kehittäminen	Välitavoite	Luettelo aluesairaaloista, joille on myönnetty	Valittujen sairaaloiden luettelon				Q2	2023	On toimitettava luettelo aluesairaaloista, joille on valittu lisätukea pitkäaikaisten ja geriatristen vuodepaikkojen perustamiseen. Valinnan on

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	nykyaikaistamalla terveydenhuollon yksiköiden infrastruktuuria piiritasolla		lisätukea pitkäaikaisten ja geriatrinen vuodepaikkojen perustamiseen erityisten valintaperusteiden perusteella	julkaiseminen						perustuttava selkeisiin ja avoimiin kriteereihin. Näihin perusteisiin on sisällyttävä paikalliset olosuhteet, jotka koskevat: - väestökehitystä, - väestötiheyttä, - pitkäaikaishoidon tarvetta, - pitkäaikaishoidon / geriatrinen palvelujen täyttöastetta, - hoidon laatua, ja - asianomaisen sairaalan rakenneuudistussuunnitelman noudattamista.
D4L	D1.2.1 Pitkäaikaishoidon kehittäminen nykyaikaistamalla terveydenhuollon yksiköiden infrastruktuuria piiritasolla	Tavoite	Aluesairaaloiden ja terveysministeriön (tai muun ministeriön ilmoittaman laitoksen) välillä allekirjoitetut sopimukset investointituesta pitkäaikaishoidon ja geriatrinen hoitoyksiköiden/keskusten perustamiseksi		Lukumäärä	0	50	Q4	2023	Allekirjoitettujen investointitoimintaa koskevien sopimusten lukumäärä. Sopimus on allekirjoitettava sairaalan ja terveysministeriön (tai ministeriön ilmoittaman muun laitoksen) välillä. Sopimusten on perustuttava avoimiin ja selkeisiin määräyksiin, ja niillä on edistettävä pitkäaikaishoidon ja geriatrinen hoidon kehittämistavoitetta. Investoinnilla on tuettava tarvittavia rakennus- tai kunnostustöitä ja laitteiden hankintaa.
D5L	D1.2.1 Pitkäaikaishoidon kehittäminen nykyaikaistamalla terveydenhuollon yksiköiden infrastruktuuria piiritasolla	Tavoite	Päätökseen saatetut hankkeet, joiden tavoitteena on kehittää pitkäaikaishoitoa ja geriatrinen hoitoa piirisairaaloissa		Lukumäärä	0	50	Q2	2026	Allekirjoitettujen sopimusten perusteella on saatava päätökseen vähintään 50 hanketta. Hankkeilla on edistettävä tavoitetta kehittää pitkäaikaishoitoa ja geriatrinen hoitoa piirisairaaloissa lisäämällä niiden saatavuutta, edistämällä kattavaa saatavuutta ja parantamalla laatua. Hankkeilla on tuettava tarvittavia rakennus- tai kunnostustöitä ja laitteiden hankintaa.
D6L	D3.2 suotuisten olosuhteiden luominen lääkealan ja lääkinnällisten laitteiden alan kehittämiselle	Välitavoite	Lääkkeiden toimitusvarmuuden turvaavan säädöksen voimaantulo, mukaan lukien ratkaisut lääkepulan ja toimitusketjujen keskeisten	Säädöksen voimaantulo päivän osoittava säännös				Q2	2023	Säädös, jolla otetaan käyttöön sääntelykehys, jonka tarkoituksena on lisätä lääkkeiden ja vaikuttavien farmaseuttisten aineiden tuotantoa Puolassa, tulee voimaan. Tämä edistää kriittisten lääkkeiden tarjonnan turvallisuutta. Säädöksessä on oltava seuraavat tiedot: Vahvistetaan analyttistä kehystä kriittisten API-liittymien puutteiden ja haavoittuvuuksien

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
			haavoittuvuuksien korjaamiseksi							tunnistamiseksi Puolassa, mukaan lukien API-työryhmän työ; annetaan asianomaiselle ministerille valtuudet hyväksyä asetuksella luettelo kriittisistä sovelluslääkkeistä (mukaan lukien lääkevalmisteissa, biosimilaarilääkkeissä ja rinnakkaislääkkeissä käytettävät aineet); ja - kehys, jolla otetaan käyttöön kannustimia lääkkeitä valmistaville yrittäjille Puolassa. Näiden kannustimien ja kaiken mahdollisen tuen on perustuttava selkeisiin, avoimiin ja syrjimättömiin kriteereihin. Sääöksellä edistetään Euroopan lääkestrategian täytäntöönpanoa erityisesti siltä osin kuin on kyse lääkkeiden saatavuuden strategisen riippumattomuuden parantamisesta.
D7L	D3.2.1 Lääke- ja lääkinnällisten laitteiden alan mahdollisuuksien kehittäminen – vaikuttavien farmaseuttisten aineiden tuotantoon Puolassa liittyvät investoinnit	Välitavoite	Tuettavien API-tuotantohankkeiden valinta	Valittujen hankkeiden luettelon julkaiseminen				Q3	2023	Luettelo valituista hankkeista, joilla luodaan tai laajennetaan valmistuskapasiteettia vaikuttavien farmaseuttisten aineiden (mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien, biosimilaarien ja geneeristen vaikuttavien farmaseuttisten aineiden) ja niihin liittyvien lääkinnällisten laitteiden alalla, valitaan ehdotuspyynnön perusteella. Ehdotuspyyntöön sisältyvien valintaperusteiden on oltava syrjimättömiä ja avoimia. Niihin on sisällyttävä vaatimus hankkeista, joilla edistetään kriittisten API-liittymien tuotantoa. Tätä varten on ennen ehdotuspyyntöä laadittava luettelo kriittisistä sovellusrajapinnoista, jotka perustuvat analyttiseen kehykseen kriittisten API-rajapintojen puutteiden ja haavoittuvuuksien tunnistamiseksi Puolassa. Hankkeiden valinnassa on noudatettava seuraavia edellytyksiä: - hankkeella on tuettava kriittisten API-liittymien luettelossa ilmoitettua API-rajapintaa;

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										- hankkeessa on osoitettava, miten sillä edistetään lääkkeiden toimitusvarmuuden turvaamisen tavoitteita tai miten se on ratkaisevan tärkeä kriittisten lääkkeiden tarjonnan turvallisuuden kannalta, sellaisena kuin se on määriteltynä lääkkeiden toimitusvarmuuden turvaamista koskevassa säädöksessä; - hankkeella on selkeä aikataulu, jossa ilmoitetaan keskeisten välitavoitteiden päivämäärät.
D8L	D3.2.1 Lääke- ja lääkinnällisten laitteiden alan mahdollisuuksien kehittäminen – vaikuttavien farmaseuttisten aineiden tuotantoon Puolassa liittyvät investoinnit	Tavoite	Tuettujen kriittisten vaikuttavien farmaseuttisten valmisteiden valmistusaineiden lukumäärä		Lukumäärä	0	11	Q4	2023	Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuista hankkeista tuettujen kriittisten vaikuttavien farmaseuttisten aineiden (mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien, biosimilaarien ja geneeristen vaikuttavien farmaseuttisten aineiden) ja lääkinnällisten laitteiden lukumäärä. Hankkeita koskeviin asiakirjoihin on sisällyttävä: - Mahdollisten edunsaajien ja niihin liittyvien menojen yksilöinti; Luettelo kriittisistä API-lääkkeistä (mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien, biosimilaarien ja geneeristen vaikuttavien farmaseuttisten aineiden rajapinnat), joita kullakin hankkeella pyritään tukemaan; - Analyysi siitä, miten hankkeella edistetään kriittisten lääkkeiden tarjonnan turvallisuuden lisäämistä koskevaa tavoitetta.

E. KOMPONENTTI E: VIHREÄ JA ÄLYKÄS LIIKKUVUUS

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman tässä komponentissa puututaan ensisijaisesti Puolan liikennealan haasteisiin, jotka liittyvät hiilestä irtautumiseen ja ilman pilaantumiseen. Liikenteen päästöt ovat vuodesta 1990 lisääntyneet 214 prosenttia, mikä johtuu pääasiassa tieliikenteen huomattavasta kasvusta. Vuosina 2005–2019 tieliikenne lähes kolminkertaistui, kun taas rautatieliikenteessä vastaava kasvu oli vain 9 prosenttia. Komponentilla pyritään synergiaan hiilestä irtautumisen ja teollisuuden tavoitteiden välillä. Koska liikennekuolemien määrä maassa on edelleen suuri, toinen osa-alueen haaste on liikenneturvallisuus. Komponentissa käsitellään myös tiettyjen alueiden jättämistä elinkelpoisen julkisen liikenteen tarjonnan ulkopuolelle.

Komponentin päätavoitteena on näin ollen toteuttaa uudistuksia ja investointeja, joilla edistetään kestävästä liikennettä julkisen kaupunkiliikenteen, puhtaiden ajoneuvojen ja vastaavien infrastruktuurien avulla, liikennemuotosiirtymää maanteiltä rautateille ja intermodaaliliikennettä. Kilpailukykyäkökohtia käsitellään myöntämällä yrityksille investointitukea hiilettömien liikenneteknologioiden kehittämiseen. Tieliikenneturvallisuus on kohdennettu kattavilla uudistuksilla ja investoinneilla, joilla parannetaan tiettyjen tieosuuksien turvallisuutta. Maaseudun julkiseen liikenteeseen tehtävillä investoinneilla pyritään tekemään tällaisesta liikenteestä käyttökelpoinen vaihtoehto autoille ja lisäämään taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja osallisuutta.

Komponentilla edistetään maakohtaista suositusta, jonka mukaan investointeihin liittyvä talouspolitiikka keskitetään innovointiin, liikenteeseen ja erityisesti sen kestävyyteen, digitaaliseen ja energiainfrastruktuuriin, terveydenhuoltoon ja puhtaampaan energiaan ottaen huomioon alueelliset erot (maakohtainen suositus 3 2019) ja keskitetään investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti digitaaliseen infrastruktuuriin, puhtaaseen ja tehokkaaseen energiantuotantoon ja käyttöön sekä kestävässä liikenteeseen, mikä edistää talouden asteittaista hiilestä irtautumista, myös hiilialueilla (maakohtainen suositus 3 2020).

Tämän komponentin toimenpiteistä ei odoteta aiheutuvan merkittävää haittaa ympäristötavoitteille asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät vaiheet teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Kaikkien tämän osa-alueen puitteissa rahoitettavien investointihankkeiden, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia (YVA-päätös), on oltava direktiivin 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, mukaisia. Kaikki uudet hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia, on hyväksyttävä *ympäristöä ja sen suojelua koskevien tietojen antamisesta, yleisön osallistumisesta ympäristönsuojeluun ja ympäristövaikutusten arviointiin annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna kyseisen lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun lain nojalla*. Puolalle 23 päivänä helmikuuta 2021 tiedoksi annettujen suuntaviivojen ”Ohjeet korjaavista toimista EU:n rahastoista yhteisrahoitetuille hankkeille, joihin rikkomus on vaikuttanut 2016/2046” (viite Ares(2021)1423319) määräykset on otettava huomioon pantaessa täytäntöön kaikkia investointihankkeita, joista on haettu tai myönnetty ympäristöpäätöstä tai rakennus- tai kehittämis lupaa ennen 30 päivänä maaliskuuta 2021 annetun lain voimaantuloa.

E.1 Kuvaus avustusmuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen

Uudistuksen tavoitteena on vähentää liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä ja ilmansaasteita ja lisätä vaihtoehtoisten polttoaineiden osuutta monenlaisilla sääntely- ja muilla toimenpiteillä, joita toteutetaan osana kattavaa pitkän aikavälin strategiaa liikenteen hiilestä irtautumiseksi.

Uudistuksen tavoite saavutetaan ensinnäkin asettamalla alue- ja paikallisviranomaisille velvoite ostaa yksinomaan vähäpäästöisiä ja päästöttömiä linja-autoja yli 100 000 asukkaan kaupungeissa vuodesta 2025 alkaen. Uudistus on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2022 mennessä.

Toiseksi ympäristöystävällisen liikenteen käyttöä on edistettävä toimenpiteillä, joilla tuetaan paikallisviranomaisia kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien laatimisessa ja täytäntöönpanossa. Viimeistään 31. maaliskuuta 2023 on perustettava hallintorakenne, jolla on asianmukaiset resurssit ja joka antaa teknistä ja taloudellista tukea paikallisten kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämiseen. Edistymistä on seurattava selkeästi määritellyn tavoitteen mukaisesti.

Uudistuksen kolmas osa on päästöihin liittyvien ajoneuvojen rekisteröintimaksun ja omistusveron käyttöönotto saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti kesäkuuhun 2026 mennessä. Uudistuksen vaikutusta puhtaiden ajoneuvojen käyttöönottoon yhdessä muiden toimenpiteiden kanssa on mitattava suhteessa sähköajoneuvojen osuuden lisäämistä koskevaan erityistavoitteeseen.

Julkisen liikenteen saatavuuden edistämiseksi on myös asetettava erityistavoite julkisen linja-autoliikenteen rahastosta tuettavien linja-autolinjojen lukumäärälle.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen

Investoinnin yleisenä tavoitteena on edistää vähähiilisen ja hiilettömän talouden kehittämistä tukemalla teollisuutta puhtaan liikkuvuuden ja energia-alan aloilla. Investoinnin erityistavoitteena on lisätä valittujen alojen mahdollisuuksia kehittää nollahiilisiä ja vähähiilisiä tuoteratkaisuja.

Näihin tavoitteisiin pyritään perustamalla erityinen rahoitusväline (rahasto) edellä mainittuja teollisuushankkeita varten. Tuettuihin tuotteisiin ja teknologioihin voi sisältyä erityisesti tutkimus- ja innovointiprosesseja, teknologian siirtoa ja yhteistyötä sellaisten yritysten välillä, jotka keskittyvät vähähiiliseen talouteen ja joissa keskitytään vähäpäästöisiin ja päästöttömiin innovatiivisiin ratkaisuihin kestävän liikkuvuuden sekä päästöttömien ja vähäpäästöisten energialähteiden alalla. Tuensaajien on oltava ensisijaisesti pk-yrityksiä ja keskisuuria yrityksiä. Kyseinen rahasto ja sen sijoitusstrategia on perustettava viimeistään 30. kesäkuuta 2022. Rahaston tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin seurataan erityistavoitteiden avulla, jotka liittyvät uusien päästöttömien ajoneuvojen tuotantokapasiteettiin ja vuosittain tuotettavien päästöttömien/vähäpäästöisten varastointilaitosten tuotanto- ja varastointikapasiteettiin sekä kestävää liikkuvuutta ja päästöttömiä ja vähäpäästöisiä energialähteitä koskeviin ratkaisuihin (lukuun ottamatta paineistettua maakaasua ja

nesteytettyä maakaasua). Sen varmistamiseksi, että toimenpide on ”ei merkittävää haittaa” - teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukainen, rahoitusvälineen valintaperusteissa ei oteta huomioon seuraavia toimintoja: i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö;³⁰ ii) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluva toiminta, jolla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja³¹; iii) jätteiden kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin³² ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin³³ liittyvät toimet; ja iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tehtäväkuvauksessa on lisäksi edellytettävä, että voidaan valita ainoastaan toimia, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30. kesäkuuta 2022 mennessä.

E1.1.2 Nolla- ja vähäpäästöinen joukkoliikenne (linja-autot)

Investoinnilla pyritään tekemään julkisesta liikenteestä puhtaampaa ja lisäämään sen houkuttelevuutta yksityisautoihin nähden.

Investointi koostuu siitä, että 31. maaliskuuta 2026 mennessä ostetaan 1738 puhdasta linja-autoa kaupunkiliikenteeseen (päästöttömään) ja kaupunkien väliseen (vähäpäästöiseen) linja-autoon.

Ostettujen ajoneuvojen on mahdollistettava joukkoliikenne kaupunkialueilla ja kaupunkien ulkopuolisilla alueilla, jotka on tähän mennessä suljettu liikenteen ulkopuolelle. Teknisten näkökohtien vuoksi päästöttömiä linja-autoja on käytettävä pääasiassa kaupunkien liikenteessä (latausinfrastruktuurin saavutettavuus) ja vähäpäästöisiä linja-autoja esikaupunkialueilla. Päästöttömien ja vähäpäästöisten linja-autojen (sähköakut, perinteiset hybridit ja ladattavat hybridit ja ladattavat kaasut: mukaan lukien nesteytetty maakaasu, nestekaasu, paineistettu maakaasu ja EURO VI -standardi).

Tämä johtaa vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologian käyttöönottoon, jotta voidaan nopeuttaa vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöönottoa muilla liikenteen aloilla. Toimella on tuettava ajoneuvoja, jotka täyttävät kaikki vaaditut ja ajantasaiset standardit tietyntyyppistä polttoainetta ja tiettyä käyttövoimaa käyttäville yksiköille.

E2.1 Rautatiealan kilpailukyvyn parantaminen

³⁰Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita sähkön ja/tai lämmön tuotannossa sekä siihen liittyvässä maakaasua käyttävässä siirto- ja jakeluinfrastrukturissa, jotka täyttävät teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset.

³¹Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys siitä, miksi tämä ei ole mahdollista. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistetut vertailuarvot EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvia toimintoja varten.

³²Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

³³Tätä poikkeusta ei sovelleta tämän toimenpiteen mukaisiin toimiin olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai jälkiasentaa erotetun jätteen kierrätystoimiin biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; joista on toimitettu näyttöä laitosten tasolla.

Rautateiden parantaminen toteutetaan uudistusten ja investointien yhdistelmällä. Uudistuksella pyritään parantamaan rautatieliikenteen harjoittajien häiriönsietokykyä ja lisäämään rautatiealan kilpailukykyä ja tehokkuutta Puolan liikennealalla.

Tähän päästään vahvistamalla intermodaalisen liikenteen painopisteet ja parantamalla valmiuksia suunnitella ja ottaa käyttöön rautatieliikennehankkeita. Se on saavutettava myös antamalla rataverkon haltijoille mahdollisuus alentaa infrastruktuurin käyttöoikeuksista perittäviä maksuja ja hyvittää rataverkon haltijoille näiden maksujen alennukset. Uudistuksella on alennettava liikenteenharjoittajien kustannuksia ja varmistettava, että kapasiteettia ylläpidetään aikana, jona palvelujen kysyntä vähenee, ja varmistettava, että rautatieliikenne pysyy kilpailukykyisenä, ja vältettävä alan kuljetusten osuuden pienenemistä hätätilanteiden, epidemioiden tai epidemioiden aikana.

Uudistus on saatettava päätökseen 31. joulukuuta 2022 mennessä.

Rautateiden kannattavuutta muihin liikennemuotoihin verrattuna on parannettava myös laajentamalla tietullijärjestelmää 1 400 kilometriin valtateitä ja moottoriteitä.

E2.1.1 Junaradat

Investoinnin tavoitteena on lisätä sekä rahti- että matkustajaliikenteen kapasiteettia ja nopeutta.

Investoinnilla nykyaikaistetaan 478 kilometriä rautateitä, joista 300 kilometriä on TEN-T-standardeilla 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Vastaavat rahoitussopimukset on allekirjoitettava viimeistään 31. joulukuuta 2024.

E2.1.2 Rautateiden henkilöliikenteen liikkuva kalusto

Investoinnilla pyritään lisäämään rautatieliikenteen houkuttelevuutta ja kannattavuutta.

Se on toteutettava ostamalla uusia liikkuvaa kalustoa kauko- ja aluekäyttöön. Liikkuvan kaluston on oltava päästötöntä/sähköistä, ja se on varustettava Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmällä Aluelinjojen osalta 70 yksikköä ja kaukoliikenteen osalta 38 yksikköä. Investointi on saatettava päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026. Vastaavat rahoitussopimukset on allekirjoitettava viimeistään 30. syyskuuta 2023.

E2.1.3 Intermodaaliset hankkeet

Investoinnin tavoitteena on tukea intermodaaliliikennettä asianmukaisilla investoinneilla.

Investointi muodostuu intermodaalisten uudelleenlastaustermiinaalien kapasiteetin lisäämisestä keskittyen rautatie-maantietermiinaaleihin ja liikkuvaan kalustoon. Vastaavat rahoitussopimukset on allekirjoitettava viimeistään 31. joulukuuta 2023. Investoinnin vaikutusta mitataan suhteessa tavoitteeseen, joka on elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti tuettujen termiinaalien uudelleenlastauskapasiteetin suhteellinen kasvu.

E2.2 Liikenneturvallisuuden parantaminen

Uudistuksella pyritään parantamaan liikenneturvallisuutta keskittyen haavoittuvassa asemassa olevien liikenteen käyttäjien turvallisuuteen.

Uudistukseen sisältyy joukko lainsäädännöllisiä muutoksia, joissa jalankulkijoille asetetaan etusija risteyksissä, tasainen nopeus taajamissa ja ajoneuvojen välinen vähimmäisetäisyys. Näiden lainsäädäntömuutosten oli määrä tulla voimaan 31. joulukuuta 2021 mennessä. Uudistuksen edistymistä on seurattava suhteessa tieliikenneturvallisuuksavoitteen, joka koskee kuolonuhrien ja vakavasti loukkaantuneiden määrän suhteellista vähentämistä EU:n ja jäsenvaltioiden tieliikenneturvallisuutta koskevien tavoitteiden mukaisesti.

E2.2.1 Liikenneturvallisuuteen tehtävät investoinnit

Investoinnin tavoitteena on parantaa tieliikenteen turvallisuutta.

Investoinnin avulla nykyaikaistetaan 305 liikenneturvallisuuden ongelmakohtaa, rakennetaan 90 km kehätietä tällaisten ongelmakohtien poistamiseksi ja otetaan käyttöön 128 automaattista tievalvontalaitetta.

Investoinnit on saatettava päätökseen viimeistään 30. kesäkuuta 2026.

E2.2.2 Liikenteen digitalisointi

Toimenpiteellä pyritään lisäämään rautateiden ja julkisen liikenteen houkuttelevuutta ja tehokkuutta ottamalla käyttöön digitaalisia ratkaisuja.

Toimenpiteen on sisällettävä lippujärjestelmän uuden ydinmoduulin käyttöönotto 30. kesäkuuta 2026 mennessä. Tällä ydinmoduulilla on varmistettava, että otetaan käyttöön ajantasaisia ratkaisuja, joissa kaikille yrityksille tarjotaan maksutta käyttöoikeusmoduuleja, jotta matkustajat voivat hyötyä kattavasta lipunostojärjestelmästä, joka on avoin kaikille liikenteenharjoittajille.

Toimenpiteen on sisällettävä investointeja seuraaviin:

- 180 ERTMS:n junalaitteiston hankinta ja asennus;
- etävalvonnan toteuttaminen 35 rautatieasemalla;
- rautateiden ylitysjärjestelmien nykyaikaistaminen 45 paikassa;
- paikallisten ohjauskeskusten rakentaminen ja kunnostaminen sekä investoinnit liikenteenhallintaan;

saatetaan päätökseen 30. kesäkuuta 2026 mennessä ja SDIP:n (Dynamic Passenger Information System) ja muiden järjestelmien rakentaminen 55 paikkaan viimeistään 31. maaliskuuta 2024.

E.2 Avustusmuotoisen tuen seuranta ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Vuosineljännes	Vuosi	
E1G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Laki, jossa asetetaan velvoite ostaa yksinomaan vähäpäästöisiä ja päästöttömiä linja-autoja yli 100 000 asukkaan kaupungeissa, tulee voimaan vuodesta 2025 alkaen	Lain säännös, josta käy ilmi sen voimaantulo				Q4	2022	Laissa on asetettava velvoite täyttää vähäpäästöisiä ja päästöttömiä linja-autoja koskevat kynnysarvot toteutetuissa tarjouskilpailuissa, ja erityistapauksissa sallitaan ainoastaan tällaisten ajoneuvotyyppien hankinta. Laissa on myös asetettava yli 100 000 asukkaan kaupungeille oikeudellinen velvoite tehdä liikennesopimuksia ainoastaan sellaisten yksiköiden kanssa, jotka käyttävät ainoastaan päästöttömiä ja vähäpäästöisiä linja-autoja (sähköä ja vetyä) vuodesta 2025 alkaen.
E2G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Toimenpiteet, joilla tuetaan kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien täytäntöönpanoa koskevien kannustimien käyttöönottoa tarjoamalla teknistä ja taloudellista tukea kaikille toiminnallisille kaupunkialueille, jotka infrastruktuuriministeriö toteuttaa	Säännös, josta käy ilmi voimaantulo				Q1	2023	Kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä ja täytäntöönpanoa tukevien toimenpiteiden käyttöönotto, Näihin toimenpiteisiin sisältyvät seuraavat: - kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien täytäntöönpanotuen uusi rakenne, johon kuuluu kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien ohjauskomitea, jotta voidaan edistää kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä ja täytäntöönpanoa. - infrastruktuuriministeriöön kuuluva kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman osaamiskeskus, joka antaa neuvontaa ja taloudellista tukea paikallishallinnon yksiköille. - kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman täysivaltainen edustaja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										infrastruktuuriministeriössä. Uuden kehyksen on mahdollistettava riittävä tekninen ja taloudellinen tuki yksiköille, jotka ovat kiinnostuneita kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien valmistelusta, ja parannettava keskushallinnon tällä alalla toteuttamia toimia.
E3G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Päästöihin liittyvien ajoneuvojen rekisteröintimaksun käyttöön ottamisesta saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti annetun säädöksen voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q4	2024	Säädöksellä otetaan käyttöön taloudellisia ja verotuksellisia toimenpiteitä, joilla edistetään puhtaampien ajoneuvojen kysyntää, mukaan lukien polttoajoneuvojen rekisteröintimaksujen korottaminen, sekä sähköajoneuvojen nopeutettua arvon alenemista koskevia toimenpiteitä. Maksu riippuu hiilidioksidi- ja/tai NOx-päästöistä. Maksuista saatavat tulot on käytettävä liikenteen kielteisten ulkoisvaikutusten vähentämiseen ja vähäpäästöisen julkisen liikenteen kehittämiseen sekä kaupunki- että maaseutualueilla.
E4G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Säädöksen, jolla otetaan käyttöön päästöihin liittyvien ajoneuvojen omistusvero saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti, voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q2	2026	Polttoajoneuvoista on otettava käyttöön omistusvero, joka korreloi ajoneuvon hiilidioksidi- ja NOx-päästöjen kanssa. Verotuloja käytetään liikenteen kielteisten ulkoisvaikutusten vähentämiseen ja vähäpäästöisen julkisen liikenteen kehittämiseen sekä kaupunki- että maaseutualueilla.
E5G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Tavoite	Kaupungit, joiden uudet kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat on hyväksytty		Lukumäärä	0	30	Q2	2025	Määrällinen tavoite viittaa niiden kaupunkien lukumäärään, jotka ottavat käyttöön uuden kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman vuonna 2021 annetussa EU:n uudessa kaupunkiliikenteen puitteita koskevassa tiedonannossa esitetyn kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman mukaisesti.
E6G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen	Tavoite	Julkisen linja-autoliikenteen rahastosta tuettavat linja-autolinjat		Lukumäärä	0	4 500	Q4	2024	Tavoite liittyy julkisen linja-autoliikenteen rahastosta tuettujen uusien linja-autolinjojen määrään. Rahastosta tuetaan julkista liikennettä, jolla edistetään yksilöliikenteen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	käytön lisääminen									vähentämistä ja siten liikenteen kielteisten ympäristövaikutusten vähentämistä. Samaan aikaan investointiosaan liittyvien ehdotuspyyntöjen yhteydessä on järjestettävä päästöttömiä ja vähäpäästöisiä linja-autoja koskeva ehdotuspyyntö ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti.
E7G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Tavoite	Uudet päästöttömät ajoneuvot		% (prosenttia)	0	100	Q2	2026	Tavoitteena on lisätä uusien päästöttömien ajoneuvojen (autot/linja-autot ja raskaat hyötyajoneuvot) osuutta markkinoilla vähintään 100 prosentilla. Vuoden 2020 lopussa Puolassa oli rekisteröity 10 041 sähköajoneuvoa. Edellä mainitun luvun perusteella oletetaan, että vuoden 2026 toisen neljänneksen lopussa sähkökäyttöisten ajoneuvojen määrän on oltava vähintään 20 082.
E8G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Välitavoite	Rahoitusvälineen perustaminen päästöttömälle/vähäpäästöiselle liikkuvuudelle ja energialle	Rahaston hyväksyminen ja rekisteröinti, investointistrategian hyväksyminen rahaston hallintoelimissä				Q2	2022	Rahoitusvälineen, jäljempänä ’rahasto’, perustaminen vähäpäästöisen talouden tukemiseksi Puolassa, mukaan lukien siihen liittyvä investointistrategia ja -politiikka. Rahaston hallintoelimet hyväksyvät viimeksi mainitut, ja niiden on oltava rahoitusvälineitä koskevien komission 22. tammikuuta 2021 antamien ohjeiden mukaisia, mukaan lukien valintaperusteet, joilla varmistetaan tämän toimenpiteen mukaisten tuettujen transaktioiden ”ei merkittävää haittaa” -teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) noudattaminen käyttämällä kestävyysarviointia, poissulkemisluetteloa ja asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevaa vaatimusta. Erityisesti on varmistettava, että tuetut investoinnit ovat luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan ja 12 artiklan sekä lintudirektiivin 5 artiklan mukaisia, ja tarvittaessa on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi tai seulonta YVA-direktiivin mukaisesti. Rahastosta

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										tarjotaan rahoitusvälineitä (pääoma- tai velkatukea) investointihankkeille, jotka liittyvät tutkimus- ja innovointiprosesseihin, teknologian siirtoon ja yritysten väliseen yhteistyöhön, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen, ilmastomuutoksen sietokykyyn ja siihen sopeutumiseen, keskittyen vähäpäästöisiin ja päästöttömiin innovatiivisiin ratkaisuihin kestävän liikkuvuuden ja päästöttömien/vähäpäästöisten energialähteiden alalla (lukuun ottamatta paineistettua maakaasua ja nesteytettyä maakaasua), joita toteuttavat pääasiassa pk-yritykset ja mid-cap-yritykset. Rahaston hallinnointi annetaan avoimella tarjouskilpailulla valitulle rahastonhoitajalle. Rahaston investointikomitea perustetaan, ja se vastaa rahastonhoitajan ehdottamien lopullisten varojen saajien (investoijien) hankkeiden hyväksymisestä markkinoiden tarpeiden perusteella avoimella ja markkinaehtoisella tavalla. Rahaston rakenteen on mahdollistettava yksityisten varojen vivuttaminen. Taustalla olevilla säädöksillä on varmistettava, että kaikki näihin välineisiin liittyvät takaisinmaksut (eli lainan korot, oman pääoman tuotto tai takaisinmaksettu pääoma, josta on vähennetty liitännäiskustannukset) käytetään samoihin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös vuoden 2026 jälkeen, tai elpymis- ja palautumistukivälineen lainojen takaisinmaksuun.
E9G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Välitavoite	Rahoituksen välittäjien valinta	Rahaston hallintoelinten päättös				Q3	2022	Rahastonhoitaja valitsee rahoituksen välittäjät, joilla on oikeus antaa rahoitustukea rahastosta. Valintaprosessissa on noudatettava avointa ja kilpailuun perustuvaa menettelyä, ja sen on johdettava sopimusten allekirjoittamiseen rahoituksen välittäjien kanssa, jotta voidaan tukea erityistä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										innovointia ja tuotantokapasiteettia päästöttömän/vähäpäästöisen liikkuvuuden ja energialähteiden alalla (lukuun ottamatta paineistettua maakaasua ja nesteytettyä maakaasua), joka on avoin kaikentyyppisille yrityksille keskittyen pk-yrityksiin ja markkina-arvoltaan keskisuuriin yrityksiin. Rahoituksen välittäjien kanssa allekirjoitetuissa sopimuksissa on täsmennettävä hankkeiden tukikelpoisuuskriteerit, joilla varmistetaan, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta noudatetaan, sekä yhdenmukaisuus elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteessä VI vahvistettujen sovellettavien ilmastoa ja digitaalista merkintää koskevien kriteerien kanssa.
E10G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Tavoite	Asennettujen uusien päästöttömien ajoneuvojen tuotantokapasiteetti		Lukumäärä	0	100 000	Q2	2026	Tavoite liittyy uusien päästöttömien ajoneuvojen vuotuisen tuotantokapasiteettiin, joka johtuu rahastosta tuetuista investoinneista.
E11G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Tavoite	Päästöttömän/vähäpäästöisen varastoinnin ja vaihtoehtoisten polttoaineiden/energian tuotanto- ja varastointikapasiteetti		Lukumäärä	0	1 000	Q2	2026	Tavoite koskee vuosittain tuotettujen päästöttömien energialähteiden (ilman paineistettua maakaasua ja nesteytettyä maakaasua) tuotantokapasiteettia ja asennettua varastointikapasiteettia (akkuja) (MW) rahastosta tuettujen investointien vuoksi.
E12G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Tavoite	Rahaston kohteena olevilla erityisinvestoinneilla tuetut pk-yritykset ja mid-cap-yritykset		Lukumäärä	0	150	Q4	2025	Tavoitteella tarkoitetaan rahastosta tuettujen pk-yritysten ja mid-cap-yritysten määrää, jotka tarjoavat tuotteita ja palveluja vähähiilistä/nollapäästöistä kestävää liikkuvuutta ja päästötöntä energiaa varten.
E13G	E1.1.2 Nolla- ja vähäpäästöinen joukkoliikenne (linja-autot)	Välitavoite	Päästöttömät ja vähäpäästöiset ajoneuvot: tuensaajien valinta	Asianomaisten ministeriöiden ja edunsaajien välillä allekirjoitetut sopimukset				Q4	2023	Uusien päästöttömien ja vähäpäästöisten linja-autojen (1738 kpl) edunsaajien valinta (paikallisviranomaiset tai julkisen liikenteen harjoittajat). Tuensaajayhteisöt on valittava kaikille paikallisviranomaisille ja julkisen liikenteen harjoittajille avoimilla läpinäkyvillä ja

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										kilpailuun perustuvilla ehdotuspyynnöillä päästöttömään ja vähäpäästöiseen liikenteeseen muualla kuin kaupunkialueilla. Tuensaajayhteisöjen valintaperusteissa on otettava huomioon erityisesti puhtaan julkisen liikenteen tarve ja vaikutukset päästöjen vähentämiseen (erityisesti päästöttömään kaupunkiliikenteeseen) ja ruuhkautumiseen, tuki soveltamisalan ulkopuolelle jääville liikennealueille sekä hankkeet, joilla tuetaan/varmistetaan liikenteen integrointia (rautatie-, kaupunki- ja esikaupunkiliikenne). Kun otetaan huomioon eri tuensaajayksiköiden tarpeet, linja-autojen jakamisella edunsaajayksiköille on varmistettava, että linja-autot jakautuvat tasaisesti eri maiden kesken ottaen huomioon väestömäärän ja maantieteellisen kattavuuden (tiheämmin asutut/laaja-alaisemmat kunnat saavat enemmän tukea).
E14G	E1.1.2 Nolla- ja vähäpäästöinen joukkoliikenne (linja-autot)	Tavoite	Käytössä olevat uudet päästöttömät ja vähäpäästöiset ajoneuvot		Lukumäärä	0	1 738	Q1	2026	Uudet päästöttömät ja vähäpäästöiset linja-autot, jotka toimitetaan tällä investoinnilla rahoitettavien sopimusten nojalla julkisen kaupunkiliikenteen (päästötön) ja esikaupunki-/maaseutu- (vähäpäästöisen) liikenteen alalla. Linja-autot hankitaan avoimilla ja kilpailuun perustuvilla tarjouskilpailuilla. Päästöttömien linja-autojen osalta on tuettava ainoastaan sähkökäyttöisiä linja-autoja ja ladattavia hybridibusseja. Vähäpäästöiset linja-autot, kaasukäyttöiset: tuetaan myös nesteytettyä maakaasua, nestekaasua ja paineistettua maakaasua sekä Euro VI -standardin mukaisia linja-autoja. Vähäpäästöisten linja-autojen määrä saa olla enintään 21 prosenttia toimitettujen linja-autojen kokonaismäärästä.
E15G	E2.1	Välitavoite	Rautatieliikennelain					Q4	2022	Säädöksen, jolla muutetaan

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	Rautatiealan kilpailukyvn parantaminen		muuttamisesta annetun lain voimaantulo, jolla varmistetaan rautatieliikenteen harjoittajien häiriönsietokyky. Ministerien päätös intermodaaliliikenteen painopisteiden vahvistamisesta ja pullonkaulojen poistamisesta rautateiden kapasiteetin lisäämiseksi	Rautatieliikenne lain muuttamisesta annetun lain säännös, jossa ilmoitetaan lain voimaantulosta, ja infrastruktuurim inisterin päätös pullonkauloista.						rautatieliikennelakia, on mahdollistettava se, että rataverkon haltijat voivat alentaa infrastruktuurin käyttöoikeuksista perittäviä maksuja ja korvata rataverkon haltijoille maksujen alennukset. Intermodaaliliikenteen kehittämistä edistetään seuraavin toimenpitein: suunnittelu, ohjelmien koordinointi, innovointi, investoinnit, jotka johtavat intermodaalisen kapasiteetin lisäämiseen, sekä intermodaaliyksikön perustaminen infrastruktuuriministeriöön. Verkon tilaa analysoidaan kiinnittäen erityistä huomiota pullonkauloihin, ja infrastruktuuriministeri tekee päätöksen ensisijaisista tavoitteista pullonkaulojen poistamiseksi, mikä lisää rautateiden kapasiteettia.
E16G	E2.1 Rautatiealan kilpailukyvn parantaminen	Tavoite	Tietullijärjestelmän käyttöönnotto uusilla teillä		km	0	1 400	Q1	2023	Tietullijärjestelmän alaisten uusien teiden pituus, joka kattaa sekä moottoritiet että moottoritiet.
E17G	E2.1.1 Junaradat	Välitavoite	Avoimien ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen perusteella tehtyjen sopimusten allekirjoittaminen	Allekirjoitetut sopimukset				Q4	2024	478 kilometriä rautateitä koskevien sopimusten allekirjoittaminen TEN-T- standardien mukaisiksi ja sähköistämisen. Rautatieinfrastruktuurin nykyaikaistamisesta vastaavat toimeksisaajat valitaan julkisia hankintoja koskevan lain mukaisesti kilpailumallilla. Sopimukset koskevat ratojen pääurakoita.
E18G	E2.1.1 Junaradat	Tavoite	478 km:n ratojen nykyaikaistaminen, mukaan lukien 300 km TEN-T- standardeilla		Lukumäärä	0	478	Q2	2026	Parannustöiden loppuun saattaminen 478 km:n radoilla, joista 300 km mukautetaan TEN-T-verkon vaatimuksiin (joista 200 km TEN-T-ydinverkossa), 200 kilometriä ratoja mukautetaan siten, että henkilöliikenteen nopeus on 250 km/h, 320 kilometrillä tavaraliikenteen nopeus on 100 km/h, rautateista 144 km on sähköistettävä ja 70 km päivitetään nopeuteen 160 km/h.
E19G	E2.1.2 Rautateiden	Välitavoite	Henkilöliikenteen liikkuvaa kalustoa koskevien	Allekirjoitetut sopimukset				Q3	2023	Hankkeet valitaan kilpailuun perustuvalla ja avaimella ehdotuspöytäkirjalla.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	henkilöliikenteen liikkuva kalusto		sopimusten allekirjoittaminen							Ehdotuspyynnön jälkeen allekirjoitetaan sopimukset valittujen tuensajien kanssa 70 päästöttömän/sähköteknisen ja ERTMS-laitteiston toimittamisesta rautateiden alueelliseen henkilöliikenteeseen. Lisäksi 38 sähköistä liikkuva kaluston yksikköä on tehtävä Puolan kansallisen rautatieyhtiön PKP IC:n kanssa, joka on kaukojunien liikenteenharjoittaja.
E20G	E2.1.2 Rautateiden henkilöliikenteen liikkuva kalusto	Tavoite	Sähköllä ja ERTMS-laitteilla varustettu liikkuva kalusto, joka on käytössä alueellisilla ja kaukoradoilla		Lukumäärä	0	108	Q2	2026	Käyttöön otettujen pitkän matkan ja alueellisen liikenteen uusien liikkuva kaluston yksiköiden lukumäärä. Liikkuva kaluston on oltava päästöttömä/sähköistä, sen on oltava ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukainen (esim. päästöttömyys) ja se on varustettava ERTMS-järjestelmällä: Aluelinjojen osalta 70 yksikköä ja kaukoliikenteen osalta 38 yksikköä. Liikkuva kalusto on siirrettävä toimivaltaiselle viranomaiselle tai seuraavalle liikenteenharjoittajalle (markkinahinnalla ilman tukea) julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen päättyessä.
E21G	E2.1.3 Intermodaaliset hankkeet	Välitavoite	Intermodaalisia liikennehankkeita koskevien sopimusten allekirjoittaminen	Allekirjoitetut sopimukset				Q4	2023	Hankkeet valitaan kilpailuun perustuvalla ja avoimella ehdotuspyynnöllä. Ehdotuspyyntöjen jälkeen allekirjoitetaan sopimukset, joilla tuetaan kymmentä intermodaaliterminaalia ja 250 liikkuva kaluston yksikköä, jotka ovat teknisten eritelmien ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteiden (esim. hiljaiset jarrut, päästöttömyys) ja maailmanlaajuisen matkaviestintäjärjestelmän (veturit) mukaisia.
E22G	E2.1.3 Intermodaaliset hankkeet	Tavoite	Jälleenlaivauskapasiteetin lisääminen		% (prosenttia)	Perustaso 9,1 miljoonaa TEU/vuosi (viite 2020)	5	Q2	2026	Elpymis- ja palautumistukivälineestä tuettujen terminaalien uudelleenlaivauskapasiteetin lisääminen vähintään 5 prosentilla perustasoon verrattuna (2020).

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
						kaikille terminaale ille Puolassa				
E23G	E2.2 Liikenneturvalli suuden parantaminen	Välitavoite	Seuraavien säädösten voimaantulo: jalankulkijoiden etusija risteyksissä, yhdenmukainen nopeus taajamissa, ajoneuvojen välinen vähimmäisetäisyys, tieliikenneturvallisuu- stavoitteet vuoteen 2030 mennessä (-50 % kuolonuhreja onnettomuuksissa)	Voimaantuloon viittaavien säädösten säännökset				Q4	2021	Otetaan käyttöön seuraavat liikenneturvallisuu- tta edistävät lainsäädännölliset muutokset: jalankulkijoiden etusija risteyksissä, yhtenäisen no- peusrajoituksen käyttöön- otto kaupunkialueilla (50 km/h) ja ajoneuvojen välinen vähimmäisetäisyys moottoreilla ja moottoreilla (puolet nopeudesta metreinä). Tieliikenneturvallisuu- den yleistavoite on asetettava kansallisessa tieliikenneturvallisuu- sohjelmas- sa, jonka tavoitteena on vähentää liikenneonnettomuuksien kuolonuhrien määrää 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019 EU:n sitoumuksen mukaisesti.
E24G	E2.2.1 Liikenneturvalli suuteen tehtävät investoinnit	Tavoite	Ohitusteiden rakentamisen loppuun saattaminen ja liikenneturvallisuu- den ongelmakohtien poistaminen		Lukumäärä	0	10 km, 125 liikenne- turvallis- uuden ongelma- kohtaa	Q4	2023	Loppuun saatetut investoinnit seuraaviin: 125 liikenneturvallisuu- den ongelmakohtaa on nykyaikaistettu, 10 km kehäteitä on rakennettu liikenneturvallisuu- den ongelmakohtien poistamiseksi.
E25G	E2.2.1 Liikenneturvalli suuteen tehtävät investoinnit	Tavoite	Ohitusteiden rakentamisen loppuun saattaminen, liikenneturvallisuu- den ongelmakohtien poistaminen ja automaattisten tievalvontalaitteiden asentaminen		Lukumäärä	0	90 km, 305 liikenne- turvallis- uuden ongelma- kohtaa, 128 laitetta	Q2	2026	Loppuun saatetut investoinnit seuraaviin: 305 liikenneturvallisuu- den ongelmakohtaa nykyaikaistettu, 90 km kehäteitä rakennettu liikenneturvallisuu- den ongelmakohtien poistamiseksi, 128 uutta automaattista valvontalaitetta asennettu.
E26G	E2.2.2	Välitavoite	Rautatieliikenteen	Toiminna-				Q2	2026	Välitavoite liittyy yhden ainoan

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	Liikenteen digitalisointi		matkustajien yhdenmätty lipunmyyntijärjestelmä	oleva järjestelmä						rautatieliikenteen lipunmyyntijärjestelmän kehittämiseen. Järjestelmä on suunniteltu ja perustuu uusiin teknisiin ratkaisuihin. Lippujärjestelmän on oltava avoin muiden liikennemuotojen integrointia varten, ja sen on oltava avoin kaikille liikenteenharjoittajille. Aikataulujen ja tariffien on oltava helposti ja käyttäjäystävällisesti yleisön saatavilla. Lipunmyyntijärjestelmän uudella ydinmoduulilla on varmistettava, että otetaan käyttöön ajantasaista ratkaisuja, joissa kaikille kuljetusyrityksille tarjotaan maksutta käyttöoikeusmoduuleja, jotta matkustajat voivat hyötyä kattavasta ja avoimesta lipunostojärjestelmästä. Uudella ydinmoduulilla toimivan järjestelmän on oltava yhteentoimiva TTE 2.0 -ratkaisujen kanssa. B2B- ja B2C-moduulit on kehitettävä, jotta varmistetaan sujuva yhteys uuteen ydinmoduuliin.
E27G	E2.2.2 Liikenteen digitalisointi	Tavoite	Seuraavien asentaminen: Dynaaminen matkustajatietojärjestelmä (SDIP), valvontajärjestelmät ja tasoristeukset 55 alueella		Lukumäärä	0	SDIP: 10 paikkaa, valvonta : 15 paikkaa, tasoriste ys: 30 paikkaa	Q1	2024	SDIP-järjestelmän (Dynamic Passenger Information System, SDIP) asentaminen kymmeneen paikkaan, jotka tarjoavat reaaliaikaista tietoa rautatieliikenteestä matkustajille, 15 paikkaa automaattista valvontaa varten, joiden avulla voidaan hallinnoida tiettyjä rautatiealueita paikallisista liikenteenhallintakeskuksista, 30 tasoristeystä, jotka liittyvät automaattisten valvottujen turvalaitteiden asentamiseen (ylitysportit, ääni- ja valomerkinantojärjestelmät).
E28G	E2.2.2 Liikenteen digitalisointi	Tavoite	Automaattisen ohjauksen, tasoristeysten, 180 ERTMS-järjestelmän junayksikön asentaminen ja niihin liittyvä käyttöönotto		Lukumäärä	0	180 ERTMS - järjestel män veturiyk sikköä;	Q2	2026	Seuraaviin liittyvien töiden loppuun saattaminen: 180 ERTMS:n junayksikön asentaminen (ehdotus valitaan kilpailuun perustuvalla ehdotuspyynnöllä), 45 tasoristeysjärjestelmän (mukaan lukien portit sekä ääni- ja valoturvajärjestelmät) parantaminen ja rautateiden ohjauspisteiden

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
							45 paikkaa tasoriste yksille; 35 paikkaa automaat- tista valvonta- a varten			automaattisen ohjauksen käyttöönotto 35 paikassa.

E.3 Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

E1.2 Lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikenteen osuutta, ehkäistään ja vähennetään liikenteen kielteisiä ympäristövaikutuksia

Uudistuksella pyritään vähentämään liikenteen ympäristö- ja terveysvaikutuksia.

Uudistuksessa asetetaan velvoite perustaa vähäpäästöisiä liikennevyöhykkeitä yli 100 000 asukkaan kaupunkeihin, joissa ilman pilaantumisen erityiset raja-arvot ylittyvät. Paikallisviranomaisilla on yhdeksän kuukautta aikaa ottaa käyttöön tällaisia vyöhykkeitä siitä hetkestä alkaen, kun ympäristönsuojelun tarkastusvirasto vahvistaa pilaantumistason ylityksen.

Uudistus tulee voimaan 30. kesäkuuta 2024 mennessä, ja asianomaisten kaupunkien on otettava käyttöön vähäpäästöisiä alueita 31. maaliskuuta 2025 mennessä.

E1.2.1 Päästötön julkinen liikenne kaupungeissa (raitiovaunut)

Investoinnilla pyritään lisäämään puhtaan julkisen liikenteen tarjontaa kaupungeissa.

Tukea annetaan ensisijaisesti alueille, joilla on tai aiotaan ottaa käyttöön puhtaita liikennevyöhykkeitä.

Investointi koostuu 110 päästöttömän rautateiden liikkuvan kaluston (raitiovaunujen) ostamisesta julkista liikennettä varten kaupungeissa 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

E2.3 Liikennepalvelujen saavutettavuuden, turvallisuuden ja digitaalisten ratkaisujen parantaminen

Uudistuksella pyritään parantamaan liikenteen esteettömyyttä.

Se koostuu rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja liikkuvan kaluston mukauttamisesta liikuntarajoitteisiin matkustajiin annetun asetuksen (EY) N:o 1371/2007 nopeutetusta täytäntöönpanosta. Uudistus tulee voimaan viimeistään 31. joulukuuta 2022.

Uudistukseen sisältyy myös velvoite parantaa kansallista, kansainvälistä ja alueellista liikkuvaa kalustoa vammaisia matkustajia koskevien vaatimusten mukaisesti. Tämä velvoite tulee voimaan viimeistään 30. kesäkuuta 2024.

E2.3.1 Alueellisten rautateiden henkilöliikenteen liikkuva kalusto

Investoinnilla pyritään parantamaan alueellisia rautatieliikennepalveluja, vähentämään liikenteen syrjäytymistä ja parantamaan alueellisten matkustajaliikenteen harjoittajien matkustusmukavuutta, nopeuttamaan matkustajien oikeuksien suojelua ja parantamaan alueellisissa, alueiden välisissä ja kansainvälisissä henkilöliikennepalveluissa tarjottavien rautatiepalvelujen laatua.

Tavoitteen saavuttamiseksi investoinnilla on nykyaikaistettava ja ostettava 75 uutta päästötöntä liikkuvaa kalustoa, joka on YTE:n vaatimusten mukainen, varustettu ERTMS-järjestelmällä ja varmistettava, että ne ovat vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden kannalta täysin esteettömiä 30. kesäkuuta 2026 mennessä.

E.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksikkö	Perustaso	Päämäärä	Vuosineljännes	Vuosi	
E1L	E1.2 Lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikenteen osuutta, ehkäistään ja vähennetään liikenteen kielteisiä ympäristövaikutuksia	Välitavoite	Säädöksen, jolla otetaan käyttöön vähäpäästöisiä alueita koskeva velvoite valituille ja saastuneimmille kaupungeille, voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				Q2	2024	Säädöksessä asetetaan vuoden 2025 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen velvoite perustaa vähäpäästöisiä liikennevyöhykkeitä yli 100 000 asukkaan kaupunkeihin, joissa on enemmän haitallisia aineita kuin EU:n ilman pilaantumisen raja-arvot, ja laajennetaan mahdollisuus ottaa ne käyttöön kaikilla kaupunkialueilla asukasmäärästä riippumatta. Ainoastaan vähäpäästöisten henkilöajoneuvojen sallitaan saapua vyöhykkeille. Kaupunkien on perustettava alueelleen puhdas liikennevyöhyke yhdeksän kuukauden kuluessa päivästä, jona ne ovat saaneet tiedon ilman epäpuhtauksien pitoisuuksien ylittämisestä. Yhdeksän kuukauden määräajan on tarkoitus mahdollistaa se, että paikallisviranomaiset voivat valmistella aluetta, jolla puhtaan liikennealueen on määrä sijaita, suunniteltuihin rajoituksiin.
E2L	E1.2 Lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikenteen osuutta, ehkäistään ja vähennetään liikenteen kielteisiä ympäristövaikutuksia	Välitavoite	Asiaankuuluvien kunnallisviranomaisten käyttöön ottamat vähäpäästöiset liikennevyöhykkeet	Vähäpäästöisten liikennevyöhykkeiden käyttöönotto				Q1	2025	Vähäpäästöisten liikennevyöhykkeiden on oltava pakollisia yli 100 000 asukkaan kaupungeissa, joissa ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät. Yleisen ympäristönsuojelun tarkastusviraston on laadittava ilmanlaaturaportti vuosittain viimeistään 30 päivänä huhtikuuta. Ilmanlaadun raja-arvot ylittävillä kaupungeilla, jotka mainitaan ensimmäisessä lainsäädännön voimaantulon jälkeen julkaistussa kertomuksessa, on oltava kuusi kuukautta aikaa perustaa vähäpäästöisiä liikennevyöhykkeitä.
E3L	E1.2.1 Päästötön julkinen liikenne kaupungeissa (raitiovaunut)	Välitavoite	Uudet raitiovaunut: tuensaajien valinta	Edunsaajayhteisöjen kanssa allekirjoitetut sopimukset				Q1	2025	Edunsaajayhteisöjen (kunnat tai julkisen liikenteen harjoittajat) kanssa allekirjoitetut sopimukset 110 raitiovaunun ostamisesta ja käyttöönotosta avointen ja läpinäkyvien tarjouskilpailujen perusteella. Edunsaajayhteisöt on valittava kaikille

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tav oite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										paikallisviranomaisille ja julkisen liikenteen harjoittajille avoimilla läpinäkyvillä ja kilpailuun perustuvilla ehdotuspyynnöillä. Tuensaajayhteisöjen valintaperusteissa on otettava huomioon erityisesti puhtaan julkisen liikenteen tarve sekä vaikutukset päästöjen ja ruuhkien vähenemiseen ja hankkeiden kypsyysaste. Etusija on annettava alueille, joilla on tai aiotaan ottaa käyttöön puhtaita liikennevyöhykkeitä. Varat on jaettava oikeudenmukaisesti ja avoimesti paikallishallinnon kanssa sovitulla tavalla, eivätkä lopulliset tuensaajat tai paikallishallinnot saa maksaa niitä Puolan hallitukselle missään muodossa.
E4L	E1.2.1 Päästötön julkinen liikenne kaupungeissa (raitiovaunut)	Tavoite	Julkisen kaupunkiliikenteen uudet raitiovaunut		Lukumäärä	0	110	Q2	2026	Tavoitteella tarkoitetaan kaupungeissa käytössä olevien uusien raitiovaunujen määrää. Raitiovaunut hankitaan avoimilla ja kilpailuun perustuvilla tarjouskilpailuilla, joita hallinnoi liikenneministeriö/edunsaajayksiköt. Investoinnilla pyritään lisäämään puhtaan julkisen liikenteen tarjontaa kaupungeissa. Tukea myönnetään ensisijaisesti alueille, joilla on otettu käyttöön tai joilla suunnitellaan puhtaan liikenteen vyöhykkeitä. Investointi koostuu 110 päästöttömän rautateiden liikkuvan kaluston (raitiovaunujen) ostamisesta julkista liikennettä varten kaupungeissa 30. kesäkuuta 2026 mennessä.
E5L	E2.3 Liikennepalvelujen saavutettavuuden, turvallisuuden ja digitaalisten ratkaisujen parantaminen	Välitavoite	Matkustajien oikeuksien parantamista liikkuvan kaluston vaatimusten alalla koskevan säädöksen voimaantulo	Säädösten voimaantuloa koskeva säännös				Q4	2022	Rautatieinvestointeihin sovellettavat tekniset ja toiminnalliset standardit on otettava käyttöön säädöksellä, jotta varmistetaan asianmukaiset infrastruktuuriratkaisut, jotka täyttävät liikuntarajoitteisten matkustajien tarpeet. Tätä varten säädöksellä kumotaan asiaankuuluvat kansalliset säännökset, jotka koskevat poikkeusta rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista annetusta asetuksesta (EY) N:o 1371/2007.

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
E6L	E2.3 Liikennepalvelujen saavutettavuuden, turvallisuuden ja digitaalisten ratkaisujen parantaminen	Välitavoite	Velvollisuus parantaa kansallista, kansainvälistä ja alueellista liikkuvaa kalustoa vammaisia matkustajia koskevilla vaatimuksilla	Säädöksen voimaantulopäivän osoittava säännös				Q2	2024	Rautatiekaluston mukauttamista matkustajien oikeuksia koskeviin vaatimuksiin koskevan velvoitteen voimaantulo, asetuksen (EY) N:o 1371/2007 8 artiklan 3 kohdan ja 21 artiklan 1 kohdan (jos nykyaikaistaminen on perusteltua ja järkevää liikkuvan kaluston odotetun käyttöajan huomioon ottaen), jotta alueellinen, kansallinen ja kansainvälinen liikkuva kalusto voidaan parantaa vammaisten matkustajien tarpeita vastaavaksi ja parantaa matkustajien oikeuksia. Alueellisen liikkuvan kaluston osalta vaatimusten on oltava pakollisia vuoden 2024 toisesta neljänneksestä alkaen ja kansainvälisen ja pitkän matkan liikkuvan kaluston osalta vuoden 2023 toisesta neljänneksestä alkaen.
E7L	E2.3.1 Alueellisten rautateiden henkilöliikenteen liikkuva kalusto	Tavoite	Käytössä olevat uudet sähköllä ja ERTMS-järjestelmällä varustetut aluejunat		Lukumäärä	0	75	Q2	2026	Käytössä oleva uusi päästötön ja ERTMS-varustettu alueellinen liikkuva kalusto. Laitteet on hankittava avointen ja kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen kautta ja julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten mukaisesti. Liikkuva kalusto on siirrettävä toimivaltaiselle viranomaiselle tai seuraavalle liikenteenharjoittajalle (markkinahinnalla ilman tukea) julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen päättyessä.

F. KOMPONENTTI F: ”INSTITUUTTIIDEN LAADUN JA ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMAN TÄYTÄNTÖÖNPANON EDELLYTYSTEN PARANTAMINEN”

Puolalla on useita pitkäaikaisia investointi-ilmapiiriin liittyviä haasteita, jotka liittyvät erityisesti Puolan oikeusjärjestelmään sekä päätöksenteko- ja lainsäädäntöprosesseihin.

Sen vuoksi tällä komponentilla pyritään ensisijaisesti parantamaan investointiympäristöä ja luomaan edellytykset Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman tehokkaalle täytäntöönpanolle. Tätä varten uudistuksilla pyritään vahvistamaan tuomioistuinten riippumattomuutta ja puolueettomuutta; korjaamaan niiden tuomareiden tilanne, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevista asioista tekemät päätökset vaikuttavat, jotta heidät voidaan ottaa uudelleen palvelukseen uuden jaoston viipymättä toteuttamassa uudelleentarkastelumenettelyssä antaman myönteisen arvion perusteella; tehostetaan työmarkkinaosapuolten kuulemista lainsäädäntöprosessissa; lisätään vaikutustenarviointien käyttöä lainsäädäntöprosessissa; vähennetään nopeutettujen menettelyjen käyttöä lainsäädäntöprosessissa; varmistetaan työmarkkinaosapuolten ja sidosryhmien asianmukainen kuuleminen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa, myös perustamalla seurantakomitea, ja varmistetaan Arachnen riskien pisteytysvälineen soveltaminen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

Komponentissa otetaan huomioon maakohtainen suositus ”sääntely-ympäristön parantamisesta erityisesti vahvistamalla työmarkkinaosapuolten kuulemisten ja julkisten kuulemisten roolia lainsäädäntöprosessissa” (maakohtainen suositus 3, 2019) ja ”investointi-ilmapiiriin parantaminen erityisesti turvaamalla oikeuslaitoksen riippumattomuus” sekä ”varmistaa tehokkaat julkiset kuulemiset ja työmarkkinaosapuolten osallistuminen päätöksentekoprosessiin” (maakohtainen suositus 4, 2020).

F1 Oikeuslaitos

Uudistusten päätavoitteena on parantaa oikeussuojan tasoa ja parantaa investointiympäristöä Puolassa sekä tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklassa tarkoitettua sisäisen valvonnan järjestelmää vahvistamalla tuomioistuinten riippumattomuuden ja puolueettomuuden takeita.

Uudistuksella vahvistetaan tuomioistuimien ja tuomareiden riippumattomuutta ja puolueettomuutta SEU-sopimuksen 19 artiklan ja asiaa koskevan EU:n säännösten mukaisesti. Asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 3 kohdan mukaisesti kaikki muut uudistukset on toteutettava heikentämättä tätä tulosta ja vaikuttamatta kielteisesti seuraaviin osatekijöihin.

F1.1 Uudistus tuomioistuinten riippumattomuuden ja puolueettomuuden vahvistamiseksi

Uudistuksella on seuraavat tavoitteet:

- a) kaikissa tuomareita koskevista asioista, mukaan lukien kurinpitoasiat ja oikeudellisen koskemattomuuden pidättäminen, määritetään toimivaltaiseksi jokin muu sellainen korkeimman oikeuden jaosto kuin nykyinen kurinpitojaosto, joka täyttää SEU 19 artiklan 1 kohdasta johtuvat vaatimukset. Näin varmistetaan, että edellä mainitut asiat

käsitellään laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, ja samalla rajoitetaan harkintavaltaa nimetä kurinpitotuomioistuin, jolla on toimivalta ensimmäisenä oikeusasteena yleisten tuomioistuinten tuomareita koskevista asioista,

- b) selvennetään tuomareiden kurinpidollisen vastuun laajuutta varmistamalla, että Puolan tuomioistuinten oikeutta esittää ennakkoratkaisupyyntöjä Euroopan unionin tuomioistuimelle ei rajoiteta. Tällainen pyyntö ei saa olla peruste kurinpitomenettelyn aloittamiselle tuomaria vastaan,
- c) vaikka tuomarit voidaan silti saattaa vastuuseen ammatillisesta virheestä, kuten ilmeisestä ja törkeästä lain rikkomisesta, on todettava, että tuomioistuinten päätösten sisältöä ei pidetä kurinpidollisena rikkomuksena,
- d) varmistettava, että toimivaltainen tuomioistuin voi käynnistää tuomioistuinmenettelyn yhteydessä tutkinnan siitä, täyttääkö tuomari riippumattomuuden, puolueettomuuden ja ”laillisesti vahvistetun” vaatimukset SEU 19 artiklan mukaisesti, jos tästä herää vakavia epäilyjä, ja että tällaista tarkistamista ei pidetä kurinpidollisena rikkomuksena,
- e) vahvistetaan menettelyllisiä takeita ja osapuolten valtuuksia tuomareita koskevista kurinpitomenettelyissä
 - i) varmistamalla, että yleisten tuomioistuinten tuomareita vastaan nostetut kurinpitomenettelyt tutkitaan kohtuullisessa ajassa,
 - ii) antamalla tarkemmat säännökset kurinpitoasioita käsittelevien tuomioistuinten alueellisesta toimivallasta sen varmistamiseksi, että asianomainen tuomioistuin voidaan määrittää suoraan säädöksen mukaisesti; ja
 - iii) varmistamalla, että puolustusasianajaja nimitetään tuomaria koskevassa kurinpitomenettelyssä kohtuullisessa ajassa, ja annetaan aikaa puolustusasianajajan asiasisällön valmisteluun, jotta hän voi hoitaa tehtäviään kyseisessä menettelyssä. Samanaikaisesti tuomioistuin keskeyttää asian käsittelyn, jos syytetyn tuomarin tai hänen puolustusasianajajansa poissaolo on asianmukaisesti perusteltu.

Uudistus tulee voimaan vuoden 2022 toisen neljänneksen loppuun mennessä.

F1.2 Uudistus niiden tuomareiden tilanteen korjaamiseksi, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat

Uudistuksella varmistetaan, että tuomareilla, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston päätökset vaikuttavat, on mahdollisuus saada asiansa uudelleentarkasteltavaksi. Kurinpitojaoston jo päättämät tapaukset tutkii SEU 19 artiklan 1 kohdan vaatimukset täyttävä tuomioistuin edellä mainitun uudistuksen perusteella hyväksyttävien sääntöjen mukaisesti. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä säädetään, että tuomioistuimen ensimmäinen käsittely on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa uudelleenkäsittelyä pyytäneen tuomarin hakemuksen vastaanottamisesta ja että asiat on ratkaistava 12 kuukauden kuluessa tällaisen hakemuksen vastaanottamisesta. Kurinpitojaostossa vireillä olevat asiat siirretään tuomioistuimen käsiteltäväksi edellä mainitussa menettelyssä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

Uudistus tulee voimaan vuoden 2022 toisen neljänneksen loppuun mennessä.

Molemmat edellä luetellut uudistukset, joiden toteuttamisen määräaika on vuoden 2022 toinen neljännes, on toteutettava ennen kuin ensimmäinen maksupyyntö toimitetaan komissiolle, ja ne ovat ennakoedellytys elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 24 artiklan mukaisten maksujen suorittamiselle.

F2.1 Lainsäädäntöprosessin parantaminen

Uudistuksen tavoitteena on hyväksyä parlamentin alahuoneen (Sejm), senaatin ja ministerineuvoston työjärjestystä koskeva muutos, jolla otetaan käyttöön pakollinen vaikutustenarviointi ja julkinen kuuleminen edustajainhuoneiden ja senaattorien ehdottamista lakiehdotuksista. Uudistuksella myös rajoitetaan nopeutettujen menettelyjen käyttö tarkoin määriteltäviin ja poikkeuksellisiin tapauksiin.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30. syyskuuta 2022 mennessä.

F3.1 Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon edellytysten parantaminen

Jotta voidaan varmistaa työmarkkinaosapuolten ja sidosryhmien asianmukainen kuuleminen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa, uudistukseen on sisällyttävä sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla perustetaan elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon osallistuvista sidosryhmistä ja työmarkkinaosapuolista koostuva seurantakomitea. Seurantakomitean tehtävänä on valvoa elpymis- ja palautumissuunnitelman tehokasta täytäntöönpanoa. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen on sisällytettävä säännös, jonka mukaan seurantakomiteaa on kuultava elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon aikana. Uudistukseen sisältyy myös sellaisten ohjeiden hyväksyminen, joissa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten osallistumista elpymis- ja palautumissuunnitelman ohjelmasuunnitteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin.

Uudistuksessa on myös otettava käyttöön asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukainen tallennusjärjestelmä, joka mahdollistaa välitavoitteita ja tavoitteita koskevien tietojen keräämisen, tallentamisen ja seurannan, myös lopullisten vastaanottajien tasolla. Tästä tietovarastojärjestelmästä saatavat tiedot syötetään Arachne-järjestelmään, jota käytetään tarkastuksissa ja valvonnassa eturistiriitojen, petosten, korruption ja kaksinkertaisen rahoituksen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä.

F.2 Avustusmuotoisen tuen seuranta ja toteuttamista koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
					Mittayksi kkö	Perustaso	Pääm äärä	Vuosinelj ännes	Vuosi	
F1G	F1.1 Uudistus tuomioistuinten riippumattomuud en ja puolueettomuude n vahvistamiseksi	Välitavoite	Oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja puolueettomuutta vahvistavan uudistuksen voimaantulo	Säädöksen voimaantulopäivän osoittava säännös				Q2	2022	Uudistuksen voimaantulo. Uudistus koskee mm. seuraavia: a) kaikissa tuomareita koskevissa asioissa, mukaan lukien kurinpitoasiat ja oikeudellisen koskemattomuuden pidättäminen, määritetään toimivaltaiseksi jokin muu sellainen korkeimman oikeuden jaosto kuin nykyinen kurinpitojaosto, joka täyttää SEU 19 artiklan 1 kohdasta johtuvat vaatimukset. Näin varmistetaan, että edellä mainitut asiat käsitellään laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, ja samalla rajoitetaan harkintavaltaa nimetä kurinpitotuomioistuin, jolla on toimivalta ensimmäisenä oikeusasteena yleisten tuomioistuinten tuomareita koskevissa asioissa, b) selvennetään tuomareiden kurinpidollisen vastuun laajuutta varmistamalla, että Puolan tuomioistuinten oikeutta esittää ennakkoratkaisupyyntöjä Euroopan unionin tuomioistuimelle ei rajoiteta. Tällainen pyyntö ei saa olla peruste kurinpitomenettelyn aloittamiselle tuomaria vastaan, c) vaikka tuomarit voidaan silti saattaa vastuuseen ammatillisesta virheestä, kuten ilmeisestä ja törkeästä lain rikkomisesta, on todettava, että tuomioistuinten päätösten sisältöä ei pidetä

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										kurinpidollisena rikkomuksena, d) varmistettava, että toimivaltainen tuomioistuin voi käynnistää tuomioistuinmenettelyn yhteydessä tutkinnan siitä, täyttääkö tuomari riippumattomuuden, puolueettomuuden ja ”laillisesti vahvistetun” vaatimukset SEU 19 artiklan mukaisesti, jos tästä herää vakavia epäilyjä, ja että tällaista tarkistamista ei pidetä kurinpidollisena rikkomuksena, e) vahvistetaan menettelyllisiä takeita ja osapuolten valtuuksia tuomareita koskevissa kurinpitomenettelyissä (i) varmistetaan, että yleisten tuomioistuinten tuomareita vastaan nostetut kurinpitomenettelyt tutkitaan kohtuullisessa ajassa, (ii) kurinpitoasioita käsittelevien tuomioistuinten alueellista toimivaltaa koskevien säännösten tarkentaminen sen varmistamiseksi, että asianomainen tuomioistuin voidaan määrittää suoraan säädöksen mukaisesti; sekä (iii) varmistetaan, että puolustusasianajaja nimitetään tuomaria koskevassa kurinpitomenettelyssä kohtuullisessa ajassa, ja annetaan aikaa puolustusasianajajan asiasisällön valmisteluun, jotta hän voi hoitaa tehtäviään kyseisessä menettelyssä. Samanaikaisesti tuomioistuin keskeyttää asian käsittelyn, jos syytetty tuomari tai hänen puolustusasianajajansa on

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
										asianmukaisesti perusteltu.
F2G	F1.2 Uudistus niiden tuomareiden tilanteen korjaamiseksi, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat	Välitavoite	Korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevissa asioissa tekemien päätösten kohteena olevien tuomareiden tilanteen korjaamiseksi tehdyn uudistuksen voimaantulo	Säädöksen voimaantulopäivän osoittava säännös				Q2	2022	Sellaisen uudistuksen voimaantulo, jolla varmistetaan, että tuomareilla, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston päätökset vaikuttavat, on mahdollisuus saada asiansa uudelleentarkasteltavaksi. Kurinpitojaoston jo päättämät tapaukset tutkii SEU 19 artiklan 1 kohdan vaatimukset täyttävä tuomioistuimien edellä mainitun välitavoitteen F1G perusteella hyväksyttävien sääntöjen mukaisesti. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä säädetään, että tuomioistuimen ensimmäinen käsittely on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa uudelleenkäsittelemistä pyytäneen tuomarin hakemuksen vastaanottamisesta ja että asiat on ratkaistava 12 kuukauden kuluessa tällaisen hakemuksen vastaanottamisesta. Kurinpitojaostossa vireillä olevat asiat siirretään tuomioistuimen käsiteltäväksi edellä mainitussa menettelyssä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.
F3G	F1.2 Uudistus niiden tuomareiden tilanteen korjaamiseksi, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat	Välitavoite	Uudistus niiden tuomareiden tilanteen korjaamiseksi, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat	Ratkaistut asiat				Q4	2023	Kaikki välitavoitteen F2G mukaisesti vireille pannut uudelleentarkastelutapaukset ratkaistaan, paitsi asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa.
F4G	F2.1 Lainsäädäntöprosessin	Välitavoite	Parlamentin alahuoneen, senaatin ja ministerineuvoston	Voimaantuloon viittaavien säädösten				Q3	2022	Sejmin, senaatin ja ministerineuvoston työjärjestykseen tehtävien muutosten voimaantulo: ottaa käyttöön pakollinen

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	parantaminen		työjärjestyttä koskevien muutosten voimaantulo julkisten kuulemisten ja vaikutustenarviointien käytön lisäämiseksi lainsäädäntöprosessis- sa	säännökset						vaikutustenarviointi ja julkinen kuuleminen varajäsenten ja senaattorien ehdottamista lakiluonnoksista, jotta varmistetaan sidosryhmien ja asiantuntijoiden rakenteellisempi osallistuminen lainsäädäntötyöhön; rajoitetaan nopeutettujen menettelyjen käyttö tarkoin määriteltäviin ja poikkeuksellisiin tapauksiin.
F5G	F3.1 Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon edellytysten parantaminen	Välitavoite	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla perustetaan seurantakomitea ja jonka tehtävänä on valvoa elpymis- ja palautumissuunnitelman tehokasta täytäntöönpanoa	Säädöksen voimaantulopäivän osoittava säännös				Q1	2022	Julkinen kuuleminen jälkeen tulee voimaan säädös, jolla 1) perustetaan seurantakomitea, jonka tehtävänä on seurata elpymis- ja palautumissuunnitelman tehokasta täytäntöönpanoa ja joka koostuu sidosryhmistä ja työmarkkinaosapuolista, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpano vaikuttaa, mukaan lukien kansalaisyhteiskuntaa edustavien ja perusoikeuksia ja syrjimättömyyttä edistävien elinten edustajat; 2) Asetetaan oikeudellinen velvoite kuulla seurantakomiteaa elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon aikana.
F6G	F3.1 Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon edellytysten parantaminen	Välitavoite	Aluekehityksestä vastaavan ministerin antamat ohjeet, joissa vahvistetaan säännöt sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten osallistumisesta elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon	Ohjeen julkaiseminen kehitysrahastoista ja aluepolitiikasta vastaavan ministeriön verkkosivuilla				Q2	2022	Julkinen kuuleminen jälkeen hyväksytään ohjeet, joilla varmistetaan sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten tehokas osallistuminen elpymis- ja palautumissuunnitelman suunnitteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin. Ohjeissa yhdenmukaistetaan toimenpiteet, joita elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisten uudistusten ja investointien täytäntöönpanosta vastaavien laitosten on toteutettava. Ohjeissa on oltava mekanismeja sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten osallistumisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi.
F7G	F3.1 Elpymis- ja palautumissuunnitelman	Välitavoite	Tehokkaan tilintarkastuksen ja valvonnan	Tarkastuskertomus, jossa vahvistetaan arkistojärjestelmän				Q2	2022	Elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon seuranta varten on oltava käytössä tallennusjärjestelmä, joka on

Jakso nro	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteet)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteet)			Alustava toteutusaikataulu	Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus
	täytäntöönpanon edellytysten parantaminen		varmistaminen elpymis- ja palautumistukivälinee n täytäntöönpanon yhteydessä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi	toiminnot					toiminnassa. Järjestelmässä on oltava vähintään seuraavat toiminnot: a) tietojen keruu ja välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta; b) Elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 kohdan d alakohdan i–iii alakohdassa vaadittujen tietojen kerääminen, säilyttäminen ja saatavuuden varmistaminen. Pääsy näihin tietoihin on annettava kaikille asiaankuuluville kansallisille ja eurooppalaisille elimille tarkastusta ja valvontaa varten. Tästä tallennusjärjestelmästä saatavat tiedot syötetään Arachne-järjestelmään neljännesvuosittain. Arachne-järjestelmää käytetään tarkastuksissa ja valvonnassa eturistiriitojen, petosten, korruption ja kaksinkertaisen rahoituksen ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

2. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 160 967 579 300 zlotya eli 35 363 500 000 euroa EKP:n 3.5.2021 vahvistaman viitekoron perusteella.

2 JAKSO: RAHOITUSTUKI

2.1. Rahoitusosuus

Päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tukierät järjestetään seuraavasti:

2.1.1 Ensimmäinen tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A1G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Talousarvioluokitukseen yhdistetyn vakimuotoista tililuetteloa koskevan konseptin laatiminen
A3G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Julkista taloutta koskevan lain muutoksen voimaantulo; lailla jatketaan menojen vakautta siten, että vakauttava menosääntö (SER) ulotetaan koskemaan myös valtion erityisrahastoja
A5G	A1.2 Sääntely- ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen	Välitavoite	Yritysten ja kansalaisten hallinnollisen taakan keventämistä koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo
A18G	A1.4 Uudistus tuottajien/kuluttajien kilpailukykyä ja suojelun parantamiseksi maatalousalalla	Välitavoite	Uuden lain voimaantulo sopimusetujen epäoikeudenmukaisen käytön torjumiseksi maatalous- ja elintarvikealalla
A20G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Välitavoite	Kaikkien tämän investoinnin piiriin kuuluvien hankkeiden edunsaajien valintaa koskevien perusteiden hyväksyminen
A27G	A2.1 robotisaation, digitalisaation ja innovointiprosessien nopeuttaminen	Välitavoite	Uuden lain voimaantulo yritysten automatisoinnin, digitalisoinnin ja innovoinnin tukemiseksi ottamalla käyttöön robotisaatiota koskeva verohelpotus
A38G	A2.4 Tieteen ja teollisuuden välisten yhteistyömekanismien vahvistaminen	Välitavoite	Laki korkea-asteen koulutuksesta ja tieteestä annetun lain muuttamisesta niiden yksiköiden luettelon osalta, jotka voivat perustaa erikoiskäyttöön tarkoitettuja ajoneuvoja yhdessä yliopistojen kanssa
A39G	A2.4 Tieteen ja teollisuuden välisten	Välitavoite	Sääntöjen laatiminen laboratorioiden käytölle ja tietämyksen siirrolle

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	yhteistyömekanismien vahvistaminen		maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministerin valvomissa laitoksissa
A59G	A4.2 Uudistus vanhempien työmarkkinatilanteen parantamiseksi lisäämällä lastenhoitopalvelujen saatavuutta enintään kolmevuotiaille lapsille	Välitavoite	Laki, jolla muutetaan enintään kolmevuotiaista lapsista annettua lakia ja jonka tarkoituksena on muuttaa enintään kolmen vuoden ikäisten lasten hoidon rahoitusjärjestelmää, jotta voidaan ottaa käyttöön yhtenäinen ja yhtenäinen rahoitushallintojärjestelmä enintään kolmevuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen perustamista ja toimintaa varten
A60G	A4.2.1 Tuki enintään kolmen vuoden ikäisten lasten (tarhojen, lastenkerhojen) lastenhoitopalveluihin Maluch+-n tuella	Välitavoite	Sellaisen tietoteknisen järjestelmän luominen, jolla hallinnoidaan enintään kolmivuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen rahoitusta ja perustamista ja jossa yhdistetään eri lähteistä lastenhoidon rahoituslähteitä
A62G	A4.3 Osuus- ja yhteisötalouden yksiköitä koskevan oikeudellisen kehyksen täytäntöönpano	Välitavoite	Osuus- ja yhteisötaloutta koskevan lain voimaantulo
B1G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Energiatehokkuuslain ja siihen liittyvien säädösten muuttamisesta annetun lain voimaantulo
B3G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Kansallisen ilmansuojeluohjelman päivitys
B16G	B2.1 Vetyteknologioiden ja muiden hiilettömien kaasujen kehittämisedellytysten parantaminen	Välitavoite	Niiden säädösten voimaantulo, joilla muutetaan vetyä liikenteen vaihtoehtoisena polttoaineena koskevia säädöksiä
B23G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Maatuulipuistoista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo
B29G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Sähköntuotannon edistämisestä merituulipuistoissa 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun lain nojalla annetun täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo
B39G	B3.1 Tuetaan kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa maaseutualueilla	Välitavoite	Vesihuoltoon tai viemäriin tehtäviin investointeihin myönnettävän tuen alueellistamista koskevien sääntöjen laatiminen maaseudun elpymis- ja palautumissuunnitelmalle
B4039G	B3.1 Tuetaan kestävää vesi- ja jätevesihuoltoa maaseutualueilla	Välitavoite	Säädöksen, jossa säädetään velvollisuudesta seurata ja valvoa säännöllisesti asianmukaisia yksittäisiä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			järjestelmiä, voimaantulo
C1G	C1.1 Verkkoinfrastruktuurin kehittämisen helpottaminen nopeiden internetyhteyksien yleisen saatavuuden varmistamiseksi	Välitavoite	Pääministerin kanslian laatima kehys laajakaistahankkeiden yhteisrahoittamiseksi valkoisilla seuraavan sukupolven liityntäalueilla, joilla ei tällä hetkellä ole NGA-verkkoa
D23G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Välitavoite	Korkea-asteen koulutusta ja tiedettä sekä lääkärien ja hammaslääkäreiden ammatteja koskevan lain muutos, jolla luodaan oikeusperusta Puolan lääketieteen alan opiskelijoille annettavalle taloudelliselle tuelle lukuvuodesta 2021/2022 alkaen
D29G	D2.1.1 Investoinnit, jotka liittyvät oppilaitosten nykyaikaistamiseen ja jälkiasennuksiin lääketieteellisten opintojen pääsyrajojen nostamiseksi	Välitavoite	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla luodaan kannustinjärjestelmä opintojen aloittamiseksi ja jatkamiseksi valikoiduissa lääketieteellisissä tiedekunnissa apurahojen, opintojen rahoituksen ja mentoroinnin avulla
E8G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Välitavoite	Rahoitusvälineen perustaminen päästöttömälle/vähäpäästöiselle liikkuvuudelle ja energialle
E23G	E2.2 Liikenneturvallisuuden parantaminen	Välitavoite	Seuraavien säädösten voimaantulo: jalankulkijoiden etusija risteyksissä, yhdenmukainen nopeus taajamissa, ajoneuvojen välinen vähimmäisetäisyys, tieliikenneturvallisuustavoitteet vuoteen 2030 mennessä (-50 % kuolonuhreja onnettomuuksissa)
F1G	F1.1 Uudistus tuomioistuinten riippumattomuuden ja puolueettomuuden vahvistamiseksi	Välitavoite	Oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja puolueettomuutta vahvistavan uudistuksen voimaantulo
F2G	F2.1 Uudistus niiden tuomareiden tilanteen korjaamiseksi, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat	Välitavoite	Oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja puolueettomuutta vahvistavan uudistuksen voimaantulo
F5G	F3.1 Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon edellytysten parantaminen	Välitavoite	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla perustetaan seurantakomitea ja jonka tehtävänä on valvoa elpymis- ja palautumissuunnitelman tehokasta täytäntöönpanoa
F6G	F3.1 Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon edellytysten parantaminen	Välitavoite	Aluekehityksestä vastaavan ministerin antamat ohjeet, joissa vahvistetaan säännöt sidosryhmien ja työmarkkinaosapuolten osallistumisesta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon
F7G	F3.1 Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon edellytysten parantaminen	Välitavoite	Tehokkaan tilintarkastuksen ja valvonnan varmistaminen elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon yhteydessä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi
		Tukierän määrä	2 851 148 919 EUROA

2.1.2 Toinen tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A9G	A1.2.2 Tuki investointikohteiden valmisteluun talouden kannalta keskeisen tärkeitä investointeja varten	Välitavoite	Kehitettävien investointialojen lopullisen valinnan hyväksyminen
A13G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Välitavoite	Julkaistaan asiakirja, jossa määritetään kullekin kunnalle maankäytön suunnittelu-uudistuksen toteuttamista varten myönnettävän tuen jakomekanismi ja ohjeellinen määrä.
A49G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	Ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen politiikkaa koordinoivien toimivien alueellisten koordinoitiryhmien perustaminen
A51G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Julkisia työvoimapalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työsopimusten sähköistä tekemistä koskevien uusien lakien voimaantulo: - tehdään muutoksia julkisiin työvoimapalveluihin ja aktiiviseen työmarkkinapolitiikkaan työvoimaosuuden lisäämiseksi - poistetaan ulkomaalaisten työllistymistä haittaavia hallinnollisia esteitä - yksinkertaistetaan tiettyjen sopimusten tekemistä
A53G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Toteutetaan työmarkkinaosapuolten kuuleminen työehtosopimusten mahdollisuuksista ja tehdään kattava tutkimus yhden ainoan työsopimuksen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			mahdollisesta roolista uuden joustavuuden ja turvallisuuden lisäämisessä Puolan työmarkkinoilla.
A65G	A4.4 Työsuhteiden joustavoittaminen ja etätyön käyttöönotto	Välitavoite	Työlain muuttamisesta annetun lain voimaantulo; lailla otetaan pysyvästi käyttöön pysyvä etätyömahdollisuus työlain säännösten ja joustavien työaikajärjestelyjen osalta
A67G	A4.5 Työurien laajentaminen ja työskentelyn edistäminen lakisääteisen eläkeiän jälkeen	Välitavoite	Henkilökohtaisesta tuloverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo vuodesta 2023 alkaen niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saavuttaneet eläkeiän mutta jatkavat työskentelyä
B4G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Kiinteiden polttoaineiden laatuvaatimuksia koskevan ilmasto- ja ympäristöministerin asetuksen muutoksen voimaantulo
B24G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Uusiutuvia energialähteitä koskevan huutokauppasuunnitelman vahvistamisesta vuosiksi 2022–2027 annetun asetuksen voimaantulo
B30G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Sähköntuotannon edistämisestä meritulipuistoissa 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun lain nojalla annetun täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo
C3G	C1.1 Verkkoinfrastruktuurin kehittämisen helpottaminen nopeiden internetyhteyksien yleisen saatavuuden varmistamiseksi	Välitavoite	Pääministeri muuttaa keskitettyä tiedotuspistettä koskevaa asetusta
C9G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Sitovat vähimmäisvaatimukset kaikkien koulujen varustamiseksi digitaalisella infrastruktuurilla, joka mahdollistaa digitaaliteknologian käytön samantasoisessa oppimisessa kussakin koulussa
C10G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Ministerineuvoston päätöslauselma digitaalisten taitojen kehittämisohjelmasta, jolla hallitaan digitaalisten taitojen kehittämistä ja kansalaisten ja työntekijöiden digitaalista koulutusta eri aloilla, tulee voimaan. Tähän sisältyy digitaalisten taitojen kehittämiskeskuksen perustaminen.
C16G	C2.1.3 E-pätevyudet	Välitavoite	Digitaalisten taitojen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			kehittämiskeskuksen perustaminen
C21G	C3.1 Tietojärjestelmien kyberturvallisuuden parantaminen, tietojenkäsittelyinfrastruktuurin vahvistaminen ja turvallisuudesta vastaavien valtion viranomaisten infrastruktuurin optimointi.	Välitavoite	Kansallisesta kyberturvallisuusjärjestelmästä 5. heinäkuuta 2018 annetun lain muuttaminen, verkko- ja tietoturvadirektiivin täytäntöönpano ja kattavan kyberturvallisuutta koskevan oikeudellisen ja organisatorisen perustan luominen kansalliselle kyberturvallisuusjärjestelmälle
C27G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoite	Euroopan yhteistä etua koskeva tärkeä hanke (IPCEI): Seuraavan sukupolven pilvipalveluhankkeiden valinta ja sopimusten allekirjoittaminen
D1G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Sairaaloiden nykyaikaistamisesta ja parantamisesta annetun lain voimaantulo
D2G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Kansallisen terveystalouden (NFZ) pääjohtajan perusterveydenhuollon ja koordinoitujen hoidon vahvistamisesta antaman määräyksen voimaantulo ja sen jälkeen rahoitussäännökset (mukaan lukien sopimusten muutokset), jotka mahdollistavat kansallisen täytäntöönpanon.
D3G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Terveystalouden laadusta ja potilasturvallisuudesta annetun lain voimaantulo sekä tarvittavat täytäntöönpanomääräykset
D4G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Kansallisesta syöpäverkostosta annetun lain voimaantulo, jossa vahvistetaan verkoston toimintaa koskevat säännöt ottamalla käyttöön uusi rakenne ja uusi syövänhoidon hallinnointimalli
D9G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Välitavoite	Säädöksen, joka koskee luetteloa tarkoista kriteereistä, jotka koskevat sairaaloiden luokittelua tiettyihin luokkiin uudistuksen aiheuttamien investointitarpeiden määrittämiseksi, voimaantulo
D25G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle	Välitavoite	Ensihoitajan ammattia ja ensihoitajien itsehallintoa koskevan lain voimaantulo, jossa säädetään mahdollisuudesta perustaa toisen vaiheen ohjelmia ensihoitoalan valmennuksen alalla
D27G	D2.1 Oikeat olosuhteet	Välitavoite	Lääketieteellisten työpaikkojen houkuttelevuuden ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	lääkintähenkilöstön määrän lisäämiselle		lääkintätyöntekijöiden työolojen parantamiseen tähtäävien säädösten voimaantulo
D32G	D3.1 Terveystieteiden tutkimuksen tehokkuuden ja laadun parantaminen tukemalla Puolan tutkimus- ja kehityspotentiaalia lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden kliinisistä tutkimuksista annetun lain voimaantulo
D33G	D3.1 Terveystieteiden tutkimuksen tehokkuuden ja laadun parantaminen tukemalla Puolan tutkimus- ja kehityspotentiaalia lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Hallituksen biolääketieteen alan kehittämistä koskevassa strategisessa suunnitelmassa määriteltujen keskeisten toimien voimaantulo tai täytäntöönpano strategisessa suunnitelmassa vahvistetun aikataulun mukaisesti
D34G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Puolan kliinisten tutkimuskeskusten verkoston sähköisen alustan käyttöönotto
E1G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Laki, jossa asetetaan velvoite ostaa yksinomaan vähäpäästöisiä ja päästöttömiä linja-autoja yli 100 000 asukkaan kaupungeissa, tulee voimaan vuodesta 2025 alkaen
E9G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Välitavoite	Rahoituksen välittäjien valinta
E15G	E2.1 Rautatiealan kilpailukykyyn parantaminen	Välitavoite	Rautatieliikennelain muuttamisesta annetun lain voimaantulo, jolla varmistetaan rautatieliikenteen harjoittajien häiriönsietokyky. Ministerien päätös intermodaaliliikenteen painopisteiden vahvistamisesta ja pullonkaulojen poistamisesta rautateiden kapasiteetin lisäämiseksi
F4G	F3.1 Lainsäädäntöprosessin parantaminen	Välitavoite	Parlamentin, senaatin ja ministerineuvoston työjärjestyksen muutoksen hyväksyminen julkisten kuulemisten ja vaikutustenarviointien käytön lisäämiseksi lainsäädäntöprosessissa
		Tukierän määrä	3 020 710 639 EUROA

2.1.3 Kolmas tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A12G	A1.3 Maankäytön suunnittelun uudistus	Välitavoite	Uuden aluesuunnittelulain voimaantulo
A33G	A2.3 miehittämättömien ilma-alusten (UAV) kehittämisen institutionaalisen ja oikeusperustan tarjoaminen	Välitavoite	Puolan lennonvarmistuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo
A57G	A4.2 Uudistus vanhempien työmarkkinatilanteen parantamiseksi parantamalla enintään kolmivuotiaiden lasten pääsyä laadukkaaseen lastenhoitoon	Välitavoite	Lastenhoitoa koskevien laatuvaatimusten hyväksyminen, mukaan lukien koulutusta koskevat suuntaviivat ja alle kolmivuotiaiden lasten hoitopalveluja koskevat standardit, joilla varmistetaan korkea laatu, mukaan lukien koulutus ja hoito
A71G	A4.7 Työmarkkinoiden segmentoitumisen rajoittaminen	Välitavoite	Laki, jolla muutetaan sosiaalivakuutusjärjestelmästä annettua lakia, jolla rajoitetaan työmarkkinoiden segmentoitumista ja parannetaan kaikkien yksityisoikeudellisten sopimusten perusteella työskentelevien sosiaalista suojelua siten, että näihin sopimuksiin sovelletaan sosiaaliturvamaksuja
B2G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Puhdasta ilmaa koskevan ensisijaisen ohjelman päivitys
B22G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Välitavoite	Uusiutuvaa energiaa tuottavia yhteisöjä ja biometaanien koskevan lainsäädäntökehyksen muuttamista koskevien säädösten voimaantulo: Uusiutuvia energialähteitä koskevan lain muutokset, energiamarkkinoita koskevan lainsäädännön muutokset ja uusiutuvia energialähteitä koskevan lain asetuksen voimaantulo
C2G	C1.1 Verkkoinfrastruktuurin kehittämisen helpottaminen nopeiden internetyhteyksien yleisen saatavuuden varmistamiseksi	Välitavoite	Televiestintäinfrastruktuurien ja -palvelujen vuosittaista inventaariota koskevan digitalisointia koskevan ministerin asetuksen muuttaminen
C17G	C2.1.3 E-pätevyydet	Tavoite	T1 – Digitaaliset koordinaattorit, keskimäärin yksi kutakin kuntaa (gmina) kohti Puolassa
D7G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Onkologisen verkoston voivodikuntien seurantakeskusten luettelosta annetun asetuksen voimaantulo
D10G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja	Välitavoite	Ensimmäinen ehdotuspyyntö rahoitusta hakeville sairaaloille

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	nykyaikaistaminen		
E2G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Toimenpiteet, joilla tuetaan kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä ja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien täytäntöönpanoa koskevien kannustimien käyttöönottoa tarjoamalla teknistä ja taloudellista tukea kaikille toiminnallisille kaupunkialueille infrastruktuuriministeriössä.
E16G	E2.1 Rautatiealan kilpailukyvyn parantaminen	Tavoite	Tietullijärjestelmän käyttöönotto uusilla teillä
		Tukierän määrä	2 003 340 320 EUROA

2.1.4 Neljäs tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A6G	A1.2 Sääntely- ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen	Välitavoite	Investointialuetta koskevan lain muutoksen voimaantulo
A10G	A1.2.2 Tuki investointikohteiden valmisteluun talouden kannalta keskeisen tärkeitä investointeja varten	Tavoite	Kehittyneet investointialueet hehtaareina
A25G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Viljelijät ja kalastajat, jotka ovat saattaneet päätökseen hankkeita infrastruktuurinsa ja laitteidensa nykyaikaistamiseksi, elintarvikeketjujen lyhentämiseksi ja maatalous 4.0 - ratkaisujen toteuttamiseksi tuotantoprosesseissa
A41G	A3.1 Työvoima nykyaikaisessa taloudessa: taitojen ja pätevyyksien sovittaminen paremmin yhteen työmarkkinoiden vaatimusten kanssa uusien teknologioiden käyttöönoton sekä vihreän ja digitaalisen muutoksen ansiosta	Välitavoite	Laki koulutuslain muuttamisesta, jolla vahvistetaan oikeudellinen kehys alakohtaisten osaamiskeskusten verkostolle ja tarjotaan kohdennettua täydennys- ja uudelleenkoulutusta, joka on erittäin merkityksellistä työmarkkinoiden tarpeiden kannalta,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			tulee voimaan
A42G	A3.1 Työvoima nykyaikaisessa taloudessa: taitojen ja pätevyyksien sovittaminen paremmin yhteen työmarkkinoiden vaatimusten kanssa uusien teknologioiden käyttöönoton sekä vihreän ja digitaalisen muutoksen ansiosta	Välitavoite	Opettajista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo, jotta opettajien ammatillinen täydennyskoulutus voidaan toteuttaa alakohtaisissa osaamiskeskuksissa
A50G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	Ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen alueellisten koordinoitintyryhmien laatimat integroidun osaamisstrategian toteuttamiskelpoiset täytöntöönpano-ohjelmat alueellisella tasolla
A52G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Julkisten työvoimapalvelujen toimintaa ja koordinoitintia koskevat uudet standardit ja tuloskehys
A69G	A4.6 Lisätään tiettyjen ryhmien osallistumista työmarkkinoille kehittämällä pitkäaikaishoitoa	Välitavoite	Puolan pitkäaikaishoidon strateginen tarkastelu uudistusten painopisteiden määrittämiseksi
B5G	B1.1 Puhdas ilma ja energiatehokkuus	Välitavoite	Kiinteille biomassapolttoaineille asetettavista laatuvaatimuksista annetun asetuksen voimaantulo
B8G	B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatehokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa	Tavoite	T1 – Lämpölähteen korvaaminen yhden perheen rakennuksissa
B10G	B1.1.2 Lämpölähteen korvaaminen ja energiatehokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa	Tavoite	T1 – Uusiutuvien energialähteiden lämpöuudistaminen ja asentaminen asuinrakennuksiin (yksi- ja moniasuntoiset rakennukset)
B17G	B2.1 Vetyteknologioiden ja muiden hiilettömien kaasujen kehittämisedellytysten parantaminen	Välitavoite	Vetyä koskevista säännöistä annetun lain voimaantulo
B18G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Vetytankkausasemille myönnetty ympäristöluvut
B25G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T1 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)
C7G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Julkisia tehtäviä hoitavien yksiköiden toiminnan tietokoneistamisesta 17 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain muuttaminen – asiakirjojen oletusarvoisen digitaalisen muodon ja sähköisen palvelumuodon käyttöönotto

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			sekä hallinnollisten prosessien digitalisointi
C14G	C2.1.2 Tasapuoliset toimintaedellytykset kouluille, joissa on mobiilimultimedialaitteet – laitevaatimusten täyttämiseen liittyvät investoinnit	Tavoite	Opettajien käytössä olevat uudet kannettavat tietokoneet
C22G	C3.1 Tietojärjestelmien kyberturvallisuuden parantaminen, tietojenkäsittelyinfrastruktuurin vahvistaminen ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoite	Keskeisten palvelujen luettelosta ja poikkeaman häiritsevän vaikutuksen kynnyksarvoista keskeisten palvelujen tarjonnassa 11 päivänä syyskuuta 2018 annetun ministerineuvoston asetuksen muuttaminen
D11G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Tavoite	T1 – Sairaalakeskusten ja terveysministeriön väliset sopimukset lääkinnällisten laitteiden hankinnasta tai infrastruktuuri-investoinneista
E13G	E1.1.2 Nolla- ja vähäpäästöinen joukkoliikenne (linja-autot)	Välitavoite	Päästöttömät ja vähäpäästöiset ajoneuvot: tuensaajien valinta
E19G	E2.1.2 Rautateiden henkilöliikenteen liikkuva kalusto	Välitavoite	Henkilöliikenteen liikkuvaa kalustoa koskevien sopimusten allekirjoittaminen
E21G	E2.1.3 Intermodaaliset hankkeet	Välitavoite	Intermodaalisia liikennehankkeita koskevien sopimusten allekirjoittaminen
E24G	E2.2.1 Liikenneturvallisuuteen tehtävät investoinnit	Tavoite	Ohitusteiden rakentamisen loppuun saattaminen ja liikenneturvallisuuden ongelmakohtien poistaminen
F3G	F2.1 Kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevissa asioissa tekemien päätösten kohteena olevien tuomareiden tilanteen korjaaminen	Välitavoite	Uudistus niiden tuomareiden tilanteen korjaamiseksi, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat
		Tukierän määrä	2 625 066 626 EUROA

2.1.5 Viides tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A7G	A1.2.1 Investoinnit yrityksiin toiminnan monipuolistamiseen liittyviin työntekijöiden ja henkilöstön tuotteisiin,	Tavoite	T1 – Niiden HoReCa-, kulttuuri- ja matkailualojen pk-yritysten ja mikroyritysten lukumäärä, jotka ovat

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	palveluihin ja pätevyyteen		nykyaikaistaneet liiketoimintaansa
A14G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Tavoite	Uutta aluesuunnittelulakia koskevan kurssin päättäneiden paikallisviranomaisten ja aluesuunnittelijoiden henkilöstö
A30G	A2.2 Kiertotalousmalliin siirtymisen edellytysten luominen	Välitavoite	Uuden lainsäädännön voimaantulo, jolla lainsäädäntökehykseen tehdään muutoksia uusioraaka-aineiden kaupan mahdollistamiseksi
A36G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten (muun muassa erikoistuneiden koulutuskeskusten, täytäntöönpanon tukikeskusten ja seurantakeskusten) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovaatioekosysteeminä	Tavoite	Toteutetut miehittämättömät ajoneuvopalvelut, joita edeltävät pilottihankkeet
A44G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T1 – Työmarkkinoiden tarpeiden kannalta erittäin tärkeää kohdennettua täydennys- ja uudelleen koulutusta tarjoavan toimivien alakohtaisten osaamiskeskusten verkoston perustaminen
A58G	A4.2 Uudistus vanhempien työmarkkinatilanteen parantamiseksi parantamalla enintään kolmivuotiaiden lasten pääsyä laadukkaaseen lastenhoitoon	Välitavoite	Alle 3-vuotiaiden lasten hoidosta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo, jotta varmistetaan alle 3-vuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoitopalvelujen vakaa pitkän aikavälin kotimainen rahoitus
C8G	C2.1 Digitaalisten sovellusten laajentaminen julkisella sektorilla, taloudessa ja yhteiskunnassa	Välitavoite	Muutos tavara- ja palveluverosta (strukturoidujen laskujen käyttö) 11 päivänä maaliskuuta 2004 annettuun lakiin – strukturoidujen sähköisten laskujen käyttöönotto talousmarkkinoilla ja velvollisuus laatia ja vastaanottaa ne kansallisen sähköisen laskujärjestelmän kautta
C24G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoite	Datakeskuksen tilojen rakennuksia koskevien sopimusten allekirjoittaminen
C28G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Tavoite	Euroopan yhteistä etua koskeva tärkeä hanke (IPCEI): Kehitetyt kansalliset infrastruktuuri-/palvelutiedonkäsittelyratkaisut
D5G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden,	Välitavoite	Kansallisesta kardiologisesta verkostosta annetun lain voimaantulo; laissa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	saatavuuden ja laadun parantaminen		vahvistetaan verkoston toimintaa koskevat säännöt ottamalla käyttöön uusi rakenne ja uusi kardiologisen hoidon hallinnointimalli
E27G	E2.2.2 Liikenteen digitalisointi	Tavoite	Seuraavien asentaminen: Dynaaminen matkustajatietojärjestelmä (SDIP), valvontajärjestelmät ja tasoristeykset 55 alueella
		Tukierän määrä	1 946 819 746 EUR

2.1.6 Kuudes tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A16G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Tavoite	Yleisiä aluekehityssuunnitelmia hyväksyneiden kuntien osuus
A22G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Maatalouselintarvikealan pk-yritykset, jotka ovat saattaneet päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet
A28G	A2.1.1 Investoinnit robotisaatioon ja digitalisaatioon yrityksissä	Tavoite	T1 – robotisaatioon, tekoälyyn tai prosessien, teknologioiden, tuotteiden tai palvelujen digitalisointiin liittyvien hankkeiden toteuttaminen
A46G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T1 – Taitojen tarjoaminen oppijoille alakohtaisissa osaamiskeskuksissa, mukaan lukien alan myöntämien ja tunnustamien oppimistulosten (taitotodistusten) sertifiointi
A54G	A4.1 Tehokkaat työmarkkinalaitokset	Välitavoite	Kollektiivisopimuksia koskevassa kuulemisessa ja yhtä ainoaa työ sopimusta Puolassa koskevassa tutkimuksessa määriteltyjen uudistusprioriteettien täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön muutoksen voimaantulo
A68G	A4.5 Työurien laajentaminen ja työskentelyn edistäminen lakisääteisen eläkeiän jälkeen	Välitavoite	Kertomus todellisen eläkeiän nostamiseksi toteutettujen toimenpiteiden vaikutusten arvioimiseksi
A70G	A4.6 Lisätään tiettyjen ryhmien osallistumista työmarkkinoille kehittämällä pitkäaikaishoitoa	Välitavoite	Puolan pitkäaikaishoidon strategisessa uudelleentarkastelussa määriteltyjen uudistusprioriteettien täytäntöönpanemiseksi annetun lain

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			voimaantulo (välitavoitteen A69G mukaisesti)
B6G	B1.1.1 Investoinnit kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteisiin	Tavoite	T1 – Kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteet
B26G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T2 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)
B31G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T1 – Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkojen pituus (km)
B34G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Sähkömarkkinoiden tietokeskuksen (OIRE/CSIRE) täytäntöönpano
C4G	C1.1.1 Erittäin nopeiden Internet-yhteyksien saatavuuden varmistaminen valkoisissa pisteissä	Tavoite	T1 – Niiden uusien kotitalouksien lukumäärä (asunnot), joilla on laajakaistainen internetyhteys, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin)
C11G	C2.1.1 Julkiset sähköiset palvelut, talouden alojen toimintaa parantavat tietotekniset ratkaisut ja julkisen sektorin, talouden ja yhteiskunnan murrokselliset teknologiat	Tavoite	T1 – Hankkeet, joilla luodaan uusia sähköisiä palveluja ja päivitetään olemassa olevia palveluja, parannetaan niiden luomisprosessia tai digitoinnin avulla prosessien käsittelyä
C19G	C2.1.3 E-pätevyudet	Tavoite	T1 – Niiden uusien henkilöiden lukumäärä, jotka ovat saaneet digitaalisiin taitoihin liittyvää koulutusta, mukaan lukien digitaalinen lukutaito
D12G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Tavoite	T2 – Sairaalakeskusten ja terveysministeriön väliset sopimukset lääkinnällisten laitteiden hankinnasta tai infrastruktuuri-investoinneista
D17G	D1.1.2 Terveydenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Välitavoite	Digitaalisten lääketieteellisten asiakirjojen keskus
E3G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Päästöihin liittyvien ajoneuvojen rekisteröintimaksun käyttöön ottamisesta saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti annetun säädöksen voimaantulo
E6G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Tavoite	Julkisen linja-autoliikenteen rahastosta tuettavat linja-autolinjat

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
E17G	E2.1.1 Rautatieradat	Välitavoite	Avoimien ja kilpailuun perustuvien tarjouskilpailujen perusteella tehtyjen sopimusten allekirjoittaminen
		Tukierän määrä	2 398 984 333 EUROA

2.1.7 Seitsemäs tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A2G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Valtiovarainministeriön valmisteleman julkista taloutta koskevan lain muutoksen, jolla pannaan täytäntöön uusi talousarviojärjestelmä, mukaan lukien uusi luokittelujärjestelmä, uusi talousarviohallintomalli ja uudelleen määriteltä uusi keskipitkän aikavälin talousarviokehys, voimaantulo
A4G	A1.1 Julkisen talouden kehityksen uudistaminen	Välitavoite	Vakauttavan menosäännön toimivuuden arviointi vuosina 2019–2023, jotta voidaan - arvioida säännön tehokkuutta, mukaan lukien poistumis- ja palauttamislausekkeen soveltaminen - analysoidaan EU:n sääntöjen muutosten vaikutusta vakauttavaa menosääntöä koskevaan kaavaan
A19G	A1.4 Uudistus tuottajien/kuluttajien kilpailukyyn ja suojelun parantamiseksi maatalousalalla	Välitavoite	Hyväksytään puoliväliarviointi uudesta laista, joka on annettu sopimusetujen epäoikeudenmukaisen käytön torjumiseksi maatalous- ja elintarvikealalla
A31G	A2.2.1 Investoinnit ympäristöteknologioiden ja - innovaatioiden käyttöönottoon, mukaan lukien kiertotalouteen liittyvät investoinnit	Tavoite	Allekirjoitetut avustussopimukset hankkeille, jotka myönnetään pk-yrityksille, joissa on ratkaisuja vihreän teknologian kehittämiseksi, edistämiseksi tai soveltamiseksi (kiertotalous)
A34G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten (muun muassa erikoistuneiden koulutuskeskusten, täytäntöönpanon tukikeskusten ja seurantakeskusten) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovaatioekosysteeminä	Tavoite	T1 – Paikallishallinnon tai nimetyn yksikön valmistamien miehittämättömien ajoneuvojen paikalliset keskuskeskukset ja infrastruktuuri

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A43G	A3.1 Työvoima nykyaikaisessa taloudessa: taitojen ja pätevyyksien sovittaminen paremmin yhteen työmarkkinoiden vaatimusten kanssa uusien teknologioiden käyttöönoton sekä vihreän ja digitaalisen muutoksen ansiosta	Välitavoite	Alueellisesta itsehallinnosta annetun lain, työmarkkinainstituutioista annetun lain, lääninhallinnosta annetun lain ja muiden ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen yhteensovittamisesta alueilla annettujen lakien voimaantulo
A55G	A4.1.1 Investoinnit työmarkkinainstituutioiden uudistamisen tukemiseksi	Tavoite	Julkiset työvoimapalvelut, joissa otetaan käyttöön uudenaikaistetut tietotekniset järjestelmät
A56G	A4.1.1 Investoinnit työmarkkinainstituutioiden uudistamisen tukemiseksi	Tavoite	Julkisten työvoimapalvelujen henkilöstö, joka on koulutettu soveltamaan uusia menettelyjä ja käyttämään tietoteknisiä välineitä, jotka on otettu käyttöön julkisia työvoimapalveluja, kolmansien maiden kansalaisten työllistämistä ja tiettyjen työnantajien tekemiä sähköisiä työ sopimuksia koskevien uusien lakien seurauksena
A63G	A4.3.1 Investointitukiohjelmat, joiden avulla voidaan erityisesti kehittää toimintaa, lisätä osallistumista sosiaalipalvelujen toteuttamiseen ja parantaa yhteisö talouden yksiköihin integroitumisen laatua	Tavoite	Yhteiskunnallisen yrityksen aseman saaneiden yksiköiden lukumäärä
A66G	A4.4.1 Investoinnit työntekijöiden/yritysten varustamiseen etätyöskentelyyn	Tavoite	Digitalisaation alalla tuetut yritykset
B35G	B2.2.2 Energiayhteisöjen käyttämät uusiutuvia energialähteitä käyttävät laitokset	Tavoite	Investointia edeltävässä vaiheessa tuetut yhteisöt
B37G	B2.2.3 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Välitavoite	Offshore-laitteiston terminaalin rakentaminen
D8G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Syöpähoitoverkoston arviointi
D19G	D1.1.2 Terveystieteiden digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Tavoite	T1 – Digitoidut lääketieteelliset asiakirjat
E5G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Tavoite	Kaupungit, joiden uudet kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat on hyväksytty
		Tukierän määrä	2 172 902 039 EUROA

2.1.8 Kahdeksas tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A11G	A1.2.2 Tuki investointikohteiden valmisteluun talouden kannalta keskeisen tärkeitä investointeja varten	Tavoite	Kehittyneet investointialueet hehtaareina
A21G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Rakennetut tai nykyaikaistetut jakelu- ja varastointikeskukset sekä nykyaikaistetut tukkumarkkinat
A23G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Maatalouselintarvikealan pk-yritykset, jotka ovat saattaneet päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet
A24G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Maatalouselintarvikealan hyväntekeväisyysjärjestöt, jotka ovat saattaneet päätökseen infrastruktuurinsa ja laitteistonsa nykyaikaistamiseen tähtäävät hankkeet
A26G	A1.4.1 Investoinnit maatalous- ja elintarvikeketjun monipuolistamiseksi ja lyhentämiseksi sekä toimitusketjun toimijoiden selviytymiskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Viljelijät ja kalastajat, jotka ovat saattaneet päätökseen hankkeita infrastruktuurinsa ja laitteidensa nykyaikaistamiseksi, elintarvikeketjujen lyhentämiseksi ja maatalous 4.0 - ratkaisujen toteuttamiseksi tuotantoprosesseissa
A32G	A2.2.1 Investoinnit ympäristöteknologioiden ja - innovaatioiden käyttöönottoon, mukaan lukien kiertotalouteen liittyvät investoinnit	Tavoite	Allekirjoitetut avustussopimukset hankkeista, joilla tuetaan uusioraaka-ainemarkkinoiden luomista edistävien teknologioiden kehittämistä.
A40G	A2.4.1 Investoinnit tutkimusvalmiuksien kehittämiseen	Tavoite	Laboratoriot, joilla on nykyaikaiset tutkimus- ja analyysi-infrastruktuurit oppilaitoksissa, joita valvotaan ja/tai jotka ovat opetus- ja tiedeministeriön ja maatalous- ja maaseudun kehittämisen ministeriön alaisia
A45G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen	Tavoite	T2 – Työmarkkinoiden tarpeiden kannalta erittäin tärkeää kohdennettua täydennys- ja uudelleen koulutusta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	oppimiseen		tarjoavan toimivien alakohtaisten osaamiskeskusten verkoston perustaminen
A47G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T2 – Taitojen tarjoaminen oppijoille alakohtaisissa osaamiskeskuksissa, mukaan lukien alan myöntämien ja tunnustamien oppimistulosten (taitotodistusten) sertifiointi
A64G	A4.3.1 Investointitukiohjelmat, joiden avulla voidaan erityisesti kehittää toimintaa, lisätä osallistumista sosiaalipalvelujen toteuttamiseen ja parantaa yhteisötalouden yksiköihin integroitumisen laatua	Tavoite	Rahoitustuen piiriin kuuluvien osuus- ja yhteisötalouden yhteisöjen, myös sosiaalisten yritysten, lukumäärä
B27G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T3 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)
B32G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T2 – Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkojen pituus (km)
B36G	B2.2.2 Energiayhteisöjen käyttämät uusiutuvia energialähteitä käyttävät laitokset	Tavoite	Investointivaiheessa tuetut energiayhteisöt
B41G	B3.1.1 Investoinnit jätevedenkäsittelyjärjestelmiin ja vesihuoltoon maaseutualueilla	Tavoite	Maaseutuväestön lisäyhteydet vesinfrastruktuurissa
C5G	C1.1.1 Erittäin nopeiden Internet-yhteyksien saatavuuden varmistaminen valkoisissa pisteissä	Tavoite	T2 – Niiden uusien kotitalouksien lukumäärä (asunnot), joilla on laajakaistainen internetyhteys, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin)
C13G	C2.1.1 Julkiset sähköiset palvelut, talouden alojen toimintaa parantavat tietotekniset ratkaisut ja julkisen sektorin, talouden ja yhteiskunnan murrokselliset teknologiat	Tavoite	Kansallisen solmukohdan https://login.gov.pl (keskimäärin kuukaudessa tiettyä vuonna)
C15G	C2.1.2 Tasapuoliset toimintaedellytykset kouluille, joissa on mobiilimultimedialaitteet – laitevaatimusten täyttämiseen liittyvät investoinnit	Tavoite	Opiskelijoiden käytössä olevat uudet kannettavat tietokoneet
C18G	C2.1.3 E-pätevyyydet	Tavoite	T2 – Uudet digitaaliset koordinaattorit, vähintään yksi kutakin kuntaa (gmina)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
			kohti Puolassa
C26G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Tavoite	Kriisinhallintajärjestelmän liikkuva infrastruktuuri
D16G	D1.1.2 Terveystuon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveystuon	Välitavoite	Sähköisten terveystuon keskukseen perustettu turvaoperaatiokeskus (SOC)
D26G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkitähenkilöstön määrän lisäämiselle	Tavoite	Maisterintutkinnon suorittaneiden ensilääkärien lukumäärä
D28G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkitähenkilöstön määrän lisäämiselle	Tavoite	Niiden lääkärien ja hammaslääkärien lukumäärä, jotka ovat saaneet todistuksen lääketieteellisestä ammattipätevyydestään
D31G	D2.1.1 Investoinnit, jotka liittyvät oppilaitosten nykyaikaistamiseen ja jälkiasennuksiin lääketieteellisten opintojen pääsrajojen nostamiseksi	Tavoite	Esiklinisen opetuksen nykyaikaistettujen oppilaitosten (mukaan lukien lääketieteelliset simulaatiokeskukset), klinisten keskussairaaloitten opetuksessa käytettävien mukautettujen hoitopaikkojen, nykyaikaistettujen kirjastoinfrastruktuurien ja opiskelijoiden asuntoloitten määrä lääketieteellisissä yliopistoissa
E12G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Tavoite	Rahaston kohteena olevilla erityisinvestoinneilla tuetut pk-yritykset ja mid-cap-yritykset
		Tukierän määrä	2 681 587 199 EUROA

2.1.9 Yhdeksäs tukierä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A8G	A1.2.1 Investoinnit yrityksiin toiminnan monipuolistamiseen liittyviin työntekijöiden ja henkilöstön tuotteisiin, palveluihin ja pätevyteen	Tavoite	T2 – Niiden HoReCa-, kulttuuri- ja matkailualojen pk-yritysten ja mikroyritysten lukumäärä, jotka ovat nykyaikaistaneet liiketoimintaansa
A15G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun uudistuksen täytäntöönpano	Tavoite	Uutta aluesuunnittelulakia koskevan kurssin päättäneiden paikallisviranomaisten ja aluesuunnittelijoiden henkilöstö
A17G	A1.3.1 Maankäytön suunnittelun	Tavoite	Yleisiä aluekehityssuunnitelmia

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	uudistuksen täytäntöönpano		hyväksyneiden kuntien osuus
A29G	A2.1.1 Investoinnit robotisaatioon ja digitalisaatioon yrityksissä	Tavoite	T2 – robotisaatioon, tekoälyyn tai prosessien, teknologioiden, tuotteiden tai palvelujen digitalisointiin liittyvien hankkeiden toteuttaminen
A35G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten (muun muassa erikoistuneiden koulutuskeskusten, täytäntöönpanon tukikeskusten ja seurantakeskusten) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovaatioekosysteeminä	Tavoite	T1 – Paikallishallinnon tai nimetyn yksikön valmistamien miehittämättömien ajoneuvojen paikalliset keskuskeskukset ja infrastruktuuri
A37G	A2.3.1 Tutkimuskeskusten (muun muassa erikoistuneiden koulutuskeskusten, täytäntöönpanon tukikeskusten ja seurantakeskusten) ja ajoneuvoteollisuuden hallintainfrastruktuurin kehittäminen ja varustaminen innovaatioekosysteeminä	Tavoite	Toteutetut miehittämättömät ajoneuvopalvelut, joita edeltävät pilottihankkeet
A48G	A3.1.1 Investoinnit nykyaikaiseen ammatilliseen koulutukseen, korkeasteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen	Tavoite	T3 – Taitojen tarjoaminen oppijoille alakohtaisissa osaamiskeskuksissa, mukaan lukien alan myöntämien ja tunnustamien oppimistulosten (taitotodistusten) sertifiointi
A61G	A4.2.1 Tuki enintään kolmen vuoden ikäisten lasten (tarhojen, lastenkerhojen) lastenhoitopalveluihin Maluch+:n tuella	Tavoite	Uusien paikkojen luominen lastenhoitopalveluihin (sairaalat, lastenkerhot) enintään 3-vuotiaille lapsille
B7G	B1.1.1 Investoinnit kaukolämmityksen lämmönlähteisiin	Tavoite	T2 – Kaukolämpöjärjestelmien lämmönlähteet
B9G	B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatehokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa	Tavoite	T2 – Lämpölähteen korvaaminen yhden perheen rakennuksissa
B11G	B1.1.2 Lämmönlähteiden korvaaminen ja energiatehokkuuden parantaminen asuinrakennuksissa	Tavoite	T2 – Uusiutuvien energialähteiden lämpöuudistaminen ja asentaminen asuinrakennuksiin (yksi- ja moniasuntoiset rakennukset)
B12G	B1.1.3 Koulujen lämmityksen uudistaminen	Tavoite	Nykyaikaistetut tai vaihdetut lämmönlähteet, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -vaatimukset koulurakennuksissa (allekirjoitettujen sopimusten nojalla)
B13G	B1.1.3 Koulujen lämmityksen uudistaminen	Tavoite	Koulurakennusten lämmityksen uudistaminen (allekirjoitettujen sopimusten nojalla)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
B14G	B1.1.4 Paikallisten sosiaalisen toiminnan laitosten energiatehokkuuden parantaminen	Tavoite	Sosiaalisen toiminnan laitokset, joissa korvataan tehottomat kiinteän polttoaineen lämmönlähteet nykyaikaisiksi lämmönlähteiksi, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -vaatimukset
B15G	B1.1.4 Paikallisten sosiaalisen toiminnan laitosten energiatehokkuuden parantaminen	Tavoite	Sosiaalisen toiminnan laitokset, joiden lämmitys on uudistettu
B19G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Vetytankkausasemien käyttöönotto
B20G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Innovatiivisia vetykäyttöisiä liikenneyksiöitä koskevat tutkimus- ja innovointihankkeet
B21G	B2.1.1 Investoinnit vetyyn, vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen	Tavoite	Vähähiilisten ja uusiutuvan vedyn tuotantolaitosten, mukaan lukien elektrolyytilaitteistot, ja niihin liittyvän infrastruktuurin kapasiteetti
B28G	B2.2 Uusiutuvien energialähteiden kehittämisen edellytysten parantaminen	Tavoite	T4 – Maalla sijaitsevien tuuli- ja aurinkosähkölaitosten asennettu kapasiteetti (GW)
B33G	B2.2.1 Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T3 – Uusien tai uudistettujen sähkönsiirtoverkkojen pituus (km)
B38G	B2.2.3 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Tavoite	Offshore-palveluterminalin rakentaminen Lebaan ja Ustkaan
C6G	C1.1.1 Erittäin nopeiden Internet-yhteyksien saatavuuden varmistaminen valkoisissa pisteissä	Tavoite	T3 – Niiden uusien kotitalouksien lukumäärä (asunnot), joilla on laajakaistainen internetyhteys, jonka kapasiteetti on vähintään 100 Mb/s (mahdollisuus nostaa gigabittikapasiteettiin)
C12G	C2.1.1 Julkiset sähköiset palvelut, talouden alojen toimintaa parantavat tietotekniset ratkaisut ja julkisen sektorin, talouden ja yhteiskunnan murrokselliset teknologiat	Tavoite	T2 – Hankkeet, joilla luodaan uusia sähköisiä palveluja ja päivitetään olemassa olevia palveluja, parannetaan niiden luomisprosessia tai digitoinnin avulla prosessien käsittelyä
C20G	C2.1.3 E-pätevyudet	Tavoite	T2 – Niiden uusien henkilöiden lukumäärä, jotka ovat saaneet digitaalisiin taitoihin liittyvää koulutusta, mukaan lukien digitaalinen lukutaito
C23G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja	Tavoite	Kyberturvallisuushankkeet (CyberPL) kahdella toiminta-alalla:

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi		1) kansallisen kyberturvallisuusjärjestelmän tehokkuuden parantamista koskeva ohjelma (KSC-PL) ja 2) operatiivisten kyberturvallisuuskeskusten rakentaminen ja kehittäminen (SOC-DEV-PL)
C25G	C3.1.1 Kyberturvallisuus – KyberPL, tietojenkäsittelyn infrastruktuuri ja lainvalvontaviranomaisten infrastruktuurin optimointi	Välitavoite	Energiatehokasta infrastruktuuria tarjoavien vakiomuotoisten tietojenkäsittelykeskusten perustaminen
D6G	D1.1 Terveyspalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen	Välitavoite	Kansallisten sähköisten terveyspalvelujen käyttöönottoa ja niiden integrointia nykyisiin/käytettävissä oleviin sähköisen terveydenhuollon järjestelmiin kansallisella ja alueellisella tasolla koskevan lainsäädäntöpakettin voimaantulo
D13G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Tavoite	Sairaalat, joilla on uusia lääkinnällisiä laitteita ja jotka on hankittu niiden rakenneuudistuksen tai kansalliseen onkologiseen verkostoon liittämisen yhteydessä
D14G	D1.1.1 Pitkälle erikoistuneiden hoitokeskusten ja muiden terveydenhuollon tarjoajien infrastruktuurin kehittäminen ja nykyaikaistaminen	Tavoite	Sairaalat, joiden infrastruktuuria on parannettu rakenneuudistuksen tai kansalliseen onkologiseen verkostoon liittämisen yhteydessä
D15G	D1.1.2 Terveidenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Välitavoite	Uusien sähköisten palvelujen käynnistäminen, mukaan lukien potilaiden terveyden analysointivälineet; tekoälyalgoritmeihin perustuva päätöksenteon tukiväline lääkäreille; sekä muihin keskeisiin terveydenhuoltojärjestelmiin yhdistettyjen lääketieteellisten tietojen keskustietokanta
D18G	D1.1.2 Terveidenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Tavoite	Terveidenhuoltolaitoksissa säilytettävien potilasrekisteritietojen digitalisointi
D20G	D1.1.2 Terveidenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveyspalveluja	Tavoite	T2 – Digitoidut lääketieteelliset asiakirjat
D21G	D1.1.2 Terveidenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen	Tavoite	Keskitettyt/alueelliset terveydenhuollon tarjoajat, jotka ovat yhteydessä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	digitaalisia terveystalvveluja		lääketieteellisten tietojen keskusrekisteriin, ja keskitetyt/alueelliset terveydenhuollon tarjoajat, joilla on tekoälyyn perustuva päätöksenteon tukiväline
D22G	D1.1.2 Terveidenhuollon digitalisaation nopeuttaminen kehittämällä edelleen digitaalisia terveystalvveluja	Tavoite	Potilasterveysanalyysityökalun piiriin kuuluvat aikuiset potilaat
D24G	D2.1 Oikeat olosuhteet lääkitähenkilöstön määrän lisäämiselle	Tavoite	Korkea-asteen koulutusta ja tiedettä sekä lääkärien ja hammaslääkärien ammatteja koskevan lain mukaista rahoitustukea saaneiden lääketieteellisten korkeakoulujen opiskelijoiden lukumäärä
D30G	D2.1.1 Investoinnit, jotka liittyvät oppilaitosten nykyaikaistamiseen ja jälkiasennuksiin lääketieteellisten opintojen pääsrajojen nostamiseksi	Tavoite	Apurahan saaneiden sairaanhoitaja-, kättilö-, ensiapu-, lääke-, hammas-, lääke-, analytiikka-, fysioterapia- ja apteekkiopiskelijoiden sekä sairaanhoidon, kättilön, apurahan piiriin kuuluvien ensiapu-, opinto- tai mentorointiopiskelijoiden lukumäärä
D35G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Välitavoite	Erikoistuneen tutkimus- ja analyysikeskuksen perustaminen
D36G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Tavoite	Biolääketieteen alan tutkimusyksiköille ja yrittäjille rahoitettujen hankkeiden lukumäärä
D37G	D3.1.1 Tutkimuksen kokonaisvaltainen kehittäminen lääketieteen ja terveystieteiden alalla	Tavoite	Perustettujen kliinisten tutkimusten tukikeskusten lukumäärä
E4G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Välitavoite	Säädöksen, jolla otetaan käyttöön päästöihin liittyvien ajoneuvojen omistusvero saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti, voimaantulo
E7G	E1.1 Ympäristöystävällisen liikenteen käytön lisääminen	Tavoite	Uudet päästöttömät ajoneuvot
E10G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Tavoite	Asennettujen uusien päästöttömien ajoneuvojen tuotantokapasiteetti
E11G	E1.1.1 Vähähiilisen talouden tukeminen	Tavoite	Päästöttömän/vähäpäästöisen varastoinnin ja vaihtoehtoisten polttoaineiden/energian tuotanto- ja varastointikapasiteetti
E14G	E1.1.2 Nolla- ja vähäpäästöinen joukkoliikenne (linja-autot)	Tavoite	Käytössä olevat uudet päästöttömät ja vähäpäästöiset ajoneuvot

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
E18G	E2.1.1 Rautatieradat	Tavoite	478 km:n ratojen nykyaikaistaminen, mukaan lukien 300 km TEN-T-standardeilla
E20G	E2.1.2 Rautateiden henkilöliikenteen liikkuva kalusto	Tavoite	Sähköinen ja ERTMS-varustettu liikkuva kalusto, joka on käytössä alueellisilla ja kaukoradoilla
E22G	E2.1.3 Intermodaaliset hankkeet	Tavoite	Jälleenlaivauskapasiteetin lisääminen
E25G	E2.2.1 Liikenneturvallisuuden tehtävät investoinnit	Tavoite	Ohitusteiden rakentamisen loppuun saattaminen, liikenneturvallisuuden ongelmakohtien poistaminen ja automaattisten tievalvontalaitteiden asentaminen
E26G	E2.2.2 Liikenteen digitalisointi	Välitavoite	Rautatieliikenteen matkustajien yhdenmattu lipunmyyntijärjestelmä
E28G	E2.2.2 Liikenteen digitalisointi	Tavoite	Automaattisen ohjauksen, tasoristeysten, 180 ERTMS-järjestelmän junayksikön asentaminen ja niihin liittyvä käyttöönotto
		Tukierän määrä	4 151 122 104 EUROA

2.2. Laina

Edellä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tukierät järjestetään seuraavasti:

2.2.1. Ensimmäinen tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
B1L	B1.2 Energiayhtiöiden energiansäästövelvoitteen täytäntöönpanon helpottaminen	Välitavoite	Energiatehokkuuslain täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo

B10L	B2.4 Energiavarastojen kehittämistä koskeva oikeudellinen kehys	Välitavoite	Energialain muutosten voimaantulo energian varastoinnin osalta
B21L	B3.3 Tuki maatalouden ja maaseutualueiden vesivarojen kestäväan hoitoon	Välitavoite	Sellaisten kansalliseen lainsäädäntöön tehtävien muutosten voimaantulo, jotka ovat tarpeen kestäväan vesihuollon edellytysten parantamiseksi maataloudessa ja maaseutualueilla
B22L	B3.3.1 Investoinnit kestäväan vesi- ja jätevesihuollon tukemiseen maaseutualueilla	Välitavoite	Valintaperusteiden hyväksyminen ehdotuspyyntöä varten
B25L	B3.4 Vihreään siirtymään kaupunkialueilla tehtävien investointien mahdollistava kehys	Välitavoite	Kaupunkien vihreän muutoksen väline
B28L	B3.5 Pieni- ja keskituloisten asuntorakentamisen uudistus, rakennusten paremman energiatehokkuuden huomioon ottaminen	Välitavoite	Taloudellisen tuen myöntämisestä vuokra-asuntojen, suojasuntojen, yösuojien, kodittomien turvakotien, lämpölaitosten ja tilapäisten tilojen perustamiseen 8 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain muutoksen voimaantulo ja siitä seuraavat muutokset muissa laeissa
C1L	C1.2 Nykyaikaisen langallisen ja langattoman viestinnän saatavuuden ja käytön lisääminen sosiaalisiin ja taloudellisiin tarpeisiin	Välitavoite	Sähkömagneettisen säteilyn valvonnasta ympäristössä 17 päivänä helmikuuta 2020 annetun asetuksen muuttaminen
C2L	C1.2 Nykyaikaisen langallisen ja langattoman viestinnän saatavuuden ja käytön lisääminen sosiaalisiin ja taloudellisiin tarpeisiin	Välitavoite	Ympäristövaikutusten arvioinnista 10. syyskuuta 2019 annetun ministerineuvoston asetuksen muuttaminen
D1L	D1.2 Terveystuhoollon tarjoajien pitkäaikaishoitopalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen piiritasolla	Välitavoite	Arvio mahdollisuuksista perustaa pitkäaikaishoito- ja geriatriasia hoitoyksiköitä/keskuksia piirisairaaloihin Puolassa
		Tukierän määrä	1 368 535 211 EUROA

2.2.2. Toinen tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A1L	A2.5 Kulttuurialan ja kulttuuriteollisuuden taloudellisen kehityksen mahdollisuuksien vahvistaminen	Välitavoite	Toimintapoliittisen asiakirjan hyväksyminen vihreiden ja digitaalisten toimien tukemiseksi kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A2L	A2.5.1 Ohjelma, jolla tuetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoiden toimintaa niiden kehityksen edistämiseksi	Välitavoite	Kulttuurialan ja luovien toimialojen hankkeiden tukemisen valintaperusteet
B2L	B1.2.1 Energiatehokkuus ja uusiutuvat energialähteet yrityksissä – investoinnit, joilla kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää eniten	Välitavoite	Energiatehokkuuteen ja uusiutuviin energialähteisiin keskittyvän tukijärjestelmän rahoitusohjeet (mukaan lukien tukikelpoisuus- ja valintaperusteet) yrityksissä, myös EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvissa yrityksissä
B7L	B2.3.1 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Välitavoite	Valittuja merituulipuistohankkeita koskeva ehdotuspyyntö
B14L	B3.2 Tuki ympäristön tilan parantamiseen ja suojeluun vaarallisilta aineilta	Välitavoite	Lain voimaantulo helpottaa laajamittaisten jälkiteollisten alueiden kielteisten ympäristövaikutusten kattavaa poistamista.
B15L	B3.2 Tuki ympäristön tilan parantamiseen ja suojeluun vaarallisilta aineilta	Välitavoite	Itämeressä olevia vaarallisia aineita koskevan säädöksen voimaantulo
C4L	C1.2.1 Nykyisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksien vahvistaminen	Välitavoite	Rahoitustuotteiden kehys nykyaikaiseen sähköiseen viestintäverkkoon tehtävien kaupallisten investointien lisäämiseksi
C8L	C2.2 Koulutusjärjestelmän digitalisoinnin perustan uudistaminen	Välitavoite	Hyväksytään koulutusta koskeva uusi digitalisointipolitiikka, joka muodostaa perustan koulutusjärjestelmän muutoksille ja tieto- ja viestintätekniikkaan tehtävien investointien toteuttamiselle, ja määritellään koulutusjärjestelmän digitalisoinnin suuntaviivat lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
C9L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Välitavoite	Julkinen kuuleminen kehyksestä, jossa määritellään menettelyt tieto- ja viestintätekniisten laitteiden jakelua ja infrastruktuurin tarjoamista kouluille varten
D2L	D1.2 Terveystieteiden tarjoajien pitkäaikaishoitopalvelujen tehokkuuden, saatavuuden ja laadun parantaminen piirittämällä	Välitavoite	Säädöksen, jolla tuetaan pitkäaikaishoito- ja geriatristen hoitoyksiköiden/keskusten perustamista piirisairaaloihin, voimaantulo uudelleentarkastelun tulosten perusteella
E5L	E2.3 Liikennepalvelujen saavutettavuuden, turvallisuuden ja digitaalisten ratkaisujen parantaminen	Välitavoite	Matkustajien oikeuksien parantamista liikkuvan kaluston vaatimusten alalla koskevan säädöksen voimaantulo

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
		Tukierän määrä	1 530 598 592 EUROA

2.2.3. Kolmas tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A9L	A2.6.1 Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Ensimmäisen puolalaisen satelliitin laukaisemista koskevat valmistelutyöt: ECS:n vaihe 0/A/B/C (Hankeanalyysi/tarpeiden määrittäminen, toteutettavuus ja määritelmä)
C10L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskvyn parantamiseksi	Välitavoite	Kehys, jossa määritellään menettelyt tieto- ja viestintätekniikan laitteiden jakamiseksi ja infrastruktuurin tarjoamiseksi kouluille
D3L	D1.2.1 Pitkäaikaishoidon kehittäminen nykyaikaistamalla terveydenhuollon yksiköiden infrastruktuuria piiratasolla	Välitavoite	Luettelo aluesairaaloista, joille on myönnetty lisätukea pitkäaikaisten ja geriatrinen vuodepaikkojen perustamiseen erityisten valintaperusteiden perusteella
D6L	D3.2 suotuisten olosuhteiden luominen lääkealan ja lääkinnällisten laitteiden alan kehittämiselle	Välitavoite	Lääkkeiden toimitusvarmuuden turvaavan säädöksen voimaantulo, mukaan lukien ratkaisut lääkepulan ja toimitusketjujen keskeisten haavoittuvuuksien korjaamiseksi
		Tukierän määrä	1 044 408 451 EUROA

2.2.4. Neljäs tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A8L	A2.6.1 Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	Tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen: kansallinen satelliittitietojärjestelmä (NSIS), joka tarjoaa seurantapalveluja käyttäen satelliittiperusteisesta maanhavainnointijärjestelmästä saatavia tietoja
B3L	B1.2.1 Energiatohokkuus ja uusiutuvat energialähteet yrityksissä – investoinnit,	Tavoite	Kaikkien energiatohokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
	joilla kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää eniten		käyttöönottoa yrityksissä koskevien sopimusten tekeminen
B6L	B2.3 Tuki merituulipuistoon tehtäviin investointeihin	Välitavoite	Sähköjärjestelmän toiminnan yksityiskohtaisista edellytyksistä annetun asetuksen muutos, jolla muutetaan kansallisia tasehallintasääntöjä, jotta jakorajoitusten vaikutusta voidaan vähentää mahdollisimman paljon
B24L	B3.4 Vihreään siirtymään kaupunkialueilla tehtävien investointien mahdollistava kehys	Välitavoite	Kestävää kaupunkikehitystä koskevan lain voimaantulo, jossa asetetaan tavoitteet, suuntaviivat, täytäntöönpanosäännöt ja koordinoitimekanismit kaupunkien vihreää siirtymää varten
C3L	C1.2 Nykyaikaisen langallisen ja langattoman viestinnän saatavuuden ja käytön lisääminen sosiaaliin ja taloudellisiin tarpeisiin	Välitavoite	Uusi säädös, jolla poistetaan esteitä vertikaalisten toimijoiden suorittamalta 5G-verkon toteuttamiselta
C5L	C1.2.1 Nykyisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksien vahvistaminen	Välitavoite	5G-tukiasemien rakentamista koskevat sopimukset
D4L	D1.2.1 Pitkäaikaishoidon kehittäminen nykyaikaistamalla terveydenhuollon yksiköiden infrastruktuuria piirittämällä	Tavoite	Aluesairaaloiden ja terveysministeriön (tai muun ministeriön ilmoittaman laitoksen) välillä allekirjoitetut sopimukset investointituesta pitkäaikaishoidon ja geriatrinen hoitoyksiköiden/keskusten perustamiseksi
D7L	D3.2.1 Lääke- ja lääkinnällisten laitteiden alan mahdollisuuksien kehittäminen – vaikuttavien farmaseuttisten aineiden tuotantoon Puolassa liittyvät investoinnit	Välitavoite	Tuettavien API-tuotantohankkeiden valinta
D8L	D3.2.1 Lääke- ja lääkinnällisten laitteiden alan mahdollisuuksien kehittäminen – vaikuttavien farmaseuttisten aineiden tuotantoon Puolassa liittyvät investoinnit	Tavoite	Tuettujen kriittisten vaikuttavien farmaseuttisten valmisteiden valmistusaineiden lukumäärä
		Tukierän määrä	1 368 535 211 EUROA

2.2.5. Viides tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
B4L	B2.3 Tuki merituulipuistoihin tehtäviin investointeihin	Välitavoite	Sähköntuotannon edistämisestä merituulipuistoissa annettuun lakiin perustuvien täytäntöönpanoasetusten voimaantulo
B11L	B2.4.1 energiavarastojärjestelmät	Tavoite	T1 – Asennetut energiavarastot tuottajakuluttajille
B26L	B3.4.1 Investoinnit kaupunkien vihreään siirtymään	Tavoite	T1 – Kaikkien vihreisiin kaupunkikehityshankkeisiin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen (laskettuna yhdistelmäperusteisesti)
B29L	B3.5.1 Investoinnit energiatehokkaaseen asumiseen pieni- ja keskituloisissa kotitalouksissa	Tavoite	T1 – Ensimmäisen energiatehokkaan asuntoerän rakentaminen pieni- ja keskituloisille kotitalouksille
C7L	C1.2.1 Nykyisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksien vahvistaminen	Tavoite	Kaupungit, jotka kuuluvat radioviestintälaitteistojen sähkömagneettisten kenttien säteilyn uuden kiinteän seurantajärjestelmän piiriin
E1L	E1.2 Lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikenteen osuutta, ehkäistään ja vähennetään liikenteen kielteisiä ympäristövaikutuksia	Välitavoite	Säädöksen, jolla otetaan käyttöön vähäpäästöisiä alueita koskeva velvoite valituille ja saastuneimmille kaupungeille, voimaantulo
E6L	E2.3 Liikennepalvelujen saavutettavuuden, turvallisuuden ja digitaalisten ratkaisujen parantaminen	Välitavoite	Velvollisuus parantaa kansallista, kansainvälistä ja alueellista liikkuvaa kalustoa vammaisia matkustajia koskevilla vaatimuksilla
		Tukierän määrä	1 125 440 141 EUROA

2.2.6. Kuudes tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A3L	A2.5.1 Ohjelma, jolla tuetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoiden toimintaa niiden kehityksen edistämiseksi	Tavoite	Kulttuurilaitosten, kansalaisjärjestöjen, pk-yritysten ja kulttuurialan ja luovien toimialojen mikroyritysten allekirjoittamien hankesopimusten lukumäärä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A4L	A2.5.1 Ohjelma, jolla tuetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoiden toimintaa niiden kehityksen edistämiseksi	Tavoite	Kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla myönnettyjen apurahojen määrä
A6L	A2.5.2 Investoinnit luovien alojen mallitukikeskuksen perustamiseen	Tavoite	Luovan teollisuuden tukikeskuksen asiakkaiden väliset yhteistyösopimukset
A7L	A2.6.1 Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Välitavoite	Parlamentin on määrä hyväksyä avaruustoimintaa koskeva laki
B8L	B2.3.1 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Välitavoite	Rakennustöiden aloittaminen
B17L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Maa-alueet, joiden osalta on tehty pilaavien aineiden ja vaarallisten materiaalien esiintymiseen liittyvää kenttätutkimusta
		Tukierän määrä	1 125 440 141 EUROA

2.2.7. Seitsemäs tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A10L	A2.6.1 Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T1 – Ensimmäisen puolalaisen satelliitin laukaisu
B30L	B3.5.1 Investoinnit energiatehokkaaseen asumiseen pieni- ja keskituloisissa kotitalouksissa	Tavoite	T2 – Toisen energiaerän – tehokas asuminen pieni- ja keskituloisille kotitalouksille – valmistunut rakentaminen.
C12L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Luokkahuoneet ammatillisissa kouluissa ja yleisissä oppilaitoksissa, joissa on tietotekniset välineet etäopetuksen mahdollistamiseksi
E2L	E1.2 Lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikenteen osuutta, ehkäistään ja vähennetään liikenteen kielteisiä ympäristövaikutuksia	Välitavoite	Asiaankuuluvien kunnallisviranomaisten käyttöön ottamat vähäpäästöiset liikennevyöhykkeet

E3L	E1.2.1 Päästötön julkinen liikenne kaupungeissa (raitiovaunut)	Välitavoite	Uudet raitiovaunut: tuensaajien valinta
		Tukierän määrä	1 044 408 451 EUROA

2.2.8. Kahdeksan tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
B5L	B2.3 Tuki merituulipuistoon tehtäviin investointeihin	Välitavoite	Merellä sijaitsevista tuulipuistoista tuotetun sähkön huutokauppojen järjestäminen
B18L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Paikat Puolan merialueilla (mukaan lukien hylät), joissa tehdään vaarallisten aineiden esiintymiseen liittyviä inventaarioita ja kenttätutkimuksia
B19L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Kunnostetun maan pinta-ala (hehtaareina)
B20L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennallistamiseen	Tavoite	Elvytettyjen rakennusten pinta-ala (neliömetreinä)
B23L	B3.3.1 Investoinnit kestävän vesi- ja jätevesihuollon tukemiseen maaseutualueilla	Tavoite	Paremmasta vedenpidätyksestä hyötyvä maatalousmaa/metsäala (hehtaareina)
B27L	B3.4.1 Investoinnit kaupunkien vihreään siirtymään	Tavoite	T2 – Kaikkien vihreisiin kaupunkikehityshankkeisiin tehtäviä investointeja koskevien sopimusten allekirjoittaminen (laskettuna yhdistelmäperusteisesti)
C11L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Luokkahuoneet kouluissa ja muissa oppilaitoksissa, joissa on lähiverkkoyhteys (LAN)
C13L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen suorituskyvyn parantamiseksi	Tavoite	Tekoäly ja tiede, teknologia, insinööritieteet ja matematiikka (STEM-laboratoriot), jotka on perustettu kouluihin ja muihin oppilaitoksiin
C14L	C2.2.1 Koulujen/laitosten varustaminen riittävillä tieto- ja viestintäteknisillä laitteilla ja infrastruktuurilla koulutusjärjestelmän yleisen	Välitavoite	Koejärjestelmän digitalisointi

	suorituskyvyn parantamiseksi		
		Tukierän määrä	1 368 535 211 EUROA

2.2.9. Yhdeksäs tukierä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus vai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi
A5L	A2.5.2 Investoinnit luovien alojen mallitukikeskuksen luomiseen	Välitavoite	Museon kunnostaminen luovien alojen mallitukikeskuksen sijoittamiseksi
A11L	A2.6.1 Satelliittidataa käyttävien kansallisten seurantapalvelujen, tuotteiden, analyysivälineiden, palvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin kehittäminen	Tavoite	T2 – Seuraavien kolmen puolalaisen satelliitin laukaisu
B9L	B2.3.1 offshore-terminaali-infrastruktuurin rakentaminen	Tavoite	Merituulipuistojen asennettu kapasiteetti (MW)
B12L	B2.4.1 energiavarastojärjestelmät	Tavoite	T2 – Asennetut energiavarastot tuottajakuluttajille
B13L	B2.4.1 energiavarastojärjestelmät	Välitavoite	Sähkön varastointilaitoksen (varastointi- ja pumppuvoimalaitos) nykyaikaistaminen
B16L	B3.2.1 Investoinnit suurten ympäristövaurioalueiden ja Itämeren riskien neutralointiin ja ennalistamiseen	Tavoite	Asiakirjakokonaisuudet, jotka on laadittu investointeja varten, jotka liittyvät Itämeren pohjalle upotettujen laajamittaisten ympäristövaurioalueiden ja vaarallisten aineiden kielteisiin ympäristövaikutuksiin
B31L	B3.5.1 Investoinnit energiatehokkaaseen asumiseen pieni- ja keskituloisissa kotitalouksissa	Tavoite	Energiatehokkaiden asuntojen kolmannen erän valmistuminen pieni- ja keskituloisille kotitalouksille
C6L	C1.2.1 Nykyisiin sähköisiin viestintäverkkoihin tehtävien kaupallisten investointien mahdollisuuksien vahvistaminen	Tavoite	5G-tukiasemien rakentaminen maaseutualueille
D5L	D1.2.1 Pitkäaikaishoidon kehittäminen nykyaikaistamalla terveydenhuollon yksiköiden infrastruktuuria piiritasolla	Tavoite	Päätökseen saatetut hankkeet, joiden tavoitteena on kehittää pitkäaikaishoitoa ja geriatriasta hoitoa piirisairaaloissa

E4L	E1.2.1 Päästötön julkinen liikenne kaupungeissa (raitiovaunut)	Tavoite	Julkisen kaupunkiliikenteen uudet raitiovaunut
E7L	E2.3.1 Alueellisten rautateiden henkilöliikenteen liikkuva kalusto	Tavoite	Käytössä olevat uudet sähköllä ja ERTMS-järjestelmällä varustetut aluejunat
		Tukierän määrä	1 530 598 592 EUROA

3 JAKSO: LISÄJÄRJESTELYT

1. Elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelyt

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman seurannassa ja täytäntöönpanossa on noudatettava seuraavia järjestelyjä:

Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon ja seurannan yleisestä koordinoinnista vastaa rahastoista ja aluepolitiikasta vastaava ministeriö. Kyseinen elin vastaa myös maksupyyntöjen, johdon vahvistuslausumien ja tarkastuksia koskevien yhteenvetojen laatimisesta ja toimii myös komission ja Puolan viranomaisten välisenä yhdyssiteenä. Uudistusten ja investointien täytäntöönpanosta vastaavien laitosten on todennettava, että toteutetut toimenpiteet ovat sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisia ja että lopullisten saajien tasolla on edistytty määriteltyjen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisessa. Näiden tarkastusten tiedot ja tulokset on toimitettava koordinointielimelle tietoteknisen järjestelmän kautta.

Lisäksi perustetaan säädöksellä seurantakomitea, joka koostuu elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon osallistuvista sidosryhmistä ja työmarkkinaosapuolista. Seurantakomitea valvoo elpymis- ja palautumissuunnitelman tehokasta täytäntöönpanoa. Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen on sisällytettävä säännös, jonka mukaan seurantakomiteaa on kuultava elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon aikana.

Tarkastukset suorittaa kansallinen verohallinto, erityisesti valtiovarainministeriön julkisten varojen tarkastusosasto ja 16 maan verohallinnon jaostoa (aluetuomioistuinta). Tarkastuselimen on tarkistettava uudistusten ja investointien asianmukainen täytäntöönpano, määriteltyjen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen, sellaisten mekanismien tehokkuus, joilla ehkäistään, havaitaan ja korjataan vakavia sääntöjenvastaisuuksia, eli petoksia, korruptiota ja eturistiriitoja, sekä päällekkäisen rahoituksen välttäminen ja tietotekniikkajärjestelmän luotettavuus ja turvallisuus.

2. Järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä taustatiedot

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sen täytäntöönpanon keskeisenä koordinointielimenä toimiva rahasto- ja aluepolitiikkaministeriö vastaa suunnitelman yleisestä koordinoinnista ja seurannasta. Se toimii erityisesti koordinointielimenä, joka seuraa välitavoitteiden ja tavoitteiden edistymistä sekä raportoi ja esittää maksupyyntöjä. Se koordinoi välitavoitteiden ja tavoitteiden raportointia, asiaankuuluvia indikaattoreita mutta myös laadullisia taloudellisia tietoja ja muita tietoja, kuten lopullisista edunsaajista. Tietojen koodaus tapahtuu tietoteknisessä järjestelmässä, jonka kautta uudistusten ja investointien toteuttamisesta vastaavat elimet velvoitetaan raportoimaan rahasto- ja aluepolitiikasta vastaavalle ministeriölle.

Kun tämän liitteen 2.1 jaksossa vahvistetut sovitut välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, Puolan on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettava komissiolle asianmukaisesti perusteltu pyyntö rahoitusosuuden ja tarvittaessa lainan maksamiseksi. Puolan on varmistettava, että komissiolla on pyynnöstä täysimääräinen pääsy maksupyyntöjen perustana oleviin asiaankuuluviiin tietoihin, jotka tukevat maksupyyntöjen asianmukaisia perusteluja, sekä maksupyyntöjen arvioimiseksi asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 3 kohdan mukaisesti että tarkastus- ja valvontatarkoituksia varten.